

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

27'nci Birleşim
13 Ocak 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMA

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, sağlık çalışanlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'ın, Büyük Madenci Yürüyüşü'nün 25'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, 7-14 Ocak Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinin içme suyu sorununa, Adıyaman'a su arıtma tesisinin ne zaman kurulacağını öğrenmek istediğine ve görme engellilerin eğitim göreceği bir lise olmadığına ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, muhalefet partilerinin verdikleri Meclis araştırması önergelerinin kabul edilmediğine ve çoğulcu ve demokratik bir yaklaşım izleyeceğini belirten iktidar partisinden bu sözlerinin arkasında durmasını beklediğine ilişkin açıklaması
- 3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cerattepe'yle ilgili vermiş olduğu soru önergesine verilen cevabın gerçeği yansıtmadığına ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin otogarının işletilmesiyle ilgili sorunlara ilişkin açıklaması
- 5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Devlet Hastanesi onkoloji servisinde yeterli doktor bulunmaması nedeniyle hastaların yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması
- 6.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Manisa Büyükşehir Belediyesinin, vatandaşın onayı olmadan kartlı sayaç takılması uygulamasına son vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yaşanan katliam sonrası basın-yayın yasağı getirilmiş olmasını ve TÜİK'in yaptırdığı anketlere cevap vermeyenlere ceza vermesini kınadığına ilişkin açıklaması
- 8.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın sağlık, eğitim ve çevre sorunlarının giderek büyüdüğüne ilişkin açıklaması
- 9.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısı sonrası Hükümetin muhalefeti ve basını suçlamak yerine sorumluluk alması ve İçişleri Bakanının istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, gübre ile yeme yapılan zamlara ve SGK ile BAĞ-KUR primlerinde yapılan artışlara ilişkin açıklaması
- 11.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ihracatın düşmesini önlemek için hangi tedbirlerin alınacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 12.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının sitesinde yayınlanan bir fetvayla ilgili mutlaka hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 13.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, sokağa çıkma yasakları nedeniyle göçe zorlanan yurttaşların AFAD hizmetlerinden yararlanamadığına ve Hükümetten bu konuda tedbir alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, öğretmenlere 3600 ek gösterge verilerek mağduriyetlerinin giderilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, Silivrikapı-Yedikule arasındaki hendek içindeki bostanların yıkımının durdurulmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 16.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Beyaz Show programına telefonla bağlanan Ayşe öğretmenini terörist ilan eden, bini aşkın aydının şiddetin durması konusundaki bildirimlerini terör eylemi olarak nitelendiren anlayışla ülkenin önünün açılmayacağına ilişkin açıklaması
- 17.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TOKİ'nin kâr elde etme amacının olmaması gerektiğine ve orantısız artışlar nedeniyle TOKİ'den ev sahibi olan yurttaşların mağdur olduğuna ilişkin açıklaması
- 18.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 19.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, ikinci öğretim harç ücretlerinin kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 20.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Sağlık Bakanlığının açıkladığı hasta memnuniyetiyle ilgili anket sonuçlarının gerçekçi olmadığına ilişkin açıklaması
- 21.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, milletvekilleri Genel Kurulda yörelerinin sorunlarını dile getirirken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının dinlemediğine ilişkin açıklaması
- 22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısını lanetlediğine, AKP'nin iç ve dış politikalarının ülkemizi terör saldırılarının bir alanı hâline getirdiğine ve Hükümeti kararlı ve tavizsiz bir tutum takınmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması
- 23.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne, Kıbrıs'taki süreçle ilgili bir genel görüşme yapılmasının yararlı olacağına, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısının Mecliste konuşulması gerektiğine ve Hükümetin doğu ve güneydoğudaki gerginlikleri azaltıcı çözümleri getirmek durumunda olduğuna ilişkin açıklaması

24.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne, ortak acıların politik tartışmaların dışında tutulması gerektiğine ve devletin sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerdeki cenazeleri ortada bırakmasının düşünülemeyeceğine ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan saldırıda ölenlerin yakınlarına başsağlığı dilediğine, sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerde insanların üzerine ateş edilmesi nedeniyle cenazelerin kaldırılmadığına ve sorunların Mecliste birlikte çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması

28.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, yerinden sarf ettiği bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Türkiye'de yaşayan herkesin kökeni, mezhebi, dili, dini, ırkı ne olursa olsun eşit birer yurttaş olduğuna ilişkin açıklaması

37.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'ın, bu ülkede yaşanan bütün acılarla ilgili Mecliste bir yüzleşme ve hakikatları arama sürecinin olması gerektiğine ilişkin açıklaması

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak millet eksenli siyaset yaptıklarına ve hiç kimsenin zorla birtakım görüş ve baskı oluşturma gayretini kabul edemeyeceklerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un (6/87) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/8)

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner ve 23 milletvekilinin, IŞİD'in kontrolündeki bölgelerden ülkemize yasadışı petrol sevkiyatı yapıldığı, elde edilen gelirin IŞİD'in faaliyetlerinin finansmanında kullanıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

2.- Ankara Milletvekili Şenal Sarihan ve 21 milletvekilinin, özellikle genç işsizliğini ve kadın işsizliğini yaratan nedenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

3.- Balıkesir Milletvekili Namık Havuçta ve 21 milletvekilinin, öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- MHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşları tarafından, 2014 mahallî idareler genel seçimlerinden sonra yürürlüğe giren idari yapılanmadaki önemli değişikliklerin mahallî idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması amacıyla 12/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye'de bulunan ve/veya Türkiye'ye girerek katliam yapma ihtimali olan IŞİD yapılanmalarının ve IŞİD'li canlı bombaların gerçekleştirdiği katliamların araştırılması amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Melike Basmacı ve arkadaşları tarafından, Denizli tekstil sektörünün boykot sonrası sorunlarının yerinde tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla 7/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir'in, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın, Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

6.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

7.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

8.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlara Üye Seçimi

1.- Aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurlar ile boşanma olaylarının araştırılması ve aile kurumunun güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadı Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 60)

2.- Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/386) (S. Sayısı: 18)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, zeytincilik sektörüne ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/442)

2.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'in Torbalı ilçesinde bulunan bir köyün mera arazisinin satışına ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/443)

3.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, birinci sınıf mera alanları ile ilgili yönetmelikte yapılan değişikliğe ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/444)

4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de gerçekleştirilen gıda denetim ve kontrolleri ile sonuçlarına ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/445)

5.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku'nun, İzmir'e yönelik proje ve yatırımlara ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/447)

6.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku'nun, İzmir'deki çiftçilerin borçlarına ve ipotek edilen arazilere ilişkin sorusu ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in cevabı (7/449)

13 Ocak 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Birleşimini açıyorum.

(HDP sıralarından pankart gösterilmesi)

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, sağlık çalışanlarının sorunları hakkında söz isteyen Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım.

Süreniz beş dakikadır Sayın Yıldırım.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, sağlık çalışanlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bölgede yaşanan sağlıkla ilgili olumsuzlukları, sağlık emekçilerine yönelik saldırıları anlatmak için söz almış bulunmaktayım.

Sokağa çıkma yasaklarıyla beraber yaşam hakkı hiçe sayıldığı gibi, ne yazık ki hayat kurtarmak üzerine çalışan sağlık emekçilerinin üzerinde de yoğun saldırılar mevcuttur. Savaşta bile sağlık çalışanlarının korunması gerektiği uluslararası hukukta belirlenmişken sokağa çıkma yasakları sırasında sağlık emekçilerine yapılan saldırıları engellemek adına bugüne kadar Hükümet tarafından tek bir pozitif cümle duyamadık.

Bölgede aylardır süren çatışma ortamında sağlık çalışanlarını hedef alan uygulamalar hâlen devam etmektedir.

Cizre Devlet Hastanesi Acil Servisinde görev yapan Eyüp Ergen 29 Ağustos tarihinde, yine Beytüşşebap'ta görev yapan ambulans şoförü Şehmuz Dursun 25 Eylül 2015 tarihinde, yine 30 Aralık 2015 tarihinde Cizre'de çalışan hemşire Abdülaziz Yural Özel Harekât polisleri tarafından vurularak öldürülmüştür.

Sağlık emekçilerinin üst üste öldürülmelerinin ardından, devletin elinde Kürt sağlıkçıların ölüm listesi olduğu yönünde vahim iddialar dile getirilmektedir. Bu süreçte, kamu hastaneleri özel harekât polislerince âdeta işgal edilmiştir. Hastane bahçeleri panzerler tarafından zapt edilmiş, acil servisler boşaltılarak Özel Harekât polisinin üssü hâline getirilmiştir. Özel Harekât polisleri sağlık kurumlarına gelen hasta ve yaralılara kötü ve keyfi muamelede bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığı itiraf etmektedir ki, sağlık çalışanlarının hastaneye geliş gidişlerinde dahi can güvenliği sağlanamamaktadır. Bu gerekçe gösterilerek sağlık çalışanları hiç ara vermeden on gün hastaneden çıkmadan çalışmak zorunda bırakılmaktadır.

Hastanelere başvuru sayısında çok ciddi düşüşler vardır. Yaralıların ve kronik rahatsızlığı olanların sağlık kurumlarına erişiminin önünde çok ciddi engeller bulunmaktadır.

Bu hukuk dışı uygulamalar sağlık ortamını güvensiz kılmakta, aynı zamanda, sağlık emekçilerini ve sağlık kurumlarını hedef hâline getirmektedir. Güvensizlik yaratan bu ortam çalışma istemini kırmaktadır. Bundan dolayı, birçok sağlık çalışanı ya izin ya tayin ya da istifalarla yaşadıkları yerden uzaklaşmak istemektedir. Sağlık çalışanları, devam eden çatışmalar, tehdit ve baskılar nedeniyle psikolojilerinin bozulduğunu ve bu koşullarda çalışmak istemediklerini belirtmektedir.

Cenazeler günlerce sokak ortasında bekletilmektedir. Bu uygulamanın insanlarda derin, onarılmaz bir travma yaratacağı aşikârdır. İnsan sağlığının belki de en fazla etkilendiği nokta, bu, sokak ortasında bekletilen cenazelerdir.

Tüm bu saldırılara günlerdir belli merkezden yönetildiği anlaşılan medya saldırıları da eklenmiş durumda. Bölgedeki tüm sağlık emekçileri, özellikle Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık emekçileri terörist ilan ediliyor, yaralı güvenlik güçlerini bile bile kötü tedavi etmekle suçlanıyorlar.

30 Aralık 2015 tarihinde bir kadına yardım etmeye çalışırken vurulan, iki gün önce toprağa verilen hemşire Abdülaziz Yural suçlu ilan ediliyor. Silahlı çatışmada ölü ele geçirildi diye yalan yanlış yayınlar yapılmaktadır. Bu yayınlar maksatlıdır. Sağlık çalışanlarını, hekimleri, adıyla birlikte hedef göstermek gazetecilik değildir.

Sağlık Bakanlığına buradan seslenmek istiyorum: Sağlık çalışanlarına yönelik bu kadar saldırı varken neredesiniz? Bu yayınların hedef göstermeye söyleyecek bir çift sözünüz yok mu? Kendi personeliniz öldürülürken adıyla birlikte terörist ilan edilirken aklınıza gelmek sadece ikramiye vermek, zırlı ambulans almak mı?

Bölgede tehlikeli ve zor şartlar altında sağlık hizmeti vermeye çalışan sağlık emekçilerine karşı başlatılan linç ve karalama kampanyaları bütün sağlık emekçilerini direkt olarak hedefe koymuştur. Şu bilinmelidir ki, bu linç ve nefret kampanyalarından kaynaklı bir tek sağlık çalışanının başına gelecek en ufak olumsuzluğun sorumlusu bu kampanyaya göz yuman, hatta destekleyen Sağlık Bakanı ve AKP Hükümetidir.

Çözüm olarak sağlık çalışanlarının yaşam hakkının ihlaline sebep olan sokak çatışmaları derhâl kaldırılmalı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve çatışan taraflar uluslararası hukuk kurallarına uymalıdır.

Hazır AKP vekil seçilemediği yerlere vekil atamışken gelin, Mecliste bildiğim kadarıyla 45'i doktor, 100'e yakın sağlık emekçisi var, bunlarla beraber bir heyet oluşturalım, bölgeye gidelim. Hem sağlık emekçileriyle hem de halkla konuşalım, olayları hep birlikte inceleyelim. Sağlık Bakanlığı bize, Sağlık Komisyonuna yarın kahvaltı vermeyi düşünüyor. Bu kahvaltıyı gelin beraber Cizre'de, Sur'da, Silopi'de halkla beraber onların sorunlarını dinleyerek yapalım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Gündem dışı ikinci söz, büyük madenci yürüyüşü hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Ulupınar.

2.- Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'ın, Büyük Madenci Yürüyüşü'nün 25'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; büyük madenci yürüyüşünün 25'inci yıl dönümü dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Büyük madenci yürüyüşü ülkemiz işçi ve emekçileriyle birlikte tüm demokrasi güçlerine ışık tutmuştur. Zonguldak'ta çalışan maden işçileri 1990 yılında başlattıkları grevin ardından işverenin isteklerini kabul etmemesi nedeniyle 1991'de 4-8 Ocak tarihleri arasında büyük Ankara yürüyüşünü başlatmışlardır. 1848 yılında üzerinde kömür üretimine başlanan Zonguldak maden havzası maden işçilerinin iş ve yaşam koşullarının düzeltilmesi için birçok mücadeleye ev sahipliği yapmıştır. Yıllar öncesinde -bugün hepimiz hatırlarsınız- Zonguldaklı maden işçisi kardeşlerimiz toplu iş sözleşmelerinde hak ettikleri ücreti alamadıkları için aileleriyle birlikte Ankara'ya yürümeye başlamışlardı. Maden işçilerimiz sadece madenden kömür çıkarmıyor, ülkemizin stratejik öneme sahip maden ocaklarının yaşatılması için tüm bedenlerini taşın altına koydukları gibi millî değerlerimiz olan madenlerimize de sahip çıkıyorlar. Onlar sadece ekmek parasının peşinde Ankara'ya yürümeye başlamamışlardı, madenlerimiz üzerinde oynanan oyunları bozmak ve ülkemizin millî stratejik değerlerinin ilelebet yaşatılmasına vesile olmak için yürümüşlerdi. Günümüzde yaşanan enerji savaşları o günlerde madenci kardeşlerimizin ne denli haklı bir mücadele verdiklerinin kanıtı olmuştur. Bugün geldiğimiz nokta, ülkemizin millî ve stratejik değerleri olan madenlerimizin yaşatılmasının ne kadar önemli olduğunu göstermiştir. Bu değerlerimizin yaşatılması için kârlılık ve zararlılık durumlarının her zaman sonraki aşamada değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. En riskli meslek grubunda yoğun stres altında çalışan madencilerimize yıllarca işsiz kalma korkusu yaşatılmıştır. Madenlerimiz bugün zarar edebildiği gibi yarın kâr edebilecek noktaya gelecektir. Enerji ihtiyacımızın yerli kaynaklarla sağlanması adına ne pahasına olursa olsun maden ocaklarımız sürekli aktif olarak çalıştırılmalıdır. Aynı, askerimiz, polisimiz, doktorlarımız gibi maden işçilerimiz de ülkemiz için stratejik öneme sahip cefakâr bir meslek grubunun temsilcileridir. Ülkemizin millî menfaatleri uğruna madenlerimizden katma değer sağlamak için tüm bedenini taşın altına koyan bu değerli mesleğe mensup kardeşlerimiz, ağabeylerimiz ilelebet ülkemize hizmet etmeye devam edeceklerdir.

2004 yılında Hükümetimiz tarafından Türkiye Taşkömürü Kurumunda başlatılan yatırımlar sürmektedir. Bugüne kadar gelen süreçte, bu vefakâr ve çileli işçi kesimi için gerekenin yapılması, madencilerin ve madencinin hak ettiği değeri kazanması için AK PARTİ hükümetlerimiz madencilik politikalarını uluslararası standartlarda, dünyaya açık, ulusal kalkınmayı tetikleyecek bir şekilde planlamışlardır. TTK, bugün taşkömürü üretimini en kısa sürede artıracak duruma gelmiştir.

AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde madencilik mesleğinin mesleki riskleri minimize edilerek, çalışma saatleri haftada otuz yedi buçuk saat olarak düzenlenmiştir. Hafta sonu tatili ve 2 asgari ücret maaş ödenmesi yasallaşmıştır.

Stratejik öneme sahip madenlerimize kâr veya zarar eden ticari bir müessese olarak bakılmaması gerektiğini Hükümetimiz ve Enerji Bakanlığımız çok iyi bilmektedir. Madenlerimiz kâr ya da zarar etsin, ülkemiz için stratejik öneme sahip millî değerlerimizdir. Bu millî değerlerimiz uğruna Zonguldak halkı 5 binin üzerinde maden işçisini şehit vermiştir.

Hükümetimiz tarafından yakın zamanda kabul edilen 90 maddelik iş güvenliği paketiyle maden işçilerimizin iş güvenliği ve çalışma standartları en üst seviyelere çıkarılmıştır. Çalışma standartlarının en üst düzeye çıkarılmasıyla ortaya çıkan ilave maliyetlerin bir kısmı devletimiz tarafından karşılanmaktadır. Tamamının karşılanması için Hükümetimiz tarafından çalışmalarımız devam etmekte olup, özel maden işçilerimizin mağdur olmaması için gereken yapılacaktır. Madenci kardeşlerimiz bu konuda her zaman müsterih olmalıydılar. Madenlerimizde üretimi ve kârlılık düzeyini artırmak adına, kömür işletmelerimize maden işçisi alınması için gerekli çalışmalarımız devam etmektedir.

Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Zonguldak ilimizde her evde madende çalışan bir eş veya oğul vardır. Eşini ve oğlunu madene uğurlayan Zonguldak kadını umutla sağ salım dönüş yolu bekler.

Bugüne kadar madenlerde hayatını kaybetmiş bütün maden şehitlerine Allah'tan rahmet dilerken, madenlerde canı pahasına alın teri döken tüm madenci kardeşlerimize yüce Yaradan'ın kolaylıklar vermesini diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ulupınar.

Gündem dışı üçüncü söz, 7-14 Ocak Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası münasebetiyle söz isteyen Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'a aittir.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

3.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, 7-14 Ocak Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması
LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, dün İstanbul'da gerçekleşen hain saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve yaralılara acil şifalar diliyorum.

Evet, bu hafta Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası. Bu önemli haftada görme engelli vatandaşlarımızın sorunlarına ve taleplerine değinmek için gündem dışı söz aldım.

1921 yılından bu yana beyaz baston bir sembol olarak kullanılmakta. Beyaz baston görme engellilerin aslında özgürce hareket edebilmelerini sağlayan bir sembol olarak tarihe geçmiştir. Şimdi, şunu unutmayalım ki hepimiz her an bir görme engelli olabiliriz. Bugün dünyada 5 saniyede 1 kişi, dakikada da 1 çocuk görme engelli hâline gelebiliyor ve 5 görme engelliden 1'i tedavi edilebilirken veya önlenirken diğerlerinde bu şans olamıyor. Aslında görme engelli olmanın yalnızca bir sağlık sorunu olmadığını ifade ederek, aynı zamanda sosyal bir engel olduğunu da burada belirtmekte yarar görüyorum.

Ülkemizde her 8 kişiden 1'inin yani yaklaşık 8 milyon 500 bin kişinin engelli olduğunu, bu vatandaşlarımızdan yaklaşık 2 milyon kişinin çocuk olduğunu, 100 bin civarında ise görme engellimiz olduğunu burada belirtmek isterim. Ancak ülkemizde görme engellilere yönelik sadece 13 ilde 16 ilköğretim okulu bulunmakta -Adana, Ankara, Çanakkale, Denizli, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kahramanmaraş, Konya, Niğde, Tokat ve Diyarbakır- 15 ve üzeri yaşlarda bulunan görme engellilere de temel ve mesleki eğitim veren sadece 2 tane rehabilitasyon merkezi bulunmakta. Yani bu şu gerçeği ortaya koyuyor ki görme engelli vatandaşlarımızın eğitimden yararlanma oranı sadece yüzde 10'dur, böyle bir gerçeğimiz var. Aynı zamanda bu okullarda belli araç ve gereçlerin bulundurulması zorunlu iken çoğunda bu eksiklikler de mevcuttur.

Diğer taraftan, ülkemizde hâlâ engelli çocuklarını okula göndermeyen aileler bulunmakta, bazı imkânların da farkında olmamakta ya da bu imkânlar yetersiz olmaktadır. Bu nedenle Millî Eğitim Bakanlığının konuyla ilgili olarak ülke çapında planlı ve sistemli bir çalışma yapmasının acil olduğunu düşünüyorum.

Yine, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri, Anayasa'mıza göre devletin görevidir. Ancak, burada, özelleştirilmiş bir hizmet görüyoruz ve ücretler çok yüksek olduğundan, devlet de yapılan ödemeleri yetersiz olarak verdiği için burada da pahalı bir eğitim sistemi karşımıza çıkıyor.

Yine, görme engelli veya yarı görme engelli vatandaşlarımızın gözlüklerinin alımında da devlet maliyetlerinin tamamını karşılayamıyor.

Diğer taraftan, kamuda ve özel sektörde engelliler için ayrılan boş kadroların doldurulmasını, engelliler için yeni istihdam kadrolarının oluşturulmasını ve kotaların artırılmasını, işverenlerin engelli istihdam edilmesi için özel teşviklerle değerlendirilmesini talep ediyorum.

Başka bir önemli konu, değerli milletvekilleri, görme engelli vatandaşlarımız belediye otobüsleriyle bir yerden bir yere giderek sosyal hayatlarını veya iş hayatlarını devam ettirmeye çalışıyorlar. Ancak, kartlı bir sistem var. Mesela, Bursa'da çok eleştirdiğimiz bir konu var. Günde sadece 6 kez binilebiliyordu ama seçim sırasında, genel seçimin kısa bir süre öncesinde günde 10 kereye çıkarıldı, seçimden sonra da 4'le sınırlandırıldı. Başka illerde böyle bir uygulama olduğunu görmedim ama görme engellilerimize de neden bir engel de sınır getirerek biz koyuyoruz acaba, bunu yetkililere soruyorum.

Diğer taraftan, otobüslerin sesli sinyalizasyon sisteminin olması lazım. Çünkü, görme engelli vatandaşımız geldiği yeri, nerede ineceğini bilemiyor, duraklarda da hangi duraktan hangi otobüse -numarayı da göremediği için- bineceğini ve nereye gideceğini bilemiyor. Bu sinyalizasyon sistemlerinin bir an önce yapılması gerekiyor.

Bir diğer nokta da telefonları kullanmaları mümkün değil. Özellikle görme engelliler için yapılan programlar var. Şu anda bu programların yüklenmiş olduğu teknolojiler mevcut. Bir miktar dağıtılmıştı, bir kampanya vardı ama bu yetersiz olmuş ve sorunlar yaratmıştır. Bunu da dikkatinize sunmak istiyorum.

Sözlerime son verirken bütün görme engelli vatandaşlarımıza bu hafta vesilesiyle en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden milletvekillerine birer dakika süreyle söz vereceğim.

Söz verme işlemi başlatıyorum.

Sayın Tanal...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinin içme suyu sorununa, Adıyaman'a su arıtma tesisinin ne zaman kurulacağını öğrenmek istediğine ve görme engellilerin eğitim göreceği bir lise olmadığına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, sizi burada yakalamışken... Ben üçüncü dönem milletvekiliyim, aslen Şanlıurfa Hilvan ilçesindenim. Bu Hilvan ilçesinin içme suyu yok. Siz Bakan olarak, bilmiyorum, herhâlde bir dahaki dönem ben de seçilemeyebilirim, siz de ama bari, hiç olmazsa bu dönem bu Hilvan'ın içme suyunu getirelim, bir.

İkincisi: Aynı zamanda benim rahmetli anne-babam Adıyamanlı. Adıyaman'ın pis lağım sularının tamamı Atatürk Barajı'na akıyor. Bu, Çevre Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun 184'üncü maddesi uyarınca suç. Bu anlamda, Adıyaman'ın bu su arıtma, pis, kirli su arıtma tesisini ne zaman kuracaksınız?

Üçüncü konu: Görme engellilerin Türkiye’de okuyacak liseleri yok. Eğitim bir insan hakkıdır. Lisesi olmayan görme engelli vatandaşlarımız nerede okuyacak? Bu insan hakkının ihlaline ne zaman son vereceğiz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Engin...

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin’in, muhalefet partilerinin verdikleri Meclis araştırması önergelerinin kabul edilmediğine ve çoğulcu ve demokratik bir yaklaşım izleyeceğini belirten iktidar partisinden bu sözlerinin arkasında durmasını beklediğine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1 Kasım seçimlerinden sonra Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Meclise sunulan ve AKP’nin reddettiği araştırma önergelerinden örnekler vermek istiyorum.

“Ülkemizin doğusunda ve güney doğusunda yaşanan dram ve binlerce vatandaşımızın evinden, yurdundan ayrılıp başka illere göç etmek zorunda kalması, can ve mal güvenliği üzerindeki tehditler ve alınacak önlemleri araştırırım.” dedik, AKP reddetti. “Basın özgürlüğü araştırılsın.” dedik, AKP reddetti. Yolsuzlukların araştırılması için önerge sunduk, yine AKP reddetti. Geçtiğimiz hafta bir Roman vatandaşımız çadırdaki donarak hayatını kaybetmişti; “Roman vatandaşlarımızın sorunlarını araştırırım.” dedik, yine AKP tarafından reddedildi.

Sırf bir muhalefet partisinden araştırma önergesi kabul edilmiş olmasın diye gelen bütün önerileri reddeden fakat Hükümet programında katılımcı, çoğulcu, özgürlükçü ve demokratik bir yaklaşım izleyeceğini belirten iktidar partisinden verdiği sözlerin arkasında durmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, Cerattepe’yle ilgili vermiş olduğu soru önergesine verilen cevabın gerçeği yansıtmadığına ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Cerattepe’yle alakalı vermiş olduğum soru önergesinin altına imza atmışsınız, demişsiniz ki: “Cerattepe’de orman katliamı yoktur.” Belge burada.

İlgili şirket diyor ki: “53 bin ağaç keseceğim.” Başka bir konuya ilişkin konuşacaktım. Biraz önce haber geldi, Cerattepe’ye Orman Bölge Müdürlüğü elemanları jandarma eşliğinde müdahale ediyorlar. Siz buraya demişsiniz ki: “Ağaç kesimi yapılmayacaktır, orman kesimi yapılmayacaktır.” Sayın Bakan, bugün veya yarın Artvin’de eğer kan akarsa sorumlusu sizsiniz. Bakın, çok ciddi bir olay var, farkında değilsiniz bu boyutun nereye geleceğinin. Artvin’de, şu anda, Cerattepe’deki ormanı vatandaş sizden korumaya çalışıyor Sayın Bakan, sizden. Bunu bilin yani. Vatandaş diyor ki: “Orman Bakanı ağacı kesmesin diye...” Zatiyalinizden, sizin bölge müdürünüzden... Bakalım siz mi kazanacaksınız, biz mi kazanacağız, hep beraber göreceğiz Sayın Bakan. Bunun altından nasıl kalkacağınızı merak ediyorum. Bakın, bu saatten sonra birinin burnu kanarsa sorumlusu sizsiniz, bunun bedelini siz ödeyeceksiniz Sayın Bakan, bu kadar açık ifade ediyorum yani bunu bilin. 50 bin ağaç kesilecek, buraya demişsiniz ki: “Ağaç kesimi yapılmıyor.” Bunun hukukta bir tek tanımı vardır, gerçeğe aykırı söylemek değil, yalan söylemektir bunun tanımı. Yazıklar olsun diyorum, başka bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

4.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı’nın, Mersin otogarının işletilmesiyle ilgili sorunlara ilişkin açıklaması
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Mersinlilerin yaşadığı çok sayıda sorun yetmiyormuş gibi vatandaşlar Mersin’de bir de otogar çilesi çekmektedir. CHP döneminde yapılan ve bitirilen otogarın açılışını yapmak Milliyetçi Hareket Partili Büyükşehir Belediye Başkanına nasip oldu. Ancak, otogarın işletilmesiyle ilgili sorunlar yaklaşık iki yıldır çözülmedi. Otobüsler otogara giremiyor, vatandaşlar yağmurda, çamurda petrol istasyonlarından toplanıyor veya ilçelerde bırakılıyor, vatandaşlar kendi parasıyla rezil oluyor. Büyükşehir Belediyesi bu sorunu çözmek yerine otogarı satıp kurtulmayı planlıyor. Bu durum asla kabul edilemez. Otogar ya Büyükşehir Belediyesi tarafından adamakıllı işletilmeli ya da ihale yenilenerek vatandaşların çektiği bu çile derhâl sonlandırılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akın...

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın’ın, Balıkesir Devlet Hastanesi onkoloji servisinde yeterli doktor bulunmaması nedeniyle hastaların yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Balıkesir Devlet Hastanesinde özellikle onkoloji servisinde tedavi gören hastalar son bir yıldan bu yana doktor eksikliği yüzünden önemli sorunlar yaşıyorlar. Onkoloji servisinde daha önce 2 doktor olduğunu ancak bir yıl önce 1 doktorun ayrıldığını, bu nedenle tek doktorun bütün hastalara bakmak zorunda kaldığını belirtiyorlar. Serviste görevli doktorun günde ortalama 100 hastaya hizmet verdiği, bu nedenle de hastaların uzun süre sıra beklemek durumunda kaldıkları bilgileri veriliyor. Büyükşehir statüsünde olan ve ilçeleriyle birlikte yaklaşık 1 milyon 200 bin nüfusa sahip Balıkesir’de onkoloji servisinde tek doktorun bulunması sağlık alanındaki insan gücü planlamasında ne durumda olduğumuzun en somut göstergesidir. Hükümetten beklentimiz bir an önce bu konuya duyarlılık göstermeleri, zaten sıkıntılı durumda olan onkoloji servisi hastalarının hastane koridorlarında bekletilmelerine ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nurlu...

6.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu’nun, Manisa Büyükşehir Belediyesinin, vatandaşın onayı olmadan kartlı sayaç takılması uygulamasına son vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Manisa Büyükşehir Belediyesi, mevcut mekanik su

sayaçlarını sökerek yerine ön ödemeli kartlı su sayacı takmakta ve bunun için abonelerden 230 lira para almaktadır. Manisa, Salihli, Turgutlu, Alaşehir, Soma, Saruhanlı, Gölmarmara ve Kırkağaç ilçelerinde olmak üzere 193 bin adet su sayacı değiştirilecek ve Manisalıların cebinden 50 milyon lira para çıkacaktır.

Belediyeler, içme ve kullanma suyunu sağlama görevini istisnasız ve hiçbir ön şarta bağlı olmaksızın yerine getirmek zorunda olduğundan bu uygulama tüketici haklarına ve yargı kararlarına açıkça aykırıdır. Kaldı ki Yargıtay açılacak davalara ışık tutan emsal kararında sayaç seçimi tercihinin tüketiciye bırakılması, talep dışı ve zorla kartlı sayaç takılamayacağı konusunda genel bir içtihat da oluşturmuştur. Bu nedenlerle Manisa Büyükşehir Belediyesi vatandaşın onayı olmadan kartlı sayaç takma uygulamasına son vermelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal...

7.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yaşanan katliam sonrası basın-yayın yasağı getirilmiş olmasını ve TÜİK'in yaptırdığı anketlere cevap vermeyenlere ceza vermesini kınadığına ilişkin açıklaması

ORHAN SARI BAL (Bursa) – Sayın Başkan, dün İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yaşanan katliam sonrası Hükümet tarafından basın-yayın yasağı getirilmiş olmasını kınıyoruz. Paris örneğini görmesi gerektiğini söylüyoruz. Bir an önce bu ülkenin, bu toplumun yaşanan gerçeklerden haberdar olması için basın-yayın yasağının bu tür olaylar sonrası gündeme getirilmesinin yanlış olduğunu bir kez daha ifade ediyoruz.

Yine, TÜİK'in aileleri ziyaret ederek, bazı anketler yaptırarak ama bu anketlere cevap vermeyenlere 1.000 lirayla 1.500 lira arasında ceza vermiş olmasını şiddetle kınıyoruz, TÜİK'i göreve çağırıyoruz. Bakınız, Bursa'da yaşanan bir olayı paylaşmak isterim: Bir ev ziyaret ediliyor. Kadın Kürt, Türkçe bilmiyor. Kendisine anket yapmak istedikleri söyleniyor ama kadın anketin ne olduğunu bilmiyor, "Evimizde anten yok, antene ihtiyacımız yok." diye kabul etmiyor. Hiçbir işi olmayan aileye 1.100 lira ceza veriliyor.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

8.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın sağlık, eğitim ve çevre sorunlarının giderek büyüdüğüne ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Bakan, seçim bölgem olan Bursa'nın sağlık, eğitim ve çevre sorunları giderek büyüyor. Yatırımlardan çok az pay alan Bursa, artan nüfusunu kaldıramaz duruma geldi, en derin sorunlarından biri de çevre. Şehrimizdeki su kaynaklarının kirlenmesinin önüne ne yazık ki geçemiyoruz. Bugün Bursa'da artılmadan Nilüfer Çayı'na verilen kentsel ve endüstriyel atık sular Nilüfer Çayı'nı önemli ölçüde kirliyor. Aynı şekilde, düzensiz katı atıklardan kaynaklanan sızıntı suları, tarımsal kaynaklı kirlilikler, benzin istasyonlarından kaynaklanan araba yıkama suları ve yağmur sularıyla gelen cadde kirlilikleri de Nilüfer Çayı'nın büyük ölçüde kirlenmesine neden oluyor. Bu da büyük bir çevre kirliliğine yol açıyor. Bakanlığınızın bu konuyla yakından ilgilenmesini talep ediyor, çevre sorununun çözülmesini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Havutça...

9.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısı sonrası Hükümetin muhalefeti ve basını suçlamak yerine sorumluluk alması ve İçişleri Bakanının istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, dün İstanbul'da, turizmin kalbinde büyük bir terör saldırısıyla Türkiye sarsıldı. Tabii, Hükümet, her olayda olduğu gibi bu defa da yayın yasağı getirerek, yasaklar getirerek, sorumluluk almaktan kaçarak... Türkiye'nin gündeminde terör, insan sağlığı ve can güvenliği önemli bir sorun olarak duruyor. Bakın, burada barış diyenleri hain, yayın özgürlüğünü savunanları casus ve Hükümetin icraatlarını eleştirenleri vatan haini olarak görüp devletin kutsal kavramlarının arkasına saklanarak Hükümet sorumluluk almaktan kaçınmaz. Türkiye'de, bugün, dün elini kolunu sallaya sallaya Suriye sınırından girip turizmin kalbinde biri bomba patlatıyorsa ve onlarca yurttaşımızın ölümüne sebep oluyorsa bunun sorumluluğu MİT'tedir, İçişleri Bakanındadır, Emniyet istihbarat teşkilatındadır, basın mensuplarında değil. Hükümetin artık muhalefeti ve basını suçlamak yerine sorumluluk alarak - onurlu bir davranış olarak - o Bakanının, İçişleri Bakanının istifa etmesi gerekir.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, gübre ile yeme yapılan zamlara ve SGK ile BAĞ-KUR primlerinde yapılan artışlara ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP Hükümeti, 1 Kasım seçimlerinde, Cumhuriyet Halk Partisinin seçim vaatlerinden kopya çektiği gübre ve yemde KDV'yi yüzde 1'e düşürme politikasında her zaman olduğu gibi yine sınıfta kalmıştır. Elde ettiğimiz bilgilere göre daha KDV oranları düşmeden hem gübreye hem de yeme ciddi zamlar gelmiştir. Uygulama çok başarısız olmuş, çiftçiye ayrılan kaynak, maalesef, ithal hammaddeye dayalı bu sektörlerde rol oynayan büyük sermayeye gitmiştir. Yani, sadece gübrede devletin çiftçiye bıraktığı 2 milyar lira büyük sermaye kuruluşlarını desteklemeye gitmiştir.

Başka bir konu da asgari ücret artışına kaynak bulmak için SGK ve BAĞ-KUR primlerinde yapılan artışlardır. Çiftçilerimizin BAĞ-KUR primleri yüzde 35,2 oranında artmıştır. Bu çok yüksek bir artıştır, çiftçi bunu ödeyemez.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

11.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ihracatın düşmesini önlemek için hangi tedbirlerin alınacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın ekonomi politikasının yanlışlığı sebebiyle komşularımızla ilişkilerimiz bozulmuş, ülkemizdeki terörün de önlenememiş olması nedeniyle genel ihracatımız yüzde 10,2 oranında, Denizli ihracatımız da yüzde 16,1 oranında düşmüştür. Bu durum karşısında ihracatımızın düşmesini önlemek için hangi tür tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

Denizli ihracatçısının beklenen KDV iadesi ve her türlü devlet alacakları ile mahsuplarını ne zaman gerçekleştireceksiniz? Belediyelerin KDV alacaklarının borçlarıyla mahsubunu ne zaman yerine getireceksiniz?

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Hakverdi...

12.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının sitesinde yayınlanan bir fetvayla ilgili mutlaka hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta Diyanet sitesinde babanın öz kızının ırzına geçebileceğine ilişkin bir fetva yayımlandı. İçeriğini utandığım için okumayacağım burada. Ama, bu sapıklığı tespit edip görevden alınmayan kişiler bu suça ortak olur. Ayrıca, bu sapıklığa tepki gösterenleri din düşmanı olarak suçlayanlar da bu suça ortak olacaktır. Biz bekliyoruz, sonuna kadar takipçisi olacağız, ısrarlıyız ve mutlaka bu sapıklığın hesabının sorulmasını bu Genel Kuruldan ve ilgili bakanlıktan talep ediyoruz. Takipçisiz, takibini de bırakmayacağız.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

13.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, sokağa çıkma yasakları nedeniyle göçe zorlanan yurttaşların AFAD hizmetlerinden yararlanamadığına ve Hükûmetten bu konuda tedbir alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başbakanlığa bağlı AFAD Başkanlığına ilişkin mevzuat ve harcama yönetmeliğinde Şubat 2015 yılında yapılan değişiklikle savaş nedeniyle göç etmek zorunda kalanlar bu kapsama alınmıştır. Fakat, maalesef, ülkemizdeki sokağa çıkma yasakları nedeniyle göçe zorlanan yurttaşlarımız AFAD hizmetlerinden yararlanamamaktadırlar. Sokağa çıkma yasaklarının olduğu bölgelerden göçmek zorunda kalan yurttaşlarımızın mağduriyetlerini gidermek için Hükûmet tedbirler almakta mıdır, alıyorsa yeterli midir diye soruyoruz ve değilse de bir an önce eşitlik ilkesi gereği bu tedbirlerin alınmasını talep ediyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Ok...

14.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, öğretmenlere 3600 ek gösterge verilerek mağduriyetlerinin giderilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geleceğimizin teminatı evlatlarımızı yetiştiren eğitim ordusunun fedakâr öğretmenleri AKP Hükûmeti tarafından üvey evlat muamelesi görmektedir. Eğitim ordusunun fedakâr çalışanları öğretmen arkadaşlarımızın gözü kulağı Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bir öğretmen vekil olarak öğretmen arkadaşlarımıza 3600 ek göstergenin verilerek eğitim çalışanlarının mağduriyetinin bir nebze de olsa giderilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yedekci...

15.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, Silivrikapı-Yedikule arasındaki hendek içindeki bostanların yıkımının durdurulmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ayvansaray'dan Yedikule'ye kadar uzanan, tarihî kara surları boyunca uzanan hendekler Osmanlı Dönemi'nde sur duvarıyla birlikte hem kentin savunmasına hem de tarımsal üretime yönelik çeşitli işlevleri yerine getirmekteydi. Hendeklerin tarımsal üretimin gerçekleştirildiği bir alan olma özelliği Osmanlı kentlerinin önemli bir niteliğidir. Silivrikapı-Yedikule arasındaki hendek içindeki bostanlar bu niteliği yansıtan en son bildiğimiz örnektir. Bu bostanlar içerisinde yer alan kuyu, su dolabı, bostancı odaları, meyve ağaçları ve fidanlıklarla birlikte Osmanlı kayıtlarında ayrıntılı bir şekilde kendine yer bulmuştur. Yedikule hendek bostanları Osmanlı tarım, kültürü ve teknolojisinin mimari bir unsurudur ve bu sabah erken saatlerde başlayan yıkımın durdurulmasını, belediyenin ve ilgili kurumların geleneksel bir görevi olan bostanlar ve bostancıları korumasını talep ediyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak yeşili, doğayı, kenti savunmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarıhan...

16.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, Beyaz Show programına telefonla bağlanan Ayşe öğretmeni terörist ilan eden, bini aşkın aydının şiddetin durması konusundaki bildirimlerini terör eylemi olarak nitelendiren anlayışla ülkenin önünün açılmayacağına ilişkin açıklaması

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli Başkan, bilgileriniz içinde olduğu gibi, Beyaz'a bağlanan Ayşe öğretmeni terörist ilan eden anlayış, son olarak da bini aşkın aydın arkadaşımızın barışın sağlanması ve şiddetin durması konusundaki bildirimlerini terör eylemi olarak nitelendirdiler. Bu bana 12 Eylül Dönemi'nde gündeme gelen Aydınlar Dilekçesi davasını anımsatıyor ve tarih tekerrür mü ediyor diye soruyorum. Biz ne zaman ileri doğru gideceğiz, ne zaman gerçeklerin araştırılması konusunda kendimizi görevli hissedeceğiz ve ülkenin önünü açacağız, bunu merak ettiğimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

17.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TOKİ'nin kâr elde etme amacının olmaması gerektiğine ve orantısız artışlar nedeniyle TOKİ'den ev sahibi olan yurttaşların mağdur olduğuna ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, TOKİ'den ev sahibi olan yurttaşlarımız mağdur. Hem malzemeleri kalitesiz hem de vatandaşlarımızın borçlu olduğu ana paralarının artıyor olması kabul edilir bir durum değil. Zaten zor durumda olan vatandaşlarımız orantısız artış nedeniyle daha da büyük bir sıkıntıya sokuluyor. TOKİ'nin kâr elde etme amacı olmadığını bir kez daha hatırlatıyor, vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için adım atmanızı bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Okutan...

18.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yılı dönümüne ilişkin açıklaması

NURİ OKUTAN (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıbrıs mücahidi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, büyük devlet adamı Rauf Denktaş'ın bugün 4'üncü ölüm yılı dönümü. Bilindiği gibi, Rauf Denktaş tüm hayatını Kıbrıs Türk halkının hak, eşitlik ve hürriyet davasına adanmıştır. Denktaş sergilediği liderlik, devlet adamlığıyla kalplerimizde ve tarihteki müstesna yerini koruyacaktır. Billhassa, Kıbrıs müzakerelerinin Rum tezlerinin kabulü anlamına gelebilecek şekilde yürüdüğü bugünlerde rahmetli Denktaş'ı ve onun mücadeleci kişiliğini çok arıyoruz. Onun yokluğunu her an yüreklerimizde hissediyoruz. Bu duygularla kendisine ölümünün 4'üncü yılı dönümü münasebetiyle Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

19.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, ikinci öğretim harç ücretlerinin kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan ve değerli milletvekili arkadaşlarım; bir ülkenin aydınlık yarınlarını şekillendiren, üniversite eğitimine sergilenen yaklaşım o ülkenin gençlerine ve dolayısıyla geleceğine olan önemi de göstermektedir. Fakat, maalesef, ülkemizde böyle bir hassasiyete dair olumlu gelişmeler görmüyoruz. Bu anlamda, üniversitelerin ikinci öğretiminde okuyan öğrencilerden alınan harç paraları âdeta eğitimde gece tarifesini niteliğinde olup öğrenciler arasında adaletsiz bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. Her şeyden önce, öğrencileri müşteri gibi görmeden, Anayasa'nın eşitlik ilkesine de aykırı olan ikinci öğretim harç ücretleri kaldırılmalıdır. Yetkili merciler zorunlu alınan harçlarla ilgili gerekli yasal değişiklikleri yaparak bu mağduriyeti gidermelidir. Bu konuda herhangi bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldız Biçer...

20.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Sağlık Bakanlığının açıkladığı hasta memnuniyetiyle ilgili anket sonuçlarının gerçekçi olmadığına ilişkin açıklaması

TUR YILDIZ BIÇER (Manisa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı açıkladığı anket sonuçlarında giderek artan oranda hasta memnuniyeti olduğunu açıklamıştır. İşin ilginç yanı, bu anketlerde terminal dönemdeki hastalar ve diyaliz hastaları hariç tutulmuştur. Yani kanser hastaları, ağır diyabetliler, ağır koroner hastaları ve diyaliz hastaları gibi gerçek hastalara sorunun sorulmadığı bir anketin sonuçları ne kadar gerçekçidir? Bu sonuçlar trajikomiktir. Objektif, bilimsel sonuçların açıklanmasını bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Göker...

21.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, milletvekilleri Genel Kurulda yörelerinin sorunlarını dile getirirken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının dinlemediğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, Meclis çatısı altında muhalefet milletvekilleri olarak elimizden geldiğince yöremizin ve ülkemizin sorunlarını dile getiriyoruz ve fakat farkındayız ki bu söylemler iktidar vekillerince dikkate dahi alınmıyor. Dün gördük ki Enerji Bakanımız Genel Kurul salonunu kabul salonuna çevirdi. Bizleri dinlemedi, kulak dahi vermedi, uyarılarımızı dikkate almadı. Tarihe not düşmek ve Parlamentonun onuru adına iktidar vekillerine çağrıda bulunuyorum: Demokrasi ciddi bir iştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın grup başkan vekillerinin söz talebi olduğunu görüyorum.

Sayın Akçay...

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yılı dönümüne, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısını lanetlediğine, AKP'nin iç ve dış politikalarının ülkemizi terör saldırılarının bir alanı hâline getirdiğine ve Hükümeti kararlı ve tavizsiz bir tutum takınmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıbrıs Türklüğünün mümtaz lideri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş'ın vefatının 4'üncü seneidevriyesindeyiz. Türk milletinin bu büyük şahsiyetini rahmet, saygı ve minnetle anıyoruz.

Denktaş, Kıbrıs Türklüğü uğruna harcadığı ömründe dava, aksiyon ve fikir insanı olarak aziz milletimizin gönlüne taht kurmuştur. Kıbrıs'ta Türklüğün hak ve menfaatleri için büyük gayretler göstermiştir. Denktaş, Kıbrıs Türklüğünün varoluş haklarının yılmaz bir savunucusuydu.

Denktaş'ın davasına bugün AKP Hükümeti maalesef sahip çıkmamaktadır. AKP'nin “Çözumsuzlük çözüm değildir.” diyerek başlattığı çözüm süreci Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin çözülmesine ve tasfiyesine giden bir sürece doğru ilerlemektedir. AKP, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığının arkasında kararlı bir şekilde durmamaktadır. Bu kararlılığı göstermesini bekliyoruz ve diliyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Kıbrıs Türklüğünün istiklal ve gelecek mücadelesinin savunucusu olmaya devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle ebediyete intikal eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş'ı bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum.

Ayrıca, malumunuz olduğu üzere, Türkiye'nin tarihî, kültürel, sosyal ve mimari sembollerinden Sultanahmet Meydanı'nda dün gerçekleştirilen canlı bomba saldırısıyla 10 kişi hayatını kaybetmiş, 11 kişi de yaralanmıştır. Terörizmin hain ve kanlı eylemleri ülkemizin dört bir köşesinde can almaya, kan dökmeye devam etmektedir. AKP'nin şahsi ve keyfi iç ve dış politikaları ülkemizin terör saldırılarının bir alanı hâline gelmesine yol açmıştır. On yıllarca başarılı dış politika hamleleriyle Orta Doğu'daki keşmekeşten uzak durmayı başaran Türkiye bu yönetimle terör saldırılarının âdeta ilk hedefi hâline gelmiştir.

Sınır güvenliğimiz kaybolmuştur. Suriye sınırından mültecilerle birlikte giren teröristler dahi tespit edilememektedir. Bir taraftan IŞİD, diğer taraftan PKK birer cinayet şebekesi olarak ülkemizde saldırılar düzenlemeye devam etmektedir. İstanbul'un en merkezî yerlerinden birisinde bu denli bir saldırının gerçekleşmesi ileri düzeyde bir emniyet ve istihbarat zafiyetine işaret

etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayınız Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

Bu gerçeğe rağmen Hükümetin bir bakanı güvenlik zafiyetinin olmadığından bahsetmektedir. Bir taraftan kamu güvenliği için iktidar yetkisine sahip olacaksınız, diğer taraftan İstanbul'un merkezinde, Ankara'nın merkezinde, Suruç'ta ve diğer yerlerde patlayan canlı bombalardan ve güvenlikten kendinizi sorumlu hissetmeyeceksiniz. Bu, kabul edilebilir bir durum değildir. Bir hükümetin birinci öncelikli görevi, halkın can ve mal güvenliğini, asayişi sağlamak, terörle etkin ve önleyici bir şekilde mücadele etmektir. Peki, Hükümet kendisini sorumlu hissetmiyorsa sorumlu kim? Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı bu sefer de sorumluluğu Alman İçişleri Bakanına mı atacak yani Alman İçişleri Bakanının istifasını mı isteyeceğiz?

Değerli milletvekilleri, ülkemize yönelik tehdidin boyutu çok yüksektir, Türkiye terör örgütlerinin çemberindedir. Bu badirelerden kurtulmak için Hükümeti mücadelecı, kararlı ve tavizsiz bir tutum takınmaya davet ediyoruz. Bu düşüncelerle İstanbul Sultanahmet Meydanı'ndaki terör saldırısını bir kez daha lanetliyoruz. Ülkemizi ziyaretleri sırasında hayatlarını kaybeden yabancı ülke vatandaşları için ailelerine ve ülkelerine taziyelerimizi iletiyor, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Gök...

23.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne, Kıbrıs'taki süreçle ilgili bir genel görüşme yapılmasının yararlı olacağına, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan terör saldırısının Mecliste konuşulması gerektiğine ve Hükümetin doğu ve güneydoğudaki gerginlikleri azaltıcı çözümler önerileri getirmek durumunda olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Kıbrıs'taki soydaşlarımızın unutulmaz lideri Rauf Denktaş'ı ölümünün 4'üncü yılında ben de saygıyla anıyorum. Sayın Denktaş, Kıbrıs'taki soydaşlarımızın verdiği mücadelede ta başından beri çok önemli roller üstlenmiş bir lider olarak Kıbrıs'ta ve Türkiye'de tarihe geçmiş bir liderdir, anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Bu arada Kıbrıs'ta taraflar arasında yürüyen görüşmeler sonucunda bugün gördüğüm bir haber üzerine eski Cumhurbaşkanı Sayın Mehmet Ali Talat'ın Kıbrıs'ta belki haziran ayında bir referanduma gidileceği yönündeki bir ifadesi yer almaktadır. Bu durum göstermektedir ki Sayın Bakan, Kıbrıs'la ilgili Meclisimizin bir bilgilendirilmesinde, bir genel görüşme açmasında bence sayısız yarar vardır. Bu konuda olup bitenin ne olduğu, yaşanan olaylar ve süreç konusunda Meclisimizin de bir bilgi sahibi olmasında yarar görüyorum. Bu konudaki talebimi de Sayın Bakana bizzat iletiyorum.

Sayın Başkan, dün Sultanahmet'teki olayların üzerine gizlilik yasağı konulması ve basın yasağı konulmasıyla beraber yurt dışındaki televizyonlardan öğrenmeye çalıştığımız bu olayla ilgili olarak, hayatını kaybeden tüm insanlara, yabancı uyruklu -ki hemen hemen hepsi öyle- hepsine Allah'tan rahmet diliyorum. Bu olay şu anda Türkiye'nin dış dünyadaki itibarı açısından da çok ciddi bir şekilde sarsıntı geçirecek bir olay niteliğine bürünmüştür ve bütün dünya televizyonları tarafından da yakından takip edilmekte, basın kuruluşları bu olaya dikkatlice eğilmektedir. Yani, böyle önemli bir olay konusunda dahi... Yine bu talebimi dün yinelemiştim ama bu olayın da Meclisimizde konuşulması gerektiği çok açıktır. Yani, yabancı kanallardan izleyen bir Türk yurttaş olarak bunları söylemek üzüntü vericidir. Kendi resmî makamlarımızdan ve kendi resmî kanallarımızdan bunları öğrenmek yerine yabancı kanallardan öğrenmek de işin çok acı başka bir tarafıdır.

Son olarak Sayın Başkan, doğuda ve güneydoğuda gerginliğin giderek tırmandığı bir süreçte hayatını kaybeden sivil yurttaşların cenazelerinin niçin yakınlarına teslim edilmediği ayrı bir sorudur. Yani, ülkeler arasındaki savaşlarda dahi bazen ara verilir, cenazeler alınır, yaralıları toparlanır ama kendi ülkemizde olan ve hayatını kaybeden insanların cenazelerinin ailelerine teslim edilmemiş gerekçesi nedir? Bu, başka travmaları ve başka gerginlikleri de ortaya çıkartıyor. Yani, insani bir olay konusunda devletin çok daha sorumlu, serinkanlı ve bu konunun insani boyutuyla anlayışlı karşılanması gerekir. Acı üzerine acı yaşanıyor, travmalar başka travmalar doğuruyor, gerginlikler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) - ...başka gerginlikler doğuruyor ve bu gerginliklerden herkes zarar görüyor.

Şimdi, burada çok akılcı yaklaşılması ve böyle insani gerekçelerle taleplerin yerine getirilmesi gerekiyor. Biz de geçtiğimiz hafta içerisinde sağlıkçı milletvekillerimizi Diyarbakır'a gönderdik. Sayın Bakan, pek çok sağlık sorunu var. İnsanların hastanelere erişiminde, sağlık yardımı almasında ve yaralı ya da başka türlü sağlık yardımlarını almak isteyenlerin Sağlık Bakanlığı tarafından daha yakından takip edilmesi ve bunların acil sağlık ihtiyaçlarının giderilmesi gerekiyor. Çok ciddi sorunlar saptadık Diyarbakır'da sağlık bakımından. Cizre'de, Silopi'de, diğer bölgede yaşananlar daha da vahim. Böyle bir tablo içerisinde ülkemizi çıkarmak durumundayız. Gerginlikleri azaltıcı çözümler önerilerini iktidar, hükümet yapmak durumundadır. Bu konuda doğu ve güneydoğuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Ankara) - ...son derece yoğun duygusal kopuşların yaşandığı bu dönemde bu konunun çok önemli olduğunun altını çizmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Bostancı...

24.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın 4'üncü ölüm yıl dönümüne, ortak acıların politik tartışmaların dışında tutulması gerektiğine ve devletin sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerdeki cenazeleri ortada bırakmasının düşünülemeyeceğine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, 4'üncü ölüm yıl dönümünde Rauf Denktaş'a bir kez daha rahmet diliyorum. Kıbrıs için yaptıkları unutulmayacak.

Diğer taraftan, biliyorsunuz, bu Sultanahmet katliamı sonrasında çok çeşitli konuşmalar, değerlendirmeler oldu. Bir hususa dikkat çekmek isterim: Muhalif bir basın organı Fransa'da benzeri bir katliam yaşandığında 8 sütuna manşet olarak "Fransa çocuklarına ağlıyor." manşetini çekmişti; acıyı paylaşan asil bir tutum. Sultanahmet katliamı sonrası manşeti şudur: "Katliam ülkesi." 2 manşeti mukayese ettiğinizde Fransa'ya karşı acıyı paylaşan bu manşet, Türkiye söz konusu olduğunda ülkeye karşı husumet dolu bir politik psikolojiyi işaret ediyor. Ben, bunun, çok problemlili bir muhalif politik psikoloji olduğunu söylemek isterim. AK PARTİ'nin iktidar olmasından hoşnut olmayabilirler. AK PARTİ'nin yaptıkları icraatları beğenmeyebilirler. Ama hiçbirimizin başka bir ülkesi yok. Acılar söz konusu olduğunda "Buradan siyaseten ne çıkartabilirim?" şeklinde, hiçbir çevreden halkın, seçmenin onaylamayacağı dil oyunları böyle bir politik psikolojinin ifşası uygun değildir. Bu, ülkeye hizmet değildir. Ümit ve temenni ederim ki iktidarda olalım, muhalefette olalım, yerimiz şurada, burada olsun, bazı konuları, özellikle ortak acıları biz politik tartışmaların dışında tutmak isteriz -biz isteriz- eminim kendilerini "muhalif" olarak konumlandıran çevreler de ilke düzeyinde böyle düşünürler ve böyle davranırlar.

Bir başka husus bu cenazeler meselesi, güneydoğuda, doğuda yaşanan olaylarda cenazeler meselesi. Sayın CHP Grup Başkan Vekili de ifade etti. Cenazeler, herkesin temelde, ilke düzeyinde saygıyla yaklaştığı ve gereken merasimin yapılmasını lüzumlu gördüğü bir durumdur. Güneydoğuda yaşanan hadise şudur: Cenazeleri almaya gitmesi gereken, defin işlemlerini yapması gereken ilgili belediyeler bu işi yapmamaktadır. Bu işi yapmayarak, esasen, bu cenazeler üzerinden bir ajitasyon üretme çabası söz konusudur.

ABDULLAH ZEYDAN (Hakkâri) – Vuruluyorlar, vuruluyorlar, nasıl gitsinler? Ateş açılıyor belediye personeline.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Amaç cenazelerin gömülmesine mâni olarak onların kanlı bedenlerini teşhir edip devletin terörle mücadelesini zaafa uğratma ajitasyonudur. Lütfen bunu iyi görelim.

Şırnak'ta bahsedilen cenazeler mesela, Şırnak Belediyesinin mezbahanesine kaldırılmış, defaatle oradaki valiliğin ikazına rağmen ailelerine teslim edilmemiş, aileleri teslim almaya geldiğinde aileler de tehdit edilmiş, baskı uygulanmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen sözlerinizi tamamlayınız Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...cenazelerin orada kalması için terör örgütünün özel bir çaba gösterdiğine şahit olunmuş, nihayet ancak dün bu cenazeler defnedilebilmiştir. Devletin, hiçbir yerde, hiçbir şekilde, terörle mücadele ederken -akıl var, mantık var- kendi aleyhine olabilecek tarzda, her şey bir kenara -insani normları filan bir kenara bırakıyorum- cenazeleri ortada bırakması, onları bir unsur olarak kullanmaya kalkması düşünülemez. Cenazeleri kullanan, kural tanımayan, norm tanımayan ve kendisini destekleyecek hiçbir fırsatı kaçırmak istemeyen terör örgütüdür. Bunu lütfen doğru görelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, gündeme geçmeden ben pek kısa bir söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı konuşması sırasında, konuşmasının bir kısmında, benim yaptığım konuşmaya cevaben ifadelerde bulunmuştur "...muhalefetin konumlandırılması vesaire." diye. Müsaade ederseniz, hemen, çok kısa birkaç cümleyle cevap vermek isterim efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hiç ilgisi yok efendim, kesinlikle ilgisi yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İlgisi yok mu?

Peki efendim, "İlgisi yok." dedi, bizim de söyleyecek bir şeyimiz yok.

BAŞKAN – "İlgisi yok" dediyse sorun yok, peki.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Peki efendim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, size yerinizden bir dakika söz veriyorum.

Buyurun efendim.

25.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda yapılan saldırıda ölenlerin yakınlarına başsağlığı dilediğine, sokağa çıkma yasağı uygulanan yerlerde insanların üzerine ateş edilmesi nedeniyle cenazelerin kaldırılmadığına ve sorunların Mecliste birlikte çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, ben, öncelikle, İstanbul'da ölen yabancı uyruklu ya da

yaralanan -tam olarak aslına vâkıf değiliz- bütün insanlarımıza geçmiş olsun ve ölenlerin yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sadece şunu ifade etmek istedim: Sanıyorum, Ankara'da bir katliam olduğu zaman bizim devlet yetkililerimiz gerçekten anında Ankara meydanında, o gar meydanında olamamışlardı.

Bu nedenle Türkiye'yle ilgili yapılan haberlerde "Bütün ülke ağlıyor." gibi bir ifade kullanılamıyor olabilir. Çünkü hakikaten uzun zamandır geldiğimiz nokta cenazeler ülkesi durumudur ve söz konusu olan da orada insanların üzerine ateş edilmesi nedeniyle cenazelerin kaldırılmamasıdır. Buradan konuşmak kolaydır. Bütün milletvekili arkadaşlarımız o bölgede bulunuyorlar ve yaşadıklarını defalarca burada ifade ediyorlar. Ve defalarca dedik ki eğer bize inanmıyorsanız hep beraber gidelim, bir komisyon oluşturulsun, bütün bu öneriler de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – ...reddediliyor ve ülke bugün maalesef...

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bitiriyorum zaten. Teşekkür ederim.

Ve bütün bu araştırma isteklerinin hangi partiden gelirse gelsin...

BAŞKAN – Bir saniye... Açılmadı galiba, teknik bir sorun var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugün muhalefete teknik sorunlar günü herhâlde.

BAŞKAN – Sistemin yenilenmeye ihtiyacı var arkadaşlar görüyorsunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, genel olarak tabii ki, her bakımdan.

Bu nedenle, gerçekten, verilen ortak araştırma isteklerinin artık bu Mecliste hiç olmazsa bir tanesinin kabul edilmesi lazım çünkü dile getirmemiz gereken çok fazla sorun var. Balıkesir Dursunbey başta olmak üzere, öğretmenler yerlerinden ediliyorlar, gece yarısı bizleri arıyorlar "Linç edilme girişimleri vardı ve buraları terk ediyoruz." diye. Yani ülke gerçekten ya cenaze kaldırılan ya da insanların hiçbir güvencesinin olmadığı bir hâle geldi. Hiç iyi bir durumda değiliz. Bu sorunları burada birlikte çözmemiz gerekiyor, birbirimize laf yetiştirerek değil. Gerçekten her şeye ağlayacaksa birlikte ağlayalım, birlikte güleceksek de birlikte gülelim.

Çok teşekkür ederim anlayışınız için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sözlü soru önergesinin geri alınmasına ilişkin bir tezkere vardır, okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un (6/87) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/8)

12/1/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2015/269 sayılı, 6/87 esas numaralı sözlü soru önergemini geri çekmek istiyorum.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

İsmail Ok

Balıkesir

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır. Önergeleri ayrı ayrı okutacağım. 2'nci sırada okutacağım Meclis araştırması önergesi 500 kelimedenden fazla olduğu için önerge özeti okunacaktır ancak önergenin tam metni Tutanak Dergisi'nde yer alacaktır.

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili İlhan Cihaner ve 23 milletvekilinin, IŞİD'in kontrolündeki bölgelerden ülkemize yasadışı petrol sevkiyatı yapıldığı, elde edilen gelirin IŞİD'in faaliyetlerinin finansmanında kullanıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son günlerde Batı basını, özellikle Rusya Federasyonu'nun resmî makamları aracılığıyla, IŞİD'in kontrolündeki bölgelerden ülkemize yasadışı petrol sevkiyatı yapıldığı, elde edilen gelirin IŞİD'in faaliyetlerinin finansmanında kullanıldığı iddia edilmektedir. Söz konusu iddiaların ve sorun var ise çözüm yollarının araştırılması için Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

1) İlhan Cihaner (İstanbul)

2) Bülent Kuşoğlu (Ankara)

3) Şenal Sarıhan (Ankara)

4) Devrim Kök	(Antalya)
5) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
6) Durmuş Fikri Sağlar	(Mersin)
7) Veli Ağbaba	(Malatya)
8) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
9) Gülay Yedekci	(İstanbul)
10) Mevlt Dudu	(Hatay)
11) Serkan Topal	(Hatay)
12) Tacettin Bayır	(İzmir)
13) Barış Yarkadaş	(İstanbul)
14) Okan Gaytancioğlu	(Edirne)
15) Eren Erdem	(İstanbul)
16) Necati Yılmaz	(Ankara)
17) Hilmi Yarayıcı	(Hatay)
18) Murat Emir	(Ankara)
19) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
20) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
21) Grsel Erol	(Tunceli)
22) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
23) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
24) İbrahim zdiş	(Adana)

Gerekeç:

24 Kasım 2015 tarihinde Suriye sınırını ihlal ettiği gerekçesiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin Rusya Federasyonu'nun Su-24 marka/model uçağını sınır ihlali gerekçesiyle vurarak düşürmesinin ardından Rusya Federasyonu, Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik bir dizi yaptırım kararı almış ve açıklamalar yapmıştır. Bu çerçevede yapılan açıklamalardan biri 3 Aralık 2015 tarihinde Rusya Federasyonu Savunma Bakan Yardımcısı Anatoly Antonov tarafından yapılmıştır. Sputnik adlı web sitesinde detayları yayınlanan haberde Antonov'un yaptığı açıklamalarla Türkiye'yi hedef aldığı görülmektedir. şu açıklamalarda bulunmuştur: "İşİD kontrolündeki bölgelerden Türkiye'ye yapılan petrol ticaretinin üç ana gzergağını belirledik. Suriye ve Irak'taki yasal sahiplerinden alınan bu petrollerin ana tüketicisi, Türkiye'dir. Verilere göre bu yasa dışı ticarete Türkiye'nin üst düzey siyasi yönetim kadrosu, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ailesi karışmıştır. Biz daha önce birçok kez teröristlerle flört edilmesinin tehlikelerinden bahsettik. Bölgede komşu ülkelerden petrol alan Türk elitleri ve çetelerden oluşan ortak bir ekip alışıyor. Binlerce tankerden endüstriyel nitelikte çok büyük boyutta petrol, boru hatlarıyla Türkiye'ye ulaştırılıyor. İşİD'in kontrolündeki bölgelerden Türkiye'ye sokulan petrolün bir bölümü iç pazara sunuluyor. Petrolün bir bölümü de gemilere yüklenip işlenmek üzere Türkiye sınırları dışına çıkarılıyor. Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ailesinin, Suriye'de İşİD'in elinde olan petrol yataklarından yapılan yasa dışı petrol sevkiyatlarıyla doğrudan ilişkisi var. Sadece son bir haftada Türkiye topraklarından İşİD ve El Nusra saflarına 2 bin militan, 120 tonun üzerinde askerî mühimmat ve yaklaşık 250 adet motorlu akışı oldu. Güvenilir istihbarat raporlarımıza göre, Türkiye uzun zamandır ve düzenli biçimde bu tür faaliyetler yürütüyor."

Antonov açıklamalarını fotoğraf ve video kayıtlarıyla desteklemektedir. Buna göre İşİD'in elindeki petrol Irak ve Suriye'deki yığınaklarda çıkarılmakta ve depolanmakta; Türkiye'ye Reyhanlı sınırından tankerler ve TIR'lar aracılığıyla hiçbir kontrol olmaksızın sokulmakta; tankerler ve TIR'lar Batman, Dörtyol ve İskenderun'daki rafineri ve limanlara sevkiyat yapmaktadır. Uzun yönden, yeryüzüne dik bir açıyla çekildiği anlaşılan fotoğraf ve videoların "uydu görüntüsü" olduğu belirtilmektedir. Rusya Federasyonu Savunma Bakan Yardımcısı Anatoly Antonov bu görüntülerin ve açıklamaların devamının önümüzdeki günlerde yapılacağını belirtmiştir. Rusya Federasyonu resmî makamlarınca yapılan ve yapılacak açıklamalar ülkemizi uluslararası alanda ciddi sorunlarla karşı karşıya bırakacaktır.

Bu gerekçelerle kurulacak bir araştırma komisyonu, olayların birçok boyutunu gözler önüne serecektir. İddialar doğru değil ise en üst düzeyde yanıt verilmiş olacak, doğru ise olası çözüm nerileri ortaya konulacaktır. Her hâlükârda bu iddiaların araştırılmamış olması ülkemizi daha çok yıpratacaktır.

2.- Ankara Milletvekili şenal Sarıhan ve 21 milletvekilinin, özellikle genç işsizliğini ve kadın işsizliğini yaratan nedenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58) ^(x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sosyal bir hak olarak Anayasa'mızın 49'uncu maddesinde düzenlenmiş olan çalışma hakkının, devlete yapma biçiminde olumlu bir görev olarak verdiği çalışma ortamını yaratma ödevinin gereği olan işsizliği nleme kapsamında, özellikle genç işsizliğini ve kadın işsizliğini yaratan nedenlerin incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince, Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

^(x) (10/58) esas numaralı Meclis Araştırması nergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

20/11/2015

1) Şenal Sarihan	(Ankara)
2) Ceyhun İrgil	(Bursa)
3) Mahmut Tanal	(İstanbul)
4) Özcan Purçu	(İzmir)
5) Kadim Durmaz	(Tokat)
6) Erdin Bircan	(Edirne)
7) Aydın Uslupehlivan	(Adana)
8) Barış Yarkadaş	(İstanbul)
9) Ali Akyıldız	(Sivas)
10) Ahmet Akın	(Balıkesir)
11) Erkan Aydın	(Bursa)
12) Namık Havutça	(Balıkesir)
13) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
14) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
15) Sibel Özdemir	(İstanbul)
16) Gülay Yedekci	(İstanbul)
17) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
18) Zeynel Emre	(İstanbul)
19) Gürsel Erol	(Tunceli)
20) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
21) Didem Engin	(İstanbul)
22) Melike Basmacı	(Denizli)

Özet Gerekçe:

Türkiye İstatistik Kurumunun 2015 yılı verilerine göre işsizlik, hem görünen hem görünmeyen boyutlarıyla en önemli toplumsal sorun olmaya devam etmektedir. Bu sorun özellikle gençler, kadınlar, geçici çalışanlar açısından yoğun bir tehdit oluşturmakta, bu kesimlerin birey olarak varlık yapısını bozan biyolojik, sosyoekonomik ve psikolojik sonuçlar yaratmakta, aynı zamanda toplumun bir bütün olarak sürdürülebilir yapısını parçalamaktadır.

Türkiye işveren Sendikaları Konfederasyonunun (TİSK), TÜİK ve İŞKUR'un 2015 Nisan ayı istihdam verilerini değerlendirdiği raporuna göre, Türkiye'de çalışma çağındaki nüfusun yarısından azı (26 milyon 638 bin kişi) istihdam edilerek çalışma ve kazanç sağlama olanağına sahip bulunmakta, yansından fazlası (31 milyon 41 bin kişi) ise bu olanaktan yoksun şekilde yaşamaktadır. İstihdam artışı ivme kaybetmekte, artış hızı Nisan 2015'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,7'den, yüzde 1,7'ye inmiş bulunmaktadır. Buna göre Nisan 2015 itibarıyla 2 milyon 821 bin kişi olarak tespit edilen toplam işsiz sayısı, bir yıl önceye göre yüzde 9,6 oranında artmış durumdadır.

Bu raporlarda yer alan verilere göre, özellikle genç istihdamı oranı 2015 Şubat'tan beri düşüş göstermekte ve genç işsizliği sürekli yükselmektedir. Gençler için (15-24 yaş) geniş tanımlı işsizlik oranı, resmî genç işsizlik oranı olan yüzde 17 rakamının yaklaşık 9 puan üzerinde, yani yüzde 26 seviyesinde gerçekleşmektedir. Genç kadınlar işsizlik sorununu en ağır bir biçimde yaşayan kesimi oluşturmaktadır. Kadın işsiz sayısındaki yıllık artış oranı yüzde 17,2 düzeyindedir ve bu oran genel ortalamanın 2 katı olarak gerçekleşmektedir. Son bir yıl içinde iş talep eden 106 bin kadından sadece 20 bini bir işe yerleşebilmiş durumdadır. Genç kadınlarda işsizlik oranı, bir önceki yılın aynı dönemin göre 4 puan artışla yüzde 20,5'e ulaşmış ve işsiz sayısı 85 bin kişi daha artmış bulunmaktadır.

Türkiye'de mevcut makroekonomik veriler, 2015-2017 Orta Vadeli Mali Plan'da belirlenen tahminlerin çok altında seyretmekte, yıl sonu büyüme oranının planda yer alan yüzde 4 hedefinin oldukça altında, yüzde 2,0-2,5 oranında gerçekleşeceğini göstermektedir. Her 10 ara işgücüne karşı sadece 1 üniversite mezununa ihtiyaç duyulmakta olduğu Türkiye'de; yapısal reformların geciktirildiği, nitelikli ara işgücü ve kaliteli üniversite eğitimi sağlayacak bir eğitim planlaması yapılmadığı, istihdam alanında cinsiyet eşitliğini sağlayacak politikalar oluşturulmadığı ve haftalık çalışma sürelerinin Avrupa Birliği ülkeleriyle kıyaslandığında yaklaşık olarak 12 saat uzun olduğu koşullarda, işsizlik oranının 2015'ten sonra 2016'da da büyüme oranına bağlı olarak değişeceği ve yükselmeyi sürdüreceği ortadadır.

Açıklanan nedenlerle, sosyal bir hak olarak Anayasa'mızın 49'uncu maddesinde düzenlenmiş olan Çalışma Hakkı'nın, devlete yapma biçiminde olumlu bir görev olarak verdiği çalışma ortamını yaratma ödevinin gereği olan işsizliği önleme kapsamında, özellikle genç işsizliğini ve kadın işsizliğini yaratan nedenlerin incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla, Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz

3.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça ve 21 milletvekilinin, öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Öğretmenlerimizin ve öğretmenlik mesleğinin sorunlarının incelenip

araştırılması, gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM

İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

- 1) Namık Havutça (Balıkesir)
- 2) Mahmut Tanal (İstanbul)
- 3) Özcan Purçu (İzmir)
- 4) Kadim Durmaz (Tokat)
- 5) Ceyhun İrgil (Bursa)
- 6) Erdin Bircan (Edirne)
- 7) Hüseyin Yıldız (Aydın)
- 8) Aydın Uslupehlivan (Adana)
- 9) Barış Yarkadaş (İstanbul)
- 10) Candan Yüceer (Tekirdağ)
- 11) Ali Akyıldız (Sivas)
- 12) Ahmet Akın (Balıkesir)
- 13) Erkan Aydın (Bursa)
- 14) Ömer Fethi Gürer (Niğde)
- 15) Sibel Özdemir (İstanbul)
- 16) Gülay Yedekci (İstanbul)
- 17) Ali Haydar Hakverdi (Ankara)
- 18) Zeynel Emre (İstanbul)
- 19) Gürsel Erol (Tunceli)
- 20) Onursal Adıgüzel (İstanbul)
- 21) Didem Engin (İstanbul)
- 22) Melike Basmacı (Denizli)

Gerekçe:

Öğretmenlik mesleği, yetişmekte olan nesli, ailesi, çevresi, milleti, devleti ve vatani için daima yararlı, yapıcı, yaratıcı iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olarak yetiştirme sanatıdır. Öğretmenlerin yetiştirdiği bu insanlar, ailesini ve milletini mutlu kılar, ülkesini kalkındırır, devletini güçlendirir. Milletimizin, ülkemizin ve devletimizin geleceği, ekonomik yönden kalkınması her şeyden önce öğretmenlerin mesleklerinde göstereceği başarıya bağlıdır.

Atatürk, Türk milletinin gerçek kurtuluşunu öğretmenlerden beklemiş, Kurtuluş Savaşı sırasında ve cumhuriyet kurulduktan sonra öğretmenler ve öğretmenlik mesleği için "Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." demiştir.

Ülkemizin geleceği olan çocuklarımıza yön veren, onlara iyi bir eğitim vererek güçlü bireyler olmasını sağlayan bu temel mesleğin birçok sorunu bulunmaktadır.

MEB'in okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarını kapsayan 2013-2014 eğitim öğretim yılı istatistiklerine göre, örgün eğitimde 61.592 okulda 8 milyon 883 bin 857'sini erkek, 8 milyon 350 bin 595'ini de kızların oluşturduğu 17 milyon 234 bin 452 öğrenci eğitim görüyor. Bu kurumlarda 392.258'i erkek, 440.468'i kadın olmak üzere toplam 832.726 öğretmen 538.442 derslikte görev yapıyor.

Mevcut Hükümetin iktidara geldiği 2002 seçimlerinden günümüze kadar atanamayan öğretmen sayısı 350 bin civarında. Bu dönem süresinde öğretmen artış oranı yüzde 24'lerde kalırken, polis artış oranı yüzde 88 oldu.

Türkiye'de öğretmenlerin sorunları saymakla bitmiyor. Atama problemleri, düşük maaşları, çalışma saatleri, kötü çalışma ortamları, zorunlu ve ücretsiz nöbetler en büyük sıkıntılarının başında geliyor.

OECD ülkelerinde öğretmenlerin yıllık çalışma saatleri 1.652 saat, Türkiye'de 1.840 saat. Bu koşullara rağmen öğretmenlerin aldıkları ücretler ise çok düşük. Ülkemizde iş güvencesi olmayan dershane öğretmenlerinin büyük bir bölümü asgari ücretle çalışmaktadır. Sosyal güvenceleri yok, sendikalı olamıyorlar. Zor koşullarda çalışan dershane öğretmenleri kıdem tazminatından ekstra mesai ücretlerini almamaya kadar pek çok alanda sorun yaşıyor.

Köyde öğretmenlik yapmak günümüzde hâlen bulunmakta ve çok zor şartlarda geçmektedir. Hâlen soba ile sınıflar ısınmakta ve sobanın dışında da tezek ile sobayı yakmaktalar. Önemli olan araç gereçler dahi bulunmamaktadır. Hâlen birleştirilmiş sınıflarda ders işlenmektedir. Öğretmen sorunu içinde yer alan bu konu başlı başına bir sorundur.

Öğretmenlik mesleğinin içinde bulunduğu durum ve sorunlar, Türkiye'nin geleceği bakımından hiç de iç açıcı değildir. Yılda bir "Öğretmenler Günü" kutlamakla mesleğin sorunları çözümlenemez. Bu sorunların ciddiyetle ve bilimsel olarak ele alınarak bir an önce çözümlenmesi gerekmektedir. Ülkemizin geleceğini şekillendiren öğretmenlerimizin atama problemleri, düşük maaşları, çalışma saatleri, kötü çalışma ortamları, zorunlu ve ücretsiz nöbetler gibi sorunlarının incelenerek tespitlerin yapılması, gerekli önlemlerin alınması ve mağduriyetlerin giderilmesi için Meclis araştırmasının açılması büyük önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- MHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşları tarafından, 2014 mahallî idareler genel seçimlerinden sonra yürürlüğe giren idari yapılanmadaki önemli değişikliklerin mahallî idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması amacıyla 12/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13.01.2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Ocak 2016 tarih, 2016/714 sayı ile TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşlarınca "2014 mahallî idareler genel seçimlerinden sonra, idari yapılanmada önemli değişiklikler yürürlüğe girmiştir. Türkiye ve dünyadaki tecrübeleri dikkate almayan, tutarlılık ve bütüncül bakış açısından mahrum bu değişikliklerin mahallî idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması" amacıyla verilen Meclis araştırması önergesinin, 13 Ocak 2016 Çarşamba günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü Birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere ikişer sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehinde olmak üzere birinci konuşmacı Kadir Koçdemir, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında heyetinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Çıkarırken yanlış saymış olabilirim ancak bugün yoklamadan sonra iktidar sıralarında sayısı 28 ile 20 arasında değişen milletvekili arkadaşımız vardı.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – 17, 17.

KADİR KOÇDEMİR (Devamla) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Türkiye'yi kimin yöneteceğine, Türkiye'nin nasıl yönetileceğine ve bu yönetimin denetlenmesine burada karar veriliyor. İki adam varmış, birbirleriyle geçinemiyorlar, ikisi birden idama mahkûm edilmişler; son istekleri soruluyor. Birincisine gidip soruyorlar son isteğini. Diyor ki: "İyi bir hayat yaşamadım. Anneme de layık olamadım. Dünya gözüyle anamı son defa görmek ve ondan özür dilemek istiyorum." Onun hasmı olan ikinci idam mahkûmuna soruyorlar "Peki, sen ne istiyorsun?" diyorlar. Diyor ki: " O anasını görmeyecek."

Şimdi, burada, Türkiye'de nüfusun tamamını ilgilendiren, özellikle 2014'ten sonra yapılan değişikliklerle yani il sınırlarının büyükşehir belediye sınırı hâline getirilmesiyle nüfusun yüzde 76'sının yaşadığı bölgelerde, illerde, mahallî idareler yapılanmasını içinden çıkılmaz bir keşmekeş hâline getiren konuyla ilgili, keza son on yıllarda sürekli reform ve reformasyondan bahsederken aslında deformasyona uğrattığımız kamu yönetiminin taşra teşkilatlanmasıyla ilgili araştırma önergesinde –demin arkadaşlarımızın söylediği- 20'nin altındaki iktidar grubu oylama yapılırken, SMS mesajlarıyla kendisine giden çağrı üzerine gelip burada karar verecek. Eğer bunu demokrasiye bağdaştırıyorsak o zaman problem yok. Çünkü demokrasinin en kısa tanımlarından birisi şudur: "Demokrasi, kararlardan etkilenenlerin kararlarda etkilisinin olma durumudur." Buradaki aritmetikten ibaret değildir.

Biliyorsunuz 2014 mahallî idareler seçiminden sonra Türkiye'de yeni bir dönem başladı. Bu mahallî idareler alanında tutarsız ve bütüncül yaklaşımdan uzak gerek Türkiye'deki gerek dünyadaki yerel yönetimler tecrübesini dikkate almayan değişikliklerin bir son halkasını oluşturdu. Ben o zaman vali olarak görevdedim. Etrafımda iktidar partisi milletvekilleri ve il genel meclis üyeleri başta olmak üzere, parti teşkilatları dâhil, hiç kimsenin, Türkiye'de, 30 ilde il sınırlarının belediye sınırı olmasıyla ilgili teklif geliştirdiğini, bunu ileri sürdüğünü görmedik. Keza, burada, İçişleri Komisyonundaki toplantılarda da iktidar partisi milletvekilleri bunu kendi kararlarıymış gibi savunamadılar ama bir kişinin isteği üzerine, iktidar partisine de rağmen, bu değişiklikler yürürlüğe girdi. Fakat içinden çıkılmaz bir keşmekeşe döndü çünkü büyükşehir mantığı gereği arkadaşlar, kesintisiz iskân varsayımına dayanarak büyükşehir ve ilçe belediyeleri arasındaki görev, yetki paylaşımını düzenlenmişti. Altındağ nerede bitiyor, Yenimahalle nerede başlıyor, buna göre kanalizasyonu belirleyemeyeceğimiz için, kanalizasyon, içme suyu tesisi,

efendim, itfaiye, hal, mezbaha, bütün bu işlemler büyükşehre bırakılmıştı.

Mecellenin en çok bilinen hükümlerinden biridir, şartlar değişti mi hükümler de değişir. Siz Şereflikoçhisar'ın filanca köyündeki içme suyunu, sanki kesintisiz iskân varmış gibi, orada da yine büyükşehrin organlarına verirsiniz içinden çıkılmaz bir hâl alır. Bugün Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinde bir aydan beri doğru dürüst içme suyu düzenli olarak temin edilememektedir. Orhangazi'de sokaklardaki yapılmamış, tamamlanmamış inşaat çalışmalarının sorumlusunu, yetkilisini vatandaşlarımız bulamamaktadır çünkü yeni görev ve yetki dağılımında kendilerinden kilometrelerce uzaktaki birimlere ulaşamamaktadırlar.

Yine, Keles'in Kozacı bölgesindeki Durak köyünde köylü kendi salma paralarıyla yaptığı hali büyükşehirden tekrar kiralamıştır. Köylerde yüzyıllardan beri köylülerimizin dokunmadığı, kimseye dokundurtmadığı köy orta malları, meralar özellikle batı illerimizde para etiği için şu anda büyükşehirler tarafından satışa çıkarılmıştır. İlçe belediyeleri çöp toplayan birimler hâline getirilmiştir çünkü deminki saydığım ana mahallî hizmet alanlarının hiçbirisinde ilçe belediyesi yetkili değildir. İlçe belediyesi imarla ilgili -o da sınırlı- ve çöp toplama işleriyle yetkilidir. Gelir dağılımında yine sorumlulukla imkân arasında orantı kurulmasını imkânsız kılan bir düzenleme yapılmıştır, İstanbul ve Kocaeli dışındaki büyükşehir belediyelerimiz dezavantajlı hâle getirilmiştir.

Mahallî idareler alanında hemen her yayında belirtilen bir ilke vardır: "Subsidiarite ilkesi" dediğimiz ilke "hizmette yerellik" ya da "vatandaşa yakınlık" olarak ifade edebileceğimiz bir ilkedir. Bu ilkeye göre, bir hizmet prensip olarak, kural olarak öncelikle vatandaşa en yakın birim tarafından yerine getirilmelidir. Eğer vatandaşa en yakın olan birim bu hizmeti hiç yerine getiremiyor ya da etkin bir şekilde yerine getiremiyor ise ancak o zaman bir sonraki kademede, bir üst kademede yer alan mahallî idare biriminin bu hizmeti yapıp yapamayacağı kararlaştırılmalıdır.

Yeni yapı, uzakta kalan ve mahallî iktidarı belirleme konusunda nüfusu itibarıyla nüfuzu da az olan bölgelere, köylere, yörelere çok büyük dezavantajlar getirmiştir. Demin söyledim, demokrasi kararlardan etkilenenlerin kararlarda etkili olma durumudur. Ama çok uzakta yer alan kırsal kesim halkı karar alma süreçlerine arzu ettiği şekilde katılamamakta, katılırsa da kararları etkileyecek güce kavuşmamaktadır.

Yine, yapılan değişiklikler yörelerimizin, beldelerimizin yüzyıllar içinde sahip olduğu sosyal, ekonomik karakterine, kültürel kimliğine de aykırı kadrolar tarafından yönetilme riskiyle karşı karşıya bırakmıştır. Bu açıdan, mahallî idareler yapılanmasının yüce Meclisimiz tarafından tekrar ele alınması, başta 2014 yılında yürürlüğe giren değişiklikler olmak üzere, bu değişikliklerin uygulamada yol açtığı sorunların tespit edilmesi ve 2000'li yıllara uygun bir mahallî idareler yapılanmasının nasıl olabileceği konusunun araştırılması gerekmektedir.

Özetle, mahallî idarelerin, ihtiyaç ve önceliklere uygun, mahallî katkı ve katılımı azami seviyede gerçekleştiren, basit ve hesap verilebilir bir süreç içinde, yörelerin sahip olduğu kültürel mirası zenginleştirip çeşitlendiren bir anlayışla etkin, hızlı ve ucuz biçimde yerine getirilmesi; yöre sakinlerinin gündem belirleme, irade oluşturma, karar alma, uygulama ve denetim süreçlerinde etkili olması büyük önem arz etmektedir. Mevcut yapının bu açıdan tahlili ve bu amaçları gerçekleştirecek yasal düzenlemeler dâhil, alınması gerekli tedbirlerin araştırılması için yüce Meclisimize büyük görev düşmektedir.

Bu sebeplerle araştırma önerimize ve buna paralel olarak hazırladığımız kanun teklifimize desteklerinizi bekliyor, hepinizi grubum adına tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçdemir.

Önerinin aleyhinde birinci konuşmacı Erol Kaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin araştırma önergesinin aleyhinde söz almış bulunuyorum.

Sayın konuşmacımızı da az önce dikkatle dinledim ve önergeye de baktığımızda şunları görmemiz mümkün: MHP araştırma önergesinde Türkiye ve dünyadaki tecrübelerin dikkate alınmadığını, mahallî idarelerin görev, yetki ve sorumluluklarıyla ilgili sorun olduğunu, yerinden yönetim birikiminin bir yana bırakıldığını, idarenin kuruluş ve görevlerinin bir bütün olması durumunun sona erdirildiğini, büyükşehir belediyesi sınırlarının mülki sınırlara taşındığını, dolayısıyla bunun çok ciddi bir sorun olduğunu, 2 binin altındaki beldelerin kapatılmasının sorun oluşturduğunu ve son olarak da mahallî idarelerin kamu kaynaklarının bazen toplumsal huzuru bozan başka amaçlar için kullanıldığını iddia etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Türkiye'deki belediyeçilik tarihiyle ilgili birkaç veriyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Ülkemizdeki yerel yönetimler tecrübesi 1858 yılında başlamış, cumhuriyetle beraber 1930 yılında 1580 sayılı Kanun'la disiplinli bir yerel yönetimler süreci devam etmiştir. 1984 yılında 3030 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kurulmuş ve Türkiye'de yeni bir yönetim modeliyle ilgili süreç de başlamıştır. Bu süreç, 2004 yılında AK PARTİ döneminde gerek Belediye Kanunu gerekse Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İl Özel İdareleri Kanunu, belediyelerin gelirlerine pay aktarılmasıyla ilgili kanun gibi, mahallî idarelerin bütün kanunlarıyla ilgili düzenleme yapılarak yeni bir reformla yeni bir döneme evrilmiştir. Kısaca özetlersek, belediyeçilik tecrübemizle ilgili Osmanlı'dan alırsak yüz elli yıl, cumhuriyetten alırsak seksen beş yıllık tarihî bir süreci konuşmaktayız.

Bu tarihî sürece dikkatle baktığımızda neleri görürüz? Geçmişte "Bize oy verin, eğer bize oy verirsiniz sizi ilçe yapacağız, sizi belde yapacağız, sizi il yapacağız." sözlerini ve pankartlarını hepimiz hatırlarız ve bu talihsiz dönemde "İl yapacağız." sloganlarıyla belediyelerimiz 300'den başlamış, 1.000'lere, 2.000'lere, 3.000'lere, son olarak da 3.225 belediyeye kadar çıkmıştır. Bu tablonun Türk belediyeçiliğinin iflasını getirdiğinin özellikle altını çizmek istiyorum ve bu iflası hep birlikte mali olarak baktığımızda görmemiz mümkündür.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Fransa'da 36.500 belediye var Başkan.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – "Ordu'yu büyükşehir yapacağız." diyen sizsiniz, nüfus taşıyarak.

EROL KAYA (Devamla) - Sabırlı ol, sabırlı ol. Sayın valin az evvel diyor ki: "30 büyükşehir belediyesinin mülki sınırlara

oturması nereden çıktı, kim karar verdi, anlamadık." Sayın valimiz acaba Kocaeli ve büyükşehrin mülki sınırlara oturmasının üstünden kaç yıl geçtiğini niye bilmiyor, ben hayret ettim şahsen. Sabırlı olalım inşallah.

Şimdi, değerli arkadaşlar, AK PARTİ döneminde, bu iflas etmiş belde belediyelerimizi, özellikle personel maaşını ödeyemeyen, sadece belediye başkanı ve personelin maaşını ödeyen bir yapıyı Türkiye'nin tasfiye etmesi gerekirdi ve bu yeni bulunmuş, icat edilmiş bir şey değildi. Dünyadaki tecrübelerle baktığımızda, Danimarka'da belediyelerin merkezî yönetime başvurarak "Bizi birleştiriniz, daha güçlü hâle gelmek istiyoruz." dediğini görürüz ve Avrupa'daki belediyelerin de aynı şekilde, bu şekilde birleştirilerek, belediye sayılarını azaltarak güçlü belediyeler inşa edilme mücadelesinin yapıldığına hep birlikte şahidiz. 3.225 belediye bugün 1.390'lar seviyesine çekilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MHP önergesini samimi bulduğumu öncelikle ifade etmek istiyorum ancak çözüm önerileriyle ilgili bazı şeyleri biraz sizinle paylaşmak istiyorum.

2014 yılında büyükşehir belediyelerinin kurulmasıyla ilgili birlikte yaşanan tecrübelerle baktığımızda, iki temel sorunla yüz yüze geldiğimizi ifade edeyim, daha yeni bir süreç. Birincisi; büyükşehir belediyelerimize kaynak aktarılmasıyla ilgili düzenleme yapıldığını görüyoruz ve özellikle merkezî yönetimin büyükşehir belediyelerimize ve ilçe belediyelerimize kaynak aktarımıyla ilgili ciddi düzenlemeler yaptığını.

"Sorun nedir?" diye bakarsak şunu görürüz: Siz, 1.500 belediyeyi kapattınız ve bu belediyelerin görev ve yetkilerini büyükşehir belediyelerinin devralmaları gerekiyordu yani suyla ilgili, katı atıkla ilgili, atık suyla ilgili temel hizmetlerin devralınmasıyla ilgili süreçte sorun yaşandığını ya da sağlıklı ya da süratle işletilmediğini ifade edebiliriz.

İkincisi ise; merkezden aktarılan kaynakların bazı belediyelerde kullanılmadığı ya da kullanılmadığını görmekteyiz. Peki, belediyelerimiz kaynak açısından daraldılar mı? İki veriyi paylaşmak istiyorum: 2013 yılında mahallî idarelerin gerçekleşen toplam bütçesi 81 milyar, 2014 yılında ise bu gelirin 86 milyar olduğunu görmekteyiz yani yerel yönetimimizin 2013 yılı ile 2014 yılı mukayeselerini yaparsak yaklaşık 5 milyar liralık ilave kaynağın olduğunu görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi birkaç hususun altını çizmek istiyorum: Sorunlardan bir tanesi -Türk belediyecilik tarihinde görülmeyen bir tablo bu- Sayın Başbakanımız geçmiş günlerde bir kısım belediyelerle ilgili önemli bir sorunu gündeme getirdi "Belediyelerimizin mali problemi var mı, nedir?" diye. Bu tablo, Türk siyasi tarihinin ve Türk belediyecilik tarihinin önemli bir tablosudur. Ben bu belediyeleri isimleriyle zikretmek istiyorum. Diyarbakır, Van, Mardin, Siirt, Batman, Şırnak Belediyelerimizin 2014 yılı gelirleri 1 milyar 120 milyon 357 bin lira, 2014 yılı giderleri ise 750 milyon 634 bin lira. Yani, bu 6 belediyenin, 360 milyon 722 bin liralık paraları kasasında tuttuğu ama hizmet yapmadığı ya da eksik yaptığı görülmektedir. Mardin, harcamadığı 74 milyon liralık hizmetle yaptığı yatırımın 17 katı daha fazla yatırım yapabilirdi. Diyarbakır Belediyesinin de harcamadığı 77 milyon liralık kaynakla mevcut yatırımlarının 2 katını yapması mümkündür. Van Belediyesi harcamadığı 155 milyon lirayla yaptığı yatırımların 9 katını yapabilirdi. Şırnak Belediyesine baktığımızda ise çok daha ilginç bir tablo var. Türkiye'deki il belediyelerinin ortalama yatırımları yüzde 54'tür, bu, Şırnak'ta yüzde 1,7; oysa kasasında tuttuğu para 5 milyon lira yani yatırıma harcadığının 13 katı daha hizmet yapabilirdi. Bölgede, geçmişte Hükümet yollar, şantiyeler yaparken, şimdi ise kaynağın yüzde 90'ından fazlası merkezden gitmesine rağmen hizmet üretilmeyen bir belediyecilik anlayışını kabul etmek mümkün değildir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, geçen, daha doğrusu bugün bir siyasetçi şöyle bir açıklama yaptı: "Efendim, Mardin Belediyemizin 2014 yılındaki personel harcaması yüzde 62 değil, yüzde 30,5'tur." Ben şimdi sizinle bir şey paylaşmak istiyorum. Eski bir belediye başkanıyım, ben on beş yıl belediye başkanlığı yaptım, tüm sivil toplum örgütlerimizden, milletvekillerimizden, akademisyenlerimizden, Meclis üyelerimizden ve belediye başkanından ricam şudur: Hangi belediyenin İnternet sitesine girerseniz giriniz, o belediyenin bütçesini görürsünüz, kesin hesabını görürsünüz, faaliyet raporunu görürsünüz, stratejik planını da görürsünüz, görmek zorundasınız. Ben girdim...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yan şirketleri nasıl göreceğiz?

EROL KAYA (Devamla) – Efendim, lütfen, belediyeleri bir halledelim, ötekilerini de, inşallah onları da konuşuruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Belediyeler şirket kuruyor, yan şirketleri.

EROL KAYA (Devamla) – Şimdi, bakınız, Mardin Belediyesinin 15/5/2015 tarihli 91 sayılı Karar'ını İnternet'ten aldım, çok uğraşmaya falan gerek yok yani. Bu kararla ilgili bilgileri sizinle paylaşmak istiyorum. Ha, şunu söyleyeyim size: 2015 bütçelerini niye konuşuyorsunuz dersiniz, faaliyet raporları Belediye Kanunu'na göre nisan ayında, bu bütçelerle ilgili rakamlar ise mayıs ayında gelecek. Yani, Türkiye'deki 1.400'e yakın belediyemizin 2015 bütçelerini biz ancak ve ancak Nisan ve Mayıs 2016'da göreceğiz. Dolayısıyla ancak 2014 verileriyle konuşabiliriz. Bu kararda, resmî kararda şunlar yazıyor: Gelirleri 137 milyon 290 bin 556 lira 92 kuruş, giderleri 63 milyon 61 bin 275 lira 87 kuruş. Bu belgede diyor ki: Belediyelerin yüzde 96 gelirleri merkezden gitmiş -yüzde 96,7'si- 74 milyon lirasını harcamamış. Personel harcaması 39 milyon 446 bin 9 lira yani bütçesinin yüzde 62,6'sı. Türkiye'deki büyükşehir belediye ortalaması ise yüzde 11,7. Arkadaşlar, bu kabul edilecek bir şey değil.

Değerli arkadaşlar, bir tarafta vatandaş hizmet bekleyecek, bir tarafta ise kasanızda para tutacaksınız. Bunu izah etmek...

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Bu belgeyi Başbakan'a bir yollayın. Sayın Hatip, Başbakanınız diyor ki...

EROL KAYA (Devamla) – Lütfen rahat olun, girin İnternet'e görürsünüz.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Başbakanınız da diyor ki "Bu para örgüte gidiyor." Sen diyorsun "Kasada.", sen "Kasada." diyorsun, Genel Başkanın "Örgüte gitti." diyor. Paranın nerede olduğunu bir söyle.

EROL KAYA (Devamla) – Nusaybin, Artuklu, Mazıdağı, Derik, Ömerli sizden ve belediyelerden hizmet bekliyor. Eğer bu belediyelerimiz hizmet üretmezlerse buraları terk etsinler, bıraksınlar, yapmasınlar bu işi.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Başbakanına yolla, saraya yolla; şu belgeyi bir yolla, paranın nerede olduğunu söylesin.

EROL KAYA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sözlerimi toparlamak istiyorum. Belediyelerimizin aksamalarına sebebiyet veren hususlar AK PARTİ'nin 2015 seçim beyannamesinde vardır ve seçim beyannameleriyle ilgili takvimlerimiz zaten açıklandı ve bunlarla ilgili gerek büyükşehir ilçe belediyesinin mali kaynaklarının düzenlenmesi gerek görev, yetki ve

sorumluluklarının aksayan bölümlerinin yeniden düzenlemesiyle ilgili kanun çalışması da inşallah süratli bir şekilde Meclise gelecektir. Bundan dolayı, MHP önergesinin, iyi niyetle hazırlanmış olan önerenin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ama bu bir çelişki değil mi? İyi niyetli ama aleyhindediniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Şahsıma atfedilen bilgisizlikle ilgili bir itham var, onu düzeltmek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Nasıl bir itham?

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – “Kocaeli'nin İstanbul'un il sınırları olmadığını valilik yaptığı hâlde nasıl bilmiyor?” diye...

BAŞKAN – Bir saniye; şimdi söz vereceğim.

Değerli milletvekilleri, Sayın Koçdemir'in sataşma nedeniyle söz talebini yerine getireceğim ancak sataşmaya ilişkin bir genel açıklama yapma ihtiyacını duyuyorum.

İç Tüzük'ün “Açıklama hakkı” başlıklı 69'uncu maddesine göre “Şahsına sataşılan veya ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan Hükûmet, komisyon, siyasi parti grubu veya milletvekilleri, açıklama yapabilir ve cevap verebilir.” Bu, milletvekillerimizin, siyasi parti gruplarının, komisyonun ve Hükûmetin en doğal hakkıdır ancak şöyle bir usulümüz var, bu usulü hatırlatmayı yararlı görüyorum: Kendisine sataşıldığını ya da ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüşün kendisine atfolunduğunu ileri süren söz konusu gruplar -69'uncu maddede sayılan söz hakkına sahip gruplar- veya milletvekilleri bu gerekçeyi açıklıkla Genel Kurula izah etmek zorundadırlar. Sayın Koçdemir bunu şu an açıkladı ama ancak zaman zaman şöyle uygulamalar görüyorum: Örneğin, “Sayın Başkan, sizin de gördüğünüz gibi bana sataşmıştır, söz talep ediyorum.” şeklindeki bir talep doğru değildir. Bunu benim görmem yeterli değil, bu talebin ayrıca gerekçesiyle birlikte tutanaklara geçmesi ve Genel Kurul tarafından öğrenilmesi gerekiyor.

Bu açıklama, Sayın Koçdemir size yönelik değil, sadece sizin sataşma nedeniyle söz talebinizi vesile ederek bir genel açıklama ihtiyacı duyulum.

Buyurun, sataşmadan dolayı size iki dakika süreyle söz veriyorum.

Lütfen, sözlerinizi, yeni bir sataşmaya mahal vermeyecek şekilde tamamlayınız.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir'in, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, hatibe, samimiyetimize ve iyi niyetimize inandığı ve bunu belirttiği için teşekkür ediyorum.

İstanbul ve Kocaeli Belediyelerinin il sınırının belediye sınırı olduğunu tabii ki Türkiye'deki herkes gibi ben de biliyorum, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde uzun yıllar daire başkanlığı, genel müdür yardımcılığı yapmış biri olarak, o metinlerin kaleme alınmasında payı olan biri olarak da biliyorum. Ancak kabul edilmeli ki “bütünşehir” dediğimiz uygulama genel itibarıyla 30'un 28'i açısından 2014 yılında başladı. Bunun genişletilmesini ben kastetmişim.

İkinci bir husus, il özel idareleri örneğinde o tutarsızlıkla ilgili arz etmek isterim. İl özel idareleri, 2004 yılındaki Kamu Yönetimi Temel Reformu'nda kamu yönetiminin taşra örgütlenmesinin omurgasını teşkil ediyordu. Öyle ki kültür müdürü, sağlık müdürü, millî eğitim müdürü bakanlıkların değil, özel idarenin müdürü olacaktı, o kadar önemli birimlerdi, bütün yetkiler il özel idarelerine devredilmişti ama aradan çok fazla bir zaman geçmeden, on yıl geçmeden siz bu kadar önemli gördüğünüz ve fonksiyon yüklediğiniz birimlerin -demin söylediğim gibi- nüfusun yüzde 76'sının yaşadığı 30 ilde tüzel kişiliklerini kaldırılıyorsunuz. Bu açıdan bir tutarlılığı ifade etmek istemişim.

İdari birimlerin sayısının azaltılması Kuzey Avrupa'da ciddi, doğru bir uygulamadır, benim de master tezimdir ancak şunu sadece söyleyeyim: Almanya'da belde ve ilçelerin sayısının azaltılması otuz yıl süren bir zaman almıştır, tartışılıp ikna, görüşme, uzlaşma aranarak yapılmıştır, bir yerden getirilen metinlerle yapılmamıştır.

Tekrar teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçdemir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- MHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşları tarafından, 2014 mahalli idareler genel seçimlerinden sonra yürürlüğe giren idari yapılanmadaki önemli değişikliklerin mahalli idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması amacıyla 12/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerinin lehinde ikinci konuşmacı Mustafa Akaydın, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Akaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken öncelikle “akademisyenler bildirisini” diye gündeme düşen ve maalesef, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından son derece aşağılanan akademisyenleri korumak amaçlı bir cümle etmek istiyorum. YÖK Başkanımız Sayın Yekta Saraç da -bana gelen haberlere göre- “Gereği yapılacaktır bu akademisyenler hakkında.” diye bir söylemde bulunmuş. Eski bir rektör olarak Sayın YÖK Başkanını kınıyorum, ayıplıyorum. Dünyada 1.128 tane akademisyenin -bunun 400 küsuru yurt dışından- imza attığı, bunların içinde Noam Chomsky gibi çok değerli akademisyenlerin olduğu bir bildiriye karşı çıkmak bence bilime karşı çıkmakla aynı şeydir. Sanata karşı

çıkılmak da bu kapsamda değerlendirilebilir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sizinle muğalataya girmeyeceğim, konuya dönüyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii ki yerel yönetimler tasarısıyla ve bunun uygunsuzluklarıyla ilgili söz almış durumdayım. Önce, sizlere diğer konuşmacılardan farklı olarak -onlar için biraz teorisinden bahsettiler- ben için pratiğinden bahsedeceğim. Beş yıl büyükşehir belediye başkanlığı yapmış bir milletvekili arkadaşınızım.

6360 sayılı Yasa bundan üç buçuk veya dört sene önce niye getirildi? Şimdi, AKP'li arkadaşlarıma söylüyorum, lütfen samimi olun: 1839'dan beri bu ülkede yerel yönetimlerle ilgili bir gelenek var, bir teamül var, yasalar var, uygulamalar var. Yüz yetmiş yedi yıllık bir teamülü, bir geleneği birdenbire yok etmenin ne manası vardı? Ben size bunun arkasındaki siyasi gerekçeyi açık açık söylemek istiyorum. Bilindiği üzere, Türkiye genelinde yapılan kamuoyu araştırmalarında kırsal alanlarda Cumhuriyet Halk Partisinin oyu düşüktür ama okumuş yazmış oran yükseldiğinde veya sosyoekonomik düzey yükseldiğinde Cumhuriyet Halk Partisinin oyu yükselir.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çok çirkin bir benzetme oldu.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Şimdi, geliyorum, bakın, örneklerle açıklayacağım. Lütfen sataşmayın!

Hesap şudur: 2009 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimini kaybetmiş zat, AKP'nin bir dönem Genel Başkan Yardımcılığını yapmış milletvekilidir, 6 puan geridedir bu kayıp -Antalya ili için söylüyorum- bu 6 puan nasıl kapatılacaktır? Açıklıyorum...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sandığa gömdü seni? Kim gömdü sandığa seni? Sataşırken dikkat et!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Sabredin Osman Bey, dinleyin beni. Ben açıklıyorum, örneklerle açıklıyorum bakın size.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam ama seni de martta sandığa gömdü!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Şimdi, o zaman kırsal alandaki oyları almanın bir yolunu bulmak lazım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyin efendim.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Sabırla dinleyin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sandığa gömdü seni, daha çikamadın! Sataşma!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Ona da geleceğim Osman Bey, oraya da geliyorum.

Sonuç olarak Ordu, Eskişehir, Mersin, Antalya gibi illeri Cumhuriyet Halk Partisinden; Balıkesir, Manisa gibi illeri de MHP'den almanın hesapları var idi. Olay bundan çıkmıştır ve bunların bir kısmı başarıya ulaşmıştır. Ordu'da, Antalya'da, Mersin'de Cumhuriyet Halk Partisi seçimleri kaybetmiştir, maalesef Eskişehir'de kazanmıştır ama mecliste AKP, meclis üyeliğinin çoğunluğunu ele geçirmiştir. Olay bu kadar basit, bundan ibaret.

Şimdi, bu örnekle açıklıyorum bakın size: Seçim gecesi saat bir buçuk, Antalya'da sandıklar yüzde 92 sayılmış, Cumhuriyet Halk Partisi bayağı önde aynen Ankara'da ve Üsküdar'da olduğu gibi. Her nasılsa adliyeden haber gelmiş "Bir şeyler dönüyor." diye, bizzat gidiyorum adliyeye, sonradan Dışişleri Bakanlığı makamıyla onurlandırılan bir milletvekili orada manipülasyon yapıyor. Gözümle görüyorum, hâkim karşısında böyle duruyor eller eğik vaziyette ve nasıl olduysa bir buçuk iki saatlik manipülasyondan sonra Kepez'in oyları, Kepez ilçesinin oyları manipüle edilerek seçim döndürülüyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ne yapıyor yani?

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Bu nasıl örgütleniyor biliyor musunuz?

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Ne yapılmış?

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Cevap veriyorum, bakın, nasıl örgütleniyor biliyor musunuz?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Orada mühür var, pusula var, ne yapıyor?

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Cumhuriyet Halk Partili Kepez'in sandık sonuçlarından sorumlu meclis üyesi satın alıyor, ertesi günü AKP'ye geçiyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sizin seçim kaybettikten sonra iki çözümünüz var: Halkı aşağılamak, hile aramak, başka bir şey yok.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Ben ısrarla söylüyorum, Kepez'in oyları yeniden sayılsın.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Nerede seçim kaybederseniz ya halkı aşağılıyorsunuz ya hile iddiasında bulunuyorsunuz, başka yaptığınız bir şey yok; çalışın kardeşim.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Yüreğiniz yetiyorsa yeniden sayın oyları ve başka bir şey daha yapıyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Senin kesin hükmün var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akaydın, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Akaydın kürsüde konuşuyor, itirazlarınız olursa söz alırsınız İç Tüzük çerçevesinde cevaplarınızı verirsiniz, böyle bir usulümüz yok.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kesin hüküm giymiş adam, ne konuşuyor burada?

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kesin hüküm giymiş adam bu.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – İsim veriyorum: Umut Doğan...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Belediyecilik hizmetlerinden kesin hüküm giymiş adam.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, böyle bir usulümüz yok efendim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Anlaşıldı.

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akaydın.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – “Umut Doğan” isimli bir CHP’li il yöneticisi maalesef ertesini gün de Adalet ve Kalkınma Partisine transfer ediliyor. Bunları iki yıldır söylüyorum ama bir üst merkezden emir çıkmış “Antalya’nın oyları bir daha sayılmayacak.” diye, Yüksek Seçim Kuruluna da böyle bir talimat verilmiş ama bunun ispatını yapmak mümkün değil. İşin özünü budur arkadaşlar.

Şimdi size bu yasanın Türkiye’den neler götürdüğünü söyleyeceğim. Bir kere, 1839’dan beri hâkim olan bir gelenek yok edilmiştir, köy kültürü yok edilmiştir. Köylü bugün mahrumiyetle, açlıkla, sefaletle karşı karşıyadır, bunun sonucunda kentlere bir göç olacaktır ve Türkiye’deki belediyelerin yaklaşık 1.600’e yakın bir rakamı kapatılmıştır. Dünyada bunun örnekleri var mı? Var. Ama Fransa gibi 38 bin tane belediyesi olan ülke de var çünkü yerelleşme demek, yerinden yönetim demek demokratikleşme demektir değerli arkadaşlar, demokrasi kültürü demektir. Maalesef, bu demokrasi kültürü Türkiye’de yavaş yavaş yok edilmektedir.

Köyden kente ciddi bir göç başlamıştır. Üstelik de hâlâ, köylü vatandaşlarımız işin vahametinin farkında değildir. Bakın, size bir örnek vereceğim: 1 tane Holstein ineği olan bir köylünün o ineğinin su içme bedeli bundan üç sene sonra aylığı 10 liraya çıkacak, eğer 10 tane ineği varsa 100 liraya çıkacak arkadaşlar. Köylü, daha, bunlarla karşı karşıya değil. Köylü, eğer evine bir çivi çakmak isterse gidecek yerel yöneticiye imar tadilatıyla ilgili para yatırarak, vergi ödeyecek, köyde yaşayan esnaf eskiden olduğu gibi götürü usulde vergiyle değil gerçek usulde vergiyle karşı karşıya kalacak, bir sürü sorunlar. Yani köy hayatını kökten yok etmiş bir sistemdir ve bu gidişle rakamsal olarak, şimdi, Türkiye’nin halkının yüzde 75’i şehirli gibi gözükmemektedir ama maalesef yeni bir tasarımı daha olduğunu duyuyorum. Toplam 51 ili bütüncü şehre çevirmek istiyorsunuz. Kâğıt üstünde köy nüfusunu yok edebilirsiniz, bunu başarabilirsiniz ama bu ülkeye, bu köylüye, bu halka yaptığınız haksızlık çok büyük olacaktır.

İstanbul, Kocaeli örnekleri verildi değerli konuşmacılar tarafından. Yirmi yıllık uygulama, hepimiz biliyoruz ama illerin sınırları artık tamamen kent olmuş. Bunun başka bir örneği var mı Türkiye’de? Konya, Van, Erzurum, Antalya kadar yüzölçümü büyük kaç tane il var Türkiye’de? Nasıl yöneteceksiniz bu illeri merkezden, soruyorum?

Antalya’nın yüzölçümü 21 bin kilometrekare, 2 milyon nüfus, ortalama bir Avrupa devleti kadar. 642 kilometre sahili var. Kuş uçuşu 400 kilometre boyu var Antalya’nın, Kocaeli’yle İstanbul’un toplamının 2,5 katı, doğudan batıya olan mesafe. Yönetemezsiniz arkadaşlar.

AKP’li konuşmacı dedi ki: “Gelirlerde artış var.” Ben, size 2014’te Antalya Büyükşehir Belediyesini bıraktığım zamanki bütçemi söylüyorum: 930 milyon lira, dolar kuruyla söylüyorum, kabaca, 500 milyon dolar. Bugün çıktığı bütçe 1,5 milyar Türk Lirası, dolar kuruyla söylüyorum, o da 500 milyon dolar. Antalya Büyükşehir’in yüzölçümü 15 kat artmış, yetişemiyor büyükşehir bunlara.

Bakın, söylüyorum, AKP’li Belediye Başkanının bir tane akli başında yatırımı yoktur iki senede. Tek yatırımı Karayollarının –benim zamanımda yapmadığı- çevre yollarıdır, Sayın Belediye Başkanı da ha bire tabela üretmektedir “Bu yollar size iyi gelecek.” diye. Devletin yatırımdır, Büyükşehir Belediyesinin yatırımı değildir arkadaşlar.

Manavgat Belediyesi bugün inim inim inlemektedir. Manavgat Belediyesinin gelirleri yüzde 50’den fazla düşmüştür. Çünkü partizanca yönetilmektedir büyükşehirleriniz, bütüncü şehirleriniz. Para getirecek bütün caddelerini kendi hesabına geçirmiştir. Eski kapatılan beldelerden olan alacaklar tamamen Manavgat Belediyesine yazılmıştır ve de bakın, size söylüyorum, Side gibi, Kalkan gibi çok önemli beldeler –bunların yaz nüfusu 100 bin arkadaşlar- sivrisinekle boğuşuyorlar yazın.

Başka bir şey söyleyeyim, itfaiye hizmetleri yetmiyor Antalya’ya. Antalya’da son altı ayda 10’dan fazla insan evinde yanarak öldü, evinde yanarak öldü.

Antalya’da iki sene önce Adrasan beldesinde bir orman yangını çıktı, Büyükşehir Belediyesi itfaiyesi oraya yetişemediği için kısa zamanda 3 tane otel ve restoran kül oldu. Bunların hepsi istatistiklerde var.

Arkadaşlar bunlar AKP’nin tamamen siyasi bir manipülasyonudur, yerel yönetim anlayışıyla ilgisi yoktur, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’yla da bağdaşır hiçbir tarafı yoktur.

Yerel yönetim demek...

HÜSEYİN SAMANİ (Antalya) – Antalya’lı benim ne yaptığını çok iyi biliyor. Tek bir çivi çakmadın.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Samani, bunları konuşuruz, sen oradan sataşma şimdi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hocam, festival yapacağına 5 tane itfaiye aracı alsaydın ya.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Değerli arkadaşlar...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hocam, festival yapacağına 5 tane itfaiye aracı alsaydın, sen de başkanın orada ya.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri....

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 5 tane itfaiye aracı al, sen de başkanlık yaptın. Vallahi billahi ya!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, neden sükûnetle dinlemiyorsunuz? Lütfen, rica ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 5 festival yapacağına 5 tane itfaiye aracı al.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Arkadaşlar, ben Antalya'ya gerekli itfaiyeyi aldım, 10 tane itfaiye istasyonu kurdum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akaydın...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Buyurun efendim.

BAŞKAN - Yaşadığınız süre kaybını dikkate alarak size iki dakika süre veriyorum efendim.

Buyurun.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Yeteri kadar itfaiye de aldım, yeteri kadar otobüs de aldım. Ama bu kanunu çıkardınız, 10 tane itfaiye istasyonum vardı ve Türkiye'nin yangına en hızlı müdahale eden Belediye Başkanıydım.

AHMET HAMDİ ÇAMLİ (İstanbul) – Evet, Antalya halkı takdir etti Hocam!

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Yedi ila on dakikadır çünkü yedi dakikadan sonra artık, itfaiyenin yangına müdahale zamanı geçmiştir. Ne oldu biliyor musunuz? Bizim ATSO Başkanımız Davut Çetin'in evi yandı, bitti, kül oldu geçen hafta; itfaiye yetişemedi arkadaşlar. Bunlar gazetelerde var, isterseniz telefonunu vereyim, sorun. Antalya'nın merkez ilçelerinde yani Muratpaşa'da, Kepez'de, Manavgat'ta, Çomaklı'da, periferde insanlar öldü itfaiye yetişemediği için. Bugün Antalya'nın ihtiyacı olan istasyon sayısı 150'dir. Ben bilimsel rakamlarla konuşuyorum, sizin gibi öyle kafadan sallamıyorum Sayın Osman Bey.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Aa, bir dakika...

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Ben bunların 10 tanesini yapmıştım, yedi dakika ila on dakika arasında da bütün yangın mahallerine... Bundan iki sene öncesine kadar Antalya'nın Büyükşehir Belediyesi itfaiye takımı ödülleri almıştı, uluslararası ödülleri, yangın mahallerine yetişebiliyordu.

HÜSEYİN SAMANİ (Antalya) – Ne kadar borç bıraktın, ne kadar?

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - İşte sizin getirdiğiniz bütünşehir belediyesi anlayışı budur. Bugün Manavgat Belediye Başkanı inim inim iniyor. Manavgat hiçbir tesisinin çözümünü getiremiyor. Efendim, neymiş, "Bu beldelerin parası yokmuş, bunlara yardım gelirse atık su tesislerini daha iyi yapacaklarmış." Kardeşim, elinizi tutan var mı? Belde belediyesine de gereken imkânları verin, gerekeni yapın.

HÜSEYİN SAMANİ (Antalya) – Beş sene enkaz edebiyatı yaptın, beş sene; başka hiçbir iş yapmadın.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Bakın, size söylüyorum: Manavgat Belediyesinin aylık giderleri 4 milyon lira, şu anda devletten gelen katkı ayda 3,6 milyon lira, her ay 400 bin lira Manavgat Belediyesi cebinden yiyor. Bu partizanlığı nasıl tamir edeceksiniz? Manavgat Belediyesine kilit mi vuracaksınız arkadaşlar?

AHMET HAMDİ ÇAMLİ (İstanbul) – Biz açmaya geldik Hocam, kilit vurmaya gelmedik.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) – Manavgat Belediyesine kilit vurursanız elinize bir şey geçecek mi? Daha iyi hizmet verebilecek misiniz?

Bugün Alanya Belediyesi de sizin partinizden olmadığı için Antalya'da inim inim iniyor ve özellikle köyler ile ilçeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - ...birbirine bağlayan yollarda hiçbir şekilde belediyenin yatırımlarını göremiyorsunuz çünkü eskiden il genel meclisi yapıyordu bunları, şimdi hepsi harabeye döndü.

HÜSEYİN SAMANİ (Antalya) – Senin gibi enkaz edebiyatı yapıyor onlar da. AK PARTİ'li belediyeler çalışıyor, onlar enkaz edebiyatı yapıyor.

MUSTAFA AKAYDIN (Devamla) - Hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akaydın.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çakır, dinliyorum efendim.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, Sayın Akaydın konuşmasında Kepez belediye seçimlerini işaret etmek suretiyle "Bir gece yarısı operasyonu orada durum değişti." diyerek sataşmadan da öte bir anlatımda bulunmuştur. Bunu hem düzeltmek hem de sataşmaya cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Eğer bunu sataşma olarak değerlendiriyorsanız kime sataşmadır Sayın Çakır?

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Bize efendim.

BAŞKAN – Partinize mi, Hükûmete mi?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Efendim, manipülasyon yaptığımızı iddia ediyor!

BAŞKAN – Bir saniye efendim, sayın grup başkan vekilini dinliyorum, niye aramıza giriyorsunuz? Biraz önce genel bir açıklama yaptım, lütfen.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Partimize Sayın Başkan.

BAŞKAN – Parti grubunuza yönelik bir sataşma olarak değerlendiriyorsunuz.

Siz mi konuşacaksınız Sayın Çakır?

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Akaydın'ın konuşmasını dinledik. Elbette Sayın Akaydın Kepez Belediyesinin yaptıkları, ettikleriyle ilgili eleştiri yapabilir; şunları iyi yaptı, şunları yapamadı diyebilir, fakat yaklaşık olarak üzerinden neredeyse iki yıl geçmiş olan bir seçimin arkasından, yaklaşık iki yıl sonra, o seçimi, bir gece yarısı operasyonu, gayrimeşru ve gayrikanuni bir şekilde AK PARTİ'lilerin kazandığını söylemesi, iddia etmesi akılla, izanla bağdaşmaz, açıklanamaz. Zira, hepimiz kabul etmeliyiz ki her türlü kanaati taşıyabiliriz, bunun itiraz yolu bellidir; ilçe seçim kuruluna itiraz edersiniz, il seçim kuruluna itiraz edersiniz, olmadı, Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edersiniz ve nihayet varsa bir problem, varsa bir yanlış, sırasıyla hiyerarşik olarak bu kurumlar tarafından bu tashih edilir, düzeltilir. Bu olmuş, bitmiş, hepsi yapılmış, etmiş, iki yıl sonra bir belediyeyi ve belediye başkanını, dolayısıyla bir seçimi, seçimin meşruiyetini tartışmak, onun kanuniliğini, yasallığını tartışmak, bana sorarsanız ayıp bir şeydir. Zira, şimdi bu belediye başkanı burada iki yıldır çalışıyor, hizmet üretiyor. O kadar insan, kendisine oy veren, o partiye oy veren o kadar insan, sadece o partiye oy verenler değil, onun dışında da başka partilere oy veren insanların belediye başkanları artık seçildikten sonra bu başkanımız, buna karşı bir hakarettir. Yani gerçekten, Sayın Akaydın gibi yerel yönetim tecrübesi olan bir arkadaşımızın, hocamızın bunu düzeltmesini bekleriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çakır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, bir saniye efendim...

Dinliyorum Sayın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, hatip şahsımı zikrederek “Bu konularda senin bilgin yok, kafan almaz bunu.” filan dedi.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Demedim öyle bir şey, “Kafan almaz.” lafı çıkmadı ağızımdan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – O yüzden düzeltmek istiyorum. “Benim konuşmam bilgilere dayalıdır, sen atıyorsun.” dedi, düzeltmek istiyorum.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Yok, demedim öyle bir şey.

BAŞKAN – Sayın Bak, ben Sayın Akaydın'ın konuşmasından gruba yönelik bir sataşma gördüm, ona yönelik olarak da Sayın Çakır'a söz verdim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Zaten sabahtan beri de Sayın Bak sataşıyordu Mustafa Akaydın'a efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, şahsıma şunu söyledi: “Osman, sen bu konuyu bilmezsin...”

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – “Osman, ben seni çok seviyorum” dedim Osman.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, beni seviyormuş, ben de onu seviyorum ama şahsıma...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde sözlerinizi tamamlayınız.

Sayın Bak, bir saniye efendim, konuşmanıza başlamadan bir şey arz etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bir milletvekilimiz sataşmadan dolayı söz isterken yerinizden ona yardımcı olma gayretine girmemenizi rica ediyorum. Bu, Meclis başkan vekilinin işini kolaylaştırıyor, zorlaştırıyor.

Buyurun Sayın Bak.

3.- Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın, Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hocamız biraz evvel, gerçekten, Antalya'da seçimi niçin kaybettiğini açıklayan güzel bir konuşma yaptı, kendisine teşekkür ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Girişte, AK PARTİ'nin, getirdiği kanunla, köyleri de CHP'nin aday olduğu yerleri de katarak bu seçimleri kazandığını filan ifade etti.

Bakın, öncelikle şu: Halkımıza “Bidon kafalı, göbeğini kaşıyan, siz bilmezsiniz, benim oyum daha değerli.” gibi sözler söylerseniz sizi sandığa gömer, sandığa gömer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Söyledik mi? Ne alakası var?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ne alakası var?

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Bakın, biraz evvel de söyledik: “Oradakilerin eğitim seviyeleri düşük, anlamazlar. Eğitim seviyeleri yüksek olanlar Cumhuriyet Halk Partisine oy verir, şöyle yapar böyle yapar...” Bakın, bunları kullanmayın.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Böyle bir şey demedim Başkan, söz istiyorum.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Duydun mu sen? Ayıp ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Tutanaklarda var.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Bunu demedim.

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Biraz evvel söyledi.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Hayır.

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Bakın, bunları kullanmayın. Taktik değiştirin, bunları kullanmayın.

İkincisi, şunu ifade ettim: Siz görev yaptınız orada, iyi çalışsaydınız yeniden seçerdi sizi ya, Antalyalılar yeniden seçerdi.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Şehir merkezinde fark attım.

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Seçimlerde de milletvekili sayısı ortada. Siz görev yaptınız Hocam, yapmayın. Çalışın, çalışın.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Çalışıyoruz, çalışıyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Çalışırsanız bu millet takdir eder.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – 7 Haziranda çalışmadınız mı?

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Köyleri de dolaşın, oraya da gidin, vatandaşı kucaklayın, yukarıdan bakmayın.

Bakın, AK PARTİ döneminde hep sandığa gömdü. Aramızda çok büyük fark var, çok çalışmanız lazım, kondisyonunuzu artırmanız lazım, köylere gitmeniz lazım, vatandaşı kucaklamanız lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Antalya için çok çalışmanız lazım, festival yerine hizmet etmeniz lazım, çok çalışmanız lazım, yoksa sizi sandığa gömer.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Osman, sandıktan başka bir şey bilmiyor musun? Hep sandık mı senin hayatın?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, dinliyorum efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, sayın konuşmacı, sayın hatip kürsüde konuşurken sürekli kendisine laf atmak suretiyle bir tartışma yaratmıştır ve sonuçta sataşmadan dolayı aldığı sözlerden dolayı “Bu millet sizi sandığa gömer.” şeklinde bir söz söylemek suretiyle de Cumhuriyet Halk Partisine sataşmada bulunmuştur.

Ayrıca, sayın grup başkan vekilinin sayın hatibimize yönelik, sataşmadan dolayı söz alması üzerine yaptığı konuşma üzerine de ben bir değerlendirme yapmak istiyorum. Özellikle “Sizi sandığa gömerler.” sözünü bir sataşmaya dönük olarak değerlendirerek sataşmadan dolayı söz istiyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Hocayla ilgili söyledim ben; hoca kaybetti, onu söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bak'ın Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna yönelik olarak yapmış olduğunu söylediğiniz sataşmadan dolayı, Sayın Gök, size söz veriyorum.

Süreniz iki dakikadır.

4.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette bu Mecliste çeşitli konular konuşulurken tartışmaların yaşanması doğaldır. Biz Türkiye’de bütün seçimleri her zaman yasal yolları aşmak kaydıyla saygıyla karşıladık. Az önce konuşan sayın hatibin söylemiş olduğu “göbeğini kaşıyan adamlar” ya da başka sözlerden hiçbir tanesi Cumhuriyet Halk Partisine ait değildir. Eğer sayın konuşmacı bunu ispat ederse ben buradan gereğini yapmaya hazırım; bir kere, bunu böyle bilmek lazım.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Tutanağa bakalım.

LEVENT GÖK (Devamla) – Ancak, elbette Türkiye’nin gelişmişlik endeksi, okuma düzeyi ya da başka konular dile getirildiğinde herkesin ittifakla kabul edeceği karşılaştırmaları yapmak da herkesin doğal bir hakkıdır; bir kere, bunu böyle anlamakta yarar vardır. Sandıklara gömmek, etmek, bunlar gelip geçici, izafi kavramlardır. Biz demokrasinin sandıklardan çıkmasını her zaman savunduk ve buna her zaman itibar ettik. Bu bakımdan da rahmetli İsmet İnönü Türkiye’nin önüne çok partili siyasi hayatı getirmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Getirsin ki sandıklardan demokrasi çıksın. Bu bakımdan, Türkiye’deki demokrasiyi özümseyerek daha iyiye götürmek hepimizin ortak bir paydası olmalıdır.

Az önce AKP grup başkan vekili değerli arkadaşımın söylediği sözlere de birkaç sözle katkıda bulunmak istiyorum. Türkiye’de birçok seçim sonucu her zaman tartışılmıştır. Hatırlarsınız, 7 Hazirandan sonra, 1 Kasım’a giderken en çok tartıştığımız konu doğu ve güneydoğudaki oyların sağlıklı kullanılmadığı ve sandıkların taşınması yoluydu. Yani, bunları ben size hatırlatırım. Nitekim, bu konuda talepler olmuştur, Yüksek Seçim Kurulu reddetmiştir. Doğal olarak, seçimlere kuşku duyulması elbette herkesin doğal hakkıdır, siz de bu hakkınızı kullandınız. Yani, size de kullandığınız bir haktan dolayı başka gruplara sataşmada bulunmanın yanlış olduğunu ifade ediyorum. Yaşanmış bir gerçekliği daha 1 Kasım’da hep beraber, sizlerle beraber yaşadık.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) - Başkanım, Osman Bey’e cevap hakkımı kullanmak istiyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir şey demedim.

BAŞKAN – Hangi gerekçeyle Sayın Akaydın?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Bana sataştı, yani, o “bidon kafalı” lafını ben etmişim...

BAŞKAN – Hayır, hayır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, hayır, öyle bir şey söylemedim.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – ...veya onu kafasızlıkla suçlamışım gibi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, öyle bir şey demedim. Cevap verdi zaten.

BAŞKAN – Sayın Akaydın, “bidon kafalı” cümlesiyle ilgili Sayın Gök gerekli açıklamayı yaptı. Ancak...

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Ben kimseye hakaret etmedim, sözlerimi gayet seçerek konuştum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Hakaret ettin.” demedim ki.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Ve de Antalya’nın merkezinde AKP’ye de fark attım. Eğer Kepez’deki sonuçları manipüle etmeselerdi farklı...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bak, gene aynı şeyi söylüyor.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) - ...büyükşehirde de bir fark olacaktı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Akaydın, sözleriniz tutanaklara geçmiştir.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- MHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşları tarafından, 2014 mahallî idareler genel seçimlerinden sonra yürürlüğe giren idari yapılanmadaki önemli değişikliklerin mahallî idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması amacıyla 12/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin aleyhinde ikinci konuşmacı Ahmet Yıldırım, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, Türkiye’deki yerel yönetimler sürecinin demokrasiyle imtihanının yaşandığı günlerden geçmekteyiz. Giderek yetkileri merkezileştiren... (Gürültüler)

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, evet, sükûnetle dinleyelim Sayın Yıldırım’ı.

Siz devam edin Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle yerel yönetimlere dair, 7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinden önce, hatta 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden önce AKP’nin seçim beyannamesi ile 64’üncü Hükûmet Programı çerçevesinde yerel yönetimlere dair yazmış olduğu, neşretmiş olduğu bazı cümleleri okumak istiyorum: “Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’yla uyumlu olarak merkezî idare ve yerel yönetimler arasındaki ilişkileri yeniden düzenleyeceğiz. Merkezî ve yerel yönetimleri birbirini tamamlayan ve vatandaşlarımızı yerel yönetimler sürecinde daha etkili şekilde temel unsur olarak konumlandırma sözü veriyoruz. Merkezî yönetim ile yerel yönetimler arasındaki sağlıklı bir iş birliği ve koordinasyonu esas almakta ve yerel nitelikteki her türlü hizmetin sunumunun asıl sorumlusunun yerel yönetimler olması gerektiğini düşünmekteyiz.

Yerel yönetimlerin idari ve mali kapasitelerini geliştirerek vatandaşa en yakın, yerel taleplere en duyarlı hizmet birimleri olarak hızlı, verimli çalışmalarını öngörüyoruz.

Yerel yönetimlerin spor alanındaki, kütüphane, kültür merkezi ve müze gibi kültürel tesislerini yerel yönetimlere devredeceğiz, idarelerini yerel yönetimlere bırakacağız. Bu kapsamda, yerel yönetimleri daha güçlendirmeye yönelik yasal ve kurumsal düzenlemeleri sürdüreceğiz. Sağlık, eğitim, kültür, sosyal yardımlaşma, turizm, çevre, köy hizmetleri, tarım, hayvancılık, imar, ulaşım hizmetlerinde yerel yönetimlerin etkinlikleri artırılabilecektir.

Büyükşehirlerde ve ilçe belediyelerinde kaynakların artırılmasına yönelik tedbirler geliştireceğiz, kent konseylerini daha etkin konuma getireceğiz.” Daha bir dizi hususu bizzat AKP söylüyor yani dersiniz ki vaatlerinin tam tersini yapmak üzere seçim beyannameleri hazırlamış bu siyasi iktidar. Seçim beyannameleriyle ne kadar tezat husus varsa siyasi iktidar tarafından son iki ayda fazlasıyla duyduk.

Burada, siyasi iktidar, başta Başbakan ve Cumhurbaşkanı olmak üzere, özellikle HDP’li, DBP’li belediyeler üzerinden ve Kürt siyasal hareketinin dile getirdiği söylemlerin ne olduğuna değil, kimler tarafından söylendiği üzerinden değerlendirmeler yapmaktadır. Burada, özellikle son iki ayda, bu süreçte saray ile AKP’nin derin güçlerle kurmuş olduğu kirli ittifak ve geliştirilen savaş katliamlarla sınırlı kalmamıştır. Aynı zamanda, Kürt halkına ve Kürt şehirlerine nefes aldirmamayı hayati bir görev olarak önüne koyan bir anlayış geliştirilmiştir. Siyasi iktidarın, özellikle başka güçlerle girmiş olduğu ittifakla “KCK” adı altında sürdürülen siyasi soykırım operasyonları, bugün, başka kirli ittifaklar üzerinden yakıcı bir savaş ve katliam sürecinde tüm hızıyla devam etmiştir. Yüz binlerce kişinin oylarını alarak seçilen, halkın iradesini temsil eden DBP’li belediye eş başkanları ile meclis üyelerinin

büyük çoğunluğu tutuklanmış, görevden alınmıştır. Gözaltındaki tutuklu eş başkan sayısı bugün itibarıyla 18'dir. Görevden alınan belediye eş başkan sayısı 25'tir. Denetimli serbestlik altında olan ve hakkında arama kararı olan eş başkanlarla birlikte bu sayı çok daha yüksek rakamlara ulaşmaktadır.

Son bir aydır Başbakanın ve Cumhurbaşkanının tehditlerle sindirmeye çalıştığı Kürt şehirlerinin yerel yöneticileri, zaten bu tehditleri aylardır bizzat icra edilmek suretiyle görevden alınmakta, tutuklanmaktadır. Dolayısıyla, mevcut yakıcı katliam gündeminin gölgesinde kalsa bile siyasi soykırım operasyonlarının bu topyekûn savaşın bir parçası olduğu ve her ne kadar "KCK" adı altında olduğu adı belli bir operasyon kapsamında olmasa da hâlihazırda önümüzdeki tablo KCK operasyonlarının hiç bitmediğini, kirli ittifaklarla devam ettirdiğini göstermektedir.

Bunun haricinde, somut olarak, AKP'nin seçim vaatleri ve 64'üncü Hükûmet Programı dâhilinde özellikle yukarıda ilgili başlıklar altında vaatlere dair somut sorular sorularak DBP'li belediyeler üzerinden yetki sınırlaması tartışmalarına dair birkaç hususa dikkat çekmek istiyorum. "Mahallî idarelerin yerel gelirlerini artırmaya dönük düzenleme yapacağız." dediler. Bugünkü tehditler Kürt şehirleri ve belediyeleri üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallandırılmaktadır. Hükûmet programında yer alan "Kent konseylerinin toplanma ve çalışma sistemleri gözden geçirilecek, daha fazla yetkinlik ve işlevsellik kazandırılacaktır. Yerel yönetimlerin idari ve mali kapasiteleri geliştirilecek, vatandaşla en yakın ve yerel taleplere en duyarlı hizmet birimleri olarak hızlı ve verimli çalışmaları özellikle artırılacaktır." dediği bir Hükûmet programından bir ay geçmeden kayyum atamalar, belediye başkanlarının zaten görevden alındığı bir süreçte daha fazla görevden almalar ve cezaevleriyle tehdit edilmektedirler. Eğer yakın geçmiş siyasi tarihten az biraz anlayan ve takip eden herkes bilir ki HDP ve DBP'li siyasetçiler değil tutuklanmayla, değil görevden almayla, ölümlerle olan imtihanını fersah fersah geçmiştir. Bu tehditleriniz alabildiğine anlamsız, naiftir.

Bu hususta benden önce konuşan, AKP adına konuşan hatip, Mardin Belediyesiyle ilgili olarak alabildiğine yanlış, çarpık bilgiler vermiştir. Mardin Belediyesine dair söyleyeyim: 30 Mart 2014'te görevi devraldığımız Mardin Belediyesinde başkan koltuğu haczedilmiş götürülüyor mahkeme tarafından. Koltuklar AKP'li belediye başkanının oturacağı makam...

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Öyle bir şey yok, mümkün değil. Belediye malları haczedilemiyor, bilmen lazım bunu. Kamu malları haczedilemez.

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Özellikle 150 milyon lira borca boğdurulmuş; maaş ödeyemez, işçi parası ödeyemez, çalışan parası ödeyemez hâle getirilmiştir.

Yine, rakamlar üzerinden çarpıtmalarınıza dönük birkaç hususu belirteyim: Başbakanınız "HDP'li, DBP'li belediyeler örgüte para aktarıyor." diyor, siz ise "Mardin Belediyesinin kasasında 74 milyon para var." diyorsunuz. Siz mi yalan söylüyorsunuz, Başbakan mı yalan söylüyor? (HDP sıralarından alkışlar) Hanginizin lafı doğru? Peki, eğer örgüte para aktarılıyorsa AKP döneminin 150 trilyonluk borcu nasıl kapatıldı? Bu belediye 74 milyon lira nasıl artı paraya geçti? Altyapı hizmetlerinde, üstyapı hizmetlerinde, çevre, park yapımında sizin döneminizi fersah fersah geçerek artırılan hizmetler ve artan para... Yemezseniz, çalmazsanız, yolsuzluk yapmazsanız para böyle artar. Bir belediye borca batmaz, başkanı da makam koltuğunu hacizleterek kaybetmez. Böyle bir realiteyle karşı karşıya olduğumuzu ifade etmek isterim.

Yine, bütün Genel Kurula söylemek isterim: Bakın, her belediyemiz sıklıkla teftişten geçmektedir; bundan zerre rahatsızlık duymuyoruz. Daha fazla denetim, daha fazla teftiş istiyoruz çünkü bu bizim aklanma, onur karnelerimizdir. Bakın, en son teftiş 17 Eylül 2015 günü, Mülkiye Müfettişleri Erhan Karakaya, Süleyman Yıldırım. 68'inci sayfa, teftiş raporunun 68'inci sayfası ve konuşmamdan sonra da size vereyim, inceleyin. Ne diyor? "2014 yılında Mardin Belediyesinde toplam gider içerisindeki personel giderlerinin, personel ücretlerinin oranı sadece yüzde 24."

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Hizmet alımları var mı içinde, hizmet alımları?

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Aynı teftiş raporları söylüyor, bakın, mülkiye müfettişi söylüyor: "2015'in ilk dokuz ayında sadece yüzde 14'lük bir personel gideri var." Bunun içerisinde AKP döneminin kalan borçları da dâhildir. Bugün Mardin Belediyesinde hiçbir çalışanın belediyeden alacağı yoktur. AKP dönemindeki on yıllık personel borçları ödenmiş, belediye 74 milyon lira artıya geçmiş ve sadece yüzde 24 bütçenizin 2015'te de yüzde 14'ünü ödeyerek bunu sağlayabilirsiniz. Bunun tek yolu var, basit bir yoldur; çalmayacaksınız, çırpmayacaksınız, yolsuzluk yapmayacaksınız, ihaleye fesat karıştırmayacaksınız.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çakır...

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

HDP'li konuşmacı arkadaşımız konuşmasında AK PARTİ'li konuşmacı arkadaşımızın açıkça yalan söylediğini -açıkça not etmek suretiyle kaydettim- söylemek suretiyle çarpıttığını ifade etmiştir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hiç "AK PARTİ" kullanmadım, siyasi iktidarı söyledim, Hükûmet çıksın cevaplasın.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Bu açık bir sataşmadır, 69'a göre söz istiyorum. Eğer uygun bulursanız Erol Kaya arkadaşımız konuşacak.

BAŞKAN – Yani, Sayın Kaya, Sayın Yıldırım'ın konuşması nedeniyle kendisine sataşıldığını ifade etmek istiyor. Siz, Sayın Kaya adına herhâlde tercüman oldunuz Sayın Çakır.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen sözlerinizi yeni bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde tamamlayınız.

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, sözü çarpıtmanın ya da söylenene cevap vermenin herhâlde sanatsal boyutu olsa ödül alırdı arkadaşımız.

Ben, şimdi, Mardin'le ilgili rakamları tam vereyim: Mardin Belediyesinin gelirleri 137, giderleri 63 milyon yani kasasında 74 milyon var, yatırımları da 4 milyon. Mardin Belediyesinin belediye gelirlerinin yüzde 68'ine tekabül eden borçları var.

Değerli arkadaşlar, biz size borcunuz var mı yok mu sorduk ama madem sordunuz, ben size cevap vereyim: Türkiye'deki bütün belediyelerin borçlarının ortalaması -büyükşehirlerin- yüzde 99'dur yani geliri kadar borçları var bütün Türkiye'deki belediyelerin. İsterseniz Aydın'dan, Mersin'den, farklı belediyelerden, AK PARTİ'li belediyelerden de örnek verebilirim. Dolayısıyla, çok ağırdı, ayıp ettiniz, burada yalanı maalesef siz söylediniz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Mülkiye müfettişlerinin verileri burada, mülkiye müfettişlerinin. 17 Eylül 2015 tarihli mülkiye müfettişi raporlarını okudum.

EROL KAYA (Devamla) – Bakınız, ben size şunu sordum: Mardin'in Kızıltepe ve diğer ilçelerine niçin hizmet götürmüyorsunuz, parayı tutuyorsunuz? Siz -şantiyeler yakıldığı gibi- paraları kasada tutarak, hizmet getirmeyerek bölge halkının geri kalmasını mı istiyorsunuz? Bu soruya cevap verin, başka bir şey sormuyorum, bu kadar basit. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 360 milyon lira kasada duruyor -6 tane belediye, saydım- 360 milyon lirayı kasada tutarak ne yapmak istiyorsunuz? Açıklayın, deyin ki: "Kardeşim, Mardin'de sorun yok, Diyarbakır'da hiçbir sorun yok, Hakkâri'de sorun yok. Şırnak'ta hizmet bitti, biz de kasaya paramızı atıyoruz." Hayırlı olsun ama bunu gidin, lütfen, Hakkâri'de, Şırnak'ta insanlara anlatın ve o zaman sizin alnınızı karışlarım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, dinliyorum.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sözlerimi çarpıtma ile itham etti, ben de cevap hakkı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Hangi, ne şekilde çarpıttı Sayın Yıldırım?

AHMET YILDIRIM (Muş) – İlk cümlesinde çarpıtma şampiyonluğundan söz etti bana.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım, sataşmadan dolayı size iki dakika süreyle söz veriyorum.

Lütfen sözlerinizi yeni bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde ifade ediniz.

Teşekkür ederim.

6.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şimdi, insanlar Türkiye'nin 81 ilden ibaret olduğunu bilmezse ve hayatında Mardin'i, Şırnak'ı, Hakkâri'yi görmeden yorum yaparsa bu kadar gafil düşer. Bir gelin, gidelim, on yıl boyunca siyasi iktidarın partisinden olan belediyenin enkaza dönüştürdüğü bir Mardin kent gerçekliğinden, trafik sorunu, yeşil sorunu, altyapı sorunu ortadan kaldırılmış, bir kuruş yoksul hakkı yenmeden hizmet edilmiş bir belediyeyi, buyurun, beraber ikimiz çıplak gözle gidip gezelim. 2004-2014 arası resimlerde Mardin'i görelim, bir de bugün görelim.

Bugün, bakın, Başbakanınız 2015'te örgüte para aktarıldığını söylüyor. Ben de söylüyorum, ya siz yalan söylüyorsunuz ya da artı paradan kaynaklı olarak Başbakan yalan söylüyor. Ve siz acaba gerçekleşen yatırım hizmetlerinin nasıl dönüştüğünü biliyor musunuz? Ben size somut bir şeyden söz ettim, 17 Eylül günü tamamlanmış bir... 2 mülkiye müfettişinin adını verdim, Süleyman Yıldırım. Buyurun, 68'inci sayfada personel gideri, yatırım bedellerini oransal olarak veriyor ve gelin, sizinle de paylaşayım. Mülkiye müfettişi, sizin gönderdiğiniz, açığı, gediği bulunsun diye gönderdiğiniz mülkiye müfettişi bir şey bulamamış ve aklanmış. Biz bundan rahatsız değiliz. Yılda bir defa göndermeyin, her ay mülkiye müfettişi bekliyor belediyelerimiz çünkü gece gündüz çalışsanız da bir defa yolsuzluk, bir defa hırsızlık DBP'li belediyelerde bulamayacaksınız. Kendi belediyelerinizle karıştırıyorsunuz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- MHP Grubunun, Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir ve arkadaşları tarafından, 2014 mahallî idareler genel seçimlerinden sonra yürürlüğe giren idari yapılanmadaki önemli değişikliklerin mahallî idarelerin görev, yetki, sorumluluk, hizmet kapasite ve kabiliyetleri ile idarenin bütünlüğü üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi, muhtemel çözüm önerilerinin ortaya konulması, yapılacak yasal düzenlemeler ve diğer tedbirlerin araştırılması amacıyla 12/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’de bulunan ve/veya Türkiye’ye girerek katliam yapma ihtimali olan IŞİD yapılanmalarının ve IŞİD’li canlı bombaların gerçekleştirdiği katliamların araştırılması amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/1/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/1/2016 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken
Diyarbakır
Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (587 sıra numaralı) Türkiye’de bulunan ve/veya Türkiye’ye girerek katliam yapma ihtimali olan IŞİD yapılanmalarının ve IŞİD’li canlı bombaların gerçekleştirdiği katliamların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 13/1/2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere ikişer sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehinde birinci söz Hişyar Özsoy, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, konuya geçmeden önce, AKP’nin Grup Başkan Vekili Sayın Naci Bostancı’nın cenazelere dair bir açıklaması oldu, belediyeleri suçlayan, DBP’li belediyelerin bu cenazeleri almaya gitmediği ve konuyu manipüle ettiğine dair. Sayın Bostancı - bu sataşma mıdır bilmiyorum ama- gerçekten sizi inanılmaz bir hayretle izledim. Taybet İnan için burada konuştuğumuz zaman yedi gün hangi birinizden bir ses çıktı? DBP’li belediyeler mi bırakmadı Taybet İnan’ı götürüp gömmeyi? Şu an Diyarbakır’da İnsan Hakları Derneğinde kendi çocuklarının cenazelerini almak isteyen insanlar on günden fazladır açlık grevindeler, bunu belediyeler mi yapıyor? Allah aşkına diyoruz, rica ediyoruz yani toplumu yanıltmak için ve alenen inkâr... Gerçekten söz bulamıyorum. Çıkar, dersiniz ki: “Evet, biz sistemli bir şekilde bu cenazeleri şu, şu, şu gerekçelerle gömdürmüyoruz.” Aha, Rojava’da kapıda bekleyen cenazeler var, Kobani’de, onları da mı belediye bırakmıyor? Sokak ortasında karın altında bekleyen cenazeler var. Bakın, istiyorsanız şu Meclisin, şu Genel Kurulun dışında, buyurun, gelin size dünya kadar görüntü gösterelim. İnsanlar gidiyorlar cenazeyi almak için, bakın hele asker, polis nasıl kurşun sıkıyor, alınan cenazeye nasıl su sıkıyorlar, cenazeyi düşürüyorlar. Bunların bazılarını, biz vekiller olarak da gittik, kendimiz kendi gözlerimizle şahit oluyoruz bunlara. Bütün bunlar ortadayken çıkıp... Ya, bu inkârcılığın vardıği boyutları gerçekten ben şaşkınlıkla izliyorum. Bu konuyu -daha önce söyledik- bu cenazeler konusunu doğru düzgün bir şekilde ele alalım, bu mevzuyu bir daha açılmamak üzere kapatalım. Onun için de devlete diyoruz ki: “Öldürdüğün Kürtlerin ölü bedenlerinden elini çek. Bırak insanlar onları nasıl gömmek istiyorsa öyle gömsünler.”

HASAN TURAN (İstanbul) - “Öldürdüğün Kürtlerin” değil, öldürdüğün teröristlerin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ha işte, al işte, aha bu mantık işte, bu mantık işte. Daha geçen gün burada konuştuk ya. Ya, ölüden hüküm kalkar.

Müslüman mısın sen?

HASAN TURAN (İstanbul) – Ben Müslümanım elhamdulillah.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ölüden hüküm kalkar.

HASAN TURAN (İstanbul) – Ölüden bahsetmiyoruz, diriyken öldürülüyor.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tabii, “terör” diyorsun değil mi? İşte bu kadar. Ya, bu mu mantık, bu mu?

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayı bırakalım.

Sayın Özsoy, lütfen Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekilleri...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Yemin ediyorum yani şurada ses tonumuzu yükseltmemek için doksan takla atıyoruz, ya, işte bu işte, seviye bu.

HASAN TURAN (İstanbul) – Tamam da devlete silah çekenler...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Peki, devlete silah da çekmiş olabilir. O ölünün gömülme hakkı vardır, insaniyette de vardır, İslamiyet’te de vardır, insan haklarında da vardır, her yerde vardır. Öyle “terörist” kelimesinin arkasına geçip, buradan oturup hamaset yapmayın. 70 yaşındaki kadından bahsediyoruz ya!

HASAN TURAN (İstanbul) – Buradan hamaset yapmakla oradan yapmak arasında fark yok, sen de oradan yapıyorsun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hadi oradan! Saygısız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim efendim.

Sayın Özsoy, Genel Kurula hitap edin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Kızdı, vazgeçecek şimdi. Boş ver, konuşma.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Dönelim, karartmalarınıza dönelim sizin.

Reyhanlı, 2013 yılında, ne oldu sonucu? Hadi bir AKP'li vekil çıksın, söz hakkımı vereyim, gelin bize anlatın. Niğde'de 1 sivil, 1 asker, 1 polis öldü. Sonucu ne oldu, var mı? Yok. Diyarbakır'da bizim mitingimiz bombalandı, 5 kişi öldü. Soruşturma açalım, bakalım ne oluyor diyoruz? Meclis: "Araştırmaya gerek yoktur." Suruç...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Yargılaması devam ediyor.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Devam eder zaten, devam eder yani beş yıl, on yıl devam eder, sonra da düşer.

Suruç patlaması olduğu zaman Bingöl'de ben kendim aynen böyle bir konuşma yaptım. Muhtemelen yine suçu bize yığarlar bu Ankara, İstanbul'u, öyle zaten, Sayın Cumhurbaşkanı net bir örgüt ismi bile ifade etmekte inanılmaz zorlandı yaptığı ilk açıklamada. Bingöl'de yaptığımız açıklamada Suruç'la ilgili aynen şunu dedik: "Dün Diyarbakır, bugün Suruç, yarın Ankara, İstanbul." Ben bu isimleri zikrettim, birçok vekil de bunları zikretti. Niye biliyor musunuz? Çünkü görünüyor, bakın, sonra geldi Ankara'ya, şimdi de İstanbul. Hiçbir tanesinin şu Meclis tarafından araştırılmasına müsaade etmediniz. Sebep?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Siz kimsiniz de etmedik?

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Biz milletvekiliyiz, şurada, şu Meclis, şu Genel Kurul, bakın, buraya saygı duyun. Biz 550 milletvekili diyoruz ki: Bakın, çok ciddi güvenlik açığı var. IŞİD Diyarbakır'da, Urfa'da, Ankara'da, İstanbul'da istediği zaman istediği kişiyi öldürebiliyor. Doğru mu? Bakın, öldürüyor.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – PKK da aynı, PKK da, onu da konuşun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Yahu, şu an IŞİD'i konuşuyoruz, onu da konuşuruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, diyoruz ki öldürüyor. Gelin, bunu, bu konuyu... Öyle görünüyor ki Hükümet ve devlet kurumları bir acziyet içerisinde. Bakın, önlenemiyor. Yahu, insanın başkentinde 100 insan ölür de bu soruşturulmaz mı, bu Meclis ne zaman çalışacak, ne yapacağız biz? Oturup burada yok Cibuti'yle ilgili dış ilişkiler anlaşmalarına mı bakacağız? İnsanlar ölüyor, burada 100 kişi ölmüş, 100 kişi, Ankara'da, şurada, şu kentte; İstanbul'da 11 kişi; Suruç'ta 32 kişi; Diyarbakır'da 5 kişi, yarın nerede, nasıl patlayacağını bilmiyoruz. Meclis olarak oturalım, bir araştırma komisyonu, zor bir şey değil ki, biraz mesai sarf edelim, biraz zamanımızdan, imkânlarımızdan verelim, bakalım gerçekten ne oluyor. Eğer kapatmak, üstünü örtmek istemediğiniz herhangi bir ilişki yoksa bundan niye çekinesiniz? Bana biriniz gelin burada anlatın, deyin ki: "Biz şunun için istemiyoruz araştırma komisyonunu." Yani, kime ne zararı var? Gerçekten anlamakta zorlanıyoruz. Niye yani bir araştırma komisyonu olsa, bu ölümleri, katliamları soruşturursak kime ne zararımız var sayın vekilim? Var mı, kime ne zararımız var?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Var, var.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Var, peki. Niye var, onu da söyleyeyim.

Şöyle başlayayım: Şu ana kadar, bütün bu katliamların hepsine basın yasağı getiriliyor, soruşturmaya gizlilik getiriliyor; bunun hakkında haber yapan, bunu gündemleştirmeye çalışan insanlara dünya kadar yargı mekanizması müdahale ediyor ve biz gerçekten ne olup bittiğini bilmiyoruz. Biliyorsanız Reyhanlı'yı, Niğde'yi, Suruç'u, Ankara'yı, çıkar gelir burada bizi aydınlatırsınız, biz bilmiyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Biliyorsunuz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Vallahi biz bilmiyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Vallahi sen de biliyorsun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bilsek şuradan da otururuz, konuşuruz, söyleriz, gerçekten.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İnan biliyorsun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – "IŞİD yaptı." diyoruz ama bunun bağlantıları var. Diyoruz ki: "O sınırlı olmuş yolgeçen hanı." Hâlâ gidip geliniyor demek ki, bakın, çıkmış gelmiş.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Yapma, yapma; ne olursun yapma.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ya, yaptığımız bir şey yok, sizin yaptığınız var. Bu halkın can güvenliğinden bu Hükümet sorumludur, ben mi sorumluyum? Can güvenliğinden bu Hükümet sorumludur.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Hişyar, sen yapma bari.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Diyoruz ki: Bakın, dünya kadar karanlık, kirli ilişki var. Suriye ile Türkiye'ye gidiş gelişler, bunlar her tarafa yansıdı. Yanlış olabilir, yalan olabilir, doğru söylemiyor olabilirler, sadece Hükümeti zorda bırakmak için söylüyor olabilirler ama aklanmanın da yöntemidir işte, Meclis araştırması yapalım. Ahmet Bey söyledi, belediyeler, buyurun denetim yapın; bir değil, iki değil, üç defa yapın. Bakın, bu, eğer zan altında kalındığını düşünüyorsanız durumu açığa çıkarmak için de bir fırsattır. Oturalım, bir bakalım, gerçekten ne olmuş ne olmamış? Doğruyu, yanlışını birbirinden ayırıp bunu toplumla paylaşalım, bu kadar diyoruz.

Son olarak, Sayın Cumhurbaşkanı -o konuya da değineyim, çok tehlikeli bir yere gidiyoruz, ben yine huzurlarınızda paylaşmak istiyorum- "Barış İçin Akademisyenler" böyle bir grup var, bir bildiri yayınladılar; onlara işte, "müsvedde", dedi,

“karanlık” dedi...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – “Müstemele” dedi, “müstemele”.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - ...“aydın müsveddesi” de dedi, “karanlık” dedi, hatta işte “teröristlere destek” falan filan...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – “Müstemele aydını” dedi Hişyar.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Bakın, tamam, 1.100'den fazla insandan bahsediyoruz. Değerli arkadaşlar, ne oldu biliyor musunuz? Bakın, bütün soruşturmaları karartan, gizlilik kararlarıyla, basın yasaklarıyla, Meclis soruşturmalarıyla, soruşturmanın engellenmesiyle bilgi edinme hakkımızı engelleyen, sürekli perdeleyen bir Hükümet ve iktidar anlayışı... Ne demişler? Demişler ki: “Vallahi katliam, kıyım var, barış sürecine dönün, biz size destek veriyoruz.” Özü bu. Bakın, “karanlık” diyorlar ya Türkiye'nin yüz akı olan bu aydınlara; bir mafya lideri, ceza yemiş bir mafya lideri bugün diyor ki: “Öldüreceğiz, kanlarıyla banyo yapacağız.” “Oluk oluk kan akacak.” diyen, daha önce cezaevine girmiş bir mafya liderini bakın nasıl cesaretlendiriyorsunuz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Müstemele aydını sen bilirsin, anlat.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Yok, yok, onlar sizde çok.

Barış İçin Akademisyenlerin ilk metninde benim de imzam var.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Müstemele aydını bilirsin, müstemelekeyi de bilirsin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Onun için bakın, karanlık, tehlikeli bir yere doğru gidiyoruz. Bu akademisyenlerden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - ...herhangi birisine bir şey olursa bunun sorumluluğu başta Cumhurbaşkanı, medya, YÖK ve Türkiye'deki Hükümete tabi olan bütün kurumlardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bunlar boş laf Hişyar, boş laf. Sen bir ara müstemele aydını anlat.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özsoy.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli konuşmacı cenazelere ilişkin gerçekliği tahrip ettiğim anlamında değerlendirmelerde bulunmuştur.

BAŞKAN – Nasıl bir cümleydi Sayın Bostancı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Orada olan gerçekliğin tam tersi istikamette olduğu, benim de tersine çevirdiğim...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sataşmadan dolayı size iki dakika süreyle söz veriyorum efendim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar; ölülerin karşısında herkesin saygılı olması gerektiğine ilişkin o kadim bilgi eminim buradaki herkeste vardır.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bazılarında yok işte.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Suriye sınırından Türkiye'ye cenazelerin geçişine ilişkin problem olduğuna dair HDP'li vekil arkadaşlardan beni arayanlar oldu. Ben de 11 cenazenin bekletildiğine dair, böyle bir şey olamaz diye ilgilileri aradım. Cenazeler gelmişse geçmesi gerekir. Bana söylenen şu oldu: “Bugüne kadar hiçbir problem olmaksızın 493 cenaze geçti.” Bütün bu cenazeler siyasal propagandanın malzemesi yapılarak yani bir cenazeye...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, Allah'tan korkun, Aziz Güler'in cenazesini getiremedik ya! Aziz Güler'i, iki ay, babası gitti oraya, getiremedi ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yani, bir cenazeye, bir ölüme gösterilmesi gereken, inanca dayalı ritüeller... Saygının ötesinde, etnik kimlikçi siyasetin o tahrikkâr anlatımının bir malzemesi yapılarak, her biri Türkiye'nin farklı ilçelerine götürüldü ve gömüldü. Biz şimdi bu 11 cenazeye ilişkin bu arkadaşlara diyoruz ki: Ölülere saygı çerçevesinde o inanca dayalı ritüele uygun olarak yapacaksanız buyurun ama bunu bir malzeme yapacaksanız -ki ölüye saygısızlıktır- hayır. Arkadaşlar, ölüye saygıdan bahsediyoruz.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sen git al gel, hiç kimse karışmaz, sen git al gel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ölüye saygı, üzerine birtakım bayraklar asmak, sloganlar atmak ve buradan bir siyasal hikâye çıkartmaya çalışmak... Saygı bu mu?

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, Taybet İnan'ın cenazesine bakın, utanın biraz ya! 60 yaşındaki kadının cenazesine bakın, utanın ya!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Ya, yalan söylüyorsun... O cenazeyi git al gel. Ne kadar yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’de bulunan ve/veya Türkiye’ye girerek katliam yapma ihtimali olan IŞİD yapılanmalarının ve IŞİD’li canlı bombaların gerçekleştirdiği katliamların araştırılması amacıyla 13/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde birinci söz İstanbul Milletvekili Haydar Ali Yıldız’ın.

Buyurun Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Yıldız süreniz on dakikadır.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Hâlâ oradan “terörist cenazesini” diyor ya!

ABDULLAH ZEYDAN (Hakkâri) - IŞİD’e karşı savaşmış hepsi, IŞİD’e karşı, rahatsız mı oluyorsunuz?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bu ölüm siyaseti bitmezse Türkiye rahatlamaz, herkes ölümler üzerinden...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Bırakın! Ölüm siyasetini siz yapıyorsunuz. Hem öldürüyorsunuz hem de gömülmesine müsaade etmiyorsunuz.

HAYDAR ALİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi adına...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Yıldız, bir saniye efendim...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ölüler üzerinden siyaset yapmayacak, kimse yapmayacak. Başkaları vazgeçti...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Hadi oradan! Yapsaydınız... Şeyh Said’in 47 arkadaşının mezarı hâlâ belli değil. Çıkarsanıza... Çıkarsanıza... Kürtsün bir de sen değil mi? Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Özsoy, rica ediyorum efendim... Kürsüde bir sayın hatip vardır; sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Yıldız, buyurun efendim.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sizleri sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Her şeyini kaybetmiş, onun için. Her şeyini kaybetmiş, her şeyini!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Vicdanınız yok, yok!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sen her şeyini kaybetmişsin!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Vicdanınız yok!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Sarayın dışında her şeyini kaybettin.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Vicdanınız yok!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Ya, diyor cenaze...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Vicdanın yok senin!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Gel şimdi gidip beraber getirelim!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Hiçbir değeriniz yok!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Hayır, şimdi beraber gidelim. Cenazeye gidelim...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Hiçbir değeriniz yok, bir aparata dönmüşsünüz, aparat, aparat!

ALİCAN ÖNLÜ (Tunceli) – Yahu, “engelledi” diyorsun. Yalan söylüyor...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Bütün toplumun gözüne bakıp bakıp yalan söylüyorsunuz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Yazık ya! Bir mekanizmanın parçasına dönmüşsünüz!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu vesileyle, dün, medeniyetimizin şehri olan İstanbul’da meydana gelen menfur terör eylemini kınıyoruz, vefat edenlere Allah’tan rahmet diliyoruz, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Hayatını kaybedenler, ülkemizde misafirlerimizdi. Bizim medeniyet inancımızda, bizim duruşumuzda, bizim kabulümüzde misafir bize emanettir. Dün emanetimize bir saldırı olmuştur. Bundan dolayı millet olarak üzüntülüüz.

Burada elbette bir siyasi parti gündemle ilgili grup önerisi getirebilir. Bugün yaşadığımız terör eyleminin amacı konusunda zannediyorum hemfikiriz. Terörün amacı, ülkemizde bir gündemi teslim almak, milletimizin psikolojisini bozmak, enerjimizi başka yönlere çekmek. Biz AK PARTİ iktidarı olarak 1 Kasım’da millet’in huzuruna çıktığımızda vaatlerde bulunduk, hizmetlerimizin devamı noktasında destek istedik ve 1 Kasım’da millet “Hizmetlerinize devam edin, medeniyet yürüyüşünüze devam edin, bu millet’in size ihtiyacı var.” dedi ve bugün bu hizmetlerimizi adım adım burada gerçekleştiriyoruz. Vaatlerimizi, hizmetlerimizi devam ettirmek için her gün burada, hep birlikte, milletvekilleri olarak kanunlar çıkarıyoruz ki milletimizin önü açılsın. Dolayısıyla enerjimizi bu noktada toplamalıyız.

Sultanahmet'te meydana gelen patlamada elbette ki 10 kişi hayatını kaybetti. Suriyeli olduğu tespit edilen DEAŞ terör örgütü üyesi canlı bomba hayatını kaybetti. Hastanede şu anda 11 yaralı olduğunu biliyoruz, 17'den 1 tanesinin de taburcu olduğunu biliyoruz. Bu 11 kişiden 9'u Alman uyruklu, 1'i Norveç, 1'i Peruludur. 9 Alman uyrukludan 2'sinin durumu ciddiyetini korumaktadır, 1 tanesi ameliyattan çıktı ve bu 2'sinin de durumları en üst düzeyde takip edilmektedir.

Sultanahmet saldırısından bir hafta öncesinde, DEAŞ mensubu olduğu değerlendirilen 220 kişi gözaltına alınmıştır. Olaydan sonra ise yapılan incelemede, soruşturma sonucunda dün akşam yine 1 kişi gözaltına alınmıştır. Suriyeli canlı bombanın ise aranan canlı bombalar arasında bulunmadığı tespit edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun sözlüğünde terörün ve terörizmin tanımı "yıldırım", teröristin tanımı ise "yıldırıcı" olarak, "teslim alan" olarak tarif edilmekte. Yani buradan şunu net bir şekilde anlıyoruz ki, terörü organize edenler, teröristi ön plana çıkararak Türkiye'yi yıldırım istiyorlar, Türkiye'ye korku salmak istiyorlar, milletimizin psikolojisi üzerine tesir etmeye çalışıyorlar. Dolayısıyla, bugün yaşadığımız terörün, gündemimizde olan terörün amacı Türkiye'yi büyük devlet olma idealinden vazgeçmektir. Burada bulunanlar milletin bize verdiği emanete, milletin bize teslim ettiği vekâlete uygun bir şekilde hareket etmek durumundayız.

Terörün dini yoktur, terörün milliyeti yoktur, mezhebi yoktur. AK PARTİ olarak her türlü terörü, teröristi şiddetle kınıyoruz. Bugün terörizmi araç olarak kullananlar yeni savaşlar konseptiyle, "proxy" yani "vekâlet" savaşları yöntemiyle ülkemizde, bölgemizde DEAŞ, PKK, PYD, DHKP-C ve benzeri örgütlerle üzerimize, medeniyet havzamıza saldırıyorlar.

AK PARTİ olarak gerek kurucu Genel Başkanımız Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan gerekse Başbakanımız Sayın Ahmet Davutoğlu terörün her türlüşüne karşı olduğumuzu, her türlüşünü lanetlediğimizi, mücadele için hep birlikte, ulusal ve uluslararası alanda birlikte hareket etmemiz gerektiğini buldukları her ortamda ifade etmişlerdir. Hele hele burada bulunanlar... İslam dinini terörle birlikte anmak, İslami terörden bahsetmek, İslam'ı bilmemek ve bunun üzerinde ısrar etmek hainliğin ta kendisidir. Ve uluslararası kamuoyuna Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız terörle İslam'ı yan yana kullanmalarını konusunda defalarca da uyarı yapmışlardır. Her hâl ve şartta bize düşen, medeniyetimizin diliyle konuşmaktır. Medeniyetimiz bize bu tür durumlarda iki şeyi tavsiye eder: Bir, defî mefasid; yani fesadın -bu tür terör olaylarının- defî ve celbi menafî yani faydanın temin edilmesi, alınması. Dolayısıyla, bugün bir fitneyle, fesatla, bölücü terörle karşı karşıyayız. O hâlde bize düşen, medeniyetimizin bize öğrettiği dille önce defî mefasidde bulunmak. Bunun için birlikte olmak durumundayız, birlikte hareket etmek durumundayız. Çözüm medeniyet kodlarımızda, milletimizin derin hafızasında mevcuttur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarında güvenlik zafiyeti yoktur, özgürlük ve demokrasi zafiyeti yoktur.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Hatip, nasıl yok, her gün insanlar bombalarla katlediliyor ya!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Devletin her türlü organları bundan önce olduğu gibi bundan sonra da terörle ve teröristle etkin ve güçlü bir mücadeleyi geniş çaplı olarak yürütüyorlar ve yürütmeye devam edecekler.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – El insaf! 100 kişi Ankara'da, 11 kişi İstanbul'da... Nasıl "yok" diyorsunuz siz?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Başta Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız, bütün AK PARTİ kadroları; her alanda, her siyasi hamlede, biliyoruz ki medeniyetimizin üzerimizde hakkı vardır, ecdadımızın üzerimizde hakkı vardır, milletimizin üzerimizde hakkı vardır ve sorumluluğumuzun çerçevesinde biliyoruz ki biz medeniyetimize, inancımıza, coğrafyamıza, tarihimize ve milletimize karşı sorumluyuz.

Bugün ahval ve şart şudur ki, yüz yıl önce Osmanlı'yı bölmek, parçalamak isteyenler bir araya geldiler. Yüz yıl önce Osmanlı topraklarında enerji hatlarını kontrol etmek üzere "Orta Doğu" diye bir tarifte bulundular. Niall Ferguson'un "Britanya'nın Modern Dünyayı Biçimlendirishi" adlı kitabını okumanızı hararetle tavsiye ediyorum, çünkü burada "Orta Doğu" tanımını kullanırken dahi hicap duyuyorum. Kime göre Orta Doğu, neye göre Orta Doğu?

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Orta Doğu'ya giriş, 1'inci sınıf dersi bunlar ya, bunlar üniversitede okutuluyor.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) - Bizim hemen güneyimizde bulunan, yüz yıl önce Osmanlı toprağı olan bu topraklardan "Orta Doğu" diye bahsedemeyiz. Orta Doğu Britanya'ya göre "Doğu, Uzak Doğu ve Orta Doğu" şeklinde tarif edilmiş bir biçimlendirmedir, bir egemenlik tanımıdır ve biz bu tanımlarla hareket etmeyeceğiz. Kendi medeniyet ve inanç değerlerimizden yola çıkmak durumundayız. Dolayısıyla bugün millet için, milletin bekası için mücadele ediyorlar. İstiyorlar ki Tayyip Erdoğan ve Ahmet Davutoğlu'nu bir medeniyet yürüyüşünde idrak, inşa ve ihya sürecini bu milletle beraber gerçekleştiren bu kadroyu tasfiye edelim. İstiyorlar ki "Dünya beşten büyüktür." diyen Tayyip Erdoğan bu iddiasından vazgeçsin.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kim diyor?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – İstiyorlar ki AK PARTİ millete hizmet etme yolunda vaatlerinden, projelerinden, hayallerinden vazgeçsin.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, Sayın Hatip, "Araştıralım şu katliamı." diyoruz. Ne alakası var?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Kirli ittifaklardan bahsediyorum, onların yerli iş birlikçilerinden bahsediyorum. Tayyip Erdoğan'ı "hain" ilan edenler, "diktatör" ilan edenler, Tayyip Erdoğan'ı "tek adam"lıkla itham edenler yüzyıl önce Abdülhamit'e de aynı şeyi söylüyorlardı.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Kim, kim?

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, aklayalım Tayyip Erdoğan'ı; şu araştırmayı bir yapalım, ne olacak? Araştıralım. Neden korkuyorsunuz? Araştıralım.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Bugün Tayyip Erdoğan eğer o kirli ittifaka çomak sokmuşsa, eğer o kirli ittifakla mücadelesini devam ettiriyorsa ve milletle beraber yürüyorsa, bu iddiasından vazgeçmediği müddetçe, millet olarak biz de Tayyip Erdoğan ve Ahmet Davutoğlu'yla beraber bu medeniyet yürüyüşüne devam ettiğimiz sürece...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, tamam, "Katliamı araştıralım." diyoruz.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – ...bu kirli ittifakların oyunları da devam edecek, bizim de mücadelemiz devam edecektir.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Seni severim, seni!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Tayyip Erdoğan bugün iddiasından vazgeçtiği gün... Tıpkı Abdülhamit geçmediği gibi Tayyip Erdoğan da geçmeyecek ve onu bu şekilde itham etmeye devam edecekler.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, “Katliamları Tayyip Bey yaptı.” mı diyoruz? Araştıralım. Niye karıştırıyorsun? Neyi korumaya çalışıyorsun?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Tayyip Erdoğan bugün büyük Türkiye idealinden, büyük medeniyet yürüyüşünden vazgeçsin, New York Times’da atılan manşet değişecek, onun Türkiye’deki iş birlikçilerinin attığı manşet değişecek ve diyecekler ki...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, araştırma komisyonu, araştırma, Sayın Hatip!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – ...“Tayyip Erdoğan mademki çomağı geri çekti, o zaman, Tayyip Erdoğan mademki iddialarından vazgeçti, mademki ‘Dünya beşten büyüktür.’ demiyor, o hâlde Tayyip Erdoğan dünyanın en merhametli lideridir, en şefkatli lideridir.”

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Tamam, tamam, Tayyip Bey çok iyi. Araştırma komisyonu hakkında ne diyorsunuz? “Şu katliamı araştıralım.” diyoruz ya.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Bu manşetleri atacaklardır. Ama iddiamız devam ediyor. Ve millet Türkiye’yi katliam yapmakla itham eden o aydınların notunu da düşmüştür. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, onu itham etmiyoruz, araştıralım diyoruz.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Belki aklanır!

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Milletın hafızası sağlamdır. Millet kendisini aydınlatanın aydın olduğunu bilir, tenvir edenin aydın olduğunu bilir.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Buyurun araştıralım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – “Mescidi Aksa’ya postallarıyla girenlerle dost olmayız.” Ahmet Davutoğlu...

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Kimseye bu noktada zerre miskal taviz verilmeyecek, bu yürüyüşten bir adım geri atılmayacak...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Tamam, araştıralım Sayın Hatip.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – ...“büyük Türkiye” idealimiz sonuna kadar, hep birlikte devam edecek inşallah.

Sizleri bu anlamda sorumluluğa davet ediyorum. İlk gün yola çıktığımızda “Her şey Türkiye için, her şey millet için.” demiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Ya, seçim meydanı değil burası.

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Bugün aynı sözü tekrar ediyoruz: Millete hizmete devam. Her şey Türkiye için.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Araştırma önergesi ne olacak?

HAYDAR ALİ YILDIZ (Devamla) – Hizmete devam, şerefle ve onurla.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun önerisinin lehinde ikinci konuşmacı Ceyhun İrgil, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın İrgil. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm halkımızı ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de bulunan ve Türkiye’ye girerek katliam yapma ihtimali olan IŞİD terör örgütünün ve IŞİD’li canlı bombaların gerçekleştirdiği katliamların araştırılması amacıyla verilmiş bir Meclis araştırma önergesi için söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, dün ülkemizde, İstanbul’da, ülkemizin en büyük kentinde, Sultanahmet’te patlatılan canlı bombayla 10 turist yaşamını yitirdi; herkes dile getirdi bunu. Diyarbakır, Suruç, Ankara patlamalarında kaybettiklerimiz için bazı fanatikler ölen masum insanlara bile bir kulp takabildiler. Şimdi ülkemizde misafirlerin ölümüyle tüm dünyanın gözü üzerimizde ve bu önergeyle deniliyor ki: Gelin, bu IŞİD terörünü araştıralım. Ülkemize zarar veren, insanlarımızı öldüren bu kanlı terör örgütünü bu ülkenin Meclisi araştırsın. Söylenenin bütün hepsi bu, özeti bu. Bu, makul, insani ve vicdani bir talep değil mi arkadaşlar?

Değerli arkadaşlarım, terör karşısında ülkemizin itibarı, güvenliği, bizim için bunu araştırmak asli bir görev değil mi? Bugün Türkiye, halkımız ve özellikle dün İstanbul’da turistlerin ölmesiyle, İstanbul katliamından sonra tüm dünyanın gözü bizim üzerimizde. Şu anda dünya bizi izliyor; acaba terör karşısında ne diyoruz, ne diyeceğiz, ne yapacağız, Türkiye’de iktidar ve Meclis terör karşısında nasıl bir tavır alacak diye bekliyorlar.

Değerli arkadaşlarım, terör karşısında ülkemiz bu kadar zarar görürken Meclisteki tüm partiler bugün birlik olmayacak ve bugün birlikte hareket etmeyecek de ne zaman hareket edecek? Nitekim bütün konuşmacılar bunu söyledi, biraz önceki AKP’li

arkadaşımız da aynı şeyi söyledi. Bizim söylediğimiz, arkadaşlarımızın söylediği Suruç'tan beri aynı şey. "Gelin, şu terörü bir araştıralım." diyoruz; bütün Türk halkı buna şahit ve şu anda izlesinler. Bu Mecliste terörün araştırılması geçmişte de AKP'li ve MHP'li milletvekillerinin oylarıyla defalarca reddedildi.

Arkadaşlar, sizler ve bizler söylemlerimizde, gazetede ve televizyonlarda mangalda kül bırakmıyoruz, siz de bırakmıyorsunuz. "Sevgi, kardeşlik, barış" deyip "Kahr olsun terör!" diye her yerde haykırıyorsunuz ama asıl sınav şimdi, bugün, birazdan. Laf zamanı değil, birazdan eylemi göreceğiz, birazdan parmaklarınızı göreceğiz. Tüm dünya görecektir; bakalım terörle mücadele ve teröre karşı duruş konusunda kim sahici, kim samimi?

Arkadaşlar, konuyla ilgili, Türkiye'de El-Nusra, IŞİD radikal İslami terör örgütlerine katılımı ilgili bir dolu haber çıktı bugüne kadar. On binlerce katılımdan bahsediliyor ve ülkemizde ister Emniyetin kayıtlarında ister gazete haberlerinde gördüğümüz bir dolu bilgi hep kulaktan dolma olarak bize geldi, bugüne kadar ulaştı.

Bu Mecliste hep karşılıklı laf atışmalarıyla ve polemikle zaman geçiriyoruz. Bugün burada söylenen çok basit, basit bir önerge; araştırılmalı bunu deniliyor. Bunu araştırmaktan ne zarar gelir? Arkadaşlar, sizin çocuğunuzun okulda burnu kanasa, biri yumruk atsa polise giderseniz, savcıya giderseniz, peşine düşerseniz. Bu ülkenin merkezinde, kalbinde, Ankara'da, İstanbul'un kalbinde, Sultanahmet'te; Diyarbakır'da, Suruç'ta 500'ü aşkın insan bombayla patlamış. Aranızda bir dolu anne var, bir dolu anne baba var, çocuklarınız var; siz bunun araştırılmasına nasıl karşı çıkabilirsiniz? Biz işte, sadece bu konuda şaşırıyoruz ve Türk halkının bu konuda dikkatini çekiyoruz.

MEHMET NACI BOSTANCI (Amasya) – Polis ve savcı işbaşında.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Hangi polis?

LEVENT GÖK (Ankara) – Devam et, devam, devam...

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Bu kadar yani! Maşallah, bir de gülüyor ya! Şu kameralar da bir çekse nasıl güldüklerini de görseler keşke. Ya, ayıptır.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Evet, arkadaşlar, siz her şeye "Polis ve savcı işbaşında." diyorsunuz. Biz o sizin polis ile savcılarınızı da gördük.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Gördük, gördük.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Zamanında hepsine "Canlarım, ciğerlerim" dediniz, arabalar verdiniz. Şimdi nerelerde? Biz o savcıların bugün gelecekte de öyle olmayacağını nereden bileceğiz? Tamam mı, bu da size kapak olsun.

Arkadaşlar, peki ne oldu?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Polis teşkilatını iptal edelim.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Arkadaşım, biz şunu söylüyoruz: Mecliste tek işin gelip burada laf atmak olmasın, el kaldırmak olmasın. Neye "hayır" dediğini, neye "evet dediğini bile bilmiyorsun. (CHP sıralarından alkışlar) Burada senin daha hangi önergeye karşı çıktığından bile haberin yok, el kaldırıyorsun. Adam "İnsanlar ölmüş, toprağa gömülemiyor." diyor, vicdandan bahsediyorsun. Bırak kardeşim ya!

Arkadaşlar, vicdan meselesi bu, ölüden bahsediyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Biraz önce konuşuyordun, biraz önce laf atıyordun. Biraz önce laf atıyordun.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Sen de at işte, atmaya devam et.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – O zaman başka hiçbir şey söyleme bak.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Arkadaşlar, 5 Haziranda -biraz önce konuşmacılar belirtti- Diyarbakır'da, Suruç'ta, Ankara'da bir sürü katliam oldu, ne tesadüf ki -biz polis, savcının araştırmasından vazgeçtik- siz bunlara yayın yasağı getirdiniz, dosyalarına gizlilik kararı koydunuz. Bunun gerekçesi ne?

Arkadaşlar, Meclisteki bütün araştırma önergelerini reddettiniz. Hatırlayınız, bizzat sizin Başbakanınız IŞİD için "Öfkeli gençler." dedi. Ardından Başbakan "IŞİD'in canlı bombaları eyleme geçmeden tutuklanamaz." diye ifade etti. Fakat dün ilginç bir şey oldu, iki saati geçmeden canlı bombanın Suriyeli olduğunu, ne olduğunu, kaç yaşında olduğunu... Paramparça olmuş yani bu bir lego mu ki hemen birleştirdiniz de kimliğini iki saatte tespit ettiniz. Ankara'daki ölümlerin ve bombacıların kaç kişi olduğunu bir haftada tespit edememiştiniz.

Arkadaşlar, biz 29 Temmuzda -25'inci Dönemde seçilen arkadaşlarımız hatırlarlar- burada CHP Grubu olarak olağanüstü bir toplantıda terörü araştırılmalı dedik ve Grup Başkan Vekilimiz Sayın Levent Gök o zaman tarihsel bir konuşma yaptı. Tutanaklara bakabilirsiniz. Bu konuşmalar defalarca...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Tarihsel mi?

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Evet, tarihsel, anlayana tarihsel, eğer anlamazsan davul zurna... Anlarsın sen devamını.

Arkadaşlar, siz ne yaptınız? MHP'nin oylarıyla birlikte AKP'li milletvekilleri bu araştırmayı reddettiniz daha o zaman.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet reddettik.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Reddettiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gene reddederiz.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Arkadaşlar, Meclis bunu araştırmayacak neyi araştıracak?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Kandil'de neler oluyor, gidin, onu da araştırın. Kandil'e gidin, bakın, neler oluyor.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Arkadaşlar, daha sonra Suruç'a partimiz bir heyet gönderdi. Bu heyet çok ciddi bir rapor

hazırladı. Bu raporda bütün katillerin fotoğraflarını koydu, gösterdi size ve siz bunu da reddettiniz. Orada bombayı patlatan Abdurrahman Alagöz'dü Suruç'ta. Biz dedik ki: Bunun bir kardeşi var, kayıp. Bangır bangır söyledi CHP Grubu, bütün konuşmacılar. Bir eylem planlıyor dedik, siz hiçbir şey demediniz, sustunuz, bunu ciddiye almadınız. Peki, ne oldu? Sadece üç ay sonra, 10 Ekimde, Ankara'da bu arkadaş geldi ve bombayı patlattı, 103 vatandaşımızı öldürdü, yüzlerce kişi yaralandı, kolsuz bacaksız kaldı. O ruhsal travmalardan söz etmiyorum bile. Peki, faili kimdi? Bizim adını andığımız, defalarca söylediğimiz Yunus Emre, üç ay önceki Suruç failinin kardeşi.

Arkadaşlar, sizler vatansever olduğunuzu düşünüyorsunuz, bizler vatansever değil miyiz? Biz de aynı şekilde bu vatanın ve insanların iyiliğini diliyoruz. O yüzden zaman zaman muhalefete hiç olmazsa kulak verin çünkü belki ülke için bir faydası olur.

Oradan laf atmanıza gerek yok, işte, "Siz terör örgütü..." diye. Biz her zaman söylüyoruz; biz her türlü terörün, terör örgütünün karşısındayız, lanetliyoruz. Bunun adı ne olursa olsun, eli silah tutan ve şiddet uygulayan kim olursa olsun bizden değildir arkadaşlar, boşuna yamamaya çalışmayın.

Değerli arkadaşlar, biraz önce AK PARTİ'li arkadaşımız Orta Doğu coğrafyasını anlattı, Orta Doğu'nun burası olmadığını söyledi. O da ilginç bir şey, Orta Doğu'nun neresi olduğunu da bir ara kendisine soracağım. Siz bu coğrafyada ve ülkemizin içler acısı hâlinde bu terör için zemin yaratılmasında çok büyük katkılar koydunuz. Bunu sadece biz değil tüm dünya basını ve araştırmacılar söylüyor. Şu an ortama baktığımızda sokağa çıkma yasakları var, evlerde elektrik yok -biraz önce laf atan o konuşmacıya özellikle söylüyorum- su yok, yiyecek yok, yakacak yok. "Nereden biliyorsun?" diyorsun. Oradaydım, gittim diyorum, gözümle gördüm diyorum. İlaç yok, bebeklerin maması yok, sütü yok; aralıksız devam eden yasaklar, sefalet, yokluk ve şiddet var, ölen bebekler var.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Perspektif sorunun var, bakış açın dar.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Benim bakış açıma ne gerek var? Ben gittim, gözümle gördüm, sen buradan, koltuktan ahkâm kesiyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, sebebi ne olursa olsun, bizim görevimiz...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Sebepler ihmal edilmeden sorunun çözülmesini bekleyemezsiniz. Sebebi ne?

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Bak, insan ölmüş... Siz bir annesiniz, laf atan Hanımefendi, siz bir annesiniz muhtemelen, değılseniz bile kardeşiniz var. Bunun adı önemli değil, terör örgütü, odur budur, kimse kim; ölmüş, orada duruyor, 70 yaşında bir kadın, 3 yaşında bir çocuk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Ben oradayım, bizzat dolaba konmuş cenazenin... Aileyi ziyaret ediyorum, taziye çadırındayım, Başbakan açıklama yapıyor "Sivil ölümü yok." diye. Yapmayın arkadaşlar!

Sürem doldu mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Doldu.

Teşekkür ederim Sayın İrgil.

CEYHUN İRGİL (Devamla) – Peki.

Size ne desek... Zaten birazdan ellerinizi göreceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İrgil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı konuşması esnasında birden fazla, birkaç defa partimizin adını zikretmek suretiyle...

BAŞKAN – Duyamadım, "Birkaç defa..."

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Birkaç defa partimizin de adını zikretmek suretiyle yanlış anlamaya meydan verecek ve bize ait olmayan bir...

BAŞKAN – Nasıl bir cümle kurdu Sayın Akçay?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, "Milliyetçi Hareket Partisi ve AKP'nin oylarıyla araştırma önergesi talebimiz reddedildi..."

BAŞKAN – Sayın Akçay, izin verirsiniz, tutanakları getireceğim, bir sataşma var ise gereğini yapacağım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, inanıyorum buna. Yalnız, sataşma son derece açık bir şekilde...

BAŞKAN – Hayır, sadece, "AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisinin oylarıyla reddedilmiştir." şeklindeki bir cümleyi sataşma olarak almıyorum ama bunun ilerisinde bir şey denmiş ise ben bakacağım tutanaklara, gereğini yapacağım efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Suçlama da getirildi, "Niye reddedildi?" diye ısrarla, defaatle duruldu. Daha evvel de benzeri konuşmalara sataşma nedeniyle cevap verdik; izin verirsiniz, tutanakları da beklemeyelim efendim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, izin verirsiniz tutanakları getirtelim, ona göre gereğini yapacağım efendim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci söz, Ümit Özdağ Gaziantep Milletvekili.

Buyurun Sayın Özdağ. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Özdağ.

ÜMİT ÖZDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orta Doğu'da rejimlerle devletler arasında bir özdeşlik vardır. Bir Orta Doğu ülkesinde rejimi yıktığınız zaman devleti de yıkarsınız. Çünkü, Orta Doğu ülkeleri ne yazık ki demokrasiler olarak değil, büyük bir çoğunlukla otoriter rejimler olarak, tek parti rejimleri olarak örgütlenmişlerdir.

Önümüzde bir Irak örneği vardır. Irak'ta Baas rejimi yıkılmış, Baas rejiminin yıkılmasıyla birlikte Baas parçalara ayrılmış; bir kısım Baas üyesi terör örgütlerine dâhil olmuş, bir kısım Baas ve Irak ordusu subayı olan kişi daha sonra yeni Irak ordusuna girmiş veya istihbaratına girmiş, bir kısmı ise bugün karşımıza "İŞİD" olarak çıkan örgütün altyapısını oluşturmuştur. Esasen, Irak'ın işgalinden sonra Baas'ı ve özellikle Irak ordusunu lağvedip etmeme konusunda Amerikalılar arasında bir görüş ayrılığı var. Amerikan istihbarat servisleri "Aman, orduyu dağıtmayalım çünkü dağılırsa devlet yapısı da dağılır." diyorlar ama Amerikan ordusu dağılma konusunda ısrarcı oluyor ve sonuç bugünkü Irak.

Bu Irak'ın yaşadıkları, bölgede yaşayan, bulunan devletler için, özellikle Türkiye için ve Türkiye'nin dış politikasını şekillendirmede yön gösterici olmalıydı; ne yazık ki olmadı ve Türkiye de Suriye'de rejimin yıkılmasını sağlayan, sağlamaya çalışan bir politikayı benimsedi. Gerçi, bu eleştiriyi getirince AKP'nin değerli sözcüleri diyorlar ki: "Biz rejimi ilk günlerde yıkmaya çalışmadık; aksine, rejimi ikna etmeye çalıştık, demokratikleşme doğrultusunda adımlar atmaya, attırmaya çalıştık." Doğru söylüyorlar, hakikaten bu konuda çok ciddi çalışmaları oldu AKP temsilcilerinin, özellikle Davutoğlu'nun ama ikna edemediniz. İkna edemediğiniz her rejimi devirmeye çalışmazsınız; hele, burada rejimin devrilmesi ülkenin parçalanması anlamına gelecektse ve bu ülke de sizin sınır komşunuzsa bundan daha da uzak durmanız gerekir. Bunu söylediğimiz zaman aldığımız cevap genellikle "Kendi halkını katleden bir liderle nasıl görüşelim?" şeklinde oluyor. Doğru, kendi halkını katleden bir liderle görüşmek zordur ama Ömer El Beşir kendi halkından Darfur'da 300 bin kişiyi katletti ve onunla görüşme konusunda bir sıkıntı olmadı. Eğer Ömer El Beşir'le görüşüldüyse Esad'la da görüşülebilirdi. Yani, Suriyeliler insan da, Suriye'de öldürülenler insan da Sudan'da Ömer El Beşir rejimi tarafından öldürülenler Marslı mı? Üstelik, bakın, muhalefeti destekleyen "Syria Human Rights Watch" diye Londra'dan yayın yapan bir merkez var, o bile diyor ki: "Suriye iç savaşında ölenlerin yarısı rejim yanlısı, yarısı da muhalefet." Doğru, yani Suriye'de Esad'ın elleri kanlı ama muhalefetin elinin temiz olduğunu da söylemek mümkün değil. Üstelik, bu muhalefetin yarısını da, hatta yarısından fazlasını da Suriye'de İŞİD ve El Kaide, El Nusra oluşturuyor. AKP, ne yazık ki, İŞİD'i ve El Kaide, El Nusra'yı hoş görmekle kalmadı, Türkiye'nin bu iki örgütün cephe gerisi olmasına da müsaade etti. İŞİD ve El Nusra Türkiye'de lojistik merkezleri kurdular, ticaret altyapıları oluşturdular ve terörist alma şubeleri kurdular. Bütün bunlar hoşgörülle karşılandı, görmezlikten gelindi çünkü Müslüman Kardeşlerle Esad rejiminin devrilmeyeceği ortaya çıkmıştı, onun yerine El Nusra ve İŞİD, rejimin devrilmesi için bir koçbaşı olarak kullanılacaktı. Fakat, Selefî ideolojiyi benimseyen ve Türkiye'yi de Müslüman olarak kabul etmeyen İŞİD, Türkiye içinde ve Türkiye'ye karşı bir örgütlenmenin de altyapısını geçtiğimiz yıllarda kurdu. İŞİD grupları Musul'a girdiği zaman, AKP Hükümeti "Bu kadar iyilik yaptık, herhâlde bize saldırmazlar." diye düşünmüşlerdi Haziran 2014'te; oysa Başkonsolosluğumuz boşaltılmadığı için İŞİD tarafından basıldı ve Başkonsolosluk yetkilileri esir alındılar. Oysa Ankara da Musul'a İŞİD grupları yaklaşırken 20 Mart 2014'te Niğde'de, Ulukışla'da 1 asker, 1 polis ve 1 yurttaşın İŞİD tarafından katledildiği ve sorguya alınan İŞİD militanına, jandarma kendisine "Ya, siz de Müslümansınız biz de Müslümanız, neden bize ateş ettiniz?" sorusunu sorduğu zaman "Biz Müslümanız, siz değilsiniz." dediği cevabını hatırlamalıydı. Bunu hatırlasaydı Musul'da Başkonsolosluğumuz herhâlde İŞİD tarafından bu şekilde ele geçirilmezdi.

Şimdi çok daha zor İŞİD'le mücadele etmek çünkü Türkiye'de 2,5 milyon Suriyeli var ve bu Suriyeliler içerisinde de İŞİD kendi altyapısını güçlü bir şekilde oluşturmuş durumda.

Amerika Birleşik Devletleri'yle İŞİD'e karşı ortak operasyon yapılma kararı aldığı gün ve öncesinde uyardık, dedik ki: "Bu operasyon kararını aldıktan sonra, İŞİD, Türkiye içinde terör eylemlerine başlayacak." Hatta, ben Meclisin bahçesinden Samanyolu haber televizyonuna şu açıklamada bulundum: İŞİD Ankara'da Çankaya'da amacı kitle katliamı olan bir saldırıya hazırlanıyor. Ankara polisi baskı altında, bir aydan beri bunu engellemek için çalışıyorlar ama artık polis çok yoruldu, dikkatli olalım dedim. Bundan sonrası bir tek herhâlde sokağın adını vermek olurdu, ben bilmiyordum, polis de bilmiyordu; onun için garın önünde patladı ama böyle bir karar alacağınız zaman altı ay öncesinden operasyonlara başlayacaksınız ki İŞİD size cevap veremesin, içinde bu kadar güçlü terör eylemlerinde bulunamasın. Şimdi daha da zor bir durumdayız çünkü Rus uçağını düşürdüğümüz günden bu yana Suriye içinden istihbarat alamıyoruz. Bakın, birkaç gün önce Cumhurbaşkanı PKK'nın Cerablus'a girdiği, aşağıdaki barajı işgal etmek amacıyla girdiği haberi geldiği zaman doğrulatamadığımız haberlerden bahsetti. Yani Türkiye, Türkiye sınırının hemen Cerablus'un 30 kilometre aşağısındaki bölgede kimin hareket ettiğini bilmiyor. Buradaki bütün stratejik istihbarat unsurlarımız imha olmuş, tahrip olmuş veya geri çekilmiş durumda gözüküyor. Bundan dolayı önümüzdeki günlerde ve aylarda hem PKK'nın hem İŞİD'in Türkiye'ye yönelik yeni, kent merkezli ağır saldırıları olacaktır. Bunlar üçüncü şeylerdir ama bu tür yöntemlerle bunlarla mücadele etmek de mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, teröre karşı duruş ahlaki bir duruştur. MHP teröre karşı ahlaki bir duruşu temsil etmektedir. Ancak İŞİD terörüyle ilgili Meclis araştırması isterken isteyenin arasına her türlü terörle mesafe koyması gerekir. İlk canlı bomba saldırısı Tunceli'de 1996 senesinde silahsız bir birlik olan bando borazan birliğine yapılmıştı ve Türk askerlerinin vücutları paramparça olup Tunceli Meydanı'na dağılmıştı. Şimdi, o bombalı saldırıyı yapanı kahraman ilan edeceksiniz ve kutsayacaksınız ve ondan sonra gelip "Hadi İŞİD terörünü araştıralım." diyeceksiniz, bu hiçbir şekilde kabul edilemez. Teröre karşı duracaksınız durduğunuz yer her türlü teröre karşı olan bir nokta olmalı ki biz bunu kabul edebilelim. Bundan dolayı Milliyetçi Hareket Partisi bu araştırma önergesine "Hayır." demektedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdağ.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır, dolayısıyla oylamada karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.26

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Akçay’ın bir önceki oturumda bir talebi olmuştu. Tutanakları getirteceğimi söylemiştim.

Sayın Akçay, tutanakları getirttim. Tutanakta yer alan cümleler şu şekilde: Sayın İrgil’in “Bu Mecliste terörün araştırılması geçmişte de AKP’li ve MHP’li milletvekillerinin oylarıyla defalarca reddedildi.”, “MHP’nin oylarıyla birlikte AKP’li milletvekilleri, bu araştırmayı reddettiniz daha o zaman.” şeklinde cümleleri var. Sayın Akçay, sizin de oturduğunuz yerden “Evet, reddettik.” şeklinde bir beyanınız var.

Şimdi, hangi gerekçeyle söz istediğinizi bir daha alırsam ona göre değerlendireceğim. Burada bir sataşma görmüyorum. Böyle bir iddiayı siz de kabul etmiş durumdasınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, benim bunu kabul etmiş olmam sataşmanın olmadığını göstermez Sayın Başkan. Çünkü Cumhuriyet Halk Partisinin daha evvelki, geçmiş zamanlardaki bazı konuşmacıları da özellikle ve ısrarla 25’inci Dönemde Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği araştırma önergesini suçlayıcı bir tarzla, Milliyetçi Hareket Partisine atfedilemeyecek birtakım gerekçelerle suçlama konusu yapılıyor normal eleştiriden ziyade. Ben grup başkan vekili olarak bu konuda bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, şimdi, 69’uncu maddedeki sataşmanın unsurlarını ben burada görmüyorum ama yerinizden ben size iki dakika süreyle söz vereyim. Söyledikleriniz tutanaklara geçsin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Eğer, Sayın Başkan, uygun görürseniz, lütfen, kürsüden bu görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, grup başkan vekili arkadaşlarımızın söz taleplerine sonuna kadar saygılıyım ancak başlangıçta bir açıklama yapmıştım bugün. Sataşma için 69’uncu maddedeki gerekçelerden birini sizden duymam gerekiyor. 69’uncu madde gayet açık: Şahsına sataşılacak siyasi parti grubu, hükümet, komisyon veya milletvekilleri söz isteyebilir, açıklama yapılabilir, cevap verebilir veya ileri sürmüş olduğu bir görüşten farklı bir görüş kendisine atfolunan, yine, bu saydığım kişiler, gruplar açıklama yapılabilir, cevap verebilir. Bunlara ilişkin bir gerekçe sizden alabilmiş değilim. Eğer böyle bir gerekçeyi Sayın İrgil’in konuşmasından bana söyleyebiliyor iseniz ben söz vermeye hazırım ama söylediğiniz gerekçeler nedeniyle söz veremem çünkü burada bir sataşma yok. Siz de bu cümlenin doğruluğunu kabul etmişsiniz çünkü.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, cümlenin bir lafzı, bir de ruhu vardır malumunuz. Biz Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği Meclis araştırma önergesini reddediyoruz ve reddettik. Oysa sayın konuşmacı, sanki Milliyetçi Hareket Partisi terör olaylarının araştırılmasına karşıymış gibi bir izlenim yaratmaya çalışıyor. Bu, Milliyetçi Hareket Partisine atfedilen yanlış bir görüştür, açıkça sataşmadır. İzin verirseniz kürsüden...

BAŞKAN – Sayın Akçay, yerinizden ben size söz vereyim, lütfen çünkü bu ileri sürülen gerekçeyi siz kabul etmişsiniz yerinizden yaptığınız açıklamayla. “Evet, reddettik.” dediğiniz yerde sataşma gerekçesi tamamen ortadan kalkıyor. Bu cümleniz olmasaydı, bunu ben bir gerekçe olarak kabul edebilirdim ama yine de siz, 60’ıncı maddeye göre yerinizden açıklama yapabilirsiniz. Bu sözü size vermeye hazırım efendim.

Buyurun Sayın Akçay.

Size iki dakika süreyle söz veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Açık bir sataşma olduğu hâlde... Sayın Başkan, doğrusu, bu tutumunuzu doğru bulmamakla birlikte bunu inşallah ileriki zamanlarda görüşmek üzere şimdilik...

BAŞKAN – Yine konuşalım Sayın Akçay, yine konuşalım.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan evvel de –bu, üçüncü defa oluyor- Cumhuriyet Halk Partisinin bazı çok değerli konuşmacıları kürsüden... 25’inci Dönemde Cumhuriyet Halk Partisi terör olaylarıyla ilgili, onların araştırılması vesaire için -o önergesi de şu anda elimde- işte, Suruç’taki vatandaşlarımızın hayatını kaybetmesi, Adıyaman ve Ceylanpınar’daki asker ve polislerimizin şehadetine de atıfta bulunarak bir Meclis araştırması önergesi veriyor ve 24’üncü Dönemde de -görev yapan milletvekili arkadaşlarımız da hatırlayacaklardır- Adalet ve Kalkınma Partisi, Halkların Demokratik Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi ayrı ayrı benzeri konularda yine bir Meclis araştırması önergesi vermişlerdi. Bu Meclis araştırması önergesi de işte, bu terör ve şiddet olaylarının araştırılmasıydı, onlar da burada ve Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve HDP’nin oylarıyla birlikte burada kabul edildi, sadece Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz reddetmiştik. Çünkü, orada, maalesef bir İmralı izi söz konusuydü. Bizim kendimize göre ilkeli, tutarlı politikalarımız gereğince “hayır” dememiz gerekiyordu ve hayır dedik. O zaman hangi gerekçelerle hayır demişsek, Cumhuriyet Halk Partisinin bu araştırma önergesine de aynı ve benzeri nedenlerle hayır dedik. Eğer bugün, Cumhuriyet Halk Partisi veya bir başka parti de benzeri şekilde bir araştırma önergesi getirecek olursa Milliyetçi Hareket Partisi ilkeli, tutarlı ve sorumlu bir parti olmanın gereği olarak yine “hayır” diyecektir. Fakat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kürsüden de verseydim iki dakika süre verecektim, onu kullandınız Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama yani cümlemi bari tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun, sözlerinizi tamamlayınız, mikrofonu açıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama 25'inci Dönemde Milliyetçi Hareket Partisi şunu yaptı, buna dikkatinizi çekiyorum değerli arkadaşlar: Evet, Cumhuriyet Halk Partisi bu Meclis araştırması önergesini verdi ama Milliyetçi Hareket Partisi de terör olaylarından sorumlular için soruşturma önergesi verdi. Şimdi, araştırma önergesi ayrı, soruşturma önergesi ayrı. Şimdi burada bizi imalı olarak da eleştirmeyi düşünen arkadaşlara benim tavsiyem: Eğer bu konulardaki samimiyetlerini biraz daha açık net şekilde billurlaştırmak istiyorlar ise lütfen, bu konuda bir soruşturma önergesi versinler, bu terör olaylarının sorumlularıyla ilgili olarak.

Son cümlem de şudur: Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bugüne kadar Türk Bayrağı'nın dalgalanmadığı, hatta Öcalan posterlerinin gösterildiği gösterilere de katılmadık, destek vermedik. Bunu da ayrıca bir parantezle ifade etmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Melike Basmacı ve arkadaşları tarafından, Denizli tekstil sektörünün boykot sonrası sorunlarının yerinde tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla 7/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

13/01/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/01/2016 Çarşamba günü (Bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Levent Gök

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Melike Basmacı ve arkadaşları tarafından "Denizli tekstil sektörünün boykot sonrası sorunlarının yerinde tespiti ve çözüm yollarının bulunması" amacıyla 7/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (160 Sıra No.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere, bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 13/1/2016 Çarşamba günü Birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere ikişer sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehinde birinci konuşmacı Melike Basmacı, Denizli Milletvekili.

Buyurun Sayın Basmacı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Sayın Başkan, sevgili vekiller; sizleri selamlıyorum.

Konuşmama, aklımı ve vicdanımı karıştıran iki soruyla başlamak istiyorum. Ülkemizde, adında "millî" ibaresi ve gücü olan iki bakanlık var; biri Millî Savunma Bakanlığı, diğeri ise Millî Eğitim Bakanlığı. Maalesef, Millî Savunma Bakanlığı o kadar ehil olmayan kişilerle yönetiliyor ki, ülkemizin doğusunda gözyaşı ve acı var. Aslında çok da şaşırıyorum çünkü İstanbul patlamasından sonra "Ölenler, Türk vatandaşı değildi." diye kendini avutan bir Başbakan var bu ülkede.

Ben, Sayın Başbakan'dan yaşça küçüğüm. Haşa, akıl vermek de bana düşmez ama hem dinimizde hem etiğimizde insan vardır. Din, dil, ırk, etnik kimlik; bunlar, seçim değil, yaradılıştır yani kendisine... Neyse "Yaratılanı severim, Yaradan'dan dolayı." diyeyim, sadece olayı kendisine hatırlatmış olayım.

"Millî" ibaresini taşıyan ve gücünü geleceğe aktarmak zorunda olan diğeri bakanlık ise Millî Eğitim Bakanlığıdır ama bugün durumunun kötülüğünü anlatmaya kelimeler yetmez. 4+4+4, öğretmenlerimizin atanamaması, atanmaların yaşam şartları, öğrencilerin içi boş eğitilmesi, velilerin sıkıntısı, hepsini yutkunuyorum ama geçen hafta olan olayı bize biri açıklasın. Sayın Bakan diyor ki: "Sahte diplomalı öğretmenler meslekten menedilecek." Anlamadım, diploma sahteyse ortada meslek yok; meslek yok, atama varsa bence biraz karışık bu işler. Acaba atanırken diplomalara bakılmıyor mu? Ya da o zaman -burası çok güzel, çok da kafiyeli, çok da hoşuma gidiyor- atanırken atadıklarını seviyordu da, şimdi acaba o zaman atadıklarını sevmiyor mu, küstüler mi acaba, o yüzden mi diploması olmadığını şimdi ifşa ediyor Sayın Bakan? Ben, iki durumda da Millî Eğitim Bakanlığının "millî"

kısımının gücünden korkmasını ve yerinden sessizce kalkarak o makamı terk etmesini öneriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim niye söz aldığımıza. 24/11/2015 tarihinde, Rusya'ya ait savaş uçağının düşürülmesiyle, Rusya'nın, Türk ürünlerine uyguladığı boykot sonrası Türk tekstilcileri çok zarar görmüştür, özellikle Denizli tekstilcileri zor durumda kalmış, Laleli Pazarı'na ürün gönderemeyecek hâle gelmiştir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını istedik, tabii ki de Danışma Kuruluna sunduk. Danışma Kurulu demek, parti temsilcilerinin ve tarafsız, bir daha söyleyeyim, tarafsız Meclis Başkanının olduğu bir kuruldur. Danışma Kurulunda bir Meclis araştırmasının açılması kararı alınabilir ama buraya da yönlendirilebilir. Ama bu kurulda halk yararı değil, konuları getirenlere bakıldığı için maalesef bu da reddedilmiştir. Yani, Türkiye'deki tekstilcilerin zararlarının araştırılması Meclis önergesi Danışma Kurulunda reddedilmiştir. Ama ben ilk defa bu redde sevindim çünkü bu sayede bu Genel Kurulda sayın vekillerin, işçilerin yani tekstil işçilerinin ve iş adamlarının yanında mı, yoksa rozetlerinin gölgesinde mi olduğunu hep birlikte görme şansımız olacak.

Sevgili vekiller, bugün gerçekten tekstil ve genel ihracatımızda ciddi sorunlar var. Firmalar iflas erteleme istemekte ve işçi çıkarmaktalar. 2014 ihracatı 157,6 milyar dolarken 2015 ihracatı 139,7 milyar dolara düşmüştür. Bu ihracat niye düştü biliyor musunuz? Hükümet Irak, İran, Suriye pazarını kaybettiği için düştü. Bu ihracat niye düştü biliyor musunuz? Yanlış kararlar alınıp euroyu artırıp Avrupa Birliği pazarını kaybettiği için düştü. Bu ihracat niye düştü biliyor musunuz? Öfke ve ani kararlarla Rusya pazarını kaybettiğimiz için düştü. İhracat niye düştü biliyor musunuz? İş adamına KDV, gümrük vergisi, ÖTV ve gelir vergisini katın katın yüklediği için düştü. Ama sonuçta ne oldu biliyor musunuz? Bu ekonomik düşüş halka yansdı. Nasıl mı yansdı? İşçi çıkarılmaya başlandı. Nasıl mı yansdı? Gıda enflasyonu, hamam vergisiyle, bekarlık vergisiyle, tüp bebeğe vergiyle, kesik kolun KDV'siyle yansdı yani aldığımız her şeye zam ve vergi olarak yansdı.

Ben biliyorum ve inanıyorum ki parti rozetlerine bakmadan önce tekstilde söz sahibi olan Denizli, Bursa, İstanbul vekilleri şimdi iş adamının ve işçinin yanında olduğunu göstererek bu Meclis araştırmamıza lehte oy verecektir. Hem ölüm yıl dönümünü anma vesilesi olsun hem de kararınıza belki etkisi olur diye Sayın Rauf Denktaş'ın bir sözüyle söylemek istiyorum. Evet, tekstilde öncelikli lider olan Denizli, Bursa, İstanbul milletvekillerinin parti rozetlerine bakmadan tekstil işçisinin ve işverenin yanında olduğunu göstererek lehte oy kullanması gerek çünkü Sayın Rauf Denktaş'ın dediği gibi "Hayatta hiçbir zaman yalpalamayacaksınız. Düşüncelerinde bir geri, bir ileri adım atmayacaksınız. Her dönemin adamı değil, her dönemde adam olacaksınız."

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Basmacı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde birinci konuşmacı Cahit Özkan, Denizli Milletvekili.

Buyurun Sayın Özkan.

Süreniz on dakikadır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Cumhuriyet Halk Partisinin sunmuş olduğu araştırma önergesinin aleyhinde konuşmak üzere buraya gelmiş olmama rağmen ifade etmeliyim ki bu araştırma önergesinin hiç de samimi bir şekilde Denizlili hemşehrilerimizin, maalesef, ihracat sorunlarıyla, üretim sorunlarıyla alakası olmadığını ve maalesef, Denizlili hemşehrilerimizin, Bursalı, Antepli, Adanalı tekstil üreticilerimizin, maalesef, suistimal edilmek suretiyle burada, maalesef, siyasete malzeme yapılmaya çalışıldığını pekâlâ görmüş bulunuyorum.

ERKAN HABERAL (Ankara) – "Maalesef" çözüm getir!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Tabii, müsaade ederseniz, burada tüm bakanlıklardan almış olduğum istatistikleri anlatacaktım ama buraya girmeden önce kıymetli hemşehrimin, âdeta parti içi muhalefetle bu Denizli Milletvekilini desteklerken... Bakınız, AK PARTİ Denizli Milletvekilini parti içi muhalefeti sebebiyle desteklemiş ve 7 Haziran seçimlerinde canla başla çalışmasına rağmen 1 Kasım seçimlerinde benim milletvekili seçilmem için büyük mücadele ortaya koymuş milletvekilini hep beraber dinledik.

Ancak, ben, "millîlik" sorununa burada işaret etmek istiyorum. Türkiye'de açık ve net bir şekilde "millîlik" sorunu yaşanıyor. Nedir bu "millîlik" sorunu? Ne zaman ihanet varsa, ne zaman bu ülkenin millî sınırları, millî güvenliği, millî barışı tehlikeye düşmüşse derhâl iş başına geçerek bu gayrimillî odaklarla bir araya gelen bir muhalefet algısıyla karşı karşıyayız. Aynı şekilde, angajman kuralları -ki herhâlde bilirsiniz- ne zaman bu ülkenin millî birliği ve beraberliği, barışı, sınır güvenliğiyle ilgili bir tehdit söz konusu olursa Türk Silahlı Kuvvetlerinin gereğini yapmak üzere hayata geçirdiği kurallardır ve bunun gereğini Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak, Silahlı Kuvvetler olarak Allah'a şükür yaptık.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sen sadede gel ya!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Geliyorum. Ben burada iki buçuk aylık milletvekiliyim, iki buçuk aydır sadede gelemediniz, geliyoruz, rahat olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakınız, "angajman kuralları" diyoruz. Biz bu angajman kurallarını uygularken, nasıl Kocatepe'de Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu ülkenin birliğini, beraberliğini ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin temellerini atmışsa, işte biz bunun için uyguladık.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Aferin!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Allah'tan, Çanakkale'de yoktunuz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Çanakkale'de Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin atıldığı bir süreçte, bu ülkede 250 bin şehit vererek bu ülkeyi korurken Allah'tan yanında yoktunuz! Allah'tan, onu ihanetle suçlamadınız.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Biz Çanakkale'de de vardık, Sarıkamış'ta da vardık.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Bu ülkenin barışına, birliğine ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşuna engel olamadınız. Onun için, müsaade edin ben anlatayım.

Defalarca uyarılar yapılmış olmasına rağmen Rus jetleri sınırimızı ihlal etmiştir ve bu sınır ihlallerinde Türkiye Cumhuriyeti devleti gerekli uyarıları yapmış, egemen bir devlet olarak -Ne yazıyor? "Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir." diyor-milletin emanetine sahip çıkmak üzere biz bu emanete sahip çıktık ve gereğini yaptık, bir daha olsa bir daha yaparız, hiç endişeniz olmasın. Siz istediğiniz kadar Rusya'nın yanında yer alın.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Aa, çok ayıp oldu!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - İhanet odaklarına veya teröre payanda olmaya devam edin, yolunuz açık olsun.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Çok ayıp oldu.

Sayın Başkan, çok ayıp bir şey ama.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Çok ayıp konuşuyor ama.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Ancak bu ülkenin bekasını koruyan bir Hükümet iş başındadır, endişe etmeyin.

Denizlili hemşehrilerime de sesleniyorum, Bursalı, Adanalı, Antepli tekstil üreticilerine de sesleniyorum: Endişe etmeyin, bu karanlık dönemde, 2002 öncesi dönemde krizlerle, faizle, üretim sorunlarıyla boğuşan Türkiye Cumhuriyeti devletinde bu sektörleri nasıl ayağa kaldırmışsak yeniden, yine kaldırırız.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kardeşim, nerede yaşıyorsun sen ya?

ERKAN HABERAL (Ankara) – On üç yıldır kim yönetiyor bu memleketi?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Bir taraftan Türkiye Cumhuriyeti devleti, yüzde 4 büyüyor, diğer taraftan da işte aynı oranda ama eksi olarak Rusya çöküyor.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – İşsizlik sıfır!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Endişe etmeyin, biz, Allah'ın izniyle Türkiye Cumhuriyeti devletinin hem ulusal güvenliğini hem de millî birlik ve kalkınmasını, refahını tesis edeceğiz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Uçuyoruz, uçuyoruz!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Rus makamları ne yaptı, biz telsiz konuşmalarını açıklarken Rus makamları ne yaptı? Dediler ki: "Efendim, karakutu bozuk." Kim inanır? Sadece sizler inanabilirsiniz ancak bu ülkenin millî menfaatlerini koruyan bizim Hükümetimiz buna alet olmaz.

Rahatsız olmayın bu konuştuğularımın. Bakınız, Fransa'da yapılan uluslararası toplantı var, bir buçuk ay önce, o toplantıda bütün dünya liderleri bir aile fotoğrafı içerisine girerken orada sadece bir tane ülke yoktu. Neresi? Sizin ittifak içerisinde bugün yüzlerinizi güldürdüğünüz Rusya Devlet Başkanı o fotoğrafta yoktu. Eğer o fotoğrafta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Başbakanı olmasaydı, evet, bizim gocunmamız gerekirdi. Oraya giremeyenler, işte bu mahcubiyetlerini uluslararası toplumda da ödüyorlar ve ödemeye devam edecekler.

Evet, siyasetin millîleşme sorunundan sürekli bahsediyoruz. Bakınız, bu millîleşme sorunu dosta güven, düşmana korku vermesi gerekirken bugün, muhalefetin gayri millî tutumu, maalesef, düşmana güven, dosta korku vermektedir. Onun için...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sen ne diyorsun ya! Çok ayıp ediyorsun sen! Yazıklar olsun sana!

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Bir dakika... Bir dakika... O ne demek!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Endişe etmeyin, oralardan konuşmanıza gerek yok.

Ben, buradan milletimize sesleniyorum. Hükümetimizi akıl almaz iftiralarla...

ERKAN HABERAL (Ankara) – Naci Hoca sana nasıl bakıyor, görüyor musun?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...millî politikalarımıza karşı duranlar, Rusya'nın yanında ve terör örgütünün beraberliğinde...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Denizli) – Terbiyesizlik yapma! Utan! Yazıklar olsun sana! Utan be!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...ihamet odaklarıyla ortaklaşa bir şekilde nasıl bu millî Hükümete karşı...

ERKAN HABERAL (Ankara) - Sen misin millî?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...beraber hareket ettiğinizi milletimiz anlıyor, görüyor ve onun içindir ki, on üç yıldan beri AK PARTİ hükümetlerinin güçlü bir şekilde yoluna devam ettiğini hep beraber görüyoruz. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ne konuştuğunu bilmiyorsun! Ayıp! Ayıp!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Evet, ben, bu Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya arasındaki krizin reel politika çerçevesinde, uluslararası dış politikanın tamamen menfaat anlayışıyla şekillenmesi gerektiğini bilen bir Hükümetin milletvekili olarak şunları söyleyeyim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Denizli'ye gel, Denizli'ye.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Endişe etmeyin, pek yakında -hani Shakespeare diyor ya "Siyasiler hakkındaki kanaatinizi en sona bırakın."- göreceksiniz ki bugün, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine gibi gözükten ve sadece Cumhurbaşkanımızı ve Hükümetimizi alaşağı etmek için... Ne zamanki gibi? Menderes dönemi gibi, Özal dönemi gibi...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Denizli'ye gel.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önergen Denizli, üç dakikan kaldı. Denizli'ye ne zaman geleceksin?

ERKAN HABERAL (Ankara) – Korkunun ecele faydası yok.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Denizli kalkıyor.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Sürekli söylüyorum ya, sizin söylediğiniz gibi sürekli söyleyeceğim. Aynen bu Hükümeti alaşağı etmek için gayretlerinizi, tüm ihanet odaklarıyla beraber yola çıkmanızı maalesef hüznüyle karşılıyoruz ancak bizim bu hüznümüzün 7 Haziranda bile, 1 Kasım'da bile nasıl zaferle taçlandığını hep beraber gördük, görüyoruz.

Endişe etmeyin, bu "millilik" sorunu, öyle ya da böyle her şekilde çözülecek ancak ben, sizlere tavsiye ediyorum...

BAKİ ŞİŞMEK (Mersin) – "Millilik" sorunu sizde.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Öyle milliliği, gayri milliliği uzaklarda aramayın.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kaç yaşındasın, tavsiye ediyorsun!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ben, sizlere ne tavsiye ediyorum biliyor musunuz...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kaç yaşındasın!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Sabah-akşam tok karnına İstiklal Marşı okuyun, bir kez okuyun. Bizim jet krizine olan yaklaşımımızı, bu ülkenin menfaatlerini canı pahasına müdafaa etmek için nasıl gayret ettiğimizi pekâlâ anlarsınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – "T.C."yi tabeladan sildiniz, ne konuşuyorsun ya! Sen oku o İstiklal Marşı'nı önce!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – "Andımız" ne oldu, "Andımız"?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Ne diyor İstiklal şairimiz...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – "Bayrak" şiiri nerede?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Sizlere gelsin, konuşmalarınıza, sıralarınıza, tek tek kulaklarınıza küpe olsun. Siz "İstiklal, hürriyet, millî müdafaa" dediğimiz zaman, bunları anlamazsınız. Ne diyor?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bu vekili kınıyorum Sayın Başkan. Kınıyorum bu vekili. Yazıklar olsun sana!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Dinleyin...

"Arkadaş! Yurdumu alçaklara uğratma sakın..."

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sana yazık, sana!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Yalancı sensin, sahtekârsın, Mehmet Akif'e de ihanet ediyorsun!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – "Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.

Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...

Belki yarın, belki yarından da yakın."

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yazıklar olsun be sana!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Sizin için o sınır ihlalleri üç saniye, beş saniye; bizim ruhumuza, vicdanımıza, namusumuza müdahaledir. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ruhun batsın!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Aşağılık adam! (Gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Biz buna asla müdahale edemeyiz.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Sen aşağılıksın, ruhunu satmışsın, şerefsizsin!^(x)

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Dinle, dinle. Terbiyeli ol! Terbiyeli ol!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Onun içindir ki siz üst üste milletin sizleri cezalandırmasıyla karşı karşıya kalıyorsunuz, her şeyi tersinden okuyorsunuz, tersinden okumaya devam edin. (CHP sıralarından gürültüler) Sizleri dinlemiyorum, zaten millet de sizleri dinlemiyor. Onun için, gelin, bu ülkenin birliğiyle... Son kez, bir kez daha ifade edeyim: Milletimizin birliği... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Ne var!

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Terbiyeli ol! Terbiyeli ol!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...beraberliği, refahı...

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Ne diyorsun! Gel...

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Geliyorum...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler ve birbirleri üzerine yürümeler)

^(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 202'inci sayfasında "Açıklamalar" bölümünde yer almaktadır.

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir saniye efendim.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...kalkınması için mücadele verelim.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Ne diyorsun sen! Terbiyeli ol!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Ne var! Ne var!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Oğlum, üslupsuzluğun ne hâle getirdi, gördün mü? Üslupsuz adam!

İSMAİL OK (Balıkesir) – Ne terbiyesiz adamsın be, ne terbiyesiz adamsın!

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Çocuksun; çocuk, çocuk!

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.53

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, bir söz talebiniz var zannediyorum.

Buyurun, dinliyorum sizi efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, az önce, burada, kendince bir şeyler söylemeye çalışıp siyasetçi olduğunu ispatlamaya çalışan ve gerçekten üzülen bir genç kardeşimizin, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna, bütün toplumumuza, herkese yaptığı ağır hakaretlerin kabul edilebilir bir yanı yoktur. Bu milletvekilinin söylediği sözlerin tümü Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun tamamını ve atalarımızın kemiklerini dahi sizler şekilde incitmiştir. Söylediği her söz haddini aşmıştır, söylediği her söz hakaret niteliğindedir. Bu arkadaşımızdan öncelikle grubumuzun bir özür dileme talebi vardır. Sayın Başkanlığınızın bu talebimizi yerine getirmesini bekliyoruz ve ona göre de uygun bir ceza tahsisini talep ediyoruz. Ayrıca sataşma hakkındaki söz hakkımız bakidir ama haddini aşan sözleri söyleyen bu kişiye mutlaka AKP Grubu da tavrını göstermelidir. Çünkü söylediği sözler tümümüzü ilgilendirmektedir ve bu ilgilendirdiği sözlerden dolayı da bu milletvekilinin bu Meclis tarafından cezalandırılmasını ve özür dilemesini talep ediyoruz. Öncelikle talebimiz budur, sataşma hakkındaki söz talebimiz bakidir.

BAŞKAN – Sayın Gök, sataşmadan dolayı size söz vereceğim.

Değerli milletvekilleri, birleşime ara vermeden önceki bölümde konuşan Sayın Cahit Özkan elbette görüşlerini her türlü argümanı kullanmak suretiyle açıklayabilir, söyleyebilir. Bu kürsü, özgürlüğün kürsüsüdür. Başkanlık Divanı olarak bizim, kimsenin görüşlerini ifade edeceği cümlelere müdahale etme, karışma ya da onu biçimlendirme gibi bir hakkımız, yetkimiz yoktur ancak Sayın Özkan’ın bazı cümleleri sadece Cumhuriyet Halk Partisi Grubunu değil, tüm siyasi parti gruplarını ilzam eden...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, evet.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bizlerin de söz talebi var zaten, söz istiyoruz.

BAŞKAN – ...tüm milletimizi ilzam eden cümlelerdir. Bu cümleleri ben de yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. Bir cümle şöyleydi, not aldım: “Allah’tan Çanakkale’de yoktunuz.” dedi. Çanakkale’de bütün milletimiz vardı. (CHP sıralarından alkışlar) Yani, ben bunu bir örnek olarak verdim.

Sayın Bostancı, sizin de takdirinize sunuyorum. Sayın Özkan bu konuda bir düzeltme yaparsa ben memnun olurum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Baluken, sizi de dinleyeceğim efendim.

Sayın Gök’ün bir sataşma nedeniyle söz talebi vardır. Ben şimdi sataşma nedeniyle söz talebinizi yerine getiriyorum, buyurun Sayın Gök.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sataşmaya girmeden önce özür talebimiz vardı.

BAŞKAN - Diğer konuyu ayrıca...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, ben öncelikle bir özür dilemesini talep ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hepimiz söz talep edeceğiz özür dilemezse.

LEVENT GÖK (Ankara) – Çünkü, bu, grubumuza yönelik olduğu gibi -grubumuz adına söz talebimiz var ayrıca ama- o yapılan sataşma grubumuzun tüm üyelerini de etkilemiştir. Ayrı ayrı da söz hakları vardır grubumuzun bütün milletvekillerinin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim dedem Çanakkale’de yatıyor ya.

LEVENT GÖK (Ankara) - O nedenle, bu arkadaşımızın öncelikle bir özür dilemesini bekliyoruz. Önce bu işlemi bir

gerçekleştirelim; yapacaklar mı yapmayacaklar mı, bir görelim.

BAŞKAN – Peki Sayın Gök, talebinizi aldım efendim.

Sayın Baluken, sizi dinliyorum efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, biz, kürsüden okumuş olduğunuz örneğin bütün konuşmanın çerçevesini yansıttığı kanaatinde değiliz.

BAŞKAN – Evet efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Konuşmanın neredeyse tamamında, bütün muhalefet partilerini düşmanla iş tutarak ihanet içinde olmakla, bu ülkenin aleyhinde her türlü kirli ilişki içerisinde olmakla suçladı. Sizin bahsetmiş olduğunuz Çanakkale’de sadece AKP’ilerin savaştığını ve öldüğünü ima eden sözü ise bütün Türkiye toplumunu bu anlamda büyük bir hakarete maruz bıraktı. Bunun kabul edilebilir hiçbir yanı yok. Hepimiz kürsüde özgürce tüm aykırı düşüncelerin ifade edilmesi gerektiğini savunuyoruz. Ancak burada milletin iradesini, halkın iradesini temsil eden siyasi partilere ve bir bütün olarak bütün Türkiye toplumuna yönelik bu şekilde ağır hakaretler varsa burada bir özür mutlaka dilenmelidir. Başkanlık Divanınız da bu konuyla ilgili bir disiplin müeyyidesini mutlaka uygulamalıdır diye düşünüyoruz.

Ayrıca, bu tartışma bittikten sonra, doğal olarak aynı anda tüm siyasi partilere sataştığı için bizler de sataşmadan dolayı söz hakkımızı saklı tutuyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Baluken, talebinizi değerlendireceğim efendim.

Sayın Akçay, sizi dinliyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüdeki konuşmacının konuşmasını iki açıdan ele almak gerekiyor. Birincisi: Kullandığı üslup, bulunduğu iddialar ve ağır hakaretlere varan kelimeler kabul edilebilir ifadeler değildir, açıkça küfre varan hakaretler içermektedir. Bir kere, kesinlikle bunun ya bir özürle ya da sözünü geri alma suretiyle mutlaka kürsüden telafi edilmesi gerekir tutanaklara girecek şekilde.

İkinci önemli husus da konuşmacı birtakım iddialarda bulunurken tüm muhalefete, bir genelleme yapmak suretiyle, bu ağır hakaret ve ithamlarda bulunmuştur. Dolayısıyla, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bir muhalefet partisiyiz ancak söylenen iddialarla ilgili üzerimize alınacağımız herhangi bir husus yoktur. Fakat tüm muhalefet olarak kastedildiği için bunun mutlaka düzeltilmesi ve açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Yani, bu kadar, isnatlar, iddialar kolay ve ucuz olmamalı. Millî olmamak nedir, vatan hainliği nedir ve daha diğer sizin de ifade ettiğiniz gibi ifadeler? Bu kadar hadsizliğe bu Türkiye Büyük Millet Meclisinde prim verilemez, cevaz verilemez. Ben hem bu nedenle söz istiyorum hem de bu konuşmacının gerekli özür dilemesini istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay, talebinizi değerlendireceğim.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Cahit Bey’in konuşmasını, sizin gibi, buradaki diğer arkadaşlar gibi, ayrıca daha fazla bir dikkatle dinledim. Evet, konuşmasında maksadını aşan ifadeler vardı. Ama, bu konuşmaların içerisinde, özellikle buradaki muhalefet partilerine, onların kolektif kimliklerine, hükmi şahsiyetlerine yönelik bir yargılama söz konusu değildi. (CHP, HDP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – “Çanakkale’de yoksunuz.” demek ne demek Naci Bey?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Arkadaşlar, izin verir misiniz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – “Çanakkale’de yoksunuz.” demek ne demek, “Ruslarla iş birliği yaptınız.” ne demek?

BAŞKAN – Bir saniye... Değerli milletvekilleri, Sayın Bostancı’yı dinleyelim efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Genel olarak bir muhalif zihniyetten bahsetti. Muhalefet sözü her hâlükârda ilgili siyasi partileri hatırlatmaz. Muhalefet denildiğinde, çok geniş bir çevreden, entrik girişimlerde bulunan yasa dışı yapılardan, onlarla da bağlantılı bir kavramdır; öncelikle bunu ifade etmek isterim.

Maksadını aşması şurada: Tabii, muhalefet denildiğinde ve aynı zamanda kürsüden el kol işaretleriyle, jestleriyle muhalefet sıralarına döndüğünde bağlam itibarıyla sanki hususen onlara söyleniyormuş intibasını yaratıyor. Maksadını aşması burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – İçeriğinde bir şey yok mu yani Naci Bey, içeriğinde bir şey yok mu?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Esasen partilere ilişkin isim zikretmedi. Şunu takdir edersiniz, son derece ağır ifadeler vardı, çok doğru.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Falaka cezası...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Eğer o ifadeleri kendisi yahut da biz doğru ve tutarlı ifade görsek aynı çatı altında çalışma imkânımız olabilir mi, mümkün mü? Tabii ki değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki, ne yapacaksınız şimdi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Biz burada beraberce, bu ülke için hep birlikte bir çalışma gerçekleştiriyoruz. Fikirlerimiz farklı olabilir, yaklaşımlarımız farklı olabilir ama kesinlikle, buradaki herhangi bir siyasi heyeti Türkiye’nin aleyhine birtakım iş birliği içinde gruplar gibi göstermek asla kabul edilemez. Bu anlama gelebilecek...

LEVENT GÖK (Ankara) – Naci Bey, arkadaşımıza özür diletilecek misiniz?

MELİKE BASMACI (Denizli) – Özür dilemesini bekliyoruz Naci Bey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Ben, Cahit Bey’in ifadesinde de -söylediğim o maksadını aşma meselesi

olmakla birlikte- buradaki parti gruplarına yönelik bir değerlendirme görmedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) –Ya bu kadar da olmaz!

LEVENT GÖK (Ankara) – Yapma gözünü seveyim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Kıymetli arkadaşlar, bakın, takdir edersiniz, bu kürsüden gerçekten çok çeşitli arkadaşlar, iktidardan, muhalefetten zaman zaman çok ağır sözler söyleyen arkadaşlar oluyor. Şimdi, tutanaklarda geçmişe doğru gidersek kolektif kimliklere, partilere yönelik ne kadar ağır sözler söylendiğini sizler de muhakkak çok dinlemiştir. Çok canlı bir şekilde, daha dün dinledik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Naci Bey, arkadaşımız özür dileyen mi, dilemeyecek mi? Siz ama bakın meseleyi şey yapıyorsunuz.

Sayın Başkan, bir sadede gelsin lütfen.

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Gök, bir saniye efendim...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani eğer özür dilenmeyecekse tüm grubumuz söz istiyor efendim, sataşmadan dolayı söz istiyoruz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hiç kimse “İyi ki Çanakkale’de yoktunuz.” diye bir şey söylemedi AKP’ye.

BAŞKAN – Efendim, bir açıklasın Sayın Gök.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Levent Bey, izin verir misiniz, konuşuyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Geçin arkadaşlar.

Herkes teker teker söz istiyor arkadaşlar.

(CHP milletvekillerinin Başkanlık kürsüsü önünde toplanmaları)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hiç uygun değil, hiç uygun değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Özür diliyor mu dilemiyor mu arkadaş?

BAŞKAN – Sayın Bostancı, dinliyorum, devam edin efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Cahit Bey -kendisiyle de görüştüm- maksadını aşan konuşmalarına ilişkin olarak zaten bir açıklama talep edecek ve kürsüye çıkacak.

Evet, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Açıkça özür dileyen burada, açıkça! Açıkça özür dileyen burada!

BAŞKAN – Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Sayın grup başkan vekillerini arka tarafa davet ediyorum.

Kapanma Saati: 18.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Cahit Özkan’ın söz talebi var.

Sayın Özkan, buyurun, mikrofonunuzu açıyorum efendim.

Arkadaşlar, elektronik sistem eskidiği için süratle devreye giremiyor. İnşallah, yenilenecek sistem, milletvekillerine çok daha iyi hizmet verecek bir konuma gelecek.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önceki konuşmamda amacım tamamen siyasi bir eleştiri yapmaktı. Ancak öyle anlaşılmadığını maalesef, görüyorum. Yüce Meclisten özür diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, biz de tutanaklara baktık. Bizim de Antalya Milletvekilimiz Sayın Niyazi Nefi Kara'nın kendisinin de bizim de uygun görmediğimiz bir hitabı olmuş. Arkadaşımız da o konuda beyanda bulunacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Niyazi Nefi Kara'nın mikrofonunu açıyorum.

28.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, yerinden sarf ettiği bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması ^(x)
NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hatibin sözleri nedeniyle tahrik olduğum için hatibe söylediğim uygun olmayan sözlerimi geri alıyorum, tutanaklardan çıkarılmasını arz ediyorum.(CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kara.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Melike Basmacı ve arkadaşları tarafından, Denizli tekstil sektörünün boykot sonrası sorunlarının yerinde tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla 7/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 13 Ocak 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde ikinci konuşmacı, Emin Haluk Ayhan, Denizli Milletvekili.

Buyurun Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Denizli'nin tekstil sektörünün Rusya Federasyonu uçağının sınırlarımızı ihlal ettiğinde düşürülmesi sonrasında ortaya çıkan sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılmasına yönelik önergesinin lehinde söz aldım. Bu vesileyle, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Aslında, önergenin lehinde söz aldım. İlimin, gayet masum... Kaldı ki önergeyi veren, altında imzası olan arkadaşların da Denizli'de iş âleminin birer üyesi olması nedeniyle böyle bir şeyi gündeme getirmeleri, bizim de bunun üzerinde bir konuşma fırsatı bulmamız, benim açımdan memnuniyet verici bir olaydı. Ancak, maalesef, biraz önce Denizli'nin görüşüldüğü bir ortamda meydana gelen olaylardan dolayı üzüntü duyduğumu gerçekten ifade etmek istiyorum. Denizli'nin sorunlarının bu yolla görüşülmesinin engellenmesini esefle karşılıyorum. Böyle, yapmamak için gayret sarf edildiği kanaatindeyim. Ben, muhalefet partisinin bir üyesiyim, gayrimillî değilim. Sülalem, dedem, amcalarım Kuvayimilliyeden geliyor. Bunu özellikle ifade etmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, arkadaşlara böyle bir konuyu gündeme taşıdıkları için teşekkür ediyorum. Denizli'nin sorunu sadece bu değil. Tekstil sektöründe, Rusya'nın uçak krizine düşmeden önce bu problem zaten vardı, aşağı yukarı yüzde 40'lık bir etkileşim vardı. Neydi bu? Ben, fabrika ziyaretlerimde konuşurken koridorların koli koli dolduğunu gördüm. Ne yapmışlardı? Paralarını alamadıkları için siparişleri gönderememişlerdi. Hakikaten bir sıkıntı olduğunu görüyorduk. Denizli'de protesto edilen senet sayısı 8.559 -geçen yılı kastediyorum- protesto edilen senedin değeri de 76 milyar 576 milyon. Şimdi, icra dosyası sayısı 2014'te 62 bin, 2015'te 65 binin üzerine devredenlerle beraber 85 bin.

Ekonominin kötüye gittiği vaki. Orta vadeli programda ekonomiden, ihracattan sorumlu Denizlili bakanımız olmasına rağmen, ihracatın millî gelire katkısı negatifti ama o, AKP Hükûmeti değildi -geçen burada söyledim- o, anayasal zorunluluk nedeniyle kurulan bir hükûmetti. Dolayısıyla, onu AKP'ye değil, daha çok kime? O gün Bakan olan ile Başbakan olanın hükûmetine yansıtıyoruz. Burada AKP'yi fazla ilzam etmeye gerek duymuyorum. Gerçi onların daha önceki yaptıklarından hakikaten büyük sıkıntı var, onu da ifade etmek istiyorum.

Bakın, Yaşar Yakış Bey, bakan, AKP'nin bakanı, belki ihraç ediyor ama "Rusya'yla yaşanan kriz ekonomiye ağır bir fatura çıkardığı gibi, Suriye'de manevra alanımızı daralttı -uçuşlarda falan sıkıntı var- Ankara'nın desteklediği muhalif grupları da zora soktu." diyor. Yani onu açıklıyor, konuşuyor her yerde; ihraç nedeni o mudur, değil midir, onu bilmiyorum.

Şimdi, buraya baktığımız zaman, Denizli'de gerçekten büyük sıkıntı var. "Ne sıkıntısı var?" dersiniz, boşanma had safhaya varmış, hanımefendilere şiddet had safhaya varmış. Şimdi, bunların rakamlarına falan baktığımız zaman, gerçekten sıkıntılı bir hâl alıyor. Şimdi, 2013 yılında 3.200 boşanma varmış, bu 2014'te 3.700 adet olmuş. Şimdi, 2015 yılında 3.900, açılanlarla beraber, 3.400 ilave ederseniz 7.300. Şimdi, bu iyi bir durum mu, iyi bir ekonominin neticesi mi, işleyen bir mekanizmanın neticesi mi?

Şimdi, Denizli ilinde icra dosyaları diyoruz. Denizli'de icra dairesi sayısı 9'a da çıktı, açılan dosya sayısı 2014'te 62 bin, 2015'te 65 bin, devam edenlerle beraber 85 bin. Bu iyi bir sonuç mu arkadaşlar?

Denizli'de -biraz önce burada bahsedildi diğer milletvekili arkadaşlarımız tarafından- hakikaten iflas ertelemeye yönelik girişimlerin olduğunu biliyoruz. Benim bunu kendi ilim açısından ifade ederken keyif aldığımı söylemek mümkün olmaz. Bu bir rezalet, iktidar da yapsa muhalefet de yapsa. Bana AKP'liler diyorlardı ki 2009 krizinde: "Sen bunları söylüyorsun ama bankalar kredi vermiyor. Niye böyle söylüyorsun, niye Denizli'yi kötülüyorsun?" Ya, bu bankalar, Allah'ınızı severseniz, bilançolara bakmadan mı veriyorlar?

Şimdi de sıkıntılı bir durum var. Arkadaşlar getirdikleri önergede diyorlar ki: "Ödenmiyor, dönmüyor." Zaten işletme sermayesi yok, dar; olanın zaten problemi yok. İşletme sermayesi olmayan kriz olduğunda ne yapacak? Adam koşacak, bankaya gidecek. Banka "Kriz var, zaten alamayacağım parayı ben size niye vereyim?" diyor. Onların miktarları falan da var. Şimdi, bunları söylemek, dile getirmek kötü bir şey mi? Ama iş âleminde -samimi olarak ifade ediyorum- bir baskı var, kıpırdanamıyorlar. Bunu da söylemek istiyorum.

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 186'ncı sayfasında yer almaktadır.

Şimdi, diğer taraftan, kadına şiddet vakaları: Sayın Bakanımız burada. 2.450 kadın, 2005 yılı başından sonuna kadar - aşağı yukarı- Denizli şehir merkezindeki aile mahkemelerine başvurarak eşinden şiddet gördüğü ve can güvenliği olmadığından bahisle koruma kararı verilmesi talebinde bulunmuş. Sayın Bakan, bu güzel bir şey mi? Değil. İnşallah önleyeceğiz hep beraber. Getirin önerileri, destekleyelim ama sıkıntı var. Bu, muhalefetin problemi ortaya çıkarmasından değil, AKP'nin on üç yıldır beceriksizliğinden, uyguladığı politikalarının neticesinden. Siz orada mesul değildiniz, tamam ama olan da vakıa yani. Şimdi, buradan devam ediyoruz. Bu, günde 7 kişiye tekabül ediyor Sayın Bakan. Bu sevinilecek bir durum değil. Denizli gibi, Türkiye'de ekonomisi iyi dediğimiz illerden biri. Bu gerçekten sıkıntılı.

Şimdi, "Denizli'de yatırım yok." diyor. Kim diyor "Yatırım yok." diye? Sanayi Odası Başkanı diyor Sayın Bakanım. Bundan sonra ilgileneceksiniz, yok öyle kaçmak. Şimdi, "Denizli'ye AKP geldiğinden beri çivi çakılmadı..." "Yeni" anlamında diyor, yeni yatırım. Ne varsa Denizli'de AKP gelmeden yapıldı. "Çivi çakılmadı." diyor. Adam orada oturuyor, ben söylemedim bunu. Siz de tanıyorsunuz, öyle değil mi, Sanayi Odası Başkanını?

NECİP KALKAN (İzmir) – Tanıyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Her yerde de söylüyor, "Biz konut işine daha çok para yatırıyoruz." diyor. Denizlilide sermaye var; olan da götürüyor, imar rantı var...

Sizden ricam, lütfen ilgilenin, avanta ekonomisi çalışıyor. Filanca kenardakine imar rantı vermiyorsunuz, öbür taraftakine veriyorsunuz. Adam niye gelsin, yatırım yapsın Allah'ınızı severseniz? Çardak Organize Sanayi belli Sayın Bakanım, yıllardır yapılmıyor. Oraya bir reklamla gidip geliyor arkadaşlar, bir şeyler yapmaya çalışıyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Yaptık yaptık, Çardak Organize...

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Hayır, daha yeni canım, bomboş yani. Yalan mı söylüyor Sanayi Odası Başkanı?

Berber yapacağız Sayın Bakanım, destekleyeceğiz biz sizi burada ama bir şey getirin. Getirmediler şimdiye kadar, açık söyleyeyim, sizin arkadaşlar. Teşvikte hep en kötü oldu. "Hayır" diyemezler. Sizin bunları... Belki konu sizin dışınızda olabilir ama Kabinedesiniz, "Muhalefette böyle diyorlar..."

Ben, Denizli'de Sayın Vali olmasa kamudan bilgi almakta zorluk çekiyorum. Direkt arıyoruz da zar zor alıyoruz ya, sağ olsun, veriyor. Eskiden böyle değildi. Şimdi Belediye başkanı oldu; size bağlı bir birimde, orada, şeyde, yetkili müdüdü. "Denizli'de kaç kişiye kömür vermişler? Verin." diyorduk, veriyordu, biz de konuşuyorduk burada. Emin olun, şimdi adam korkuyor, veremiyor ya! TOKİ'ye kaç tane yer tahsis ettiniz diye soruyorum. Verecek bana defterdar muavini de... Diyorum ki: "Ya, sen bana vereceksin de gene bir patronuna sor bunu." Soruyor, "Vallahi ben veremem, kusura bakma. Verirdim ama böyle bir şey oldu." diyor. Ben hatırlattım. Ben devlet memurunun başına bir şey gelmesini bilmem. Ya, biz bundan öğrensek ne olacak? Burada sıkıntı var, Denizli'de sıkıntı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Avanta ekonomisinden, Allah rızası için diyorum ya, vazgeçin, bunu engelleyin. Bir imar değişikliğiyle dünya gidiyor. Olur mu ya! Günahdır. Ya, bunun hadi bu dünyasını bir tarafa koyuyorsunuz, ahirette? İncancınız var...

Engelleyecek miyiz, beraber olacak mıyız Sayın Bakanım? İmar rantını engellemek için yarından itibaren gündeme taşıyacağım. CHP'li arkadaşlar da burada.

Var mısınız? (CHP sıralarından "Varız!" sesleri)

Ben önerenin lehinde oy kullanacağım.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci söz, Denizli Milletvekili Kazım Arslan'a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Konuya girmeden önce, biraz önce Denizli Milletvekili olan arkadaşımızın konuşmalarını esefle, üzüntüyle bir Denizlili olarak izledim ama çok üzüldüm. Gerçekten Denizlili olarak da bundan üzüntü duyduğumu...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Kazım Bey, bana bir şey demiyorsun ha.

KAZIM ARSLAN (Devamla) – Yok, yok, sizin için söylemiyorum, sizden önceki konuşmacı için söylüyorum.

Ama, belirtmeden geçemeyeceğim, gerçekten Denizlili olarak üzüldüğümü bir kez daha belirtmek istiyorum.

Evet, tekstil sektörünün sorunları üzerinde vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz aldım. Tabii, burada, tekstildeki sorunların çok fazlasıyla olduğunu bir tekstilci olarak, bir sanayici olarak belirtmek istiyorum. Her ne kadar "aleyhinde" diye ifade edilse de ben burada gerçekten tekstilin, sanayicinin yaşadığı sorunları teker teker dile getirmek istiyorum, Denizli'nin burada sıkıntılarını ve Türkiye'deki tekstilcilerin sıkıntılarını da anlatmak istiyorum.

Tekstilcinin çok önemli sorunları vardır. Bugün emeğin en yoğun olduğu sektör tekstil sektörüdür. Tekstilde işçilerimizin sorunları hayli fazla olduğu kadar, özellikle işverenlerimizin sorunlarının, sanayicilerimizin sorunlarının çok daha yoğun olduğunu açıklıkla belirtmek istiyorum. Eğer tekstil sektörünün Türkiye'de yaşamasını istiyorsak, güçlendirilmesini istiyorsak bunun için çok özel teşviklere ve desteklere ihtiyaç olduğunu belirtmek istiyorum.

Denizli, yıllardan beri tekstilde öncelikle çalışma yapan ve tekstilde söz sahibi olan kentlerimizden biri olmakla birlikte;

Denizli'mizle birlikte İstanbul, Bursa, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana'nın da tekstilde gerçekten önemli bir mesafe aldıklarını ve çalışmaların, yıllardan beri sürdürülmüş olmasına rağmen, tam bir duraklama noktasına geldiğini belirtmek istiyorum. Bu illerimizin tekstil sektörü önemli geçim kaynakları arasında yer almaktadır. Şunu bizzat belirtmek istiyorum: Tekstil sektörü Türkiye'de kan kaybediyor, Denizli'de kan kaybediyor. Bunu bilmenizi istiyorum. Eğer böyle üvey evlat muamelesiyle tekstilciye uzaktan bakılmaya devam edilirse birçok işletmenin zaman içinde kapatılabileceğini ve birçok işsiz de ortada kalabileceğini belirtmek istiyorum.

Şimdi, bu durumda olan tekstilcinin durumunu siyasi iktidardan sormak istiyorum: Gerçekten tekstil sektörüne destek olmak istiyor musunuz, yaşatmak istiyor musunuz yoksa gözden mi çıkardınız, çıkardıysanız yerine hangi sektörü koymayı düşünüyorsunuz?

Denizli ilimizde bu iktidar döneminde 34 tane fabrika kapandı, yenileri çok az yapıldı. Büyüme hemen hemen hiç olmadı ve tekstil sektöründe iş yapan arkadaşlarımızın, sanayicilerimizin şevki kalmadı, heyecanı kalmadı. Dolayısıyla, yerinde sayan, hatta zaman zaman da küçülmeye giden bir tekstil sektörünün durumunu belirtmek istiyorum. O hâlde, tekstil sektörünü yaşatmak istiyorsak, üretirmek istiyorsak, işletmelerin büyümesini sağlamak, ihracatının artırılmasını istiyorsak yeni teşviklere ve desteklere büyük ihtiyaç vardır.

Tekstil sanayisinin en büyük yükü enerji alanındadır. Ham petrol varil fiyatları 2002'de 160 dolar, 170 dolar civarında iken bugün 40 dolarlara düşmüş olmasına rağmen, enerjideki fiyat, akaryakıttaki fiyat maalesef bir türlü düşürülemedi. Fiyatlardaki düşüş de sanayicimize ve tekstilcimize gerçekten yarayan bir durumda değildir. Tekstil sektörünün yaşayabilmesi ve rekabet edebilmesi için, üretimin ve ihracatın artırılması için mutlak surette enerjide destek yapılmasının, doğal gazda destek yapılmasının çok büyük ihtiyaç olduğunu belirtmek istiyorum çünkü birçok dünya ülkesini gezdiğimden enerjinin çok ucuz olduğunu, bize rakip olan ülkelere Çin'de, Pakistan'da, Kazakistan'da, Özbekistan'da, Türkmenistan'da elektrik fiyatlarının 3 veya 4 sent olduğunu biliyorum ama Türkiye'de bu elektrik fiyatlarının 12 ila 14 sent arasında değiştiğini belirtmek istiyorum. O nedenle, 10 sent daha pahalı bir şekilde -rakip ülkelere daha pahalı bir şekilde- enerjiyi kullanmak zorunda kaldığımızı belirtiyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi bunları anlatırken, sanayiciyi, hani Denizli sanayicisini üzen ve onları anlatırken sanayicinin gerçekten bittiği noktasında söylemiyorum ama küçüldüğü noktasında, büyümediği noktasında, zaman içinde işletmeleri kapanma noktasında gerçekten zor durumda kalabileceklerini belirtmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, tekstil sektöründeki sorunların aşılabilmesi için, tekstil sanayisine özel organize sanayi bölgeleri kurularak, altyapısı hazırlanarak, eğer talep varsa arıtma tesislerinin de yapılıp tekstilciye verilmek suretiyle bu çalışmaların daha iyi bir şekilde yapılabileceğini belirtiyorum. Yine, tekstilde ve sanayide kullanılan enerji üzerindeki KDV'nin sıfırlanmasını istiyorum. TRT'nin elektrik üzerinden aldığı yüzde 2'lik katılma payının kaldırılmasını öneriyorum. Tekstil ve sanayideki peşin verginin kaldırılması gerektiğini söylüyorum. Damga vergisi iptal edilmelidir. Tekstilcinin ve sanayicinin devlete olan borçlarının, her alandaki borçlarının KDV iadeleriyle mahsup edilmesi suretiyle onların rahatlatılması ve böylelikle, KDV alacaklarının mutlaka ödenmesi gerektiğini belirtiyorum. Teşvikler, hiçbir ayırım yapılmadan, yatırımı, üretimi, istihdamı, ihracatı artıracak şekilde her noktada, her alanda yapılmalıdır. Eğer, devlet, bugün yatırım yapmıyorsa, mevcutları da satıyorsa o zaman özel sektörün önünü açmalıdır, gerekli teşvikleri, destekleri de mutlaka vermelidir, rekabeti rahatlıkla yapabileceği bir piyasayı da oluşturmalıdır. Teşviklerin altyapı ve sabit yatırımlarda olması doğru olacaktır ve maliyeti etkileyen, haksız rekabete neden olan konulardan da kaçınılmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, bugün ihracatımız genelde yüzde 10, Denizli'de yüzde 16 oranında düşmüştür. Bu da gösteriyor ki Denizli ihracatçısının artık eskisi gibi yeterince ihracat yapamadığı, çalışmadığı, hem çok üretmediği hem de para kazanamadığı ve büyümediği açıklıkla ortadadır.

Bunları bilgilerinize arz ediyorum, tekrar hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu sefer çoğunluktaydık Sayın Başkanım. Biz çoğunluktaydık yani daha biraz dikkat edilseydi, salona bakılsaydı.

BAŞKAN – Efendim, gördük, baktım.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkanım, kâtip üyeler anlaşamadılar, bir daha sayın.

BAŞKAN – Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlara Üye Seçimi

1.- Aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurlar ile boşanma olaylarının araştırılması ve aile kurumunun güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan (10/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN - Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır.

Komisyon üyelikleri için siyasi parti gruplarınca gösterilen adayların listesini okutup oylarınıza sunacağım.

Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Üyelikleri Aday Listesi

(10/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18)

Adı Soyadı

Seçim Çevresi

AK PARTİ (10)

Necdet Ünüvar	Adana
Ali Özkaya	Afyonkarahisar
Bayram Özçelik	Burdur
Emine Yavuz Gözgeç	Bursa
Ayşe Keşir	Düzce
Sait Yüce	Isparta
Salih Çetinkaya	Kırşehir
Hüsnüye Erdoğan	Konya
Öznur Çalık	Malatya
Ergün Taşcı	Ordu

CHP (4)

Burcu Köksal	Afyonkarahisar
Mahmut Tanal	İstanbul
Fatma Kaplan Hürriyet	Kocaeli
Candan Yüceer	Tekirdağ

HDP (2)

Dirayet Taşdemir	Ağrı
Aycan İrmez	Şırnak

MHP (1)

Deniz Depboylu	Aydın
----------------	-------

BAŞKAN - Okunan listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin 14 Ocak 2016 Perşembe günü saat 13.00'te, Ana Bina 2'nci Kat KİT Komisyonu Toplantı Salonu yanında olan, 511 numaralı Meclis Araştırması ve Soruşturması Komisyonları Toplantı Salonu'nda toplanarak başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum. Komisyonun toplantı gün ve saati ayrıca plazma ekranından ilan edilmiştir.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 60) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükümet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, dünkü birleşimde tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 10'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde grupları ve şahısları adına söz isteyen konuşmacıları sizlerin bilgisine sunuyorum: Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mehmet Günal, Antalya Milletvekili; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Faruk Çaturoğlu, Zonguldak Milletvekili; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Dengir Mir Mehmet Fırat, Mersin Milletvekili; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bülent Kuşoğlu, Ankara Milletvekili. Şahısları adına, Bülent Kuşoğlu, Ankara Milletvekili; Salih Cora, Trabzon Milletvekili.

İlk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mehmet Günal, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Günal. (MHP sıralarından alkışlar)

^(x) 60 S. Sayılı Basmayazı 12/1/2016 tarihli 26'ncı Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben söylemeye devam edeceğim. Çünkü yine bir torba kanun görüşüyoruz, şu anda da Komisyonunda başka bir torba kanunu sizin için mutfakta pişirmeye çalışıyoruz. Aynı anda yukarı çıkıp aşağı iniyoruz ve saat yine yediyi geçti, kanuna başladık. Bazı arkadaşlar böyle bakıyor işte, yukarıda da söylediler “Siz engelliyorsunuz, ondan oluyor.” diye. Bir saatlik tartışmanın boşa giden kısmının niye gittiğini burada olan arkadaşlarımız gördüler. Yani, bu, kanun yapma yöntemi olarak sağlıklı bir yöntem değil, baştan bir daha söyleyelim. Bir taraftan “Torba yapmayacağız.” deyip arkasından dördüncü torbayı bir ay içerisinde görüşmeye devam ediyoruz. Yani bir kere bundan vazgeçmemiz lazım.

Ve enteresan olan da her kanun, içerisinde de bir iki tane mutlaka Anayasa Mahkemesinden dönen, Danıştaydan dönen birtakım şeylerin getirilip sokuşturulmasıyla oluşuyor; hepsinin içine illa ki bir iki tane haramı karıştırmak gerekiyor. Yani gerekli olan, bütün partilerin söz verdikleri, beyannamelerinde söyledikleri konular da var ama arasına illa ki yine birtakım şeyler giriyor. Bunlardan vazgeçmek lazım. Köklü bir şekilde yapısal önlemler almamız gerekiyor. Aksi takdirde hep böyle torbaları yapmaya, hepsine de yama yapmaya devam ederiz. Öncelikle bu tespiti yapmamız lazım. Ki sayın bakanlar burada, partinin mensupları burada, grup başkan vekilleri burada; bunları inşallah bir an önce sonlandırırınız diyoruz ama arka arkaya geldiği için de tekraren paylaşmak zorundayız.

Bir de şöyle bir garabet var: Daha biri gelmeden, başka bir tasarı veya teklif geliyor. O tasarı veya teklif beklerken bir ek teklif daha geliyor, ki artık literatürde buna “Hükümet teklifi” diyoruz arkadaşlar çünkü Hükümet hazırlıyor, yetişmediği için birkaç tane arkadaşımıza daha 2 madde ilave ettirip teklif olarak birleştirilmek üzere havale ettiriyor.

Arkadaşlara ben söylüyorum ama herhâlde hiç ilgilenmiyorlar bu konularla, öyle görünüyor, sohbet, muhabbet devam ediyor.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sizi dikkatle dinliyoruz Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yapıcı bir şekilde eleştirilerde bulunuyorum ki bunlar devam etmesin diye.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın devrem, sizi dikkatle dinliyoruz.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Şimdi, bir tane örnek vereyim, belki o zaman dikkatlerini çeker: Bu kanunun 1’inci maddesinde askerlikle ilgili...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kitap yazmıştınız.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bir kitap daha yazacağız, öyle görünüyor Osman, yani...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kitap yazdın onun için. Biliyorum, okudum kitabı.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Var yani bir tane daha yazacağız bu gidişle, 4 kanun oldu.

Şimdi, birincisi, Osman Bey de bir yıl Dışişleri Komisyonundan... Askerlikle ilgili getirmiş arkadaşlarımız, tasarıda olan ile Komisyonunda size gelen hâlinin hiç alakası yok. Şöyle yok: Başlık doğru, askerlikle ilgili, bedelli askerlikle ilgili ama değerli arkadaşlar, geliş amacından isterseniz şöyle bir tanesini okuyayım, bakın. Yani “Hakikaten hoca ne diyor?” diye arada dinleyen, dinlemeyen olabilir. Gelen şeyin amacı: “Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı buldukları yurt dışı temsilcilikler aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaaten ödemeleri kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.” Buradaki şartlar neydi? Gayet masum, orada yaşayan, çifte vatandaşlık almış vatandaşlarımızın -daha doğrusu Türklerin diyelim artık, vatandaşlıktan da çıkıp tekrar giriyorlar, uzun hikâye, onu arkadaşlarımız bahsederler ama gelen masum bir şeydi- vatandaşlığa girişini teşvik etmek, orada yaşadıkları sorunları çözmek amacıyla gelmiş bir maddeydi, sonra bir anda hepsi birden ne oldu? Herkes için, yurt dışında çalışanlar, yurt dışında kalanlar için bedelli askerlik ücretinin bin avroya düşürülmesi oldu. Şimdi soruyoruz, ya, diyoruz ki: Bunu bin euroya düşürüyoruz, güzel; ya, 5 bin yapan kim, 10 bin yapan kim, 6 bin yapan kim, şimdi niye bine düşüyor? Bir kere, bunun bir mantığı olması lazım veya yaparken niye yaptık? Haydi, onu anladık, normal şartlarda, o vatandaşın sorununu çözeceğiz derken yeniden buraya başka bir şey getiriliyor yani herkes için bin avroya düşüyor. Peki, ne oldu onları teşvik etmek? Yani askerlik gibi bir şeyin parayla, miktarlarla tartışılması kadar bence küçük düşürücü bir şey yok. Vatandaşlarımızın vatandaşlığa girmesinin de bu takım şeylerle yapılması doğru değil, o konuda önergemiz geldiğinde arkadaşlarımız da konuşacaklar ama en azından, o insanlardan... Mademki “sorun” diyoruz, teşvik edeceğiz, diğerlerinden bin avro alıyorsak onlardan hiç almamalım o zaman mademki böyle bir sorun var. Artı, sadece askerlik sorununu çözerek vatandaşlarımızın oradaki sorununu çözmüş olmuyoruz. Bunların hepsini ele alacağımız farklı bir yasal düzenleme yapmamız lazım diğer konularda olduğu gibi.

Hemen arkasından 2’nci madde geliyor, garabet devam ediyor. Orada da daha önce parasını yatırmak üzere sözleşme yapan ve parasını yatırırsa diyor ki: “Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları iade edilmez.” Neden? Yani şimdi öncekiler ne diyecek size? 5 bin, 6 bin, 10 bin eurodan askerlik yapanlara adaletsizlik olmayacak mı? Hadi ondan vazgeçtik, şu anda adam yatırmış ama daha gitmemiş, onların da paralarına iade edilmez diye el koyuyoruz; bu biraz adaletsizlik oluyor arkadaşlar. Gerekçe masum ama daha önceden bu ödemeyi yapmış olanlara da o zaman iade etmek lazım. Bunların doğru olmadığını düşünüyoruz.

Onun dışında, burada, birinci bölümdeki maddelerde Maden Kanunu’yla ilgili düzenleme var arkadaşlar. Burada, daha önce torbada ihmal edilen, kamu şirketleriyle ilgili yapılan düzenlemenin aynı şekilde özel sektöre de yapılması öngörülüyor. Tamam, burada bunlarla ilgili destekler maliyet artışlarıyla ilgili verilebilir ama o kanun burada görüşülürken maalesef bunları biz söylediğimiz zaman onlar dikkate alınmamıştı, birtakım tartışmalar... Mademki özel sektörde de bunlar var, evet, oran olarak belki kamudaki yüksek değil ama... O ara siz bunları düşünmek yerine ne düşünüyordunuz hatırlatayım ben size: Bu düzenleme geçtiğinde, 6552 sayılı Kanun’un 13’üncü maddesine bunu eklemek yerine siz neyi eklediniz biliyor musunuz? Meclis olarak burada ne eklendi? Bazı şirketlere Kamu İhale Kanunu’ndan kaynaklanan fiyat farkı ödenmediği için yakıt maliyetleriyle ilgili, şirkete özel, şahsa özel bir düzenlemeyi onun ikinci fıkrası olarak oraya koydunuz. Oysa, o zaman bunların tartışılıp özel sektörün

de uğradığı zararların o anda tazmin edilmesi gerekiyordu. Ama arkadaşlarımız o anda bir yerlere söz verdikleri için o maddeyle yine, Osman'ın dediği gibi, kitapta da arada bir bölüm olarak yer alan kamu ihale mevzuatıyla ilgili fiyat farkı düzenlemesini -hani "kanunun genelliği ilkesi" falan diyoruz ama onlar kalmadı zaten- özel bir düzenleme olarak yaptınız, şimdi de bunu getiriyorsunuz. Ya soruyoruz: Peki, bunun maliyeti ne olacak yani etki analizi yaptınız mı, yine yok. 5018 sayılı Kanun duruyor, Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği duruyor -sizin döneminizde çıktı- vallahi, hiçbir maddesine uyulmuyor. Yine geldi, yine uyulmuyor.

Arkadaşlar yukarıda getirdiler; geçen, bu kanun gelirken bir madde getirdiler. Evet, yani kendilerine göre haklı gerekçeleri var, Maliyeciler getirip bize önerge söylediler. Bir bakalım, inceleyelim dedik, bir anda okumaya başladı Başkan. İç Tüzük 35'e aykırı. Sayın Şahin orada, eski Meclis Başkanımız bakıyor hem hukuken hem de... Bunları biliyor.

Vallahi eskisini değil, yenisini de dinlemediler Başkanım. Sayın Cemil Çiçek'e verdik. Bir önceki, kitabını yazdığımız torbada tam 48 tane İç Tüzük 87'ye aykırı madde var. İç Tüzük 35'e aykırı yukarıdan geçti, burada da 87'ye aykırı olarak geçti.

Şimdi, bunları böyle yapmamamız lazım. Tabii, arkadaşlar geri çektiler ama o düzenleme ne getiriyor, orada eleştirdiğim şu: Vatandaş mağdur etmişiz. Burada yetki kanunu çıkarken uzun tartışmalar yaşadık. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi çıkarmışız, onun içerisinde de personelle ilgili bir sürü adaletsizlik olmuş. Şimdi vatandaşlarımız, memurlarımız mahkemede bunu kazanmışlar, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruyu kazanmışlar, Danıştaydan davaları lehlerine sonuçlanmaya başlayınca şimdi de arkadaşlar getiriyor: "Yeniden hukuki düzenleme yapalım." Yani, öyle bir şey oldu ki bu Meclis, değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinden, Danıştaydan dönen kararları temyize çıkarma, aklama yeri hâline geldi. Enteresan olan da soruyorum, diyorum ki: Ya, bu Anayasa Mahkemesinin üyeleri -on üç yıldır iktidarsınız- Anayasa Mahkemesiyle ilgili kanun değiştikten sonra, Anayasa Mahkemesi değiştikten sonra olmadı mı? E oldu. "O da işimize gelmiyor, değiştirelim." Bu adaletsizliklere son vermemiz lazım. Bütün bunların düzenlenmesi için de yapısal önlemlerin hepsini birlikte almamız lazım ve bu düzenlemeleri de ilgili komisyonlarda artık yapmamız lazım.

Bu vesileyle, inşallah, bu torba kanun düzenlemesi -yukarıdaki mecbur yapılıyor- son olur, bütçeden sonra bir daha torba kanun -artık galatimeşhur oldu, öyle bir şey yok ama öyle diyoruz biz de- düzenlemesi gelmez diyorum.

Bütün yapısal sorunları hep birlikte çözmek üzere sanal gündemlere, burada az önce olduğu gibi kırıncı birtakım söylemlere, banal siyasete değil, ülkemizin ekonomik, sosyal sorunlarına enerjimizi yönlendirelim diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günal.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Faruk Çaturoğlu, Zonguldak Milletvekili.

Buyurun Sayın Çaturoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan, Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle dün Sultanahmet Meydanı'nda yapılan menfur saldırıyı şiddetle kınıyorum. Terör nereden ve kimden gelirse gelsin terördür ve terörün de, teröristin de affolması mümkün değildir.

Ayrıca, görüşülmekte olan bu tasarıda madencilerimizi ilgilendiren maddeler bulunması nedeniyle de özellikle madencilik başkenti olan Zonguldak'ta, Soma'da, Ermenek'te, bütün maden bölgelerimizde bugüne kadar maden kazasında şehit olan tüm maden şehitlerimize de Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli hazırım, düzenlemenin esasının görüşmelerine girmeden önce burada yapılan usul tartışmaları üzerine bir iki kelime etmek istiyorum.

Düzenlemelerin torba yasa şeklinde getirilmesi haklı olarak muhalefet tarafından eleştirilmektedir. Bu eleştirilerin bir kısmına bizler de katılıyoruz ancak bu yasalar niçin torba şeklinde getirilmektedir, bunun esbabı mucibesidir, neden böyle bir gereksinim duyulmaktadır; bu konu hakkında da bir iki kelime söylemek istiyorum.

Öncelikle, AK PARTİ hükümetlerinin, 2002 yılından 1 Kasım seçimlerine kadar seçim öncesinde seçmenimize, vatandaşımıza vermiş oldukları sözleri, vaatleri seçimden sonra Hükümet programı hâline getirerek süratle hayata geçirme isteği ve özellikle son seçimde yani 1 Kasımdan sonra bunun bizzat Başbakanımız tarafından Hükümet programı açıklanırken otuz gün, altmış gün, doksan gün gibi sürelerle de kısıtlanması bu düzenlemelerin acilen Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirilmesini zaruri hâle getirmiştir. Diğer konularda da buna benzer sebepler bulunmaktadır.

Bunlardan bir diğeri de cumhuriyet tarihinde ilk defa bu yıl 2 sefer üst üste genel seçim yapılmış ve neredeyse 2015 yılı seçimle geçirilmiş, bu da birtakım düzenlemelerin acilen Genel Kurula getirilmesini önemli kılmıştır.

Bir diğer husus da değerli arkadaşlar, sanki bu Mecliste iktidar partisinin kanun çıkarmak, muhalefet partilerinin de bunu engellemek konsepti üzerine bir durum varmış gibi gözüküyor. Bunun çözümü, değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün değiştirilerek bu memleketin, bu milletin hayrına olan yasaların bir an evvel uzlaşma çerçevesinde geçirilmesini sağlamaktır. Eğer biz bu değişiklikleri yapamazsak, değerli arkadaşlar, bu torba yasaların gelmesi kaçınılmazdır ve gelmeye de devam edecektir.

Değerli hazırım, son yıllarda anayasal, kanuni ve kurumsal düzeyde yapılan reformlarla ülkemizin demokratik düzeyi ve refah seviyesi artmıştır. Geçmişten kalan birçok kronik soruna neşter vurulmuş, hantal bir ekonomi ve devlet yapısından, üretimi ve rekabeti esas alan dinamik ve rekabetçi bir ekonomi ile daha etkin ve hızlı bir kamu idaresine geçilmiştir. Böylece, uzun yıllar çözülemeyen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur. Hiç kuşkusuz, sosyal, ekonomik ve siyasi reformlar süreklilik arz eden bir yönetimi gerektirir. Bu tasarı, 64'üncü Hükümet Programı'nda ve 2016 yılı Eylem Planı'nda yer verilen hususlardan genel olarak üç aylık dönemlerde gerçekleştirilmesi öngörülen konuların hayata geçirilmesi için gerekli düzenlemeleri ihtiva etmektedir. Bu kapsamda, yurt dışında yaşayan vatandaşlardan alınan askerlik bedelinin düşürülmesi, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının

vatandaşlara dağıtımına başlanması, biyometrik verilerin korunması hususunda düzenlemeler yapılması; tasarıyla ayrıca, Maden Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu ile 5510 sayılı Kanun gibi bazı kanunlarda düzenleme yapılmakta, kamu payı yüzde 50'den az olan ve Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin denetleme esaslarının belirlenmesi ilişkin hususları düzenlemektedir.

Değerli milletvekilleri, ben özellikle bu ilk grupta yer alan 10 madde üzerinden tasarının 6'ncı maddesi üzerinde durmak istiyorum. Bu, kömür işletmeleriyle ilgili olan yasadır. Hepinizin bildiği gibi, cari açığımızın büyük bir kısmı enerji ithalatından kaynaklanmaktadır. Enerji üretiminde yüzde 50'den fazla doğal gaz, doğal gazda da yüzde 50'sinden fazla bir ülkeye bağımlı durumdayız. Enerji Bakanlığımız son zamanlarda enerjideki bu dış bağımlılığı azaltmak noktasında bir dizi çalışma yapmaktadır. Öncelikle, kaynak ve kaynak ülke çeşitliliği artırmaya çalışılmakta ve yerli kaynaklara da ağırlık verilmeyle çalışılmaktadır.

Hepimizin bildiği gibi, dünyadaki fosil kaynakların üçte 2'si kömürdür ve Türkiye'de de çeşitli havzalarda değişik kurumlarca işletilen kömür madenleri bulunmaktadır. Bu bağlamda da yerli kömür üretimine öncelik verme konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Daha önce yer altı kömür sektöründe faaliyet gösteren işletmelerle ilgili olarak 6592 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklikler yapılmış, iş süreleri azaltılmış, çalışma günleri azaltılmış ve ayrıca, 3213 sayılı Maden Yasası'na eklenen 9'uncu maddeyle de yer altı madenlerinde çalışanların en az 2 asgari ücret alması öngörülmüştür.

Yine, kamuda meydana gelen bu maliyet artışları Şubat 2015'te yapılan 6592 sayılı Kanunla Maden Kanunu'na eklenen geçici 29'uncu maddeyle karşılanmış, bu düzenlemeyle Bakanlar Kuruluna yetki verilmiş ve Bakanlar Kurulu da bir kısım formülasyonlar sonucunda destekler yapmıştır ama bu destekler de yeterli olmamıştır. Ancak burada özel sektörde faaliyet gösteren yer altı kömür işletmeleri bu düzenlemeye dâhil edilmemiştir. Şimdi, yapacağımız bu kanun düzenlemelerinin 6'ncı maddesiyle özel sektörü de bu kapsama alıyoruz ve değerli arkadaşlar, bu düzenlemeyle de Bakanlar Kuruluna yetki vermek suretiyle, daha önce redevans işletmeleri için yetersiz olan ve özel maden işletmelerinde hiç yeri olmayan bu düzenlemeyle de mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında çalışma yapılması burada önerilmektedir.

Değerli arkadaşlar, Soma kazası sonrası, bildiğiniz gibi bu madenlerde çalışanların sayısı oldukça azalmıştır. Bunda, kazadan sonra getirilen çeşitli mali yükümlülüklerin ve diğer konuların etkisi vardır, birçok işletme de bu bağlamda kapatılmıştı. Şimdi bunların tekrar açılabilmesi, bizim millî kaynaklarımızın değerlendirilebilmesi açısından bu düzenlemenin 6'ncı maddesiyle Bakanlar Kuruluna yetki verilmek suretiyle bunların maliyet artışlarından kaynaklanan üretim maliyetlerinin bir kısmının karşılanması öngörülmektedir. Enerjiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, süreniz bitti, teşekkür ederim efendim.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Ek süre verir misiniz?

BAŞKAN – Ek süre vermiyoruz, öyle bir uygulamamız yok biliyorsunuz.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Öyle mi efendim?

BAŞKAN – Evet, tabii.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – O zaman ben devam edeyim.

Enerjiye en yoğun ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde yerli kaynaklardan kömür üreten firmaların piyasadan çekilmesi ithal kömüre olan bağımlılığımızı arttırmıştır. Yapılan düzenlemeyle daha önce maliyet artışlarının karşılanması düşünülen kamunun yanında özel sektörün de maliyet artışlarının karşılanması ve tüm yer altı kömür işletmelerinin gelişmesi...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Faruk ağabey, tamam, süren bitti.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Öyle mi, bitti mi?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çaturoğlu.

FARUK ÇATUROĞLU (Devamla) – Peki, ben teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Dengir Mir Mehmet Fırat, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Fırat. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Mersin) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün Askerlik Yasası konusunda grubum adına söz almış bulunuyorum. Ayrıca grubum adına da yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bir süre önce tüm milletvekillerimizi üzen bir hadise yaşadık. Bu, sadece muhalefetteki milletvekillerini rencide eden veya onları üzen bir konuşma değildir, inanıyorum ki AK PARTİ içerisinde de birçok milletvekilimiz aynı üzüntüyü yaşamıştır. Bu nevi olaylar bundan önceki dönemlerde de, maalesef, çok sık olmasa da cereyan etmiştir. Ama bir şekilde, ilgili milletvekilinin veya grup başkan vekilinin de araya girmesiyle özür dilenerek ve Sayın Meclis Başkan Vekilimizin de grup başkan vekilleriyle yapmış olduğu konuşmalarla tatlıya bağlanmıştır. Ancak, ben, o konuşmayı yapan arkadaşı bir şekilde milletvekillerimizin mazur görmesini rica ediyorum.

Biliyorsunuz, yeni bir anayasa çalışması için siyasi partiler müşterek bir heyet oluşturuyorlar. Bana göre, tabii ki, 1982 Anayasası'nın hiçbir şekilde bu ülkeye yakışan bir anayasa olduğunu iddia edebilmek mümkün değil. Ama yine, benim şahsi kanıma göre, sadece Anayasa değil, 2 tane temel yasanın mutlak surette, 82 ürünü olan Siyasi Partiler Yasası ile Seçim Yasası'nın veya yasalarının mutlak surette demokratikleştirilmesi, özgürleştirilmesi lazım.

Eğer bu Meclisi bir güç olarak, etkin bir güç olarak kullanmak istiyorsak ve biraz önce cereyan eden olayların bir daha tekrarını arzu etmiyorsak ve bir kör dövüşü içerisinde bir kısım arkadaşlar veya iktidar kanadı bir yasayı çıkarmaya çalışırken diğer muhalefet partileri buna muhalefet ediyorlarsa aslında bunun temelinde yatan asıl sorun, Siyasi Partiler Yasası'dır, Seçim Yasası'dır. Çünkü buraya gelen her milletvekili tüm Türkiye'yi temsil eden, Türkiye'deki tüm vatandaşları temsil eden

milletvekilleri. Ancak 82 darbesiyle getirilmiş olan Siyasi Partiler Yasası'na bakarsanız ve ondan sonraki süreçlere bakarsanız şunu görürsünüz: Yasama gücünü oluşturan parlamenterler kendi siyasi partisinin üyeleri vasıtasıyla ama gerçek üyeleri vasıtasıyla ve bir mücadele vererek bu sıralara gelmiyorlar. Ancak liderin iki dudağı arasında veya kaleminin yazacağı kişiler olarak buraya geldiği zaman, o zaman partinin veya parti liderlerinin tahakkümü ortaya çıkıyor. O zaman yürütme ile yasamanın iç içe girmesinin ve birbirinin, özellikle yürütmenin yasama üstünde bir baskı oluşturmasının sonucunu doğuruyor. Bu ise, 82 Anayasası ve onu takip eden bu yasaların değiştirilmemesi, hatta muhalefet partileri de dâhil olmak üzere, bu konuda bir çalışma yapıp Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirmemeleri, benim biraz önce izah etmeye çalıştığım konunun doğrulaması sonucunu getiriyor.

Dolayısıyla özellikle çok fazla deneyimi, Meclis deneyimi olmayan arkadaşlar, genç arkadaşlar kendilerini izleyenlerin notunu alabilmek için bazen, maalesef ama maalesef, zıvanadan çıkabiliyorlar.

O bakımdan, benim tüm milletvekili arkadaşlarımdan ricam, biraz önceki olaydaki arkadaşımızı da bu yönden mazur görmeleridir.

Özellikle bir konuya daha değinmek istiyorum. Bugün, ister Yakın Doğu, isterseniz Orta Doğu deyin, coğrafi olarak nasıl nitelendirirseniz nitelendirin, bu bölge yeniden yapılandırılıyor. İstese de istemesek de bundan çok önceleri, özellikle Birinci Körfez Savaşı'ndan sonra bölge yeniden yapılandırılma sürecine girmiştir ve şu anda da son aşamaları yaşıyor. Böylesi bir ortam içerisinde Türkiye'nin, ülkemizin içinde olduğu dış sorunların ve iç sorunların muhasebesini bu Meclis yapmak zorundadır. Eğer yapılmadığı takdirde, 1 Mart tezkeresinde yine bu kürsüden AK PARTİ adına söylemiş olduğum bir söz vardı, ya o masada oyuncu olacaksınız veya o masada kart olacaksınız, tercih bize aittir.

Şimdi, ülkemizde hakikaten sivil halkın da içinde olduğu bir hareket var, silahlı bir hareket var. Yüzlerce ama yüzlerce çocuk, kadın, ihtiyar ölüyor. Oradaki insanlar vatandaşımız; sizin, benim gibi bu ülkenin nüfus cüzdanını taşıyan insanlar. Eğer devlet olarak siz veya bizler o insanlara saygı duymazsak, o insanları açlıkla ve ölüleriyle terbiye etmeye çalışırsak inanın ki bu ülkeyi böleriz ve bugünkü ortam o noktaya doğru gidiyor. Bir kez daha uyararak istiyorum. Bunu, 2008'de de aynı şeyi Merkez Yürütme Kurulunda konuşmuştum, bugün tekrar ediyorum: Çok kritik bir noktadayız hem içeride hem dışarıda. İçeride birlik ve beraberliğimizi, barışı sağlamak zorundayız. Aksi takdirde o kurulmuş olan masada maalesef kart olmanın ilerisine gidebilme imkânına sahip olamayacağımızı üzümlere ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, vaktim çok kısıyor ama inanıyorum ki kısa da olsa, öz de olsa kendimi ifade etme imkânına sahip olduğum için hepinizi ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum. Birbirimizi sevmek zorunda değiliz ama birbirimize saygı göstermek zorundayız. Bunu nazara alarak eğer çalışmalarımızı yürütürsek inanıyorum ki daha rahat bir ortamda bu ülkeye hizmet edebilme imkânına yani 1'inci, 2'nci, 3'üncü Dönem, o Meclisin mehabetini yakalama imkânına sahip oluruz.

Saygılar sunuyorum, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Fırat.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bülent Kuşoğlu, Ankara Milletvekili...

Buyurun Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kuşoğlu, sizin aynı zamanda şahsınız adına da söz talebiniz vardır. Bu nedenle iki talebe ilişkin süreyi birleştiriyorum. Süreniz on beş dakikadır.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sıra sayısı 60 olan Kanun Tasarısı'yla ilgili olarak söz aldım grubum adına. Şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Önce, müsaadenizle bir fıkrayla başlamak istiyorum. Demin iktidar partisine mensup Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşım bir şeyler anlattı. Onun üzerine bu fıkrayı anlatmam şart oldu.

Şimdi, Trabzon Meydanı'nda Dursun ile Temel oturmuşlar, sohbet ediyorlar. O arada bir turist gelmiş, herhâlde Sümela Manastırı'na gidecek ama yolu falan bilmiyor. (...) ^(x) demiş bunlara, cevap verememişler. (...) ^(x) Almanca sormuş, Fransızca sormuş, İspanyolca sormuş, İtalyanca sormuş; 5 ayrı lisanla. Temel demiş ki: "Ya, adam bizi çok mahcup etti. Adama baksana, 5 dil bileyi." Dursun da demiş ki: "Niye mahcup olacağız? 5 dil bileyi de ne oli? Bir derdini anlatamadı."

Şimdi, biz de sabahleyin Plan ve Bütçe Komisyonunda, burada sürekli olarak anlatmaya çalışıyoruz, anlatamıyoruz, şu derdimizi bir türlü anlatamıyoruz; mahcup da oluyoruz sonuçta, biz mahcup oluyoruz ama...

Ya, bu kanun yapma usulümüz yanlış değerli arkadaşlarım, böyle olmuyor, böyle yürümüyor bu iş, bu şekilde bu iş yürümüyor. Yasamaya, Türkiye Büyük Millet Meclisine hiç uygun değil bu yöntem. 5'inci kanun tasarısı geldi Plan ve Bütçe Komisyonuna, 1 tanesi geçici bütçeydi, 4'ü torba kanun olarak geldi; çok çeşitli kanunlardan çeşitli hükümler, maddeler değişiyor. Hepsi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor, hepsi burada bir de temel kanun olarak görüşülüyor. Bunun altından kalkmamız, bu şekilde yasa yapmamız, ne olduğunu fark etmemiz, bizim fark edemediğimiz gibi bir de bu işle uğraşan hâkim, savcı, avukat ve vatandaşın bunun ne olduğunu fark etmesi mümkün değil. Böyle bir anlayış olmaz, bu şekilde yasa yapmak da mümkün olmaz.

Tasarı geliyor, ilgili kamu kuruluşlarının –Hükümetten geliyor sonuçta- görüşlerinin olması lazım, görüşler yok, ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri yok, bıraktım meslek kuruluşlarını ya da sivil toplum kuruluşlarını, yok. Tasarıda bu olmazsa gerisi nasıl olacak?

Şu anda bu görüştüğümüzle ilgili olarak, iktidar partisine mensup bir grup başkan vekilinin ilk imzaya sahip olduğu, 35 milletvekilinin de imza attığı bir teklif var. Gerekeceği, tasarı ile teklifin gerekeceği, asıl gerekeceği ve madde gerekeceği aynı, tek harf

^(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

farklılığı yok. Ee böyle bir gerekçe olur mu, kanun teklifi olur mu? Bu etik midir, bu doğru mudur? Buna kim "Evet." diyebilir? Böyle bir anlayış olabilir mi? Bir teklif veriyorsunuz, düşünün, gelen tasarıyla genel gerekçesi ve madde gerekçeleri aynı, maddeler de zaten aynı. Ve bu işleme konuluyor. Olabilir mi böyle bir şey? Bunun izahı yoktur, bunun mantığı yoktur, bunun doğru bir tarafı yoktur. Böyle bir şey olamaz yani belki grup başkan vekili kendisi de fark etmemiştir ama maalesef böyle. Ve bu iki tasarı ile teklif birleştirilip tek bir metin hâline getirilmiyor Plan ve Bütçe Komisyonunda. Yeniden madde ihdasları yapılıyor, teklifte olan farklı iki madde için madde ihdasları yapılıyor.

Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunuyoruz, diyoruz ki: "Bakın, iki madde Anayasa'ya aykırı." Bir tanesi Anayasa Mahkemesi kararıyla aykırı, tescilli olarak aykırı, o da dikkate alınmıyor. Dikkate alınıp, uzmanları var Meclisin, Anayasa uzmanları da var, Kanunlar ve Kararlar diye bir daire var, bunlarla bile görüşülmüyor, dikkate alınmıyor. Ee nasıl yasama yapıyoruz biz? Nasıl bir kalite sağlamaya çalışıyoruz? Bu yürür mü?

Biraz önce söyledi arkadaşlarım, etki analizi yok. Bütçeye ne kadar yük getirir, ne kadar yük alır? Bunlarla ilgili hiçbir şey yok. Hâlbuki, kendi getirdiğimiz –çok da haklı olarak- yeni bir kamu mali mevzuatı var, buna uygun olması gerekir. Hep söylüyoruz ama maalesef bunlar yerine getirilemiyor.

Sayın Çaturoğlu, benim komisyondan arkadaşım, diyor ki: "Tamam, bunları yanlış olabilir –torba kanun meselesi- ama biz niye yapıyoruz? Bir kere vatandaşa biz seçimde söz verdik, bunları yapmak zorundayız." Ee yapalım da yani üç ay içerisinde olmaz beş ay içerisinde olur. Siz yapın, biz de destekliyoruz zaten. Yanlış olan bir şey desteklenmez ki, doğru olanları destekliyoruz. Üç ayda olmaz beş ayda olur ama sonuçta olur. Vatandaş sonuç olarak bunların olmasını istiyor, vatandaş huzur istiyor, vatandaş istikrar istiyor. Sadece o küçük sözler değil ki, burada seçmene verilen küçük sözler değil ki. Vatandaş geleceğiyle ilgili -biraz önce, benden önce konuşan HDP milletvekili arkadaşım da açıkladı- gelecek ile ilgili olarak güzel şeyler dinlemek istiyor, geleceğini güzel görmek istiyor, huzur içerisinde olmak istiyor. Türkiye'nin birliğe, bütünlüğe ihtiyacı var; bu tarafıyla ilgili olarak uğraşmamızı istiyor. Evet, bunları yapacağız ama bunları yapacağız diye, seçmene söz verdik diye hukuku da altüst edecek değiliz. Hukukun üstünlüğü de esastır. Sayın Çaturoğlu, onu talihsiz olarak söylediniz herhâlde. "Evet, biz bunları altüst ediyoruz, hukuku altüst ediyoruz ama seçmene söz verdiğimiz için bunu yapıyoruz." Olmaz böyle bir şey. Söz verdik diye hukuku altüst edemeyiz. Seçmen bunu kınar, seçmen bunu istemez.

Sayın Çaturoğlu bir diğer sebep olarak da muhalefetin yasaları engellediğini söyledi. Ya, Allah aşkına -bu benim ikinci dönemim, resmî olarak üçüncü dönemim- şimdiye kadar hangi yasa muhalefet engelledi de buradan çıkmadı? Değil mi, hiçbir tane yoktur, hiçbir tanesi engellenmemiştir. Yani, muhalefetin engellemesi diye bir şey söz konusu değil. Bir mutlak iktidar var, çok büyük bir çoğunluğu var, şimdiye kadar istediği bütün yasalar çıkmıştır; bütün yasalar, gerekli gereksiz bütün yasalar çıkmıştır. Dolayısıyla, böyle bir gerekçeye sığınmak da doğru değildir. Yasa çıkarmak için ne gerekiyorsa ona uymamız lazım. Evet, Temel'in dediği gibi, bir türlü derdimizi anlatamıyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, geleyim bu kanuna. Bu birinci bölümde ilk on madde söz konusu. Bunlar arasında önemli hükümler var, askerlikle ilgili, nüfusla ilgili, Nüfus ve Vatandaşlık Kanunu'yla ilgili hükümler var, bunlarla ilgili değişiklikler yapılıyor. Bunlarla ilgili de bazı çekincelerimiz var, onları da muhalefet şerhinde belirttik. Maddeler geldiğinde de anlatacağız ama çok önemli bir hüküm var, bir rezale, bir skandal madde var, onu sizlerle özellikle paylaşmak istiyorum, Maden Kanunu'yla ilgili maliyet artırıcı bir hüküm var. Biliyorsunuz, 2014 yılında Soma'da çok acı bir faciayla karşılaştık, 301 işçimiz öldü maalesef, Türkiye tarihinin en büyük maden kazasıydı, ondan sonra Maden Kanunu'nda değişiklikler yapıldı. Dedik ki: Bir daha bu tür ölümler olmasın, bazı değişiklikler yapalım. Ve yaptığımız değişikliklerle asgari ücreti 2 katına çıkardık, madenlerde, yer altında çalışma süresini de kırk beş saatten otuz yedi buçuk saate indirdik, hep beraber bunu bu Meclis yaptı. Tabii ki maliyetlerde bir yükselme oldu ama bu maliyetlerin karşılanmasıyla ilgili olarak getirilen kanun teklifinde, tasarısında daha doğrusu, bir eksiklik söz konusu oldu. 29'uncu maddede yapılan bu değişiklikle -şimdi ilave olarak yapıyoruz- sadece kamu ruhsatı olan, TKİ ve TTK'nın ruhsatı olan ama özel sektöre iş yapan, redevans işi yapan iş yerleri kapsama alındı. Hâlbuki, şöyle bir yanlışlık var orada: 2014 başında 186 tane maden işletmesi vardı, bunların 16'sı kamuya aitti, TTK ve TKİ tarafından yapılan anlaşmalarla yürütülüyordu, geri kalan 170 maden işletmesinin ruhsatları özel sektöre aitti. Bu 170 adet maden işletmesi dikkate alınmadı, alelacele sadece kamuya ait ama özel sektör tarafından işletilenler için çıkarıldı ve 170 maden işletmesinde çok büyük işçilik kayıpları oldu. 11 bin küsur işçi çalışırken 5 bin küsura düştü buradaki çalışan işçi sayısı. Birçok maden kapandı, sıkıntı oldu. Şimdi bunu telafi etmek üzere yeniden bir Maden Kanunu çıkarıyoruz. Neden? Çünkü, o tarihte alelacele çıkarıldı, hatta o tarihte birileri için çıkarıldı o madde. Nasıl birileri için çıkarıldı?

Değerli arkadaşlar, bir yılı bile dolmadı, ben geçen dönem burada Enerji Bakanımızla ilgili olarak bir gensoru önergesi vermiştim. O önergeyle ilgili olarak size kısa bir bilgi de vermek istiyorum.

Şimdi, Soma faciasından sonra bazı bilgiler aldık. Bunları ben o zamanki Sayın Enerji Bakanıyla da görüştüm, teyit edildi. Soru önergesi yaptım, kendisine mektupla sordum, Enerji Bakanlığındaki bu hususları Çalışma Bakanlığından sordum, daha sonra ilgili komisyon başkanlarına durumla ilgili birer mektup yazdım vesaire. Yani çok detaylı bir çalışma yaparak gensorumu hazırladım.

Konu şöyleydi kısaca: Bu Soma'daki TKİ'yle sözleşme yapan iki firma -özellikle iki firma- daha sonra aynı tarihte, aynı gün sözleşmelerini uzatıyorlar. Tesadüf bu ya, hemen maden kazasından, Soma kazasından bir süre önce, aynı günde ikisinin de sözleşmesi uzatılıyor ama sözleşme uzatma yönetim kurulu kararıyla olur; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu var, ona uygun olur, yüzde 20'den fazla olmaz sözleşme uzatması ve TKİ'nin kendi yönergesi var, ona da uygun olmak zorunda ve muhakkak yönetim kurulu kararıyla olmak zorunda. Bunlar söz konusu değil, sadece genel müdür ek süreye ilgili bir protokol hazırlıyor, onunla bu sözleşmeler uzatılıyor ve asıl sözleşmelerden çok daha fazla bir kömür çıkarma yetkisi o sözleşmelerle bu firmalara veriliyor ve burada 2 milyar dolarlık bir iş söz konusu –en azından 2 milyar dolarlık- yani bugünkü parayla 6 milyar liranın üzerinde. Büyük bir yolsuzluk var ve bu firmalara, daha sonra yine bu gerekçe gösterilerek ilave olarak maliyet farkı kanunu çıkarttırıldı.

Bakın, o firmalardan bir tanesinde bu süre içerisinde bu maddenin yürütümü nasıl olmuş biliyor musunuz? 180 milyon lira para ödenmiş bu firmalara, kayırılan bu firmalara ödenmiş. Bir tanesi de özellikle -100 milyon lira, 99 milyon 960 bin lira- bu firmalardan bir tanesi için yapılmış. 100 milyon lira para ilave olarak ödenmiş. Hâlbuki, asgari ücret 2 kat bile olsa zaten kâr eden bir firmaydı çünkü 1,5 milyon ton üretim yapması gerekirken 5,5 milyon ton, 6 milyon ton, 7 milyon ton üretim yapıyordu, anormal üretim yapıyordu. İşçi sağlığını hiçe sayarak, iş güvenliğini hiçe sayarak kanunsuz üretim yapıyordu. Onun için, üretim çok.

Şimdi, üretime dayalı olarak maliyet farklarını ödüyüz. Hâlbuki, niye biz bu kanunu getirdik? İşçi çıkmasın diye, istihdam kaybı olmasın diye bunu getiriyoruz ama ne yapıyoruz? Üretime yönelik veriliyor. Özel sektör firmaları ya da TTK firmalarında üretim fazla değil, üretimin çok büyük çoğunluğu TKİ'yle sözleşme yapmış özel sektör firmalarında, onlar çok büyük farklar alıyorlar. Bu firma 550 milyon liraya yakın para aldı bu sene. Maliyetleri -abartmıyorum- 100 milyon lira civarında. Bakın, 100 milyon lira civarında. Bir anormal rezalet var, haksızlık var, haksız kazanç var, haram kazanç var ve bugün yine geldi. Ya, biz bu kanunu niye yapıyoruz? İşçi çıkmasın diye. O zaman işçi başına bu maliyetleri hesaplamamız lazım, ona göre destek vermemiz lazım ama tutuyoruz, üretimi teşvik ediyoruz tekrar. Hâlbuki, üretim haksız yere, yanlış yere yapılmış. Zaten fazla yapıyor, iş sağlığı dikkate alınmıyor. İşçiye göre üretim yapılması ve teşvik edilmesi lazım, bizim verdiğimiz desteğin işçi başına olması lazım. Maalesef yine aynı yanlış yapıyor burada, bir firma yine kayırılıyor. Yine istihdam kayıpları olacak, yine bir rezalet, yine skandal, yine haram durumu söz konusu değerli arkadaşlarım. Bunu özellikle dikkatinize sunuyorum, tekrar dikkatinize sunuyorum, vicdanlarınıza sunuyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Şahsı adına ikinci konuşmacı Salih Cora, Trabzon Milletvekili.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hükümetimiz döneminde tarihî reformlar ve yatırımlar gerçekleştirdik. Özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında hantal, demode ve artık işlemez durumda olan birçok uygulamayı ortadan kaldırarak, yerlerine teknolojiye ve çağın standartlarına uygun birçok projeyi hayata geçirdik.

Her defasında vatandaşlarımızın şikâyetine maruz olunan, birçok zorluk ve engel çıkaran uygulamaların tamamını bir ortadan kaldırdık. Özellikle vatandaşımızın devlet kapılarında acımasızca mağdur edildiği birçok uygulamayı ortadan kaldırarak, devlet kapılarını aslında e-devlet kapısına dönüştürmüş olduk. Elektronik devlet uygulamalarıyla beraber önceden kâğıt kullanılarak yapılan birçok işlem artık elektronik ortamda yapılarak birçok kolaylıklar sağlanmıştır. Hem e-devlet uygulamaları hem on-line uygulamalarla beraber birçok kurumda sil baştan, yeniden düzenlemeler gerçekleştirdik.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızca uygulamaya konan Tüketici Bilgi Sistemi yani kısa adıyla TÜBİS, tüketicilerin taleplerini karşılamada daha hızlı ve verimli bir metot uygulamaktadır.

Yine, Türkiye'nin ilk ve en önemli kamu güvenliği haberleşme projesi olan JEMUS'la, Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi Projesi'yle asayiş hizmetlerinde, toplumsal olaylarda ve doğal afetlerde ve yine askerî operasyonların koordinasyonunun sağlanmasında büyük kolaylıklar sağlanmıştır.

Aynı şekilde, TAKBİS'le tapudaki birçok işlem artık on-line sistem üzerinden, vatandaşın tapu dairelerine gitmeden kolaylıkla halledebileceği sistemler düzenlenmiştir.

FATİH Projesi'nin uygulanmaya başlamasıyla beraber eğitimde yine öğrencilerimizin sırtındaki kitap yükünü de ortadan kaldırmış olacağız. ASBİS'le sıfır araçların tescil işlemleri, araç sahiplerinden belge istenmeksizin yetkili satıcılardan temini elektronik ortamda sağlanacaktır. DAP Projesi'yle beraber, dijital arşiv sistemiyle beraber 2,5 milyonu aşkın belge elektronik ortamda taranıp indekslenmiştir. Yine, bunların en önemlilerinden birisi olan UYAP sistemiyle beraber, yani Ulusal Yargı Ağı Projesiyle beraber hâkimler, avukatlar, savcılar ve vatandaşlarımızın kolaylıkla adalet hizmetlerini yerine getirmesi ve yargının hızlandırılmasında çok önemli aşamalar kaydedilmiştir ve bu uygulama başarıyla da devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, bunlar kolay bir şekilde gerçekleşmemiştir. Her alanda yaptığımız yapıcı reformlarla bugün daha uygulanabilir ve sürdürülebilir sistemler kurduk. Şimdi, bunlara bir yenisini daha ekliyoruz. Komisyonumuzda görüşülen kanun maddelerinden birisi de biyometrik kimlik kartlarına geçiştir. İçişleri Bakanlığımıza bağlı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün takip ettiği ve TÜBİTAK tarafından geliştirilen yeni biyometrik kimlik kartları artık bundan sonra hayatımızda yer alacak. Yeni çipli biyometrik kimlik kartlarımızla birçok kurumun iş yükü hafifletilerek zamandan ve enerjiden tasarruf edeceğiz. Birçok yeniliği beraberinde getiren yeni biyometrik kimlik kartları artık daha modern bir görünüme sahip olacak, kredi kartı boyutuyla rahatlıkla taşınabilecektir. Böylelikle, tahrip olma, yıpranma ve eskime ihtimali düşecek, sık sık yenilenerek ortaya çıkan maddi külfet de bir nebze bertaraf edilmiş olacaktır. Vatandaşlarımızın vizesiz seyahat edebilecekleri ülkelere pasaportsuz, sadece bu yeni kimlik kartlarıyla beraber seyahat etme imkânı sağlanacaktır. Artık kaybolan kimlik kartlarıyla sahtecilik yapmak mümkün olmayacak, damar ve parmak izi ve avuç içi güvenlik yöntemleriyle donatılmış kimlik kartlarıyla üst düzey koruma sağlanmış olacaktır. Gelişen teknolojiyle beraber kullanılmaya başlayacak olan biyometrik kimlik kartları halkımızın hizmetine sunularak her alanda birçok kolaylık sağlanacaktır.

Bu manada görüşülmekte olan kanunun toplum yararına olduğunu düşünmekteyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Devamla) – ...bu yönde kanun lehine görüşlerimi ifade ederken, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cora.

Teklifin birinci bölümü üzerinde gruplar ve şahıslar adına olan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, bölüm üzerinde on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğim. On beş dakikalık süreyi sorular ve cevaplar arasında eşit şekilde paylaşıyorum.

Evet, soru işlemine başlıyorum.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu görüşülmekte olan 60 sıra sayılı torba kanun içerisinde kaç tane kanunda değişiklik yapılmaktadır?

İkinci sorum da şu: Size gelip şifahen de izah etmeye çalıştım; 210 sayılı Kanun'da nüfus cüzdanının bedelinin 8 TL olduğu söyleniliyor ve burada "nüfus cüzdanı" ibaresi kullanılıyor; ilerleyen maddelerde, 8'inci maddede, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda ise "kimlik kartı" diye ifade ediliyor. Yani kanun koyucunun, hazırlamış olduğu bir kanunda "kimlik kartı", diğerinde "nüfus cüzdanı" kavramını kullanması, uygulamada bir kavram kargaşasını gündeme getirir, neden bunu düzeltmiyoruz?

Bir başka husus da, yine tasarinın 3'üncü maddesinde deniliyor ki: "31 Aralık 2016 tarihine kadar nüfus cüzdanlarının bedeli 8 TL'dir. Peki, bu on ikinci aydan sonra kaç TL olacak?"

BAŞKAN – Sayın Ok.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakana özellikle seçilmiş bulunduğum Balıkesir bölgesiyle ilgili bir soru sormak istiyorum. Balıkesir'in Kepsut ve Dursunbey ilçeleri, orman köyleri, yeni adıyla kırsal mahalleler, neredeyse köylerimizde genç kalmadı, çocuk kalmadı, yani köylerimiz tamamen boşaldı. Bu orman köylerinde köylüleri yerinde tutmak için ne gibi bir çalışma içerisindedir? Özellikle Balıkesir'in Kepsut ve Dursunbey gibi orman köyleri yokluk ve sefalet içerisinde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Bakan, Bursa'da işsizlik çılgın gibi büyüyor. Türkiye genelinde işsizlik oranı yüzde 10 ila yüzde 11 arasında dolaşırken bu oran Bursa'da çok yüksek. Son dönemde Suriye vatandaşlarının göçüyle oran daha da tırmanıyor. Suriyeli göçmenler ucuz iş gücü olarak düşünülüyor, bu da mevcut çalışanların kapı dışına atılmasına yol açıyor. İşsizliğe paralel olarak suç oranları, intiharlar ve boşanma davaları da fazlasıyla artıyor. Hükümet olarak Bursa için bir çözüm planınız var mı? İstihdamın artırılmasına yönelik çalışmanız bulunmakta mıdır?

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ediyorum.

Sorum Sayın Bakana.

Sayın Bakan, siz de Karadeniz'in coğrafik yapısını çok iyi bilenlerdensiniz. Yoğun kar yağışı ve uzun yağmurlar neticesinde Karadeniz'imizde maalesef heyelan çok olmaktadır. Giresun'umuzda da geçtiğimiz hafta etkili olan kar yağışı sonrasında karların hızlı erimesi sonucu Giresun'da toprak kayması ve heyelanlar olmuştur. Bu heyelanlardan biri Çanakçı ilçesi, Düzköy köyü, Karaağaç Mahallesi'nde meydana gelmiş, 5 ev tarım arazisiyle birlikte toprak altında kalırken, 20 ev ise heyelan riski taşıdığı gerekmesiyle tahliye edilmiştir. Önceki gün de Bulancak ilçesi Kovanlık beldesindeki heyelanda ise bir yurttaşımıza ait ev zarar görmüş, dört gündür ilçe ile belde arasındaki yol güzergâhı ulaşıma kapalı durumdadır. Bu güzergâhın da bir ay içinde açılmayacağı vali tarafından dahi teyit edilmiştir. Çok şükür ki bu heyelanlarda can kaybı olmamıştır. Ancak yurttaşlarımızın yaşamını olumsuz şekilde etkilemiş, maddi zararlara uğratmıştır bu durum. Bu durumda olumsuzlukların giderilmesi için gereğinin yapılmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

Kod adı "Toros" olan, Kıbrıs Türklüğünün yılmaz savunucusu Denктаş'ı ölümünün 4'üncü yılı dönümünde rahmetle anıyorum.

Sayın Bakanıma da Mersin Tarsus ve Çamlıyayla ilçeleri arasında temelini attığınız ve "13 Ekim 2013 tarihinde saat 13.13'te açılışını yapacağım." dediğiniz Pamukluk barajına ne oldu? Ne zaman açılış yapmayı düşünüyorsunuz?

Ayrıca, kendi seçim bölgemde 50 trilyon lira cirosu olan, devlete yıllık 722 milyar lira vergi ödeyen bir firmaya sadece 83 liracık bir borçtan dolayı e-haciz uygulanmıştır, bütün araçlarına ve hesaplarına el konulmuştur. Arkadaşlarımız burada e-devletin güzelliklerini anlatıyorlar. Bu yanlışlıkların düzeltilmesi için ne yapacaksınız?

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Karabiyik...

LALE KARABİYİK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 2015 yılı merkezî bütçe açığının geçen yılın başında 21 milyar lira olarak belirlenmesine ve faiz dışı fazla 33 milyar lira olarak belirlenip 2015 bütçesinden böyle geçirilmesine rağmen geçen hafta 2015 yılı hazine nakit gerçekleştirmeleri açıklandı ve hazine nakit dengesinin 17,1 milyar lira açık verdiği görüldü. Hazinesinin nakit dengesi rakamları yaklaşık olarak bütçe açığına paralel geliştiğine göre bütçe açığı rakamları söylendiği gibi değil mi? Bu durumda gerçek bütçe açığı ne kadar? O zaman merkezî bütçe açığının millî gelire oranı, söylendiği gibi yüzde 0,7'den yüzde 1,7'ye yükselmiyor mu? Gösterilen açıklıkla Meclisten geçirilen bütçe açığı ve bütçe ödenekleri arasındaki fark görülüyor.

Diğer taraftan, 2015 başlangıç bütçesinde faiz dışı harcamalar 418,9 milyar lira olarak gösterildi ama hazine nakit gerçekleştirmelerinde faiz dışı harcama tutarı 497,4 milyar...

BAŞKAN – Sayın Kara...

NİYZAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki sorum var, birincisi: Antalya ilinde kamu hastanesi yatak sayısı ortalaması Türkiye ortalamasının altındadır. Aksu, Kepez, Konyaaltı ve Döşemealtı gibi ilçelerimizde hâlen devlet hastanesi yoktur. Bu konuda bir çalışmanız var mı?

İkinci sorum: Bize gelen çok yoğun bir talep var. BAĞ-KUR'luların sigorta prim ücretleri ve trafik sigortasının prim ücretleri çok aşırı artmıştır, "Ödeyememekteyiz." diyor esnafımız. Bu konuda, zamların geri alınması konusunda bir çalışmanız var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Bayır...

Sayın Tor...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Sorum, seçim çevrem Kahramanmaraş'la ilgilidir.

Sayın Bakan, seçim çevrem Kahramanmaraş, ülkemizde ön sıralarda orman ve su potansiyeline sahiptir. Öyle ki özellikle merkez, Andırın ve Göksun ilçelerinde balta girmemiş ormanların mevcut olduğunu söylemek abartılı olmayacaktır. Buralarda tablo gibi ormanlarla kaplı yüce dağlar mevcuttur. Kahramanmaraş orman yetişmesi için uygun bir iklime de sahiptir. Hâl böyle olduğu hâlde, son yıllarda bir miktar orman bitkileri dikimi yapılmış ise de yeterli değildir. Özellikle kuzey ilçelerinde geniş boş dikim alanları mevcuttur. Kahramanmaraş'a orman emvali ağaç dikimi için özel bir önem vermeyi düşünür müsünüz? Bir gayretiniz olabilir mi, bir planınız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

7 Haziran seçimlerinden hemen önce tamamlanmadan açılışı yapılan İzmir Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi sekiz aydır hâlâ 8-10 poliklinik odasında sadece poliklinik hizmeti verilen bir tıp merkezi konumunda kalmıştır. Bu hastanenin başka bir eğitim ve araştırma hastanesine bağlı çalıştırılacağı da açıklanmıştır. Bu konumda açılmış başka bir hastane örneği var mıdır?

İzmir Alsancak Devlet Hastanesi hekimleri yaklaşık iki aydır çok sayıda hastaya süratle bakamayan durumda olup performans gelirleri de düşmektedir. Acaba hekimlerin bir hastaya insanca ve bilim gereğince ayırmaları gereken sürenin kaç dakika olduğu düşünülmektedir?

Otuz yıllık hekimin emekli maaşı 2.200 liradır. Bu utanç verici durumun düzeltilmesi düşünülüyor mu?

Aynı şekilde, sağlık ekibi içinde bir diğer önemli kesim olan hemşirelerimizin hak ettikleri değer kendilerine verilecek midir? Ek göstergelerinin 3000'den 3600'e yükseltilmesi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, size söz veriyorum efendim. Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, tabii, özellikle az önce sizinle de görüştük, "Kimlik kartı ile nüfus cüzdanı arasında fark var mı?" Ama bir yerde nüfus cüzdanının kimlik kartı olduğu şekilde bir madde var, belki o çözer diye düşünüyoruz. O bakımdan, onu dikkate alırsak isabetli olur.

Bu kanunla 9 tane kanunda değişiklik yapılmış efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, 10 tane.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) –Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Ok'un...

Orman köylülerine destek veriyoruz. Özellikle, ben de Balıkesir'e birkaç defa gittim geçen sene, 3 defa gittim. Özellikle, hakikaten, o bölgedeki orman köylülerini kalkındırmak lazım. Bu maksatla tam 28 tane eylem planı hazırladık orman köylüleriyle ilgili, o bilgiyi vereyim.

Bir kere, bozuk orman alanlarına eskisi gibi sadece çam vesaire dikmiyoruz; bölgesine göre, özellikle badem, ceviz, fıstık çamı gibi, hatta zeytin... Şu anda zeytinle alakalı çalışma başlattık. Çünkü hakikaten ben de sizinle aynı görüşteyim yani o bölgedeki insanların yerinde geçimini temin etmesi gerekir. Hatta, bütün vekillerin bilmesinde fayda var, bozuk orman alanlarında oraya dikilecek en uygun, gelir getirecek türü dikiyoruz; siz de mahallede... Tabii, başka yerlerde köylülere parsel parsel kura çekip eşit şekilde dağıtıyoruz. Üç yılın bakımı tamamen Bakanlığa ait, geliri de kırk dokuz yıl vatandaşa ait oluyor. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Yani, yerinde tutmak lazım.

Sayın Aydın, tabii, Bursa'da şu anda özellikle sanayi, tarım, turizm çok önemli. Biz Bursa'daki işsizliği azaltmak için, bir kere, Bursa'da Uludağ'ı sadece kış turizmi değil, sürekli turizm olarak canlı tutmak maksadıyla bütün Uludağ ve Bursa için bir doğa turizmi, dağ turizmi master planı hazırladık, bu konuda çalışmalarımız devam ediyor. Bir defa, turizmi geliştireceğiz. Ayrıca, tarım için Bursa'ya yapılabilecek bütün baraj ve göletleri inşa ediyoruz. Nitekim, pek çok baraj ve göleti inşa ettik. Tarımı geliştirmek istiyoruz. Sanayisi de zaten yeteri kadar gelişti diye düşünüyorum. Böylece istihdamı artırmak, işsizliği azaltmak istiyoruz.

Sayın Bektaşoğlu, heyelan konusu hakikaten çok önemli. Yani, özellikle ben de o bölgeyi çok iyi biliyorum, defalarca gittik. Esasen, ben AFAD Üst Kurul toplantısında -ben de AFAD'da Üst Kurul üyesiyim- bu meseleyi dile getirdim. Yani bu sadece bizim Bakanlığın konusu değil, pek çok belediyeleri, özel idareleri, büyükşehirleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığını, velhasıl bütün bakanlıkları alakadar eden bir konu. Bu meseleyi önümüzdeki AFAD toplantısında tek başına ele alacağız. Sizlerin de tavsiyeleri varsa, lütfen bildirirseniz, birlikte bu meseleye el atmamız lazım. Yalnız, biz şimdi Bakanlık olarak bazı bölgelerde, Trabzon ve Rize'de çığ ve heyelan için bir çalışma yaptık. Gerekirse inşallah bunu da sizlere ben sunarım ve AFAD'la da ilgili bir toplantı yapalım. Bu yolları da kısa zamanda açarız.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kovanlık Yolu bir aydır açılmadı.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Tamam, ben onu takip edeceğim Sayın Vekilim; haklısınız, ben onu takip edeyim ve valiyle de görüşeceğim. Onu bir an önce açalım, biz de gerekirse destek verelim efendim. Allah'a şükür can kaybı yok, ona sevindik; Allah'a şükür, can kaybı olmadı.

Efendim, Sayın Şimşek, yani biliyorsunuz biz Mersin'e Sorgun Barajı ve Pamukluk Barajı gibi pek çok sayıda baraj, gölet inşa ediyoruz. Hatta, Mersin Tarsus'un su problemini de yeni isale hatlarıyla Allah'a şükür biz çözdük. Bu Pamukluk Barajı'yla ilgili şu anda inşaat hızlı bir şekilde yürüyor. Müteahhitten kaynaklanan bir problem vardır. Gerek Sorgun gerekse Pamukluk Barajı'nı bitirmenin sözünü veriyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – E-hacizle ilgili bir sorum vardı.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Sayın Karabıyık, bir kere, özellikle, biliyorsunuz, biz Maastricht Kriterleri konusunda gerçekten Türkiye, ayrıca özellikle borçların gayrisafi millî hasılaya oranı açısından dünyada en iyi durumda olan bir ülkeyiz. O bakımdan, cari açıktaki da hakikaten diğer ülkelere, hatta Avrupa ülkelerine baktığınız zaman bu sene çok iyi durumdayız. Yani ama biz binde 7 olarak tahmin etmiştik ama siz binde 7 değil, binde 1,7 gibi bahsettiniz. Onu tabii Maliye Bakanlığıyla görüşüp bakacağım. Size yazılı olarak cevap veririz, şu anda o rakamlar tam aklımda değil. Ama ekonomide bu yılı çok iyi -yani 2015 yılını- kapattığımızı ifade edeyim yani cari açık açısından çok uygun bir şekilde kapattık. Diğer Avrupa ülkelerine, hatta Japonya'ya baktığımız zaman durumumuz fevkalade iyi, gurur verici bir durum.

Sayın Kara, Antalya ilinde özellikle yatak kapasitesinden bahsettiniz. Efendim, evvela sağlıkta bütün Türkiye'de çok büyük mesafe katettik, bunu hiç kimse inkâr edemez. Eskiden koşuşlar vardı, şimdi Türkiye'nin her yerinde beş yıldızlı oteller gibi hastaneler açıldı. Eksikler olabilir, tabii onları tamamlayacağız, ben de not aldım. Hangi ilçede...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Parası olan gidiyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, odası önemli değil. Biz koşuştan özellikle çok modern sisteme geçtik.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Sayın Bakan, Kepez 500 bin nüfuslu, devlet hastanesi yok.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ben Antalya'yı da bilen bir kişiyim, kusura bakmayın. Ta Gazipaşa'dan Finike'ye kadar adım adım gezen bir kişi olarak söylüyorum: Antalya'da eskiye göre sağlık durumu çok daha iyi, üniversite hastanesi var.

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Kepez'de hastane var mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Tor, özellikle Kahramanmaraş'ta hakikaten büyük bir ağaçlandırma seferberliğine başladık. Biz bu sene de özellikle bazı bölgelerde bir ağaçlandırma seferberliği ilan ettik. İnşallah, Kahramanmaraş'taki açık alanları ağaçlandıracağız. Hatta sizlerin tavsiye ettiği bölgeler varsa onları da birlikte, hep beraber... Hakikaten Türkiye'yi daha güzel yapmak için, daha yeşil bir Türkiye'yi gelecek nesillere bırakmak için birlikte çalışalım. Hatta sizlerin tavsiye ettiği alanlar varsa orada birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, mikrofonunuzu açıyorum efendim, sözlerinizi tamamlayınız.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Özellikle kuzey ilçelerden bahsettiniz. Yani hangi yerde eksik varsa, açık alan varsa bunları ağaçlandıralım.

Yalnız şöyle bir durum var: Biz, ormanlık alanlarda, kendimize ait olan alanlarda ağaçlandırma hemen yapıyoruz ama bazı alanlar geçmişte mera olarak ilan edilmiş. Mera olunca müdahale edemiyoruz ancak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla bir protokol imzaladık. Dedik ki: Meraları 3'e ayıralım; çok iyi meraysa hayvancılıkta kullanılıyor, o mera olarak kalsın; bozuk meraysa, hayvancılıkta kullanılacaksa onu hem Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı hem bizim Bakanlığımız ıslah etsin; bir de mera olarak kullanılması mümkün olmayan dik eğimli, taşlık, kayalık yerleri mera vasfından çıkarın, bize tahsis edin ve bunu biz ağaçlandıralım. Pek çok ilde bunlar yapılıyor şu anda. Muhtemelen o alanlar mera olarak gözükten alanlardır. Bu konuda sizler de belirtirseniz bölgeyi, ilçeyi, biz ona göre onun takibini yaparız.

Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Birleşime saat 21.15'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.25

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

60 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Aytuğ Atıcı	Bihlun Tamaylıgil
İstanbul	Mersin	İstanbul
Mahmut Tanal	Kadim Durmaz	Lale Karabıyık
İstanbul	Tokat	Bursa
Bülent Kuşoğlu	Selin Sayek Böke	
Ankara	İzmir	

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde tek seferde ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem	Mehmet Günel	Erhan Usta
İstanbul	Antalya	Ankara
Kamil Aydın	Kadir Koçdemir	Mustafa Mit
Erzurum	Bursa	Ankara
Erkan Haberal		
Ankara		

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar."

"Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı buldukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

b) Başvurusu sırasında bulunulan yaşın en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak."

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Abdullah Zeydan
---------------	--------------	-----------------

Diyarbakır

Bitlis

Hakkâri

Erol Dora

Dilek Öcalan

Berdan Öztürk

Mardin

Şanlıurfa

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge üzerinde Sayın Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askerlik Kanunu ve bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının 1'inci maddesi üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1'inci maddeyle yapılan değişiklikle mevcut durumda yurt dışında yaşayan yurttaşlardan dövizle bedelli askerlik yapacaklardan alınacak ücretlerde düzenlemeye gidilmektedir. Oysaki bu yapılan düzenleme hiçbir şekilde kalıcı bir çözüm getirmemektedir. Mevcut durumda dövizle veya zaman zaman çıkarılan bedelli askerlik yapma olanağından toplumun büyük bir kısmı yararlanamamaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de askerlik yapmak istemeyen ve zorunlu olarak silah altına alınan milyonlarca yurttaş vardır. Bunun gibi düzenlemeler askerlik sorununa sadece mevcut siyasal iktidarın popülist yaklaşımıyla çözüm gibi sunulmaktadır. Temel sorun, ifade ettiğimiz gibi, askerliğin zorunlu hâlden çıkarılması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları nazarında vicdani ret hakkının tanınarak askerlik yapmak istemeyen yurttaşların kamu görevi yapmasını mümkün kılmaktır. "Zorunlu askerlik", "ulus devlet" ve "ulusal egemenlik" kavramlarının uluslararası ilişkilerde nasıl belirleyici olduğu 19'uncu ve 20'nci yüzyıllara özgü bir kavramdır. Bu yüzden, son yıllarda Avrupa Birliği ülkelerinin bazıları zorunlu askerlikten vazgeçme yolunu seçerken tümü vicdani retçiliği bir hak olarak kabul etmektedirler.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de, her yıl, askerlik çağına gelmiş binlerce yurttaşın bu zorunluluğu olabildiğince geciktirmek için çabaladığı, bunun yanında ekonomik durumu iyi olan yurttaşların ise bedelli askerlik gibi alternatif muafiyet düzenlemelerine umut bağladığı bir sır değildir. Diğer taraftan, özellikle Avrupa'da zorunlu askerliğin aşamalı olarak terk edilmeye başlaması, vicdani retçiliğin tüm Batı ülkelerinde kabul edilmesi, retçiliğin kabulü yönünde uluslararası kuruluşların Türkiye'ye yaptığı uyarılar, Türkiye Silahlı Kuvvetlerinin yeniden organize olma yönünde eğilimleri birlikte değerlendirildiğinde Türkiye'de de zorunlu askerlik ve vicdani ret konularında çağın gerisinde uygulamalardan vazgeçilmesi ve bu konuda evrensel gelişmeler ışığında düzenlemelerin yapılması konusunda tartışmaların arttığını gözlemlemekteyiz.

Değerli milletvekilleri, günümüzde Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında yurttaşların vicdani ret hakkı yasalarda güvence altına alınmıştır. Yine bu ülkelerin tamamına yakınında, yurttaşlara silah altında askerliğe alternatif olarak alternatif kamu hizmeti yapma olanağı tanınmaktadır. Bu ülkelerde vicdani retçiler, hastanelerde, sivil toplum örgütlerinde, eğitim ve hayır kurumlarında, göçmen bürolarında, rehabilitasyon merkezlerinde, itfaiye ve kurtarma örgütlerinde vesair hizmet sunmaktadırlar. Zorunlu, alternatifsiz ve uzun süreli askerlik uygulamasının olduğu ülkelerde demokrasinin bireyler ve topluluklar aleyhine kısıtlandığı açıktır. Başka bir açıdan, devlet-birey ilişkisinde devletin kendi talepleri ve çıkarları için askerliği zorunlu hâle getirmesi bireysel özgürlükleri kısıtlayıcı bir mantalite taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, birçok ülkede askerlik hizmeti silahlı kuvvetlerdeki dönüşümler doğrultusunda yeniden düzenlenmektedir. Bazı ülkeler profesyonel askerliğe geçerken, bir kısım ülkelerde askerlik süresi kısaltmakta, ordulardaki sözleşmeli askerlerin sayısı göreceli olarak artırılmaktadır. Demokrasinin gelişmesi ve özgürlük taleplerinin yükselmesiyle beraber devlet-toplum ve devlet-birey ilişkisi de dönüşüm yaşamak zorundadır. Bu dönüşüm, hak taleplerinin demokrasi ve özgürlükler lehine genişlemesi eğilimi de göstermektedir.

Bu gelişme eğiliminin önemli bir safhası da askerlik kurumunun yeniden düzenlenmesi yönünde olmalıdır. Bugün Anayasa'mızı da incelediğimizde aslında askerlik hizmetinin zorunlu olmadığı da gözükmektedir. Bu açıdan da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de vermiş olduğu birçok kararda da belirttiği gibi, vicdani ret hakkı, evrensel bir haktır ve bunun tanınması yönünde de aslında yalnız yasal düzenlemelerle yetinebileceğimiz de açıkça ortaya çıkmaktadır.

Bunları da göz önünde bulundurduğumuzda, bugün, çağımızda, 21'inci yüzyılda artık askerliğin zorunlu olmaktan çıkarılarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarını da göz önünde bulundurarak, yasal düzenlemelerle zorunlu olmaktan çıkarılması gerektiğini belirtiyor, bu duygularla, yine, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunarken karar yeter sayısı talebinde bulunulmuştur. O nedenle karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikle belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde defaten ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar."

"Türk vatandaşlarından aşağıdaki şartların tümünü taşıyanlar, bağlı buldukları yurt dışı temsilciliklerimiz aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

a) Yurt dışında doğarak veya kanuni rüşt yaşına kadar ikamet amacıyla yabancı bir ülkeye giderek oturma ve/veya çalışma izni ile yurt dışında yaşıyor olmak ya da kanuni rüşt yaşına kadar Türk vatandaşlığının yanında başka bir ülkenin vatandaşlığını da kazanmış olmak.

b) Başvurusu sırasında bulunulan yaşın en az yarısı kadar süre ile yabancı ülkede ikamet etmiş olmak.

c) Kanuni rüşt yaşına kadar alınan eğitimin en az beş yıllık bölümünü yabancı ülkede tamamlamış olmak.

ç) Başvuru tarihi itibarıyla halen yurt dışında yaşıyor olmak."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge üzerinde konuşmak isteyen Sayın Arzu Erdem, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta, Beyaz Baston Körler Haftası. "Karanlıkta Yolculuk" etkinliğine katılmanızı şiddetle tavsiye ediyorum. Görme engelini ne kadar zor bir engel olduğunu, göremeyen bir anne anlattı bana. Bana çocuğumun olup olmadığını sordu ve ben "Var." dedim. Kendisi bana "Benim de var ama ben çocuğumu hiç göremedim." dedi. Ben de "Siz yüreğinizle görüyorsunuz." dedim. Temennim, görebilip de göremeyenlerin vicdanlarının harekete geçerek gözlerinin açılmasıdır.

Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, birinci bölüm, 1'inci madde hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, aziz Türk milletimizin refah ve huzurunu artırmak, beklenti ve taleplerini yerine getirmek adına bütün milletimizi memnun eden ve adaletli bir şekilde yapılan her düzenlemeye Milliyetçi Hareket Partisi olarak her tür desteği verdik, bundan sonra da vermeye devam edeceğiz.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlardan tasarıda belirtilen kriterleri taşıyanların, askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılmaları için ödemeleri gereken 6 bin avro veya karşılığı yabancı ülke parası tutarındaki bedelin, bin avro veya karşılığı yabancı ülke parasına düşürülmesi öngörülmüştür. İktidar partisi, bu düzenlemeyi yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığında tutmak adına yaptığını öne sürmektedir. Aslına bakarsanız bu durum, ülkemizi uluslararası arenada zora sokmaktadır. Yurt dışında yaşayan ülke vatandaşlarımız için bedelli askerlik daha önce 10 bin avroydu. Bu, önce 6 bin avroya düşürüldü, şimdi ise bin avroya düşürülecektir. Bu kademeli düşüş, öncelikle kafa karıştırmaktadır, tutarsız da görünmektedir. Kendi ülke vatandaşlarını kaybetme korkusundan ziyade, ne yazık ki oy kaygısıyla yapılmış bir düzenleme olarak da algılanabilmektedir.

Hâlbuki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, parayla alınıp satılabilecek bir değer değildir, şanlı, şerefli bir kimliktir. Bağımsızlık yolunda milletimizin nasıl fedakârlıklar yaptığını, sonunda İstiklâl Marşı'yla istiklaline kavuştuğunu hepimiz biliyoruz. Yediden yetmiş kadınıyla erkeğiyle topyekûn bir milletin, birlik ve beraberlik ruhuyla yenilmez zannedilen düşmanı nasıl alt ettiğini de biliyoruz. Hepimiz, Çanakkale'de ve Anadolu'da yazılan kahramanlık destanlarıyla büyüdük. Bu duygulara aynen sahibim ve sahip olmaktan da şeref duyuyorum. Ecdadımızın vatanını düşmanlara terk etmediği gibi, bizler de Milliyetçi Hareket Partisi olarak aynı şekilde vatanımızı çiğnetmeyeceğimizi ısrarla ve inançla ifade ediyoruz. Bu inancımızı, birlik ve beraberliğimize sahip çıkarak perçinlemeliyiz. Ben de yurt dışında doğdum ve orada yaşadığım süre içerisinde vatan, millet ve bayrak sevdasıyla bir dönem geçirdim. İmkânım olmasına rağmen Alman vatandaşlığına geçmedim ve ben eminim ki yurt dışında yaşayan kardeşlerimizin hepsi benimle aynı duygulara sahipler.

Vatandaşlık karşılığında belirlenmiş olan bu tarz bedeller caydırıcı değildir, aynı zamanda belirleyici de değildir. Bu farklı bedellendirmeler, ayrıca daha önce yüksek bedeller ödemiş olanlar ile en son düşük bedelden istifade edenler arasında adaletsizlikler oluşturmaktadır. Bu zamana kadar ödeme yapmış olanların farkları geri ödenmeyecektir. Sormak istiyorum size: 10 bin avro ödeyenlerin suçu neydi öyleyse? Adaletsizliği düzeltelim derken başka bir adaletsizliğe sebep olmuş oluyor muyuz?

Yurt dışında sorun yaşayan birçok Türk kardeşimiz var elbette. Bir yandan ekonomik zorluklarla mücadele ederken, diğer yandan, vatanından uzak, hasret içerisinde yaşamak zorunda kalıyorlar. Bu kardeşlerimizin önemli sorunlarından bir tanesi de elbette ki askerlik. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz isterdik ki bu düzenleme, milletimiz adına eşit bir şekilde yapılsın. Temennimiz, 575 bin kişiyi kapsayacak olan bu düzenlemenin, aziz milletimizin ortak menfaatlerinin temsili adına eşit ve adil

şekilde yapılacak olmasıdır.

Buradan, yurt dışında yaşayan tüm Türk kardeşlerimize, onların sesi ve yüreği olduğumuzu, Milliyetçi Hareket Partisi olarak tüm sorunlarının çözümünün mücadelecisi de olacağımızı belirterek sözlerime son veriyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları ve 1.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını, başvuru tarihinde tek seferde ödemeleri hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılıyor musunuz? Öyle anladım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olmaz, olmaz. Olur mu öyle bir şey? Yani, baskı mı vardı, döndü?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Komisyonun çoğunluğu olmadığı için İç Tüzük'ümüze göre katılamaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, öyle bir şey olur mu? Kendi iradesi.

BAŞKAN – Efendim, öyle bir cümle İç Tüzük'e göre doğru değil. Komisyon temsilcisi, İç Tüzük'ün 45'inci maddesine göre ancak bunun reddini isteyebilir. Kabul edilebilmesi için Komisyon çoğunluğunun burada olması gerekir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz yönlendiriyorsunuz, sayın sözcü katıldı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Belki Komisyonu çağıracaktı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, baskı altında mıydı, bir tehdit mi vardı? Niçin caydın sözünden?

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge üzerinde Sayın Aytuğ Atıcı, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair –torba- Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesiyle ilgili verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Verdiği sözü tutan, böylece şerefini ve namusunu koruyabilen milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir soru sormak istiyorum: Sayın Başbakan eğer bir söz verirse inanır mısınız? Normalde herkesin inanması lazım, seversiniz sevmezsiniz, fikirlerini beğenirsiniz beğenmezsiniz, bu ülkenin Başbakanıdır, bir söz verdiği zaman bu söze inanmanız lazım. Ancak, Başbakan verdiği sözü tutmayarak kendi güvenilirliğini maalesef zedelemiştir. Bu, beni ilgilendirmez, kendisi bilir, kendi güvenilirliğini kendisi zedeleyebilir ancak Başbakanlık makamının da onurunu zedelemiştir ve siyasetçilere olan güvenin de azalmasına neden olmuştur. Halkımız, önemli bir şekilde siyasetçileri yalancılıkla itham eder olmuştur. İşte biz buna üzülüyoruz. Başbakan ne demişti, hatırlayın: "Artık torba yasa gelmeyecek." Peki, ne oldu? Neredeyse bütün yasalar, şu anda görüştüğümüz yasa da torba teklif şeklinde karşımıza geldi ve ben de bunu üzüntüyle kınıyorum. Yani, Başbakan böyle yaparsa, Cumhurbaşkanı böyle yaparsa, diğer siyasetçilerin ne yaptığı aslında hiç de önemli değil, halk artık güvenini kaybetmiştir bir kere.

Şimdi, 1'inci maddeyle neyi düzenliyorsunuz? Diyorsunuz ki: "Toplam en az üç yıl süreyle fiilen yabancı ülkede bulunanlar bin avro öderse askerliklerini yapmış olarak kabul edilecek." Burada bizi rahatsız eden iki konu var. Bir tanesi: Para birimi neden avro? Neden? Türkiye Cumhuriyeti'nin para birimini kullanmıyorsunuz da neden avroyu kullanıyorsunuz? Kendi para birimimize güveniniz mi yok? Ekonomimize mi güveniniz yok? Hani güçlü bir ekonomimiz vardı, hani Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlü bir devletti, neden para birimimize güvenmiyorsunuz? Aslında güvenmemekte haklısınız çünkü ekonominin de iyi gitmediğini siz en az bizim kadar biliyorsunuz. Türk lirasından 6 sıfır atıldığında, hepimiz hatırlayalım, davul zurna çaldırıştınız,

"İşte ekonomi böyle olur.", "İşte 6 sıfır attık." diye cakalanıyordunuz. O zamanlar, yine hatırlayın, 1 lira 1 dolara, 1 dolar 1 avroya eşitti. Hatta bankalar para birimlerini değiştirmek için hiçbir şekilde işlem ücreti bile almıyorlardı. Aradan sadece on iki yıl geçti. AKP hükümetleriyle geçen on iki yıl sonunda şimdi 1 avro 1 dolara hâlâ eşit ancak 1 avro veya 1 dolar, 3 liranın üzerine çıktı. Benim bu konuda başka hiçbir şey söylememe gerek yok. Siz, ekonomimizin güçlü olmadığını ve paramıza güvenmediğinizi itiraf etmiş bulunuyorsunuz.

İkinci bizi rahatsız eden konu: Yurt dışında, yurt içinde bedelli askerlik yaptırıyorsunuz. Bu parayı ödeyemeyenleri ise ölüme gönderiyorsunuz. İşte, bu, bizi rahatsız ediyor. Anayasa diyor ki: "Vatan hizmeti her Türk'ün hakkı ve ödevidir." "Parası olmayan yapamaz." demiyor. Eğer parası olana bedelli askerlik yaptırmaya çalışırsanız parası olmayan ya da askerlik yapmak istemeyenlere de çözüm bulmak, çözüm üretmek mecburiyetindediniz yani eşitliği sağlamak durumundasınız ama eşitlikten ne anladığınızı hepimiz çok iyi biliyoruz.

Ne yapabilirsiniz? Öğrencilere yaz tatilinde askerlik hizmeti yaptırabilirsiniz mesela. Çok uzun süreli ödeme sağlayabilirsiniz. Kışla yerine kamu hizmeti yaptırabilirsiniz. Gerçekten yoksul ise ödeme hiç almayabilirsiniz ama siz, her zaman olduğu gibi burada da ayırım yapıyorsunuz. Yani, vatandaşların devletten duygusal olarak kopmasına neden oluyorsunuz, yazık ediyorsunuz.

İyi akşamlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atıcı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam dört önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 2'nci maddesiyle 1111 sayılı Askerlik Kanunu'na eklenen geçici 53'üncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır	Ramazan Can	Osman Aşkın Bak
Tokat	Kırıkkale	Rize
Abdurrahman Öz	Hüseyin Özbakır	Gökcen Özdoğan Enç
Aydın	Zonguldak	Antalya
Hakan Çavuşoğlu		
Bursa		

"GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizli askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvurmamaları ile başvurdukları hâlde döviz ödemelerini tamamlamadıkları için dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılanlardan Ek-1'inci maddedeki şartları taşıyanlar, 31 Aralık 2017 tarihine kadar 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Yukarıdaki fıkralar kapsamına girenlerin fazladan yaptıkları ödemeler iade edilmez."

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Murat Bakan	Bihlun Tamaylıgil	Lale Karabıyık
İzmir	İstanbul	Bursa
Kadim Durmaz	Mahmut Tanal	Selin Sayek Böke
Tokat	İstanbul	İzmir
	Yakup Akkaya	
	İstanbul	

"MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları

kendilerine iade edilir.”

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Günal

Erhan Usta

Erkan Haberal

Antalya

Samsun

Ankara

Kamil Aydın

Kadir Koçdemir

Mustafa Mit

Erzurum

Bursa

Ankara

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Milleti Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mizgin Irgat

Abdullah Zeydan

Diyarbakır

Bitlis

Hakkâri

Erol Dora

Dilek Öcalan

Berdan Öztürk

Mardin

Şanlıurfa

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin ve Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde konuşacak var mı, gerekçe mi okutayım?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Berdan Öztürk konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Berdan Öztürk, Ağrı Milletvekili.

Buyurun Sayın Öztürk. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

BERDAN ÖZTÜRK (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tasarının 2'nci maddesi için verdiğimiz değişik önergesi üzerinde partim adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, kanuni bir düzenleme yapıldığı zaman, bir değişiklik yapıldığı zaman, bunun adil olması ve herkese, aynı durumda olan tüm kesimlere eşit şekilde uygulanması gerekiyor. Bu maddede, baktığımız zaman, parası olan askerlik yapmasın, parası olmayan gidip askerlik yapsın. Bu, tamamıyla adaletsiz bir düzenlemedir, yanlıştır, hukuka ve vicdana uymamaktadır. Askerlik meselesinin kesin bir şekilde çözülebilmesi için, bu sorunun çözüme kavuşturulabilmesi için tek yol vardır, vicdani ret yolunu devletin tanınması, Meclisin bu yönde adım atmasıdır.

Vicdani ret nedir? Vicdani redde baktığımız zaman, en basit anlamıyla, kişilerin ahlaki tercihleri farklı olabilir, kişilerin farklı politik görüşleri olabilir, aynı şekilde, kişiler dinî inançlarından dolayı askerlik yapmamak isteyebilirler; bu, onların en doğal hakkıdır. Bu sebeple, vicdani ret müessesesinin din ve vicdan özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerekiyor. Sizlerin de bildiğiniz gibi, hem Anayasa'da hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde hem de Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nde vicdani ret hakkı, din ve vicdan özgürlüğü hakkı tanınmıştır. Bu açıdan, en uygun düzenlemenin vicdani ret hakkı olduğunun altını bir kez daha çizmek istiyorum.

Savaşlara karşı olan, savaşların yürütücüsü olan ordulara hizmet etmek istemeyen kişilere zorla üniforma giydiren eline silah verilmemesi gerekir. Çünkü yurttaş kişi, politik görüşleri ve dinî inançları doğrultusunda ordusuz, sınırsız, devletsiz, özgür bir dünyada yaşama isteğini bu yolla, bu yöntemle ifade etme hakkına sahiptir. Emir almak ve vermek, itaat etmek ve hükmetmeye dayalı militarist bir yapı içerisinde yer almak istemeyen, şiddet kullanmayı ve insan öldürmeyi istemeyen yurttaşları bir avuç kesimin, zümrenin çıkarları için cepheye sürüp “Git, şehit ol.” diyemezsiniz. “Erkek millet”, “asker millet”, “askerlik yapmayana adam denmez” tarzında hem eril zihniyeti yansıtan hamaset ve gericilik kokan bu zihniyetle gündelik hayatta her gün yeniden ürettiğiniz bir kurumun, siyasette de nasıl yer işgal ettiğini hepimiz çok iyi biliyorsunuz. Bu ülkenin yakın tarihi vesayet rejiminin tahribatlarıyla doludur.

Değerli milletvekilleri, devletin, vicdani ret hakkına karşı geliştirdiği direncin aşığından yukarıya militarist bir toplum yaratma hevesi ve kürdistanda süregelen orta yoğunluklu savaşla yakından ilgisi, alakası vardır. Özellikle son otuz yılda yürütülen bu kirlili savaşta zorunlu askerlik uygulaması, savaşın sürdürülebilmesinin temel nirengi noktası olmuştur. Yoksul, emekçi halk çocuklarının hep cepheye sürülerek şehitlik hamasetiyle savaş, sürdürülebilir ve katlanılabilir bir düzeyde tutulmaya çalışılmıştır.

Soruyorum sizlere: Bu savaşta neden hep yoksul, emekçi halk çocukları ölüyor? Bugüne kadar girilen bu kirlili savaşta kaç tane milletvekilinin çocuğu, o çok övündüğünüz şehadet şerbetini içmiştir, kaç tane bakanın çocuğu, kaç tane generalin çocuğu, kaç tane zengininin çocuğu şehadet şerbeti içmeye nail olmuştur? Biz biliyoruz ki o halkın çocuklarına içmeyi tavsiye ettiğiniz şehadet şerbetini çocuklarınızın içmesinden hepimizin ödü kopuyor. Savaş naraları atan bakanların, çığırkanlık yapan vekillerin, masa başında operasyon yürüten yüksek rütbelilerin çocukları da yüksek bedeller ödeyerek yapıyorlar askerliğini. Sizin de bildiğiniz gibi bunlar da bu şekilde askerliğini yapıyorlar, ödedikleri bedel, TL cinsinden, dolar cinsinden, euro cinsindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERDAN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Enerji Bakanı, şehit olmak istiyor. Buyursun gitsin Cizre'ye, Sur'a, Silopi'ye, kim tutuyor kendisini? Madem savaşmaya bu kadar meraklısınız, neden çocuklarınızı göndermiyorsunuz oralara? Öyle vatanseversiniz ki vatanseverliğiniz nutuk atıp, parayla askerlik yaptırmaktan ibarettir. Boşuna dememişler zenginimiz bedel öder, yani para öder, askerimiz fakirdendir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı talebi vardır, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, okutacağım iki önerge, aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Erhan Usta	Erkan Haberal
Antalya	Samsun	Ankara
Kamil Aydın	Kadir Koçdemir	Mustafa Mit
Erzurum	Bursa	Ankara

MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1'inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bunların fazladan yapmış oldukları ödeme tutarları kendilerine iade edilir.”

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Murat Bakan	Lale Karabyık	Kadim Durmaz
İzmir	Bursa	Tokat
Mahmut Tanal	Yakup Akkaya	Bihlun Tamaylıgil
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	Selin Sayek Böke	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önergeler hakkında Kamil Aydın, Erzurum Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Saygıdeğer Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; ilgili maddeye verdiğimiz önerge nezdinde bir konuşma yapmak üzere huzurlarınıza geldim. Öncelikle bütün hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bütün siyasi icraatlarda olduğu gibi Hükûmetin millî savunma gibi, Türk Silahlı Kuvvetleri gibi çok ciddi bir yapıyla ilgili ikircikli politikalarından uzak durmasını özellikle tavsiye ediyoruz. “Yurt içi ya da yurt dışı bedelli askerlik” kavramının içeriği, tanımı, hatta bedeli dahi birtakım siyasi mülahazalarla, zaman zaman değişkenlik arz etmiştir. Yani, daha önceleri “Efendim, herkes parasını verecek. Mehmet'imın günahı ne? Mehmet neyi verecek?”ten çark edip “Bedelli askerliği nasıl yapıyoruz? Kaç yapalım, 20 mi olsun, 15 mi olsun?” noktasına geldik. Düne kadar, yine, yetkili ağızlardan hep duyduğumuz bu yapıyı zedeleyici birtakım ifadelerden çark edildiğini fark ediyoruz. Ne idi? Bağırırsaklarını temizleyen bir Türk Silahlı Kuvvetlerinden, “karton ordu” ifadelerinden, “Orası yan gelip yatma yeri değil.” denen aşağılayıcı ifadelerden bugün millî ve yerli noktasına geldik.

Gelenekten geleceğe demeye çalışıyoruz. Evet, bunu demek için Milliyetçi Hareket Partisinin kırk altı yıllık mazisine bir bakın, söylemleri ile eylemleri arasında büyük bir tutarlılık vardır. Çünkü, her zaman önce ülke ve millet çıkarlarını ön plana almış bir harekettir; günübirlik, konjonktürel değildir.

Şimdi, özellikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin millî ve yerli platforma oturtulmasının mazisi çok eskidir. Adını dahi telaffuz

edemediğiniz Yusuf Has Hacıb'in Kutadgu Bilig'ine bakarsanız devlet büyüklerine birtakım tavsiyeler vardır. Burada da ordunun, silahlı gücün, aynen yıllar sonra, asırlar sonra Mustafa Kemal'in "Yurtta sulh, cihanda sulh!" özdeyişinin çok detaylı bir anlatımı vardır. Dolayısıyla, bugün ricamız bu bağlamdadır. Tekrar içeride ve dışarıda barışı, huzuru, güvenliği önceleyen bir yapıya kavuşmayı istiyoruz.

Bunları söyledikten sonra, bir iki de hepimize gelen birtakım sıkıntıların ifadesi söz konusu. Efendim, sadece kadro fazlalığı olan albaylarımızın emekliliğe sevk edilmesinin teşviki değil, bizim Türk Silahlı Kuvvetlerimizde gerçekten kanayan yara hâline dönüşmüş birtakım sıkıntılarımız var. Özellikle uzman erbaşlarımızın, Sayın Başbakanın çeşitli siyasi mülahazalarda kullanıp... Özellikle Malatya mitingini çok iyi hatırlıyorum. 28 Ekimde Malatya mitinginde beyan ettiği bir ek gösterge vardı. "2200'den 3000'e çıkaracağız!" denirken bir sürü uzman erbaş arkadaşımız şu şikâyetinde bulundu: "Biz hiçbir zaman 2200 ek gösterge karşılığında bir ücret almadık ki." Çünkü onları engelleyici aynı yapı içerisindeki, efendim, birtakım maddelerle bu engellenmiş. Yani "2'nci dereceye, 1'inci dereceye gelme imkânımız hiç olmadı ki..." Dolayısıyla, bu arkadaşlarımızın, şu anda gerçekten cansiparane mücadele içinde olan, teröre karşı canlarını ortaya koyan bu kardeşlerimizin bu haklarının bir an önce düzeltilmesini istiyoruz. Aksi takdirde, onların maaşlarına yansıyan, bu ek göstergeden kaynaklanan durum rütbelilerde 400'ken onlarda 100 TL civarındadır.

Diğer bir sıkıntılı grubumuz: Yine, Millî Savunma Bakanlığı ya da Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan sivil memur kardeşlerimiz var. Kâğıt üzerinde 657'ye tabi olup ama uygulamada ikircikli bir yapıya sahip olunan bir durum söz konusu.

Bu arkadaşlarımız da özellikle 232 ve 233'üncü maddelerinin engelleyici olduğunu belirtiyorlar. Hizmet tanımları yok. "Memur" atfediliyorlar ama buldukları kurum içerisinde istedikleri işi yapmak zorunda kalıyorlar kurum amirinin ifadesiyle. Bunlar, gerekirse de, efendim, 145'inci maddenin engelleyici olmasına rağmen askerî mahkemelerde yargılanıyorlar.

Diğer bir şey ise: Bunların özlük haklarının düzeltilmesi ve eğer askerî bir memuriyet söz konusu ise lojmanlardan - yüzde 55, yüzde 45 subay ve astsubayların yararlandığı lojman imkânından- bunlara sadece, diğer uzman ve memurlarla beraber, yüzde 5'lik bir dilim reva görülmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) - Bunların düzeltilmesini, bir de malullerin şartlarının yeniden ele alınarak, gerçekten, "gazilik" tanımının da yeniden ele alınıp daha geniş, daha kapsayıcı, mağduriyetten uzak bir yapıya büründürülmesini arz ediyorum.

Bütün yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında Murat Bakan, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, milletvekili arkadaşlarımız; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Alman şair Goethe der ki: "Cehaletten korkarım ama örgütlü cehaletten daha çok korkarım." İşte, yaşadığımız tam da budur. Cehalet örgütlendi, cehaletin örgütlenmesine katkı sunan yarı cahillerin eseridir dün uygarlığın sembolü Sultanahmet Meydanı'nda patlatılan bomba ve birçok güzel ülkeden güzel ülkemize, o güzel canlar düştü kadim toprağımıza, anıları önünde saygıyla eğilerek başlıyorum bu çatı altındaki ilk konuşmama.

Değerli arkadaşlar, Sultanahmet'te patlayan bomba daha önce Suruç'ta, Diyarbakır'da, Ankara Garı'nda, Mısır'da, Beyrut'ta, Paris'te patlayan cehalet bombalarının devamıdır. Dünyada iyi insanlar Paris katliamı için ayağa kalktı ve doğruyu yaptı. Biz ise kendi coğrafyamızda, ülkemizde ve komşularımızda ölümleri dizi film izler gibi izliyoruz. Ölümü, acıyı kanıksadık, her şey sıradanlaştı. Ölümlerimizi ayırıştırıyor, acılarımızı yarıştırıyoruz. Bu durum ölümlerden daha vahimdir çünkü toplumun ruhu topyekûn ölüme, çaresizliğe, korkuya terk ediliyor.

Sultanahmet'te can verenlerin çoğu Alman'dı. Bu nedenle, sosyal demokrasinin sembol ismi Willy Brandt'tan bir alıntıyla devam etmek istiyorum konuşmama. Nobel Barış Ödülü aldığı Almanya'nın acılı dönemine atıfta bulunarak şu cümleyi söylemişti Willy Brandt: "İyi bir Alman ırkçı olamaz." Şimdi, ben bir sosyal demokrat kardeşiniz, arkadaşınız olarak bu kürsüden tekrar etmek istiyorum: İyi insanlar ırkçı olamazlar, iyi insanlar kardeş olurlar. Ülkemin iyi insanları, korkuyu yenin ve ortaya çıkarın. Siz daha çöksünüz, sizin sesiniz kötülerin sesini rahatlıkla bastırır ve susturur.

Yine ünlü Alman rejisör Fassbinder'in ünlü eserinin adı şuydu: "Korku Ruhu Yer" Korkunun ruhu nasıl kemirdiğini, insanı nasıl erozyona uğrattığını anlatır eserinde. Ülkemizde korkunun ruhlarımızı yemeye başladığı bu dönemde en başta biz halkın vekilleri olarak korkunun ruhumuza inmesine izin vermeyelim. Bu dostane, belki de naiçe temennim aynı zamanda siz iktidar vekili arkadaşlarımız içindir.

"Barış" kelimesinin çok kullanıldığı dönemler gerginliğin, şiddetin tırmandığı dönemlerdir. Kendi iç dünyasında barışı sağlayamayan yöneticilerin öfkelerini topluma yönlendirerek rahatladıklarını anlamak için psikolog olmaya gerek yok. Ne yazık ki coğrafyamız bu vahim durumu yaşıyor. Bugünlerde "barış" kelimesi ülkemizde yazarların, siyasetçilerin, aydınların dilinden öteye geçmiş ve halkın dilindedir. Bu, son derece anlamlı ve kıymetlidir. Korku duvarını yıkmalıyız, "barış" diye haykıran kitlelere kulak vermeliyiz. Bir siyasetçinin yapacağı en büyük hata kendisini hep haklı görmesidir. Oysa hak ve gerçek her gözlükten ayrı gözlükür ve kendisini en haklı, en vazgeçilmez sanan politikacılar bu dünyayı insanlığa zindan edenlerdir. İşte, Hitler, Mussolini, Stalin ve daha niceleri. Bırakalım, en haklıyı Hak ve halk tayin etsin. Onun için, herkes haklı savaş, haklı şiddet kavramlarını yeniden değerlendirmelidir. Bu tür jargonların toplumu şiddete, nefrete, kine yönlendirdiğini bir daha, bir daha anlatmalıyız topluma.

Değerli arkadaşlar, bireyler arasındaki, özellikle bu Mecliste milletin vekilleri arasındaki dil barış dili, diyalog, hoşgörü dili olmalıdır. Biz bunu yapmazsak toplumdaki bunu bekleme hakkımız da yoktur. Bizler bu toplumun rol modelleriyiz. Bu kürsüde birkaç saniyelik alkış uğruna barışı, erdemi heba etmeyelim. Meclis kelimesi erdemli insanların bir arada olması değil midir? Fikirlerin seviyeli çatışması umuda, insanların çatışması ise ağıda dönüşür. Çağımızda hiçbir devlet, hiçbir toplum "Barış beni ilgilendirmez." diyemez. Bizim tarafımız bellidir, biz barışın yanındayız. Barışın filizlenmesi ise hümanizmin etkide olduğu

topraklarda olur. Bu topraklar, Anadolu'muz hümanizmanın ana vatanıdır, Mevlâların, Hünkârların, Yunusların ve daha nice bilgelerin ektiği hümanizma ağaçlarının meyvelerine sadece elimizi uzatmamız yeterlidir. "Aklın ve mantığın yetmediği yerde üçüncü göz devreye girmelidir." der Galilei. O üçüncü göz bizim kültürümüzde gönül gözüdür sevgili arkadaşlar. Gönül gözümüzü devreye sokma becerisini gösteremezsek korkarım ki bu kan kokusuna daha da alışacağız. Bu, insanlık için bir felaket olur.

Sevgili arkadaşlar, yasayla ilgili olarak da şunları eklemek istiyorum: Dövizle askerlik hakkından yararlanmak için müracaat etmiş olanların fazladan ödedikleri tutarların iade edilmeyeceğine ilişkin düzenleme doğru değildir. Bu, devletin hak etmediği bir tutarı yasaya dayandırarak zorla vatandaştan alması demektir. Böylece aynı durumdaki iki kişiye farklı uygulama yapılarak Anayasa'mızın eşitlik ilkesi ihlal edilmektedir. Bu, hukuk güvenliği açısından da tehlikeli olup vatandaşlarımızın devlete karşı güvenliğini azaltacak bir yaklaşımdır.

Sevgili arkadaşlar, sayın Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 2'nci maddesiyle 1111 sayılı Askerlik Kanunu'na eklenen geçici 53'üncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır (Tokat) ve arkadaşları

"GEÇİCİ MADDE 53- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dövizli askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvuranlardan, ek 1 inci maddede belirtilen şartları taşıyanlar, 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilen yabancı ülke parasını ödemiş olmak kaydıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 38 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere başvurmayanlar ile başvurdukları hâlde döviz ödemelerini tamamlamadıkları için dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılanlardan Ek-1'inci maddedeki şartları taşıyanlar, 31 Aralık 2017 tarihine kadar 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını başvuru sırasında defaten ödemeleri kaydıyla muvazaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Yukarıdaki fıkralar kapsamına girenlerin fazladan yaptıkları ödemeler iade edilmez."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı önerge hakkında...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önerge ile dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere 38 yaşının sonuna kadar başvuruda bulunmamış veya başvurdukları hâlde ödemelerini tamamlamadıkları için dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkarılan yükümlülerin de 1.000 Avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını ödemek suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarına imkân tanınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önergeyle değiştirilmiş maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinde yer alan "50" ibaresinin "15" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal

Kamil Aydın

Nuri Okutan

Antalya

Erzurum

Isparta

Kadir Koçdemir

Erhan Usta

Erkan Haberal

Bursa

Samsun

Ankara

Mustafa Mit

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz

Selin Sayek Böke

Lale Karabıyık

Tokat

İzmir

Bursa

Yakup Akkaya

Erkan Aydın

Mahmut Tanal

İstanbul

Bursa

İstanbul

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

MADDE 3- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'na ekli Değerli Kağıtlar Tablosu'nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6.a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle

düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı

5

b) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti

kimlik kartı

5

c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti

kimlik kartı

10"

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mizgin Irgat

Abdullah Zeydan

Diyarbakır

Bitlis

Hakkâri

Erol Dora

Dilek Öcalan

Garo Paylan

Mardin

Şanlıurfa

İstanbul

Berdan Öztürk

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında Garo Paylan, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; torba yasada en çok olan madde Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartıyla ilgili. Yeni kimlik kartlarımız olacak. Komisyonunda çok tartıştık bu meseleyi, kimlik kartları bu torba yasanın bir parçası olmasın dedik ancak maalesef o şekilde geldi.

Şimdi, kimlik kartlarında bir bam teli var; din hanesi. Din hanesi, benim hanemde -şöyle gördüğümüz gibi, herhâlde bu Mecliste birkaç kişide farklı yazıyor, herkeste "Müslüman" diye yazıyor- bende "Hristiyan" diye yazıyor.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Meclis kartlarımızda da yazıyor öyle.

GARO PAYLAN (Devamla) - Çocukluğumdan beri, bir devlet dairesine gittiğimde kimlik kartının önce önüne bakarlar, işte anlamadıkları bir isim var, Garo; hemen arkasını çevirirler, Hristiyan ve bu yüzden onlarca kez ayrımcılığa uğramışım.

NECİP KALKAN (İzmir) – Ayıp ya! Bu doğru değil ya!

GARO PAYLAN (Devamla) - Bir işim bir günde yapılacaksa bir haftada veya on günde yapılmamıştır, defalarca ayrımcılığa uğramışım.

NECİP KALKAN (İzmir) – Yakışıyor mu sana böyle palavralar?

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi, demokrasi dediğimiz...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Bakın, Lozan'ın gereği bu. Bu, ayrımcılık falan değil.

GARO PAYLAN (Devamla) - Burası demokratik bir ülke olacaksa... Çoğunluğun hakları değil, az olanların, azaltılmışların hakları korunursa ve onların ayrımcılığa uğrama riskleri azaltılırsa burası demokratik bir ülke olacak.

Din hanesinin kalkması için bir önerge verdik ancak AKP'li milletvekilleri tarafından reddedildi, yeni kimlik kartlarında. Biz bu yüzden AİHM'de mahkûm olduk. Avrupa Birliği'nin hiçbir ülkesinde kimlik kartlarında din hanesi yok ancak bizde ısrarla bu din hanesini koruma yönünde bir eğilim var, mahkûm olduğumuz bir gerekçeyle.

Bakın, din hanesi ne tip ayrımcılıklara yol açıyor? Bu, AİHM'deki karar sonrası "Efendim, isteyen boş bıraksın." diye bir madde getirildi. Burayı boş bıraktığınızda da karşındakinin yüzüne "Demek ki ateist." diye bakarlarsa, mesela kamu görevlileri.

Şunu söyleyeyim: Bu din hanesi dışında, Teşkilat-ı Mahsusadan kalma başka bir uygulamamız daha var. Hani, "Lozan'dakiler" diyorsunuz ya, Teşkilat-ı Mahsusada o Lozan'daki azaltılmışlarla ilgili soy kodu uygulaması yaptı ve soy kodu uygulaması Türkiye Cumhuriyeti devletinde hâlâ uygulanıyor. Benim soy kodum, Ermenilerin soy kodu 2'dir, Rumların 1, Musevilerin 3, Süryanilerin 4'tür. Niçin tutar soy kodunu devlet? Çünkü yaptığı uygulamalara baktığımızda, varlık vergisinde soy kodunu uygulamıştır. Benim dedemin mal varlığı, soykırımdan sonra ayağa kalkmaya çalışan dedemin mal varlığı bir kez daha varlığının 10 misli varlık vergisi uygulanarak gasbedilmiştir ve soy kodu uygulaması mesela, 6-7 Eylül 1955 uygulamalarında kapılara işaret vurulup yağmalanması için uygulanmıştır ve soy kodu hâlâ devrededir.

Devletimiz vatandaşlarının diniyle uğraşmamalıdır. "Osmanlı" diyorsunuz ya, Osmanlı'da dinî örgütlenmeler vardı. Dinî örgütlenmelere de insanlar giderlerdi... Mesela biz Patrikhane'ye gidip başvururuz, Patrikhane bir çocuğu vaftiz eder ve kaydeder. Devlet niçin insanlarımızı kaydediyor dini çerçevesinde? Siz değil miydiniz "Devlet din alanından çekilsin, din alanı özgürleşsin." diyen? Ancak bakın, hâlâ savunduğunuz Diyanet İşleri Başkanlığı "Cemevleri benim kırmızı çizgidir." diyebiliyor, ahkâm kesebiliyor din üzerine. Neden? Çünkü üstenci. Devletin bir dini var ve onu esas sayıp diğerleriyle ilgili "Kırmızı çizgidir." diye ahkâm kesebiliyor.

O açıdan, bizim devlet olarak önce kimlik kartlarından başlayarak din hanesini kaldırmamız gerekiyor, din alanından çekilmemiz gerekiyor, din alanını da dinî örgütlenmelere bırakmamız gerekiyor. O kayıtlarda din haneleri kalmamasın, soy kodları kalmamasın, insanlar ayrımcılığa uğramasın, insanlar bir kez daha devlet dairelerinde ayrımcılığa uğramasın.

Bu yönde önergemiz var ilerleyen maddelerde, desteklerinizi bekliyoruz din hanesiyle ilgili ve ilerleyen günlerde de soy kodu uygulamalarıyla ilgili.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Erkan Aydın (Bursa) ve arkadaşları

MADDE 3- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'na ekli Değerli Kağıtlar Tablosu'nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6.a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle	
düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	5
b) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti	
kimlik kartı	5
c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti	
kimlik kartı	10"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında Erkan Aydın, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

60 sıra sayılı kanunun birinci bölüm 3'üncü madde önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Çarşıda, pazarda yangın yeri varken şimdi bir de nüfus cüzdanlarına ödenecek parayla yangının üzerine benzin dökülüyor. İşsizliğin, yoksulluğun çıkı gibi büyüdüğü bir ülkede, işçinin, memurun, esnafın, çiftçinin kan ağladığı bir ülkede Hükümet bahar havası estiriyor.

Yılbaşında asgari ücrete zam yapıldı, hepimiz destek verdik. Yetmez, CHP'nin önerdiği gibi 1.500 olsun dedik, Hükümet 1.300 TL dedi, yasayı çıkardı. Ertesi sabah bir kalkık vergi oranları artırıldı, işneden ipliğe her şeye zam yapıldı. Ne oldu? Asgari ücretli, dar gelirlili açlık sınırına mahkûm edildi.

Rakamlar acı bir tabloyu ortaya koyuyor. Türkiye İstatistik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı istatistikleri üzerinden yapılan hesaplama göre, asgari ücretlinin üç öğün için kişi başına ayırabildiği tutar 3 lira 75 kuruş olurken, öğün başına bu tutar sadece 1 lira 25 kuruş düzeyinde.

En yoksul yüzde 20'lik kesim yaşamını sürdürebilmek için gelirinin ancak yüzde 33,7'sini gıda ve benzeri harcamalara ayırmaktadır. Eşi çalışmayan ve 2 çocuklu bir asgari ücretli asgari geçim indirimli aylık 1.300 liralık gelirden gıda için günlük ayırdığı 15 lirayla hem eşinin hem kendinin hem de çocuklarının karnını doyurmak zorunda.

TÜİK madde fiyatları istatistiklerine göre Kasım 2015 tarihi itibarıyla ortalama kira bedeli 666 lira, oysa asgari ücretli kira ve diğer konut harcamaları için yalnızca 418 lira ayırabiliyor.

Tek bir belediye otobüs biletinin Türkiye ortalamasında 1 lira 79 kuruş olduğu koşullarda -ki bu rakam büyük kentlerde çok daha fazla- asgari ücretlinin ulaşım için ayırabildiği günlük pay sadece 3,5 lira. Bu gelire de tek yön bir bilet alınabiliyor.

2015 yılının son dört ayında 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 1.450 lira, yoksulluk sınırıysa 3.966 lira olarak tespit edildi. Yani yeni asgari ücret açlık sınırının da altında bulunuyor. Şimdi, bu yetmedi, kişi başına 8 liradan da kimlik kartı dayatılıyor. Hükümet maalesef doğrudan gelen bir hak olan vatandaşlığı bir gelir kalemi olarak görüyor. Tasarıya göre yıl sonuna kadar çipli kart 8 TL üzerinden halka dağıtılacak. 4 kişilik bir aile için bu rakam 32 lira. Sosyal bir devlette doğuştan gelen bir hak olan kimlik kartı için vatandaşın para talep edilebilir mi? Bu parayı ödeyemeyenler kimlik kartı olmadan mı yaşayacak? Dağıtılacak çipli kartın maliyetinin 5 TL civarında olduğu biliniyor. Demek ki her vatandaşın 3 TL fazla para alınacak. 76 milyon dolayındaki vatandaşımızın kimlik kartlarını alması hâlinde ödeyeceği para 598 milyon TL. Kart maliyetinin 5 TL olması düşünüldüğünde vatandaşın fazladan 146 milyon TL para alınacak. Bu para nerede harcanacak, merak ediyorum. Bu nedenle soruyorum: Kimlik kartlarından elde edilecek ek geliri nerede harcayacaksınız?

Maddenin (a) ve (b) fıkralarına göre kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartları ve değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartları 8 TL'den 15 TL'ye yükseltiliyor, yüzde 95 oranında zam.

Değerli milletvekilleri, Türkiye nüfusunun önemli bir kısmı kırsal kesimde yaşıyor, ağır bölgesel ve coğrafi şartlar hâkim. Birçok köyün özellikle kış aylarında yolları kapalı. Bu kırsal kesim göz önüne alındığında yeni doğan bir bebeği zamanında kayıtt ettirmesi mümkün değil. Değil yasal süre içerisinde, aylarca nüfus kağıdı çıkaramayan aileler var. Özellikle güneydoğuda sokağa çıkma yasaklarının, şiddetli çatışma ortamlarının yaşandığı bugünlerde zamanında nüfus cüzdanı çıkartmak neredeyse hayal. Şimdi, Hükümet bu zor şartlar altında bir ceza daha veriyor, en doğal hakta yüzde 95 oranında zam yapıyor.

Değerli milletvekilleri, dar gelirlinin, asgari ücretlilerin evinde aş yok, yakacak odunu kömür yok, sırtında paltosu yok. Elinde ne var? Bir tek nüfus cüzdanı. Şimdi Hükümet bunu da gelir kapısı olarak görüyor. Şimdi soruyorum: Kimlik kartı parasını ödeyemeyenler ne yapacak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı yok mu sayılacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Ne olacağını ben söyleyeyim: Aziz Nesin'in oyunundaki gibi "Yaşar ne yaşar ne yaşamaz." olacak ve yaşadıkları da kayıtlarda olmayacak.

Onlarca yurttaşımız insanca yaşamayı hak ediyor.

Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinde yer alan "50" ibaresinin "15" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nuri Okutan (Isparta) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında Nuri Okutan, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Okutan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

NURİ OKUTAN (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili grubum adına söz almış bulunuyorum. Herkesi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Esasen, görüştüğümüz konu fevkalade önemli, elektronik kimlik kartı meselesi. Ben mesleğe girdiğimden beri, giriş sınavlarında... Kaymakamlıkta bir mesleki sınav, kaymakamlık sınavı yapılır. Kaymakamlık sınavlarında karşılaştığımız ve meslekte hem kaymakam olarak hem vali olarak uygulamasını da yaptığımız ve hedef olarak gördüğümüz bir uygulamanın kanun tasarısını burada görüşüyoruz. Geline bu noktadan ben fevkalade mutlu olduğumu, gelinen bu aşamanın kesinlikle kutlanması, tebrik edilmesi gereken bir aşama olduğunu burada ifade etmek isterim. Bizim de esasen, bu elektronik kimlik kartıyla ilgili yasa tasarısını desteklediğimizi de buradan belirtmek isterim.

Ancak, konu fevkalade önemli, bütçesi bakımından da önemli. Bu kanun geçtikten sonra, yaklaşık 1 milyar doları kapsayan bir bütçeyle karşı karşıyayız, sadece kimlik kartlarının değiştirilmesiyle ilgili bir bütçedir bu. Elektronik kimlik kartı sistemine diğer kurumlardaki –mesela vergi kimlik numaralarının, mesela sosyal güvenlik kimlik numaralarının- ve diğer birimlerdeki kimlik numaralarının da uyumlaştırılmasıyla ilgili sistemin kurulmasını buraya dâhil etmiyoruz. Bunu da dâhil edersek milyarlarca dolarlık ekonomik boyutu olan bir hususu tartışıyoruz ama ondan önce, konunun kendisi önemli. Konu, doğrudan nüfus cüzdanlarının kimlik kartı hâline dönüştürülmesiyle ilgili.

Ciddi bir devlet, modern bir devlet ve “Devletim.” diyen bir devlet iki hususa en azından dikkat etmek zorunda. Kimlik veriyoruz; vatandaşı tanımlıyoruz, vatandaşla olan ilişkimizi kuruyoruz. İki kayda çok önem verilmesi gerekiyor. Bunun birisi toprak; ülkemizin içerisindeki tüm toprakların envanterini iyi tutmak zorundayız, kayıtlarını iyi tutmak zorundayız. Bu kayıtlar ne? Tapu ve kadastro kayıtları. Diğer taraftan da vatandaşlarımızın yani o ülke içinde yaşayan vatandaşların kayıtlarını iyi tutmak zorundayız. Bu kayıtları iyi tutarsak hem vatandaş-devlet arasındaki ilişkileri doğru kurmuş olacağız hem vatandaşın güvenlik, refah ve eğitim, sağlık gibi diğer kamu hizmetlerini güzel şekilde vermiş olacağız hem de kurumlar arası ilişkiyi, devletin etkinliğini, kamu düzeninin düzgün şekilde sağlanmasını da gerçekleştirmiş olacağız. Ancak maalesef, bu ciddiyet içinde Hükümet tarafını görmüyoruz. Kanun taslağının hazırlanışından getirilişine kadar ve Mecliste bunun değerlendirilmesine kadar çok ciddi yanlışlıklar olduğunu buradan belirtmek isterim.

Ben bu kanun taslağıyla ilgili baştan da belirttim, biz bunu destekliyoruz ama katkıda bulunmak isterdik. İçişleri Komisyonunda bu değerlendirilmedi. Ben İçişleri Komisyonu üyesiyim. Bakın, kabaca söylüyorum, 3-4 milyar dolarlık bir iş. Ben, bu bütçeyi orada tartışmak isterdim, sorular sormak isterdim. Şimdi, neden bir yılı geçti bu kanun tasarısı bakanlıktan çıkmalı? Neden şimdi gündeme geliyor, böyle çok önemli bir yasa tasarısı böyle bir torba kanunda değerlendiriliyor? Bunun bu akçeli tarafını da sorgulamak isterdim.

Şu anda nüfus cüzdanlarını Muhasebat Genel Müdürlüğü bize temin ediyor, nüfus il müdürlüklerine veriyor, onlar vatandaşlarımıza 8 liraya dağıtıyor. Şimdi, yeni gelecek kart kaç liraya ve kimler tarafından dağıtılacak? Bunu kim alacak? Nasıl ihale edilecek? Vaktim de kalmadı, belki diğer hususlarda bunu değerlendiririz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURİ OKUTAN (Devamla) – Burada, yaklaşık 80 milyon nüfusu dikkate aldığımızda, bekleniyor ki 10 dolar civarında bir kart maliyeti olacak, sadece devlete gelişi -vatandaşa kaç liraya verilecek, o başka- bu da 800 milyon dolar eder. Her yıl yeni doğum, kayıtların yenilenmesi, medeni hâllerdeki değişiklikler vesair, altın yumurtlayan tavuk. Bundan, inşallah sıra, söz gelirse diğer konuşmalarında bahsederim.

Herkesi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Okutan.

Önergeyle ilgili bir öneri vardır.

Buyurun Sayın Akçay, size söz veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3'üncü maddedeki önergemizde yer alan “15” ibaresinin “30” olarak değiştirilmesini teklif ediyoruz. “30” olarak kayıtlara geçmesini...

BAŞKAN – Evet, önergede yer alan “15” ibaresinin “30” olarak değiştirilmesi suretiyle önergenin işleme konulmasını Sayın Erkan Akçay önerge sahibi olarak talep ediyor.

Komisyonla soruyorum: Uygun görüyor musunuz? Katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Takdire bırakıyorsunuz tabii ki.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyon ve Hükümetin üstünde baskı var.

BAŞKAN – ...bu hâliyle...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, ama Komisyon ile Bakanın üzerinde baskı var çünkü grup başkan vekiline bakarak karar veriyorlar. Yani, lütfen bu...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, kaç defadır müdahale ediyorsunuz Komisyon Başkanı ile Bakana.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani Komisyon Başkanının iradesini dikkate almak zorundasınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İlk önce Komisyon Başkanının ve Sayın Bakanın üzerindeki baskıyı kaldıralım yani özgür iradeleriyle karar versinler.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ben, eğer Komisyon bir yanlışlık yapıyorsa İç Tüzük'e göre bunu düzeltmek zorundayım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama bu bir değil, iki değil; üç oldu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılabilmesi için Komisyonun çoğunluğunun burada olması gerekiyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O zaman uyarın, İç Tüzük'le ilgili bazı şeyleri okusunlar.

BAŞKAN – Burada olmaksızın “Katılıyorum.” demesi İç Tüzük'e göre mümkün değil. İç Tüzük'ün 45'inci maddesi bu konuda gayet açıktır efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, eğer yeni bir madde ihdası olsaydı, Komisyona ihtiyaç vardı aksi takdirde gerek yok. Yani, açık, net; İç Tüzük budur.

BAŞKAN – Efendim, fark etmiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok efendim.

BAŞKAN – 45'inci maddeye göre...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük açık ve net diyor. Yeni madde ihdası olsa siz çağıracaksınız Komisyon üyelerini, Komisyon üyeleri...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Doğru diyor, yeni madde ihdası yok ki Sayın Başkan!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, bu böyle olmaz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, devam edelim.

BAŞKAN – Bir saniye efendim...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Değişiklik önerleriyle ilgili Komisyon çoğunluğu gerekmiyor.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 45'inci maddesine göre, komisyon temsilcisi komisyon metninde herhangi bir değişiklik öngören öneriyi reddetmekle görevlidir, ona katılması İç Tüzük'e göre mümkün değildir. Katılabilmesi için komisyon çoğunluğunun burada olması gerekiyor yani toplantı yeter sayısı olarak ifade ettiğimiz sayının burada olması gerekiyor. O sayı burada olmaksızın komisyon temsilcisinin, sözcünün “Katılıyorum.” demesi mümkün değildir. Ben bunu hatırlatmak, aramak zorundayım. Benim yaptığım budur. İç Tüzük'e uygun hareket edilmesini sağlıyorum efendim.

Önergeyi değişik hâliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge çerçevesinde, bu doğrultuda değiştirilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam üç önerge vardır.

Okutacağım ilk iki önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinde yer alan “8” ibaresinin “5” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Kamil Aydın	İsmail Faruk Aksu
Antalya	Erzurum	İstanbul
Kadir Koçdemir	Erhan Usta	Erkan Haberal
Bursa	Samsun	Ankara
Mustafa Mit		
Ankara		

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Mahmut Tanal	Lale Karabıyık
Bursa	İstanbul	Bursa
Kadim Durmaz	Yakup Akkaya	Bihlun Tamaylıgil
Tokat	İstanbul	İstanbul
Selin Sayek Böke		
İzmir		

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Abdullah Zeydan
Diyarbakır	Bitlis	Hakkâri
Erol Dora	Berdan Öztürk	Ayhan Bilgen
Mardin	Ağrı	Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında Ayhan Bilgen, Kars Milletvekili.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; güvenlik sektörüyle ilgili, askerlikle ilgili yasa yapım süreçlerinin sivil katılıma açık olması aslında uluslararası kamuoyunda yaklaşık kırk yıldır tartışılıyor ve buna dair de mekanizmalar var. Ama ne yazık ki ülkemizde, değil yasa yapım süreçlerine katılım, neredeyse fiilî uygulamayı sivil denetimin bile imkânı yok. Bu mekanizmalar Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelerde de aslında zorunlu kılınmış olmasına rağmen, ne yazık ki hem bu sorumluluklar yerine getirilmiyor hem de diğer denetim mekanizmalarının hayata geçirilmesi imkânsızlaştırılıyor.

Yasa yapım süreçlerine sivil katılımın sağlanması aslında demokrasinin de olmazsa olmazlarından. Tabii, askerlikle ilgili işlerin teknik ya da uzmanlık gerektiren boyutları olmakla birlikte, esas itibarıyla eğer toplum yararı yasa yapım sürecinin olmazsa olmazı ise bu durumda bu sürece toplumun nasıl baktığının, nasıl yaklaştığının ölçülmesi de siyaset kurumu açısından bir zorunluluktur. Bugün tartıştığımız konularla ilgili toplumun nasıl yaklaştığını yani zorunlu askerlik konusuna toplumun nasıl baktığını, askerde sivil şüpheli ölümlerle ilgili toplumun kaygılarının, korkularının neler olduğunu ölçmeye, öğrenmeye bile ne yazık ki cesaretimiz yok ve bunu da savunurken kurumları yıpratmama adına iddia edebiliyoruz, ifade edebiliyoruz. Oysa tam tersine, bu kurumların topluma hizmet etmesi tam da varlık sebeplerinin gereğidir. Dünyada buna dair çok ciddi kurumlar var, uygulamayı izlemeye dair kurumlar var. Mesela, Amerika Birleşik Devletleri'nde polis izlemeye dair mekanizmalar var. İsrail'de kontrol noktalarını takibe dair sivil izleme mekanizmaları var. Liberya'da, Arjantin'de, Malezya'da, dünyanın birçok ülkesinde buna dair ciddi çalışmalar, yasal haklar, sivil toplum örgütlerine tanınmış yasal haklar ve hatta askerî bürokrasiyi denetleyen, izleyen, polisi, iç güvenlik birimlerini denetleyen sivil kurumlara tanınmış ciddi bir statü var. Tabii, eğer, bunu bir güvenlik zafiyeti gibi algılayan bir siyaset aklına sahipseniz, böyle bir yönetim kültürüne sahipseniz, bu durumda bunları tartışmaya, bunları konuşmaya henüz cesaret edemezsiniz. Oysa tam tersine, eğer Türkiye, askerî bürokrasinin iç güvenlikle ilgili uygulamalarını ya da iç güvenlik birimlerinin fiilî uygulamalarını sivil denetime açmayı başarabilse, bununla ilgili doğrudan yasa yapma kanallarını açabilse, bununla ilgili sivil toplum örgütlerinin çalışmalarına imkân verse, izin verse galiba, bu ülkede hem insan güvenliğiyle ilgili hem de özgürlüklerle, barışla ilgili daha ciddi kazanımlar elde edeceğimiz ama ne yazık ki Türkiye'de hâlâ güvenlik ve özgürlük kavramlarının dengesinden bahsedener, dengesinden söz edenler bu iki kavramı birbirinin alternatifi gibi görüyorlar, birbirinin zıttı gibi görüyorlar. Oysa, artık güvenlik kavramı, dünyada devlet güvenliği bağlamında ele alınmıyor. Bu çok eski bir zihniyeti, 1930'ların, 1940'ların devlet zihniyetini yansıtıyor. Artık güvenlik kavramı, dünyada insan güvenliği, toplum güvenliği bağlamında ele alınıyor. Eğer insan güvenliği ve toplum güvenliğini esas alıyorsanız da toplumun kendi güvenliğini denetleyebilecek yetkinlikte olduğuna inanmak zorundasınız, demokrasinin asgari şartı budur. Türkiye'de de bu konuda, geçtiğimiz yıllarda, İçişleri Bakanlığı çatısı altında 3,5 milyon avroluk bir proje yapıldı ama şimdi, bırakın bu projenin gereğini yapmak, milletvekillerinin bile -sivil toplum örgütlerini, insan hakları örgütlerini bir tarafa bırakıyoruz- bu denetim işlevini, rolünü görmesine imkân vermeyen bir ortamdan geçiyoruz. Gerek Cenevre sözleşmeleri gerekse Türkiye'nin taraf olduğu diğer sözleşmeler, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi dolayısıyla güvenlik bürokrasisini doğrudan bağlıyor. Bugün, güvenlik bürokrasisinin yaptıklarından dolayı iç hukukta yargılanma yolu kapalı da olsa bir gün uluslararası hukuk önünde yargılanmanın bu kurumları daha çok yıpratacağını umarım bu Meclis erken fark eder.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım. Talepleri hâlinde, önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 4 – 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 3- 31.12.2016 tarihine kadar nşfus cşzdanlarından 5 TL değerli kağıt bedeli alınır ve bu bedelin tespiti Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılmaya devam edilir.”

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BŐTÇE KOMİSYONU SŐZCŐSŐ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hşkşmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hşkşmetin katılmadığı önerge hakkında İsmail Faruk Aksu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

Sşreniz beş dakikadır.

İSMAIL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'şncş maddesi hakkında grubum adına sşz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tşrkiye, kendisine sunduğu fırsatlar kadar içinde barındırdığı risklerle dolu bir coğrafyada yer almaktadır. Dolayısıyla, Tşrkiye'nin bşlgesel ve kşresel etkinliği, bu fırsatları ne olrde değerlendirdiği ve tehditleri ne oranda bertaraf edebildiğiyle doğru orantılı olacaktır; vatandaşlarının huzurunu ve gşvenliğini temin etmesi ile refahını artırabilmesi de buna bağlı olarak gelişecektir. Ancak, AKP iktidarları i ve dış gelişmeleri sağlıklı okuyamamış, fırsatları ve tehditleri doğru değerlendirememiş, Tşrk milleti için huzurlu ve gşvenli bir gelecek tesis edecek adımlar atamamıştır. Uygulanan i ve dış politikalar Tşrkiye'nin terşr ithal eden bir ũlke olmasına yol açmış, terşrle mşcadele yerine mşzakere yapılması sonucu şehirler silah ve bomba deposu hşline gelmiştir. Her gşn şehit haberleri gelmesi ve terşr olaylarının ivme kazanması bu yanlış politikaların bir sonucu olarak gelişmiştir. Nitekim, 20 Temmuzdan bu yana yaşanan gelişmeler ve özşm sşreci itirafları, aslında gaflet ile ihanet arasındaki çizginin bazen ne kadar ince olabileceğini de hepimize gşstermiştir.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda bilişim sularında ciddi artışlar gşrşlmektedir. Bu ortamda, her tşrlş kişisel ve ekonomik bilgilerin yşkleneceği çipli kimlik kartlarındaki bilgilerin gşvenliği nasıl sağlanacaktır? Yapılan bu dşzenlemenin kişisel verilerin istismar edilebileceği bir alana dşnşşmesinin şnşne nasıl geçilecektir? Tasarıda bu tereddştleri giderecek hususlara yer verilmemiştir, bu konuda ũzel bir dşzenleme de yapılmamıştır.

Yine, tasarıyla, nşfus ve vatandaşlık işlerinde çalışan personelin iş yşkşne uygun olarak mali haklarında iyileştirme yapılmamaktadır. Nşfus ve vatandaşlık hizmetlerinde çalışan memurlar için mutlaka ũzel bir fazla çalışma ũcreti dşzenlenmelidir zira ilgililerin çalışma şartları bunu zorunlu kılmaktadır. Diğer taraftan, nşfus işi, uzmanlık gerektiren bir iş hşline dşnşşmşştşr. O sebeple, bakanlıkta buna uygun bir kadro sistemi oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca, tasarıyla bu birimlerdeki personel eksikliği de giderilmemektedir. Bu ereve, vatandaşlarımızın daha etkin hizmet alabilmesi ve hizmet veren memurların daha verimli çalışabilmesi için anılan eksikliklerin giderilmesini gerekli gşrşyoruz.

Őnergemizle, tasarinın bu yşndeki bir eksikliğinin giderilmesini öneriyor, yşce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkşr ederim Sayın Aksu.

Diğer önerge hakkında Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Sşreniz beş dakikadır.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkşr ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, 4'şncş madde ũzerinde verdiğimiz önergeyle ilgili sşz almış bulunuyorum.

Öncelikle, uygulamadan gelen bir kişi olarak, bir hukukçu olarak yasa yapma teknikleri ũzerindeki sıkıntılarını hşlş aşamamış olduğumuzu gşrşyorum ve terminoloji kargaşasından kurtulmayı umut ediyorum. Yasa tasarısındaki birçok maddede, yasada geçen “nşfus cşzdanı” ibaresinin “kimlik kartı” olarak değiştirilmesi ũngörřlmřř fakat ũzerinde konuştuğum 4'şncş maddede “nşfus cşzdanı” ibaresi kullanılmış, geçici maddede “nşfus cşzdanı” ibaresi tekrar eklenmiştir.

şimdi, tarih 19 Mart 2015, haber başlığı şeyle: “3 lira için adliyelik oldu, saatler sonra cinayet işledi.” 20 yaşındaki birisi 7 çocuklu birini 3 lira para ũstř nedeniyle çıkan tartışmada öldşrşyor ve birisini de ağır bir şekilde yaralıyor. Yine, 3 mart 2013 tarihli habere gşre “5 lira için arkadaşını öldşrdş.” deniliyor ve başka bir haber de “5 lira için taksiciyi öldşrdşler.” şeklinde. 3'şncş sayfa haberlerinde çokça rastlıyoruz.

Maalesef, Tşrkiye, iktidarın uygulamalarıyla gelir adaletsizliğinde řn sıralarda yer aldı, bu nedenle yoksul insanlar birileri için hiçbir şey ifade etmeyen bu kşşk rakamlar nedeniyle cinayet işliyorlar ve Hşkşmet bunu tersine çevirecek hiçbir şey yapmıyor, vaatlerde bulunmuyor. ũlkemizde 17 milyon yoksul vatandaş var, yasa değişikliğiyle getirilen bedeller karşılığında yoksulların kimliklerini değiştirmeyeceğini ya da gşnlşk zorunlu ihtiyaçlarından kısmak zorunda kalacaklarını sşylemek, maalesef iimizi acıtıyor.

Gelelim kimliklerin değiştirilmesi meselesine. Vatandaşın gşnlşk hayatını dşzenleme yetkisini ve her şeyi şekle şemaile indirgeyen iktidarınız, bunlarla burada vaktimizi dolduracağına, bireylerin vatandaşlık bağını gşlendiren ũzgřrlřklerle ilgili, sosyal

haklarla ilgili, sağlıkla ilgili, eğitimle ilgili dzenlemeleri yuce Meclisimize getirse daha iyi olmaz mıydı? Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sunduğumuz yasa tekliflerini getirseniz, vatandaşın umurunda olmayan kimliğin şekli yerine gercek sorunlarını, yakıcı sorunlarını cozsek daha iyi olmaz mıydı? Bugun vatandaşına kimlik kartı vermeyen ama ozgurlukler veren ulkeler var. Getirin, Seçim Kanunu'nu değiştirelim, vatandaşın iradesi bu yuce Meclisin dişında kalmasin. Getirin, Siyasi Partiler Kanunu'nu değiştirelim, lider sultasını kaldıralım, milletvekillerinin iradesi ozgurlęřsin. Getirin, basını ozgurlęřtirelim, halk doğru haber alma hakkına kavuşsun. Sulh ceza mahkemelerini kaldıralım, İç Guvenlik Yasası'nı kaldıralım, zorunlu din derslerini kaldıralım, cemevlerini ibadethane sayalım ve kimliklerimizde yer alan zorunlu din hanesini kaldıralım. Getirin, koyleerin tuzel kişiliğini geri verelim, genel sağlık sigortasını kaldıralım. İşte, butun bunları dzenlediğimiz zaman, o zaman vatandaşlık kimliği anlam kazanır.

Devlet ile birey arasındaki vatandaşlık bağı, insanların gece yatarken huzur içinde uyuduğu bir ortamda kurulur. "Bugun evime sağ salım gidebilecek miyim?" kaygısının yaşandığı bir ulkede kimliğin şeklini değiştirseniz ne olacak, değiştirmesiniz ne olacak? Bu kimliklerden sonra hayatınız mı guzelleşecek? İnsanlar kimlik kartı değişince iş mi bulacaklar? İnsanların verdiği vergilerin nereye gittiğini şeffaf bir şekilde oğrendiği dzenlemeler varsa vatandaş kendini değerli hisseder. Yoksa, şekli şemali değerli kimlik kartına odediği değerli kağıt bedeli vatandaşın kendini değerli hissetmesini sağlamaz. Vatandaşın verdiği vergilerin, değerli kağıt bedellerinin coğu sapık zihniyetli Diyanet fetvacılarına maaş olarak gittikten sonra, o kimlikleri altından yapsanız ne olacak, son teknolojiyle donatsanız ne olacak?

Biz bu nedenle, dayatılan bu bedellere karşı olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Sizin için 8 liranın hiçbir anlamı olmayabilir ama 3 cocuklu bir ailede 5 kişinin kimlik kartı 40 lira olacaktır. 17 milyon yoksul vatandaştan çıkacak bu 8 liralara toplam 136 milyon olacak, sarayın altı aylık giderini karşılayacaktır.

Biraz oradan tasarruf ederseniz, vatandaşımız da zannediyorum bunları odemek zorunda kalmayacaktır diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kayışoğlu.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Akçay, sanıyorum söz talebiniz var.

Buyurun, mikrofonu açıyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel kürsüde konuşan milletvekili Sayın Garo Paylan, tutanağa geçtiği şekliyle ifade ediyorum "Benim dedemin mal varlığı, soykırımdan sonra ayağa kalkmaya çalışan dedemin mal varlığı bir kez daha..." diyerek ifade ediyor. Bu konuşmada "soykırım" ifadesi ve ibaresi geçmektedir. Tabii, sayın konuşmacının kastı nedir, izaha muhtaçtır fakat malum olduğu üzere, dünyanın çeşitli bazı ulkelerinde bazı kesimlerin, bazı Türkiye düşmanlarının dile getirdiği o sözde soykırım iddiaları mıdır, değer midir? Bu ifade konuşmacıya aittir. Eğer böyle bir ifadeyse bunu kabul etmek asla mümkün değerildir. Bu ifadeyi kesinlikle ve şiddetle reddederiz. Diğer grup başkan vekillerinin ve başta sayın konuşmacı olmak üzere, onların da görüşlerini, doğrusu merak etmekteyiz.

Soykırım söz konusu bile değerildir. Bir mahkeme kararı yoktur. Bunlar, birtakım Türkiye düşmanlarının gercek dişı isnat ve iftiralarıdır. Fakat gercek olan, belgelere dayanan bir husus vardır, o da: O dönemde, belli bir tarih kesitinde Hınçak ve Taşnak çetelerinin katliamları söz konusudur. Ve bu Ermeni Hınçak, Taşnak çeteleri tarafından –motamot- 518.301 kişinin katledildiği, öldürüldüğu de devlet arşivlerinde belgeli ve kayıtlıdır, bunu da bir not olarak ifade ediyorum.

Özellikle, 1915 yılında meydana gelen hadiseler de kastedilmiş ise -parantez içinde ifade etmek isterim- yine devletin arşivlerinde, kayıtlarında da belgesiyle yer almaktadır ki bu yerleşim yerlerinin değerştirilmesi sırasında meydana gelen öldürme hadiselerinin de hangi aşiret ve çeteler tarafından yapıldığı da yine, devletin belgelerinde kayıtlıdır. şimdilik söyleyeceklerim bunlardır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizin de Başkan olarak elbette bir düzeltme...

BAŞKAN - Sayın Baluken, talebiniz var mı efendim?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, diğer grup başkan vekilleri konuşsunlar...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

30.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACI BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan'ın "soykırım" ifadesini reddediyorum.

"Soykırım" kavramı, İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazilerin Yahudilere yönelik uygulamaları neticesinde gündeme gelmiş ve hukukilemiş bir kavram olarak ortaya çıkmıştır. "Jenosit" yahut da "holokost" olarak kullanılır, "nihai çözüm" anlamında.

Esasen, Ermeni soykırımı iddiaları, bu hukuki kavramın teşekkülünden sonra bir politik spekülasyon olarak dile getirilmiştir, geçmişi de vardır muhakkak. Hukuki olarak jenositin Nazilerin uygulamasından kabulünden sonra, politik

spekülasyona konu edilen başka kesimler de olmuştur. Buradan bir tür güç çıkartarak yeni bir konum ve siyasal güç elde etmek isteyen çevreler bu kavrama müracaat etmişlerdir. Ermeni soykırımından bahsedenler, tarihçilerin ilgilerinden ve çalışmalarından ziyade, siyasetin gücüyle ve kimi parlamentolardan, tarihte neler yaşandığından çok da haberi olmayan ama güçler ilişkisindeki vaziyete göre pozisyon alan birtakım parlamentolardan kararlar çıkarmaya çalışarak buna bir meşruiyet kılıfı aramışlardır.

Türkiye'nin yakın geçmişinde Sayın Paylan'ın kendisini boyalı kuş gibi hissettiği olaylar yaşanmış mıdır? Mümkündür, mümkündür. Varlık vergisi doğrudur, çok da eleştirilmiştir varlık vergisi romanlarda, tarihî kitaplarda. Yine "Atatürk'ün Selanik'teki evi yakıldı." kıskırtmasıyla insanların İstanbul'da sokağa dökülmesi ve bunun birtakım gizli devlet yapılanmaları marifetiyle manipüle edildiği meselesi de çok tartışılmıştır. Eksik kalan kısmını tamamlayayım: 1930'lu yıllarda Trakya'da da Yahudilere yönelik benzeri bir vergilendirme işi olmuştur. Evet, bunlar yakın tarihimizde yaşanmış acı örneklerdir ve bunlar o tarihten sonra çok çeşitli kereler eleştirilmiştir.

Kaldı ki tarihe baktığımızda "Benim tarihim tertemiz." diyebilecek herhangi bir toplumsal kesim, siyasal toplum yoktur. Esasen bugün Sayın Paylan'ın soy olarak mensup olduğu kesimin de hemen aklımıza gelen örneklerinden birisi Karabağ'da yaşanan Hocalı katliamıdır. Orada, maalesef, çok dramatik bir katliam yaşanmıştır.

Mesele şudur: Türkiye için, biz, evet, geçmişte neler yaşandığına ilişkin konuşalım, tartışalım. Sadece Sayın Paylan bunu dile getirmiyor, başka çok çeşitli çevreler bir tarihçilik namusuyla, demokratik Türkiye'nin kurulması doğrultusundaki o büyük rüya dolayısıyla yakın tarihe ilişkin bu analizleri yapıyor ve Türkiye'nin önüne bir gelecek koyuyor. Biz, tabii, Sayın Paylan'dan da - bir vekil olarak gelmiş, burada son derece onurlu bir vazife yerine getiriyor- demokratik Türkiye'nin inşasında rol almasını, geçmişe ilişkin eleştirileri dile getirirken bunların yanına muhakkak o olumlu, makul, ortaklığı esas alan, özgürlükçü ve demokratik Türkiye için neler yapıldığına dair de üç beş kelam etmesini bekleriz. Çünkü böylesine olumlu değerlendirmeler de aynı zamanda Türkiye'nin geleceğe doğru yürüyüşünde insanların ortaklığını, birliğini -soyu ne olursa olsun, inancı ne olursa olsun- tahkim eden bir retorik görevi yapacaktır. Sayın Paylan'dan ben esasen bu tür değerlendirmeleri duymuş değilim, eleştirileri dinliyorum ama olumlu sözlere ilişkin herhangi bir şey dinlemiyorum. Esasen kendisinin buradaki varlığının dahi başlı başına demokratik Türkiye için bir olumluluk sayılması gerekir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

O yüzden, bu değerlendirmeleri yaparken insafli olmak, vicdanlı olmak, dünyadaki çok çeşitli ülkelerin tarihsel hikâyelerini dikkate almak, belki mukayeseli bir analiz yapmak -bütün bunlar burada yapılmayabilir ama insanın zihninde vardır bunlar- ve bunun üzerine konuşmak daha doğru olur kanaatindeyim.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gök...

31.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ulusça hepimizin geleceğe dair güvenli bakabileceği bir toplumu yaratmak hepimizin görevi ve ödevi olmalıdır. Tarihimizde yaşanmış pek çok acı hadise vardır ve bu acı hadiselerin elbette bıraktığı travmalar, üzüntüler, acılar bugün de devam edebilir. Önemli olan güçlü bir ulus olabilmenin yegâne koşulu bu acıların üstesinden gelebilmek, travmaları aşabilmek ve herkesin -hangi etnik kökenden olursa olsun, hangi mezhepten olursa olsun- "Ben şu anda iyi ki Türkiye'de yaşıyorum." diyebileceği bir ortamı sağlamaktır.

Bu tarihsel konularda tarihçilerin özellikle arşivlerde çalışarak gerçekleri ortaya çıkartması esas olmalıdır. Ama biz siyasetçilere düşen de yaşanmış acıların üzerinden yeni güzellikler yaratmak ve bu acıları yaşadığını, içinde travmalar geçirdiğini bildiğimiz herkese kucağımızı açmaktır ve böyle acıların yaşanmayacağı güzel bir Türkiye'de çok daha mutlu ve özgür yaşayacağımızı herkese hissettirmektir. Bu bakımdan, ben Türkiye'nin önüne bakarak, geleceğe bakarak bir daha geçmiş acıların yaşanmamasının ve bu acılardan ders alınarak sağlam, birbirini kucaklayan bir toplumun inşasının daha önemli olduğunu ve bu konudaki duygularımızın, geleceğe güçlü bir ulus olarak birbirimize sarılmak duygusuyla ifade edilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Garo Paylan konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

32.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ermeni halkı bu toprakların kadim halklarından bir tanesidir, bunu herkes az çok bilir; Kayserililer, Sivaslılar, Tekirdağlılar, Malatyalılar, Antalyalılar, İzmirliiler, hepsi bilirler. Yüzyıl önce her 5 kişiden 1'i bu topraklarda Ermeni'ydi, kadim halklar olarak bir arada yaşıyorduk ancak bugün binde 1'in altındayız. Kılıç artığı hükmünde bahsedilmiştir, yok hükmündeyiz. Yüzyıl önce Ermeni halkı bir devlet kararıyla bu topraklarda kökünden söküldü ve yok edildi. Bu olaylarda benim ailem de, bahsettiğim dedem ve ailesi... Dedem bir yetimdir, anne tarafından da, baba tarafından da yetimler yani kılıç artıkları tarafından ben bu topraklarda yaşıyorum, yetim kalmışlar. Benim soyum kırılmıştır. Yani Malatya'da her 3 kişiden 1'i iken bugün Malatya'da yokuz.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Bizim dedelerimiz de yetim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bizim dedelerimiz de katledildi. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, dinleyelim efendim, Sayın Paylan'ı dinleyelim, lütfen...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, düşüncelerini ifade ediyor sayın milletvekili.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Benim dedem babasını görmemiştir, 7 kardeşten 1'i sağ kalmamıştır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sayın Paylan görüşünü ifade ediyor, dinleyelim efendim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ermeniler tarafından bizim dedelerimiz sokakta sürüklenmişler!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, suçu idrak etmek önemlidir, bir suçla yüzleşmek önemlidir. Başımıza büyük bir felaket geldi.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Azerbaycan'ın yüzde 25'i nerede yaşıyor?

GARO PAYLAN (İstanbul) - Eğer ki yüzyıl önce bu toprakların insanları o büyük suçla yüzleşebilselerdi, o suçun üzerinden geçmeselerdi, o suçun ismini koyabilselerdi...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Burada konuşulana Amerikan Başkanı söyleyemedi!

GARO PAYLAN (İstanbul) - Bakın, ne güzel söylüyorsunuz “İkinci Dünya Savaşı sonrası konmuştur.” diye. Keşke bu toprakların insanları olarak hep birlikte acılarımızın ismini koyabilseydik bu ismi başka birileri koymazlardı. Dünyanın her yerinde Ermeniler, suçla yüzleşemediği için, başına gelen büyük felakete yüzleşemediği için hâlâ yasa geçebilmiş değiller çünkü suç inkâr ediliyor, yok sayılıyor, eziliyor ve suç inkâr edildiği sürece de o suç devam eder. Sayın Bostancı bahsetti, Yahudilere yapılan pogrom, varlık vergisi, 6-7 Eylül olayları, Hrant Dink; bütün bu suçlar aslında o yüzleşmediğimiz büyük felaketin devamıdır. Mesela, yüzyıl önce Diyarbakır Suriçi'nin üçte 2'si Ermeni ve Süryani'lerdi. Onlar yüzyıl önce oradan sürüldüler. Bugün o zihniyet devam ediyor çünkü suçla yüzleşmediği sürece suç devam eder. Bugün Diyarbakır Sur'da aynı zihniyet kol geziyor. Ben bu Mecliste keşke bunlar konuşulabilse ve bu suçun adı konulabilse... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Ne alakası var? Samimiyet ya, samimiyet!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ne dinliyoruz burada ya? Bir saat masal mı dinleyeceğiz!

BAŞKAN – Sayın Paylan, sözlerinizi lütfen tamamlayınız efendim, lütfen tamamlayınız.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı yapıyorsunuz, yaptığınız Başkanlığın hakkını verin!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu suçun adı konulabilse biz de hep birlikte o suçun ismiyle ansak ve o suçla ansak...

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Türkiye Büyük Millet Meclisindeyiz, hiç kimse “Soykırım var.” diyemez! Böyle terbiyesizlik olmaz ya!

GARO PAYLAN (İstanbul) - ...ve Ermeni halkı da bu çerçevede yasını tutsa hepimiz hep birlikte iyileşsek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Tercüme Odası Ermenilere verilmişti, adı “tebaa-i sadıka”ydı, niye tehcir oldu? “Tebaa-i sadıka” değil miydi Sayın Paylan?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, o sözünü geri alacak efendim, geri alacak!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, söz talebiniz var.

Buyurun efendim, mikrofonunuzu açıyorum.

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Benim dedemin mal varlığı, soykırımdan sonra ayağa kalkmaya çalışan dedemin...” diyor, Sayın Paylan'ın dedesinin - sevinerek öğreniyoruz ki bu konuşmasından da- hayatını kaybetmesi de söz konusu değil. O tür şeylerde akrabaları veya büyük dedelerinden kayıplar yaşamış olabilir. Fakat yüzleşme hadisesi tam bir hakaret, tahkir içeren bir ifadedir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ne alakası var canım, yüzleşmek niye hakaret olsun?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Uluslararası platformda Türk milletinden, Türkiye Cumhuriyeti'nden yüzleşme isteyenlerin öncelikle kendi dedelerinin işlediği, Hınçak, Taşnakların katliamlarıyla yüzleşmeleri gerekir ki böyle bir hukuki durum oluşsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMİL YILMAZ (Erzurum) – Gence'de, Yukarı Karabağ'da derilerini soydular.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani bunları saatlerce konuşuyoruz, konuşmakta da beis yok.

Şimdi, “Yok edildi, soyu kırıldı.” diyor...

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım Sayın Akçay, lütfen tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum.

Şimdi, Birleşmiş Milletler belgelerine göre, 1922 Kasım ayı belgelerine göre 817.873 yurt dışına göç söz konusu ve Türkiye'de, İstanbul'da 148.198 Ermeni kayıtlı ve Türkiye'nin değişik yerlerinde de 131.175 Ermeni nüfusunun kayıtlı olduğu belirtiliyor. Bunlar, konunun uzmanları tarafından tartışıldı.

BAŞKAN – Sayın Akçay, toparlayalım efendim, konu yeteri kadar tartışıldı efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu rakamları abartmaya da gerek yok, şu kadar şuydu vesaireydi...

Şimdi, bu konuda çok özenli, dikkatli olmak ve tahriklerden de uzak durmakta büyük bir fayda vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Birleşime on dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati: 23.12

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 60) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere toplam dört önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 5'inci maddesiyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na eklenen geçici 39'uncu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan," ibaresinin "Yüksek Askeri Şura tarafından emekliye ayrılmasına karar verilen albaylardan," şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır	Ramazan Can	Haydar Ali Yıldız
Tokat	Kırıkkale	İstanbul
Mehmet Doğan Kubat	Osman Aşkın Bak	Hüseyin Özbakır
İstanbul	Rize	Zonguldak
Gökçen Özdoğan Enç	Hakan Çavuşoğlu	Abdurrahman Öz
Antalya	Bursa	Aydın
Mehmet Demir	Recep Şeker	
Kırıkkale	Karaman	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil	Lale Karabıyık
Tokat	İstanbul	Bursa
Dursun Çiçek	Selin Sayek Böke	Mahmut Tanal
İstanbul	İzmir	İstanbul
Yakup Akkaya		
İstanbul		

MADDE 5.- 27/71967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 39- Bu Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi olmak kaydıyla, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta;

a) 30 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı,

b) 29 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı,

c) 28 inci fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 16 katı,

herhangi bir vergiye tabi olmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından emekli ikramiyesi olarak ayrıca ödenerek 50 nci maddenin (a) bendine göre 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Bunlardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla bir üst rütbe terfi ettirilenler hakkında talepleri halinde emeklilik işlemi uygulanmaz. Fiili hizmet sürelerinin hesaplanmasında, 14 üncü ve 109 uncu maddeleri gereğince subay nasbedilenler ile Harp Okulu öğrenim süresinden yıl olarak fazla okuyarak fakülte ve yüksekokulları bitirenler işlem gördükleri benzeri harp okulu mezunları ile birlikte değerlendirilmeye tabi tutulur.

Bu durumdaki personel, istedikleri sürece ve azami emsallerinin 31'inci fiili hizmet yılını tamamladıkları yılın 30 Ağustos tarihine kadar, emekliye ayrıldıkları rütbe ve kıdem üzerinden 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununa göre hesaplanacak aidat her ay düzenli olarak kendileri tarafından ödenmek kaydıyla Ordu Yardımlaşma Kurumu üyeliklerini devam ettirebilirler."

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeyi birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mizgin Irgat

Abdullah Zeydan

Diyarbakır

Bitlis

Hakkâri

Berdan Öztürk

Erol Dora

Ağrı

Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erhan Usta

Mehmet Günel

Erkan Haberal

Samsun

Antalya

Ankara

Mehmet Parsak

Deniz Depboylu

Arzu Erdem

Afyonkarahisar

Aydın

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında konuşma var mı?

Buyurun Sayın Haberal. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında Askerlik Kanunu'yla ilgili bir konuşma yapacaktım; yalnız, bugünkü olan konuşmalardan sonra kendimin şahit olduğu, bizzat ve tutanaklara geçmesini istediğim bir hikâyeyi burada hepimizle paylaşmak istedim.

Bu Ermeni iddiaları mevzubahis olduğu zaman, 2005 yılları civarında, Türk bilim adamları bir araya geldi ve dediler ki: "Bu işi siyaset çözemez. Bu işi ancak bilim insanları çözer. Bunun için biz, Ermenistan bilim insanlarıyla oturalım bu işi çözelim. Nasıl çözelim? Arşivleri açalım. Türkiye kendi arşivlerini açsın, Ermenistan devleti kendi arşivlerini açsın. Oturalım, karşılıklı uzlaşalım." Bunun için Türkiye Cumhuriyeti devletinden ve Dışişleri Bakanlığından izin alındı. Ermenistan'ın, Ermenilerin Türkiye'deki dinî liderleriyle, Mesrob Beyefendi'yle görüşme yapıldı, aracı olması rica edildi ve akabinde Ermenistan devleti bunu kabul etmedi. Türkiye Cumhuriyeti devleti bu iddialarla ilgili bütün arşivlerini açmayı kabul ettiği hâlde Ermenistan devletinin yöneticileri kendi arşivlerini açmadı, reddetti.

Özellikle tutanaklara girmesi bakımından Sayın Başkan, bunu anlatmak istedim.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin hiçbir siyasi kaygısı olmadığını belirterek sözlerime başlamak isterim. Bizim kişisel ve parti olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin bekası dışında hiçbir ikbal beklentimiz yoktur. Ancak ecdadımızdan gelecek nesiller adına emanet aldığımız al bayrağı ve vatan topraklarını bizden sonraki nesillere bir bütün olarak devretmek bizim boynunun borcudur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu borcu ödemek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağımızı, gözümüzü budaktan esirgemeyeceğimizi ve göğsümüzü siper edeceğimizi bu vesileyle tüm dünyaya ilan etmek isterim.

Dünya tarihinde askerliği şan ve şerefle yazmış tek millet Türk milletidir. Yaradılışlarındaki asalet İslam'ın şerefiyle birleşince askerlik tarihinin unutulmaz destanlarını yazmıştır bu millet. Memleketimizin husumet, çatışma ve kavga ortamına sürüklenip yok olmasına kahraman askerimizle beraber müsaade etmeyeceğiz. Millî değerler ve birlikte yaşama ülküsü etrafında kenetlenerek bölünmeyeceğimizi dosta ve düşmana haykıracağız. Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye'yi sahipsiz bırakmayacaktır. Hükûmeti de terörle ve nifakla mücadelede samimi olduğu müddetçe sonuna kadar destekleyecektir.

Değerli milletvekilleri, ne söylüyorsak, ne öneriyorsak, ne amaçlıyorsak bu, Türk milletinin lehine ve faydasıdır. İnsan

hakkı ve özgürlüklerine riayet ve saygı bizlerin mükellefiyetindedir ancak bizim hak ve özgürlüklerimiz durmadan silahlı saldırı altındadır. Vicdanlarına güvendiğimiz, millî duyarlılığa sahip olduklarına itimat ettiğimiz sayın milletvekillerine özellikle sormak istiyorum: Terör örgütlerine ve teröristlere daha nereye kadar müsamaha göstereceğiz? Artık yeter demek için neyi bekliyoruz? Bu ülkede bundan fazla, daha fazla ne felaket olabilir? Yüz binlerce vatan evladının kanı pahasına kurduğu bu Gazi Meclisin çatısı altında terör örgütünün temsilcileri eylem yapma cüretinde bulunuyorsa Suriyeli terörist de gelir, Sultanahmet Meydanı'nda canlı bomba olur, ülkemizi kana bular ve kaosa sürükler.

Değerli milletvekilleri, Askerlik Kanunu'nda yapılan değişiklikle albaylarımızın emekliliklerinin teşvik edilmesi usul ve yöntem olarak sağlıklı değildir. Öncelikle bu konunun Silahlı Kuvvetlerin görüşü doğrultusunda, ilgili ihtisas komisyonunda, Millî Savunma Komisyonunda enine boyuna tartışılması gerekirdi. Ülkemizdeki terör ve...

Zamanım bitti. Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Haberal.

Diğer önerge hakkında Abdullah Zeydan, Hakkâri Milletvekili konuşacaktır.

Buyurun Sayın Zeydan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ABDULLAH ZEYDAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesi üzerinde verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Albayların ve askerlerin özlük haklarını iyileştirmek, maaşlarını artırmaktan öte, her şeyden önce “Asker, polis, sivil ve bütün insanlarımızın yaşam hakkını nasıl koruyabiliriz? Bu oluk oluk akan kardeş kanını nasıl durdurabiliriz?”i konuşmamız lazım. Bugün bütün Türkiye'de bombalar patlamakta, Kürt illerinde sokağa çıkma yasakları devam etmekte, insanların yaşam hakkı elinden alınmakta, son derece vahim insan hakkı ihlalleri yaşanmaktadır.

Geçen gün basına da yansıdı, Yüksekova'da zırhlı araçlarla elektrik direkleri devriliyor ve bu da gösteriyor ki oradaki halkı zor durumda bırakmak için bunlar yapılmaktadır. Yine, dün Yüksekova'da panzerler 70 yaşında, hacı olan Hacı Hasan Han adlı amcamızı ezmiş ve öldürmüştür. Bu hukuksuzluklar karşısında Hükümet bütün iyi niyetli çağrılara kulaklarını tıkamıştır. Geçmişte de buna benzer hükümet yaklaşımları olmuştur. Geçmişteki Anavatan iktidarına şimdiki Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan şöyle demiştir: “İktidara geldiği günden bu yana bu Hükümet Güneydoğu Anadolu'da, Türkiye'mizin genelinde acaba kaç bin kişinin katline hükmetti? Ben size söyleyeyim mi? Bu Hükümet yargılayarak öldürmez, yargılamadan öldürür. Bunların sıfatı budur. Güneydoğudaki insanlar yargılanmadan katledilmişlerdir. Evet, bunların içerisinde suçlu olan yok mu? Evet, amenna olabilir, vardır. Onları bulursun, yargıların ve ondan sonra da hükmedersin.” Demek ki hükümetlerin böyle söylemlere karşı kulaklarını tıkamak gibi ortak bir özelliği var. Bugün Türkiye'de ve Kürt illerinde aynı hukuksuz uygulamalar devam etmektedir ne yazık ki.

Değerli milletvekilleri, çok güzel bir atasözümüz var: “Bir musibet bin nasihatten daha iyidir.” Bugün Türkiye'de yaşananların hepsi geçmişte yaşanmıştır ve Türkiye'ye bir şey kazandırmadığı ortaya çıkmıştır. 50 bin insanımızın hayatına mal olmuştur ve bunun bir çözüm olmadığı ortaya çıkmıştır ki geçmişte çözüm ve barış süreci başlamıştır.

O dönemde şimdiki Sayın Cumhurbaşkanının Ağrı'da yaptığı bir konuşmayı sizinle paylaşmak istiyorum. Basına çok yansımamış ama şu anda, 2011'den önce gittiğim AK PARTİ Şemdinli İlçe Başkanlığının duvarına da asılı bir yazıdır. Aynen şunu söylüyor Sayın Cumhurbaşkanı: “Hem askerın annesi hem PKK'linin annesi oğlunun mezarına gidip bir Fatıha, bir Yasin okuyorsa her iki cenazeye de cemaat saf tutup namaz kılıyorsa bu akan kan kardeş kanıdır.”

Değerli arkadaşlar, AKP'nin ilk beş yılda, 2002-2007 arası attığı demokratik adımlar Kürtler ve Türkiye'deki bütün halklarda büyük karşılık bulmuş, Hakkâri'de 2007'de 2 milletvekili çıkarabilmiştir. 2008 yılında cemaatin valileri tarafından Nevruz'da halka karşı saldırılar başlatılmış, Yüksekova'da 3 insanımız katledilmiş, Van'da yaşlı annelerimiz üst üste atılarak polisler tarafından acımasızca coplanmış ve bu güvenlikçi politikalarla 2009'da “KCK” adı altında siyasi tutuklamalar başlamış ve o zamanki AKP'nin içerisindeki vekilleri bu uygulamaları desteklemiş, cemaatin ekmeğine yağ sürmüştür. AKP'yi Hakkâri'de öyle bir hâle getirmişlerdir, âdeta halkın iradesiyle dalga geçerek Hakkâri'ye dışarıdan milletvekili atamak zorunda bırakılmıştır. O zaman da yapılanların yanlış olduğunu bilen, gören bir sürü milletvekili sesini çıkaramamıştır. Eğer o günlerde Başbakanı cesaretle uyarabilselerdi bugün eminim Cumhurbaşkanı'nın en çok değer verdiği insanlar olurlardı. Bugün de aynı şeyler yaşanıyor. Eminim ki AKP'nin içerisinde bugün yaşananların çok yanlış olduğunu gören arkadaşlar vardır. Bugün o insanların cesaretle bu sürecin bir an önce sona ermesi için görüşlerini dile getirmeleri gerekiyor.

Bugün 11 milyon insanın, Kürt halk önderi Sayın Abdullah Öcalan'ın özgürlüğü için imza verdiği ve “Benim irademdir.” dediğini herkes bilmektedir. Hükümetin en kısa zamanda diyalog ve müzakere için Sayın Öcalan'la görüşmesi ve demokratik siyaset yolunun açılması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, son olarak... Demin de Sayın Naci Bostancı da bahsetti. Türkiye dışında hayatını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH ZEYDAN (Devamla) – ...kaybeden, IŞİD terör örgütüne karşı savaşılan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmadığını söylemişti. Ama ben bugün Hakkâri İnsan Hakları Derneğinden aldığım bilgiye göre Hakkâri'li olup vahşi terör örgütüne karşı Kerkük'te, Şengal'de hayatını kaybeden ama kendi ülkesinin toprağına girişi engellenen ailelerin müracaatlarının olduğunu da biliyorum. Bu açıdan da gerekli duyarlılığın gösterilmesini diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeydan.

Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır, karar yeter sayısını arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani oylama istediğimiz zaman yoktu Başkan. Şimdi, adil bir karar değildir yani.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önergeler kabul edilmemiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o zaman hiç istemeyelim yani karar yeter sayısı istediğimiz zaman yoktu ama ısrarla bekleyince dışarıdan geliyorlar, bu durumda bizim de karar yeter sayısı istememizin bir anlamı kalmıyor, bir süre de tanımlamadınız çünkü.

BAŞKAN – Sayın Baluken, sağdaki kâtip üye arkadaşımız "Karar yeter sayısı vardır." dedi.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama orada tarafsız davranmak zorunda.

BAŞKAN – Sayın Açba'nın saymasını bekledim, sayımı bitince bana dönüp karar yeter sayısı olduğunu ifade etti.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Dursun Çiçek (İstanbul) ve arkadaşları

MADDE 5.- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 39- Bu Kanunun kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi olmak kaydıyla, 29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta;

- 30 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 5,5 katı,
- 29 uncu fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 11 katı,
- 28 inci fiili hizmet yılını tamamlayacak olanlara, emekliliğe esas aylık tutarının 16 katı,

herhangi bir vergiye tabi olmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından emekli ikramiyesi olarak ayrıca ödenerek 50 nci maddenin (a) bendine göre 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Bunlardan, 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla bir üst rütbeye terfi ettirilenler hakkında talepleri halinde emeklilik işlemi uygulanmaz. Fiili hizmet sürelerinin hesaplanmasında, 14 üncü ve 109 uncu maddeleri gereğince subay nasbedilenler ile Harp Okulu öğrenim süresinden yıl olarak fazla okuyarak fakülte ve yüksekokulları bitirenler işlem gördükleri benzeri harp okulu mezunları ile birlikte değerlendirilmeye tabi tutulur.

Bu durumdaki personel, istedikleri sürece ve azami emsallerinin 31'inci fiili hizmet yılını tamamladıkları yılın 30 Ağustos tarihine kadar, emekliye ayrıldıkları rütbe ve kıdem üzerinden 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununa göre hesaplanacak aidat her ay düzenli olarak kendileri tarafından ödenmek kaydıyla Ordu Yardımlaşma Kurumu üyeliklerini devam ettirebilirler."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında konuşmacı var mı, gerekçeyi mi okutayım Sayın Gök?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Çiçek efendim.

BAŞKAN – Sayın Çiçek, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Çiçek, konuşma süreniz beş dakikadır.

DURDUN ÇİÇEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik ihtiyacı, en az beslenme ihtiyacı kadar insan hayatında önemli bir ihtiyaçtır. Aslında bu ihtiyacın önemi ancak güvensizlik ortamında belli olur. Bu ihtiyacın önemini anlamak için Suriyelilere, Iraklılara, terörle mücadelenin sürdüğü bölgede güvenlik kuvvetleri ile teröristler arasında kalan vatandaşlarımıza, Suruç'ta, Ankara'da, İstanbul'da yaşam hakkı ihlal edilen insanlara, kişilere sormak gerekir. Bu kapsamda, güvenlik ihtiyacının karşılanması için vatan borcunu ödeyen Mehmetçiklere, canı pahasına görev yapan güvenlik kuvvetlerine karşı vefa ve insanlık borcunu sadece şehit törenlerine katılarak ödemek mümkün değildir. Moral ve motivasyon ile özlük hakları konusunda onlara onurlu bir yaşam sunacak yasal düzenlemeleri yapmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin baş görevleri arasındadır.

Şimdi, albaylarla ilgili bir düzenlemeyle ilgili konuşuyorum. 6.500 albaydan yaklaşık 1.075'ini yani 1/6'sını kapsayan bir düzenleme. Tabii, bu düzenlemenin YAŞ'ta -Yüksek Askerî Şûra- alınması önerileri vardı, tartışmaları vardı. Bunun yerine, inisiyatif dayalı, dilekçeyle istifaya dayalı bir insancıl yöntemin seçilmesi, ayrıca emeklilik isteyen personelin bu konuda motive

edilmesi için ikramiyeyle -emekli ikramiyesiyle- ödüllendirilmesi insan kaynakları yönetimi biliminde kullanılması gereken yöntemlerdir. Dolayısıyla, bu açıdan olumlu unsurlar içermesine rağmen, bu düzenleme geçici bir düzenlemedir, sonucu şüpheli olan bir düzenlemedir. Ayrıca, kıdemli albay rütbesini almış, emekliliği hak etmiş diğer albayların da, yirmi sekiz yılın altında hizmet süresi olan albayların da bu kapsamda bu yasal düzenlemeden istifade etmesi, teşvik primlerinin, ikramiyelerinin Genelkurmayın teklifine rağmen yüzde 50 oranında düşürülmesi, aynı konuda astsubay kıdemli başçavuşlarda olan yığılmaların, kadro fazlası personelin sorununa çözüm getirmemesi dikkate alındığında yetersiz bir kanun değişikliğidir.

Her şeye rağmen, geçmiş dönemde yüzlerce askerinin, subayın "paralel yapı" denilen örgütün kumpas davalarıyla emekliye zorlanmasından daha insancıl bir yöntemdir. Bu konuda özellikle yargıya açık yöntemlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişki kesilmiş personelin haklarının korunması, bu konuda yasal düzenleme yapılması, üstsubay ve astsubay kıdemli başçavuşların görev tazminatlarının verilmesi, uzmanlarla ilgili ek göstergeler, astsubayların görev tazminatları, bu yasama yılının içerisinde, canı pahasına mücadele eden güvenlik kuvvetlerine karşı bir sorumluluğumuz olarak düzenlenmesi gereken yasal konulardır. Tabii, bu yasanın geçici olması -zaten başlığında da var- sistemli ve sürekli bir düzenlemeyi içermemesi en büyük zafiyetidir ancak tekrar ifade ediyorum, bu inisiyatif personelin kendisine bırakması en olumlu yönüdür. Bu konuda teşvik primini esas alan, teşvik maddesini esas alan rakamların Genelkurmayın teklif ettiği şekilde 2 katına çıkarılması personelin talebidir, isteğidir. Bu konuda takdir yüce Meclisindir.

Herkesi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çiçek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 5'inci maddesiyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na eklenen geçici 39'uncu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "29 Şubat 2016 tarihine kadar emekliye ayrılma talebinde bulunan albaylardan," ibaresinin, "Yüksek Askerî Şûra tarafından emekliye ayrılmasına karar verilen albaylardan," şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır (Tokat) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Uygun görüşle takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun takdire bıraktığı, Hükümetin katıldığı önerge hakkında söz isteyen?

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kadrosuzluktan emeklilik hükümlerine tabi ve 30 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla subaylıkta 28, 29 ve 30'uncu hizmet yıllarını dolduran personel hakkındaki emeklilik kararının Yüksek Askerî Şûra tarafından verilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önergeyle değiştirilmiş hâliyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde üç önerge vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya

İstanbul

Lale Karabıyık

Bursa

Bihlun Tamaylıgil

İstanbul

Kadim Durmaz

Tokat

Mahmut Tanal

İstanbul

Selin Sayek Böke

İzmir

Ahmet Akın

Balıkesir

MADDE 6 – 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerine, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanma süresi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarinın 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay	Baki Şimşek	Mehmet Günal
Manisa	Mersin	Antalya
Kamil Aydın	İsmail Faruk Aksu	Arzu Erdem
Erzurum	İstanbul	İstanbul
	Deniz Depboylu	
	Aydın	

MADDE 6 – 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun geçici 29'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerine, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2003 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Destekler üretim miktarı dikkate alınarak verilir. Ton başına verilen destek 2016 yılı için 20 Türk Lirasını geçemez. Bu miktar her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır. Destek en fazla üç yıl süreyle verilebilir. Destek miktarında, işçi yoğunluğuna ve ton başına üretim maliyetine göre, işletmeler arasında farklılaştırma yapılabilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, özür dilerim.

Madencilikle ilgili bir teklif var. Madencilikle ilgili burada bürokratlardan kim var? Bakanı yok, bürokrati yok. Yani Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı var ve asker var.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Hükûmet var.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben anlamadım bu işi. Yani bu konuda kafamda... Bir açıklama isteriz mesela biz bürokratlardan. Var mı kimse?

BAŞKAN – Sayın Tanal, Hükûmet burada. Eğer açıklama talep ederseniz, o, Hükûmete yöneltilir, o da gerekli açıklamayı yapar efendim.

Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağımı ifade etmiştim.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Abdullah Zeydan
Diyarbakır	Bitlis	Hakkâri
Mahmut Celadet Gaydalı	Berdan Öztürk	Erol Dora
Bitlis	Ağrı	Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında Mahmut Celadet Gaydalı, Bitlis Milletvekili...

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

60 sıra sayılı kanunun 6'ncı maddesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu madde, Maden Kanunu'nun 29'uncu maddesine fıkra eklenmesi hakkındadır. Bu fıkra da şöyle: “Linyit ve taş kömürü çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerine, ruhsat sahibi olarak işlettikleri yer altı maden işletmelerinin maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir.” Bu yasa,

torba yasasından çok kılıf yasasına benziyor. İş Yasası'nda, İş Güvenliği Yasası'nın ön planda tutulması ve insanların emniyetli ve sağlıklı bir ortamda çalışması için düzenleme yapılması gerekirken gene imtiyaz sahipleri kayırılmaktadır. Bilhassa, yaşanan elim Soma maden faciasından sonra İş Güvenliği Yasası'nın, denetimi en öncelikli yasalardan biri olması gerekirdi. Ne yazık ki iktidar partisi, İş Güvenliği Yasası yerine alelacele İç Güvenlik Yasası çıkarıp bugün Şırnak, Sur, Nusaybin ve Cizre'de yaşanan sokağa çıkma yasağı ve insanlık dışı baskı ve zulüm ortamı yaratmıştır. Bugünün gündeminin torba veya kılıf yasası çıkarmak değil, yangın yerine dönen memleketin acil sorunlarının gündeme oturması gerekirdi. Kamuoyunun biz parlamenterlerden beklentisi de hayati önem arz eden, insanların can güvenliği ve insanca yaşama hakkına sahip olabilmesidir. Biz ne yazık ki önceliklerimizi de altüst etmiş durumdayız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay (Manisa) ve arkadaşları

Madde 6 – 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun geçici 29'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerine, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Destekler üretim miktarı dikkate alınarak verilir. Ton başına verilen destek 2016 yılı için 20 Türk Lirasını geçemez. Bu miktar her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır. Destek en fazla üç yıl süreyle verilebilir. Destek miktarında, işçi yoğunluğuna ve ton başına üretim maliyetine göre, işletmeler arasında farklılaştırma yapılabilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında Sayın Erkan Akçay, Manisa Milletvekili...

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir maddeyi görüşüyoruz. Evet, Hükûmet var görünmekle birlikte ilgili bakan yok, ilgili bürokratlar da yok. Türkiye Kömür İşletmeleri maden dairesiyle ilgili birimlerin mutlaka burada bulunması gerekirdi. Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürünün Soma faciasını araştırma komisyonu tutanaklarındaki ifadelerini lütfen okuyunuz, tüyleri diken diken eden ifadelerdir. Daha sonra basına da yansıyan ifadesinde eski Enerji Bakanına atfen “Bakan beni görevden almayacak kadar akıllıdır.” demişti. E, Bakanın da Başbakanın da kendisini görevden almayacak kadar akıllı olduğunu ima eden tutum ve davranışlarını gördük.

Değerli arkadaşlar, 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da yaşanan maden faciası Türkiye'de madencilik konusunda bir kamuoyu hassasiyeti oluşturdu ve bu hassasiyet üzerine de bu faciadan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve Genel Kurulda muhalefetin de ortak katılımıyla birlikte tüm Genel Kurul olarak bazı düzenlemeleri birlikte çıkarmıştık. Kısaca hatırlayacak olursak çalışma süresi 45 saatten 36 saate düşürülmüştü. Daha sonra, 4 Nisanda, bunda yine bir değişiklik yapılarak bu 36 saat 37,5 saat, günlük çalışma süresi de 7,5 saat olarak düzenlenmişti. Fazla mesai ücreti artırılmıştı ve yıllık ücretli izin süreleri artırılmıştı ve işçilere ödenecek ücretlerin asgari ücretin 2 katından az olamayacağına ilişkin önemli düzenlemeler yapılmıştı. Yapılan bu düzenlemeler de ve bilhassa 2016 yılında da asgari ücretin yüzde 30 civarında artacak oluşunu da dikkate aldığımızda, bilhassa özel maden şirketlerinin maliyetlerini de artırmış oldu. Kanun tasarisinin bu 6'ncı maddesinin gerekçesinde yapılan düzenlemeyle de özel maden şirketlerinin maliyet artışlarının karşılanacağı ifade edilmektedir. Yalnız, Enerji Bakanlığının da burada bulunmayışından da anlıyoruz ki son derece ciddiye uzak bir düzenleme yapılmış. Bu özel şirketlere ne kadar destek verileceği belli değil, açıkça belirtilmiyor ve bu konuda Bakanlar Kuruluna ucu açık, âdeta sonsuz yetki veriliyor. Bu da ister istemez hepimizi endişeye sevk ediyor. Aslında, bu, Bakanlar Kurulunu da zor durumda bırakan bir düzenleme.

Milliyetçi Hareket Partisi Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımız kendilerinin gayretleriyle yaptıkları bir tahminî çalışmada, mevcut hâliyle kamu işletmelerinde yani redevansla hizmet alımı şeklinde çalışan firmalarda 1 ton üretim için 17 lira destek sağlıyor kamu, özel sektör işletmelerine de 1 ton üretim için 95,5 lira bir destek verileceği tahmin edilmekte. Komisyonunda ilgili bürokratların verdiği bilgiyi de dayanak teşkil ederek bu tahminî rakam ortaya konuyor. Bu maddenin yasalama durumunda, merkezî yönetim bütçesinden özel sektör maden şirketlerine kanunla sınırlandırılmayan ve miktarı belli olmayan ölçekte bir kaynak aktarımı yapılacak; ki, bu doğru değildir.

Biz, önergemizde, bu destekte üretim miktarı dikkate alınsın diyoruz ve bu desteğin belli bir süresi olsun -önergemizde azami üç yıl olarak belirledik- ve ayrıca, istihdamı da dikkate alarak -işçi yoğunluğuna- ve ton başına üretim maliyeti de dikkate alınarak bu destek miktarı belirlenmesinin daha yerinde olacağını düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, buna paralel... Şimdi, süremiz de kalmadı. Yalnız, Soma'da kaza yaşanan maden ocağından 1

Aralık 2014 tarihinde 2.831 işçi işten atıldı cep telefonu mesajlarıyla ve bunlar Hükümet tarafından söz verilmesine rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...ve bu konuda nisan ayında yasal düzenleme yapılmasına rağmen hâlâ kıdem tazminatlarını alamamış durumdadırlar. 7 Hazirandan bir hafta evvel, seçimlerden bir hafta evvel bu tazminatlarının yirmide 1'lik bir kısmını aldılar ve sonra sürüncemeye bıraktılar. Bu konuya tekrar Hükümetin dikkatini çekiyoruz ve bu tazminatların bir an evvel ödenmesini talep ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ahmet Akın (Balıkesir) ve arkadaşları

MADDE 6 – 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun geçici 29'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran ve özel hukuk tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmelerine, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Bu destekler Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanması süresi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının ortak önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında Sayın Ahmet Akın, Balıkesir Milletvekili.

Buyurun Sayın Akın. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 60 sıra sayılı torba Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili olarak verdiğimiz önerge hakkında görüşlerimizi anlatmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Madde, geçtiğimiz yasama döneminde çıkarılan 6552 sayılı yine bir torba Kanun'la maden işletmelerinde çalışan işçilerimize sağlayan ilave bazı hakların maliyetine devlet tarafından destek sağlanması konusunu düzenliyor. Bilindiği üzere, bu kanun 13 Mayıs 2014'te meydana gelen ve 301 madencimizi yitirdiğimiz Soma faciasından sonra çıkarılmıştır. Bu nedenle, huzurlarınızda, Soma ve Ermenek faciaları başta olmak üzere maden iş kazalarında yitirdiğimiz canları bir kez daha saygıyla anıyorum.

Maden işletmelerinde ödenecek ücretin asgari ücretin 2 katından az olmayacağını, fazla çalışma ücretlerinin en az yüzde 100 artırılarak ödeneceği ile bazı ek olanakları sağlayan bu düzenleme doğal olarak, maden işletmelerine ek maliyetler getirmiştir. Şimdi deniliyor ki: Bu maliyetlerin bir kısmı hazine tarafından karşılansın. Evet, karşılansın ama ne kadar kısmı karşılansın? Madde bunu düzenlememiş, bu konuda düzenleme yapma yetkisini tamamen Hükümete devrediyor. Buna ilişkin, Anayasa'ya aykırılık konusu başta olmak üzere, itirazlarımızı Komisyon üyesi milletvekillerimiz Komisyon raporuna yazmış oldukları muhalefet şerhinde belirtmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, iş kazaları ülkemizde AKP Hükümeti sayesinde fitrata bağlanıp doğallaştırılarak sıradanlaştırıldı. Yapılan araştırmalar, 2015 yılında ülkemizde iş cinayetlerinde en az 1.730 kişinin yaşamını yitirdiğini ortaya koyuyor.

Maden işletmelerimizin faaliyetlerini sürdürebilmeleri, ekonomiye katkı sunmaları ne kadar önemli ise, ondan daha önemlisi oralarda çalışan emekçilerimizin can güvenliğidir, sağlığıdır. Bu nedenle, eğer bir kamu desteği sağlanacaksa, öncelikle işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerine yatırım yapanlara destek sağlanmalıdır. Yaşanan faciaların esas nedenlerinin alınmayan işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri ve bu alanda yapılmayan yatırımlar ve yetersiz denetimler olduğunu biliyoruz.

Avrupa'da en fazla işçi ölümlerinin yaşandığı ülke, maalesef Türkiye. Avrupa'yla karşılaştığımızda, en zayıf denetim ağına sahip ülke olduğumuzu da maalesef görüyoruz. ILO verilerine göre, 2013 yılında 10 bin işçi başına denetçi sayısı, örneğin Romanya'da 1,9 iken, bizde sadece 0,3. Ölümlü iş kazalarının en fazla yaşandığı sektör olan madencilikte ihmallerin, tedbirsizliklerin bedelini maalesef madencilerimiz canlarıyla ödüyorlar. Maden işletmelerinde sadece kâr odaklı faaliyetler, işçi sağlığı ve güvenliği konusunu ikinci plana bırakıyor. Bu nedenle öncelikle yapılması gereken, çağdaş standartlarda işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasıdır. AKP Hükümetinin bunu pek umursamadığını biliyoruz.

Bu konuda yapılan birkaç çalışmadan rakam vermek istiyorum. Dünyada en fazla kömür üreten iki ülkenin Çin ve ABD olduğunu biliyoruz. Üretilen her 1 milyon ton kömür başına hayatını kaybeden işçi sayısı konusunda ülkemizi bu iki ülkeyle karşılaştırdığımızda, durumun çok vahim olduğu belli. 2012 yılını esas alan bu çalışmaya göre, 1 milyon ton kömürün üretim sürecinde ülkemizde 5,46 işimiz hayatını kaybederken, Çin’de 0,34, ABD’de ise 0,02 kişi hayatını kaybetmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu iki ülkenin de bizden farkı, madenlerde ölümün fitrata bağlanmıyor olması olsa gerek diye düşünüyorum. Yere düşen acılı madenci yakınlarını tekmeleyen başbakan müşavirlerinin ödüllendirilmediğini ve baş tacı edilmediğini de biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, Soma faciasında kaybettiğimiz emekçilerimizin önemli bir bölümü de Balıkesir’den. Savaştepe, İvrindili, Dursunbeyli, Bigadiçli, Kepsutlu, Balyalı hemşehrilerimiz de aralarında. Bu ilçelere gittiğimizde Soma’da kaybettiğimiz madencilerimizin mezarlarının “Yapılacak.” denildiği hâlde yapılmadığını maalesef gördük.

Bu konuda sözlerin tutulmasını umuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesiyle düzenlenen 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu’nun 10’uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Kamil Aydın	Erhan Usta
Antalya	Erzurum	Samsun
Kadir Koçdemir	Erkan Haberal	Mustafa Mit
Bursa	Ankara	Ankara

“e) Talep eden kişiyi, kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında, sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya	Musa Çam	Şenal Sarıhan
İstanbul	İzmir	Ankara
Lale Karabıyık	Mahmut Tanal	Selin Sayek Böke
Bursa	İstanbul	İzmir

MADDE 7- 15/1/2014 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî kayıtlara göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla uzaktan güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Abdullah Zeydan
Diyarbakır	Bitlis	Hakkâri
Erol Dora	Berdan Öztürk	
Mardin	Ağrı	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında Mizgin Irgat, Bitlis Milletvekili...

Buyurun Sayın Irgat. (HDP Sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önceki konuşmaları, sevgili Garo Paylan söz alırken yaşanan olayları, yaşanan konuşmaları; gerçekten eril sistemi, ses tonunu ve o tahammülsüzlüğü üzüterek izledik. Öncelikle, Meclisin hâlâ bu noktada oluşunu, aslında yaşanan tarihsel gerçekliği dinleme sabrını dahi göstermediğini bir kez daha gördük. Bu temelde, bundan sonraki dileğimiz Türkiye’deki siyasi tarihin, sadece Türkiye değil, Osmanlı, İran, Suriye, Rusya ve tüm Orta Doğu’da ve dünyada bulunan arşivler getirilmek suretiyle bu konuların bağımsız komisyonlarca araştırılması ve Meclise sunulması bu konuların açık bir şekilde, net bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir.

Evet, bu ülkedeki sorunların başında Ermeni sorunu, Kürt halkının inkârı sorunu ve bugün yaşadığımız cinsiyetçi, ekonomik işsizlik ve bugün tartışılmakta olan yasaların bir bütünel tartışıldığı siyasi sorunlarımızın hepsi de mevcut, hepsi de gerçek, hepsi de çözülmeyi bekleyen çok önemli konulardır.

Dolayısıyla, bugün burada ben partim adına 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hakkındaki değişikliklerle ilgili söz aldım.

AKP iktidarının on üç yıldır yaptığı şeyin aslında bir şeyleri yapıyormuş gibi gösterip, eski sistemi revize ediyormuş gibi gösterip aslında otoriter, baskıcı sistemini yenileyerek, yeniden pişirerek halka sunması şeklinde olduğunu yeniden görüyoruz. Dolayısıyla da bu sistem “çok modern, yenilikçi, akıllı kimlik kartı” adı altında toplumun yaşamını yenileyecek, dönüştürecek bir değişiklik olarak görünse de aslında bunun eski sistemin, doksan yıllık cumhuriyet tarihinin, sisteminin tekrarı olduğunu çok net görüyoruz.

En önemli örneğinden bir tanesi, fişlemeye ilişkin kısmını açıklayabiliriz. Buradaki fişleme sistemi yıllardır Türkiye’de, Türkiye sisteminde aslında hepimizin bildiği, hepimizin aşikâr olduğu fişleme sisteminin bu sistemle, bu yasayla resmî bir yasaya kavuşturulduğunu görüyoruz.

Aynı zamanda din ve vicdan özgürlüğü, etnik vurguların aslında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmesi’nde mahkûm olduğumuz bir kararla açıklandığı hâlde, yeniden burada bu vurguların, bu özgürlük alanı hâlâ gerçekten olması gerektiği noktaya taşınılmadığını görüyoruz. Temel hak ve özgürlükler noktasında ciddi ihlalleri taşıyan bu tasarının gerçekten kabul edilmemesi gerekmektedir. Biyometrik verilerle kişilerin el izlerinin, parmak izinin ve kişisel verilerinin bir sistemde toplanması, doksan yıllık sistemin kendi vatandaşına öz güven sorunu yaşadığının çok önemli bir göstergesi. Dolayısıyla da ciddi tehlikeleri barındıran bu uygulama yani bu verilerin bir merkezde toplanması çok büyük tehlikelere, bu verilerin nerede, nasıl kullanılacağı, ne yapılacağı noktasında gerçekten hepimizin, özelde de hukukçuların kafasında çok ciddi bir soru işareti olarak bulunmaktadır. Dolayısıyla da doksan yıldır süregelen öz güven bunalımının AKP Hükümeti tarafından da şu an devam ettirildiğinin çok net bir göstergesidir aslında şu an önümüzde duran yasa.

Bizler, HDP olarak, gerçekten bu ülkede eğer bir sorun tartışılacaksa, bu ülkede kimlik sorunu tartışılacaksa bunun askerî yasalarla tartışılan bir torba yasada değil, temel bir kanun maddesi olarak ve tek tek tarihsel arka planı tartışılarak burada konuşulması gerektiğine inanıyoruz. Çünkü, gerçekten, Türkiye’de doksan yıldır süren bir kimlik sorunu, din, vicdan sorunu ve güvenlik sorunu bulunmaktadır. Dolayısıyla da biz bunun torba yasalarla, karma, gerçekten altyapısı oluşturulmadan, toplumda gerekli tartışmalar yapılmadan burada tartışılmasını, yasaya dönüştürülmesini bir kere en büyük hukuka aykırılık olarak kabul ediyoruz. Burada, bu verilerin saklanması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Her bir vatandaş aslında bu verilerinin neden saklandığını ve nerede kullanılacağını acaba iyi bilmekte midir? Bu sorunun cevabını tek tek aslında almak gerekmektedir. Dolayısıyla da bizler, bu temelde, böylesi önemli bir yasanın daha temel bir gündemde ve tarihî arka planıyla tartışılması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Mizgin Irgat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 milletvekilinin, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Şenal Sarıhan (Ankara) ve arkadaşları

MADDE 7- 15/1/2014 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî kayıtlara göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla uzaktan güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında konuşmak isteyen?

LEVENT GÖK (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu madde metninin anlaşılır hâle getirilebilmesi için değişiklik önerilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle düzenlenen 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal (Antalya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İfade bozukluğu düzeltilerek cümleye açıklık kazandırılmak amaçlanmıştır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle düzenlenen 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal

İsmail Ok

Kamil Aydın

Antalya

Balıkesir

Erzurum

Erhan Usta

Kadir Koçdemir

Erkan Haberal

Samsun

Bursa

Ankara

Mustafa Mit

Ankara

“h) Değerli kâğıtlar: Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz	Yakup Akkaya	Selina Doğan
Tokat	İstanbul	İstanbul
Selin Sayek Böke	Bihlun Tamaylıgil	Lale Karabıyık
İzmir	İstanbul	Bursa
Mahmut Tanal		
İstanbul		

MADDE 8- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen şahsa ait verileri,”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Abdullah Zeydan
Diyarbakır	Bitlis	Hakkâri
Berdan Öztürk	Erol Dora	
Ağrı	Mardin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan düzenleme ile 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda değişiklik öngörülmüştür. Bu düzenleme, önümüzdeki süreçte Parlamento'ya temel kanun olarak sunulması beklenen Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nda tartışılması gerekirken bu torba tasarıda getirilmiştir. İlgili düzenlemenin temel kanun olarak getirilmesi ve konuya dair katılımcı bir anlayış gözetilerek kanunlaşması üstlendiğimiz yasama sorumluluğunun ruhuna da denk düşecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet, kabul edildi Başkan. Hepsi kaldırdı Başkan.

BAŞKAN - Evet, önerge kabul edilmiştir. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkan, “kabul etmeyenler”i sormadınız.

BAŞKAN - Efendim, pardon, bir yanlışlık oldu, kabul etmeyenleri sormadım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, AK PARTİ Grubundan sayın milletvekilleri katıldılar.

BAŞKAN - Efendim, kabul etmeyenleri sormadığım için ben bir hata yaptım, onun için tekrar oylayacağım, tekrar oylayacağım Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama Sayın Başkan, yani kabul edilmiş mi diye sorduğunuzda HDP sıralarından ve AKP sıralarından milletvekilleri çoğunlukla katıldılar.

BAŞKAN – Doğru. O zaman, bakın...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Kabul etmeyenler”i sormadınız Başkan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) - Tekrarlayalım efendim.

BAŞKAN - Şimdi şöyle: Tekrar "kabul etmeyenler"i sormalıyım ama bunun yaratacağı sonucu hepimiz biliyoruz. O nedenle, izninizle oylamayı tekrarlayacağım efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama bu, milletvekili iradesini biraz tahakküm altına almak Sayın Başkan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Değil Sayın Baluken.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Oylama eksik oldu efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani, Başkanlık Divanının burada ortaya çıkan iradeye saygı duyması gerekiyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oylama eksik oldu Başkanım, "kabul etmeyenler"i sormadınız.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Değerli Başkan, eksik oldu ama Başkan. 13'e göre tekrarlayalım efendim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün ilgili maddesi bu konuda yeteri kadar açık.

Oylamayı tekrarlıyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum, tekrar soruyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı arayacağımı ifade etmiştim. Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Selina Doğan (İstanbul) ve arkadaşları

MADDE 8- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (r) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,"

"r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,"

"ff) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen şahsa ait verileri,"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen Sayın Selina Doğan, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Doğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; herkese iyi akşamlar.

Bu kürsüde yaptığım ilk konuşmanın burada son iki saattir dönen tartışmaya denk geliyor olmasının tarihin bir cilvesi olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, bu konuda birkaç kelam etmeden bu kürsüden ayrılmak istemiyorum. Öncelikle, 1915 yılında yaşanan olayların tanımlamasından, nitelendirilmesinden bağımsız olarak bir üslup önermesinde bulunmak istiyorum. Sayın Milliyetçi Hareket Partisinin grup başkan vekilinin talihsiz bir şekilde ortaya koyduğu üzere, bu meseleyi bir halkın diğerine yönelik hakareti seviyesinden kurtarıp daha insani bir boyutta tartışabilirsek, sayın grup başkan vekilimizin ifade ettiği gibi, geleceğe çok daha güvenle bakabileceğimize inanıyorum. Çünkü sayın vekiller, bu konu zannettiğiniz gibi sadece Ermenilerin meselesi değil, sadece Türklerin meselesi de değil, bu konu Türkiye'nin bir meselesi. Dolayısıyla, dünyanın diğer parlamentolarında değil bu Meclis çatısı altında çözümlenmesi gereken bir mesele. Yoksa biz her 24 Nisanda matbu ifadelerle, alelacele bu konuyu geçiştirip duracağız. Hiçbirimizin bunu arzu etmediği kanaatindeyim ve son olarak, zannediyorum, 2015 yılında bir Erzurum mitingindeydi, Sayın Başbakan tehcirin bir insanlık suçu olduğunu açıkça ifade etmiştir. Bu konuyla ilgili sözlerime burada son veriyorum.

Ve bir başka, bugüne damgasını vuran vahim açıklamayı kınayarak sözlerime devam etmek istiyorum. Biliyorsunuz, tescilli bir mafya lideri olan Sedat Peker 1 Kasım seçimlerinden önce iktidar partisini destekleyen bir miting yapmış ve seçmenlere bu ülkede oluk oluk kan akacağını vaat etmişti. Nitekim, öyle oldu. 1 Kasım seçimlerinden beri, hatta daha öncesinden beri bu ülkede gerçekten oluk oluk kan akıyor ama Sedat Peker herhâlde bu kana doymamış, bugün yine bu ülkede barış isteyen, barışa davet eden 1.100 akademisyeni hedef göstererek bir fantezisini dile getirmiş ve onların yine oluk oluk akacak kanlarıyla duş almak istediğini ifade etmiştir ve bu saate kadar -partimizin sözcüsünün, bildiğim kadarıyla Halkların Demokratik Partisinin de bu söylemi kınamasına rağmen- iktidar partisinden hâlâ bu söylemle ilgili bir açıklama gelmemiştir, bir kınama gelmemiştir. Şimdi soruyorum: Sedat Peker kimdir? Hangi sıfatla bu sözleri sarf edebilmektedir? Bu sözlerin İŞİD zihniyetinden bir farkı var mıdır? İŞİD'le mücadele ettiğini iddia eden iktidarın buna karşı bir kınaması olmayacak mıdır? Şimdi, asıl söz aldığım konuya değinmek istiyorum.

İki gündür üzerinde tartıştığımız kanun tasarısının 8'inci maddesinde ve devamında 9'uncu maddesinde de biyometrik verilerle ilgili bir düzenleme yer almıştır. Yeni düzenlenecek kimlik kartlarında biyometrik verilerin yer alacağı ifade edilmektedir. "Biyometrik veriler nedir?" diye bakarsak, elektronik sistemler aracılığıyla kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen kişiye özgü verilerdir, dolayısıyla, hukukta kişiye sıkı surette bağlı olarak ifade ettiğimiz kişisel verilerdir. Peki, bizim mevzuatımızda kişisel verilerin korunmasıyla ilgili bir kanun var mıdır? Yoktur. Sadece, Anayasa'nın 20'nci maddesinde, özel hayatın gizliliğinin korunmasıyla ilgili maddede kişisel verilerin korunacağı güvence altına alınmışsa da bunun bir kanunla usul ve esaslarının düzenleneceği belirtilmiştir ancak bu kanun hâlâ yasalaşmamıştır. Dolayısıyla, benim bir milletvekili olarak vatandaşlarımızın bedenleriyle ilgili bu kadar mahrem bilgileri ilgili yasal mevzuat tamamlanmadan İçişleri Bakanlığı ve onun yetkililerinin tasarrufuna sunulmasına vicdanım razı olmamaktadır. Ayrıca bu konu, burada bulunan tüm milletvekillerini de ilgilendirmektedir çünkü bizlerin de dokunulmazlığı bir gün sona erecektir. Eminim, hiçbirimiz vücudumuza usulüne aykırı şekilde dokunulmasını istemeyiz.

Teşekkür ederim, iyi akşamlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye efendim. Sayın Akçay, Sayın Bostancı; sizleri dinleyeceğim, önce önergeye ilişkin işlemi yapmak istiyorum izninizle.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Akçay, Sayın Bostancı; izin verirsiniz maddede bir önerge daha var, onun da işlemini yapayım, sonra her ikinizi de dinleyeceğim efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle düzenlenen 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Haberal (Ankara) ve arkadaşları

"h) Değerli kâğıtlar: Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen Sayın Ok, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz beş dakikadır.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle hepinizi muhabbetle selamlıyorum.

Peygamber Efendimiz'in övgüsüne mazhar olmuş büyük Türk milletinin bir ferdi olmaktan şeref duyuyorum. Bunun altını özellikle çiziyorum. Bizim ecdadımızın mazisinde, geçmişinde utanılacak hiçbir şey yoktur ve böyle bir şanlı ecdadın ferdi olmak benim için şereflerin en büyüğüdür. Buradan özellikle bunun altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Hükûmetimiz birçok kanun çıkarmakta; elbette bunların içerisinde iyi niyetle yapıldığına inandığımız, milletimizin menfaatine olduğuna inandığımız kanunlar bulunmaktadır. Fakat aynı kanunlar defalarca değiştirilmekte ve tabiri caizse pişirilip pişirilip Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizlerin önüne getirilmektedir.

Özellikle kamuda bir idareci kıyımı yapılmaktadır. Türkiye KAMU-SEN üyesi olmak, AKP Hükûmeti tarafından büyük bir suçtur. Türkiye KAMU-SEN üyesiyen, bu Türkiye Cumhuriyeti devletine bağlılığın ne olursa olsun, kanunlara, bu millete bağlı bir şekilde hizmet etmenin ne olduğunu yüreğinde hissetsen dahi, AKP Hükûmeti tarafından, özellikle kamuda Türkiye KAMU-SEN üyeleri ve millî eğitim camiasında büyük bir kıyım yapılmaktadır.

Balıkesir'in Ayvalık ilçesinde Kemal Girgin diye bir müdür arkadaşımız, bir okulda müdür arkadaşımız, Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın elinden olmak üzere biri, iki defa yılın idarecisi ödülü almıştır. Ama bu çıkarılan kanunlarla, maalesef, sözde başarılı okul müdürü, idarecisi olarak iki yıl üst üste ödül almasına rağmen, aynı Hükûmet döneminde ve aynı Bakan döneminde görevden alınmıştır.

Apaçık Allah'ın emirleri, ayetler ortadayken, maalesef, mahkemelerin sonuçlarına rağmen, arkadaşlarımız görevlerine iade edilmemektedirler. Ben sizlere Allah'ın Kur'an-ı Kerim'de emrettiği bir ayeti hatırlatmak istiyorum: Nisa Suresi 58'inci ayet: "Allah size mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor, şüphesiz Allah her şeyi iştir, her şeyi görür."

Yine Maide Suresi'nde "Ey iman edenler, Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin –evet, dikkatinizi çekiyorum- sizi adil davranmamaya itmesin." Ayet devam ediyor. İşte, Allah'ın ayetleri apaçık ortadayken, kanunlar, Anayasa'mız, insan hakları, bütün her şey ortadayken, maalesef, Türkiye KAMU-SEN'e üye olan hiçbir arkadaşımızın sizlerin oluşturduğu Hükûmet tarafından görev yapmaması gerekiyor ve büyük bir suç... Biraz önce özellikle altını çizerek, utanarak ifade ediyorum ki, eğitim ordusunun bir ferdi, okul idarecisi, Balıkesir'imizin Ayvalık'ında görev yapan bir

arkadaşımız iki yıl üst üste, hem de Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın elinden ödül almasına rağmen, maalesef bugün öğretmen olarak yine Türk millî eğitimine şerefle hizmet etmektedir.

Ben, gecenin bu saatinde daha fazla vaktinizi almak istemiyorum. Ayetleri bilmek yetmiyor, bunlarla iman etmek gerekiyor. İnşallah, öyle olacağını ümit ediyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Akçay, dinliyorum sizi.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel Cumhuriyet Halk Partisi adına kürsüye çıkan sayın konuşmacı biraz evvelki tartışmalara atıfta bulunarak ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak benim konuşmamın talihsizliğinden bahsederek talihsiz bir konuşma yapmıştır. Burada talihsiz olan, bir milletin soykırımı suçlanması ve hakarete uğramasıdır. Bu, böyle, uluslararası birtakım kişilerin keyfine bırakılacak bir husus değildir. Burada Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Türk milletine bir iftira ve bühtan yöneltilmektedir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu bühtan ve iftiralara, her zaman olduğu gibi bundan sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisinde de başka platformlarda da gereken tepkiyi göstermeye devam edeceğiz ve Türk milleti de dünyanın her tarafında bu konuyla ilgili çalışmalarını, görüşlerini ifade edecektir. İyi niyet temennisi ayrı ve bir milleti, ülkeyi suçlar tarzda veya ilzam eder tarzda konuşmak ayrı bir husustur.

Bu tartışmaların daha fazla uzamasını ben temenni etmiyorum ama ısrar edilirse aynı ısrarı devam ettireceğimize de hiç kimsenin şüphesi olmasın. Türk milletini hiç kimse soykırımı suçlayamaz, Türkiye Cumhuriyeti'ni de suçlayamaz.

Ayrıca, AKP'li bakanların, Başbakanın, şimdiki Sayın Cumhurbaşkanının söyledikleri de kendilerini bağlar. Ona ilişkin görüşlere de tabii, elbette Sayın AKP grup başkan vekili de ne der, onu bilemeyiz.

Ben şimdilik sözlerimi burada tamamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Bostancı...

35.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACI BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Doğan konuşmasında biraz önceki, geçen oturumdaki tartışmaları devam ettirdi. Tarihte neler olduğunu anlamak bakımından, Türkiye'de tarihçilik çok gelişti, resmî tarihçiliğin dışında çok farklı tarihsel yaklaşımlar var, bunlardan faydalanmak gerekir. Tarihte neler olduğu hususunda da kim masumdu, kim değildi, gerçekten acılar yaşanırken kim acının hangi safındaydı, buna ilişkin tartışmaları biliyoruz, polemikleri biliyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Net cevap verin, net.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Net cevap verin, net. Eveleyp gevelemeyin.

MEHMET NACI BOSTANCI (Amasya) – Bana öyle geliyor ki geleceği biz hepimiz masum olarak, dürüst olarak, namuslu olarak, ahlaklı olarak kurabiliriz. Geçmişte ne olduğuna ilişkin birçok tartışma olabilir ama bizim görevimiz geçmişteki tartışmaları yeri geldiğinde yapmak ama daha çok da geleceği ahlaken ve vicdanlı bir şekilde kurmaktır. Bu konuda da Parlamento üzerine düşünme yapar elbette.

Şüphesiz o soykırım iddialarını reddediyorum, onu geçen oturumda da söyledim, tekrar tekrar söylemeye gerek yok. Sadece ben reddetmedim, aynı zamanda Türkiye'de Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakanımız çok çeşitli vesilelerle bu konular gündeme geldiğinde çok açık ve net bir şekilde bunu ortaya koymuşlardır. Bunu böyledir diye benim üstüne basa basa, altını çize çize söylememe gerek de yok. Ama geleceği kurmak hepimizin boynunun borcudur. Burada da geleceği kurarken ortaklık duygusunu hayata taşıyacak, demokratik Türkiye'yi inşa edecek bir tavır son derece önemlidir.

Diğer taraftan, Rize'de yapılan bir mitingle ve o mitingi gerçekleştiren kişiyle ilgili olarak AK PARTİ'yle bir illiyet bağı ihlas etmek, bunun üzerinden sanki AK PARTİ'ye tahvil edilebilecek bir siyasi değerlendirme varmış gibi konuşmak doğru bir yaklaşım değil. AK PARTİ iktidar olduğu süre içerisinde, bu on dört yılın içerisinde Türkiye'de irili ufaklı birçok mafya örgütüyle mücadele etmiş ve Türkiye'de bu manada hukuku tesis etmiş bir iktidardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu kişinin Rize'de yapmış olduğu mitingle ilgili zaten -o bahsedilen sözler, yapılan miting vesaire- bunlar konusunda savcılığın da bir takibatı vardır. AK PARTİ'nin yegâne dayanağı milletin, halkın kendisidir; yoksa birtakım mafyatik örgütlenmeler değildir, hiç olmadı, bundan sonra da olmaz.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Sayın Gök...

36.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Türkiye'de yaşayan herkesin kökeni, mezhebi, dili, dini, ırkı ne olursa olsun eşit birer yurttaş olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, gecenin bu ilerleyen saatinde, biz Türkiye'de yaşayan yurttaşlar olarak eğer

güçlü bir ülke ve güçlü bir ulus olmak iddiasındaysak hepimize düşen görevler var. Bu görevler hepimize önümüzdeki süreçte bugün yaşanan tartışmaların ışığında da çok daha fazla güçlü görevler yüklüyor.

Biz Türkiye’de yaşayan herkesin, kökeni, mezhebi, dili, dini, ırkı ne olursa olsun her birinin Türkiye’nin eşit birer yurttaşı olduğunu ve Türkiye’nin doğusunun, batısının, kuzeyinin, güneyinde yaşayan herkesin de tüm Türkiye’nin üzerinde hakkı olduğunu biliyoruz. Türkiye’de yaşayan bütün Ermeniler, Garo kardeşim de, Selina kardeşim de, AKP’deki diğer kardeşim de, bütün Ermeniler de Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit birer yurttaşı olduğunu hissetmeli ve bizler de onlara bunu göstermeliyiz. Asla kimse geçmişten gelen acıların bizler üzerinde yarattığı travmalardan sonra Türkiye’de kendisinin dışlanmış, itilen ya da sanki bir daha acılara maruz bırakılacakmış gibi hissederse bundan hepimiz çok ciddi üzüntü duyarız.

Ben haykırıyorum buradan Garo kardeşime, Selina kardeşime, bütün Ermeni kardeşlerimize. Türkiye’de kendisinin acılardan geldiğini ileri süren herkese elimizi uzatıyoruz. Bu tartışmalardan sonra artık herkes ortak acılardan çıkarak ortak, güçlü bir ulus olmanın iradesini ortaya koymalıdır ve geleceğe kararlı, güvenli bir şekilde bakmalıyız. Ben Garo kardeşime sarılıyorum, Selina kardeşime sarılıyorum, bütün Ermeni kardeşlerimize sarılıyorum. Onlar Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit birer yurttaşdır ve biz asla bu tartışmalarla... Türkiye’nin daha önünü açacak, daha müreffeh, daha özgür, hukukun, demokrasinin, insan haklarının işleyeceği bir özlemi öneren bir modelle birbirimize sarılarak yolumuza devam etmeliyiz diyorum.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Sayın Baluken...

37.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, bu ülkede yaşanan bütün acılarla ilgili Mecliste bir yüzleşme ve hakikatları arama sürecinin olması gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; buradaki kürsü, milletvekillerinin ya da siyasi parti gruplarının kendi görüşlerini özgürce ifade ettikleri ve bu konuda kendi seçmenlerine karşı sorumluluklarını yerine getirdikleri bir kürsüdür. Burada, şiddet unsuru içermediği sürece en aykırı düşünceleri dile getirmek her milletvekilinin hakkıdır. Genel bir doğru olarak kabul ettiğimiz bu ilke doğrultusunda, burada yaşanmış olan bir tarihsel süreçle ilgili milletvekillerinin dile getirmiş olduğu görüşler üzerinde tahakküm kurma, zorla bu görüşler üzerinde bir baskı unsuru oluşturma anlayışını hiçbir şekilde kabul etmemiz mümkün değildir. Şu anda hepimizin kabul ettiği gerçeklik şudur ki bu topraklarda sayısız büyük acılar yaşanmıştır ve bu büyük acılarla bu toplum belli bir yüzleşme sürecini yaşamadan da demokratik geleceğini kurma şansına sahip değildir. Biz bu ülkede yaşayan bütün halkların; Türk’ün, Kürt’ün, Laz’ın, Çerkez’in, Arap’ın, Ermeni’nin, Süryani’nin, Alevi’nin, Sünni’nin aynı gemide olduğunu ve aynı demokratik gelecek içerisinde aynı ortak kadere sahip olması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için de bu Meclis platformunda özgürce ve cesur bir şekilde, geçmişte bu toprakta yaşanan bütün acılarla ilgili bir yüzleşme ve bir hakikatleri arama sürecinin olması gerektiği düşüncesindeyiz. Ancak, maalesef, üzülerek belirtiyorum ki Genel Kurulda ortaya çıkan bu sorunlara yaklaşım düzeyi, bu konuda hem büyük acıları yaşamış olan halklarımıza yeni travmalar yaşatacak şekilde son derece incitici hem de demokratik gelecek ile ilgili beklenti içerisinde olan büyük toplumsal kesimler açısından da son derece umut kırıcıdır.

Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak buradaki bu tartışma düzeyinden hicap duyduğumuzu ifade ediyoruz. Meclis bünyesinde bir hakikatleri araştırma ve gerçeklerle yüzleşme komisyonunun kurularak bu ülkede yaşanan bütün acılarla ilgili bir yüzleşme sürecinin tüketilmesini ve demokratik bir cumhuriyet üzerinden, demokratik ulus perspektifiyle halkların bir arada yaşayabileceği bir paradigmanın da bu şekilde şekillenebileceğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.01

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

60 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükümet yerinde...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, deminki tartışmayı yeterince yaptık diye düşünüyorum. Bütün siyasi parti grupları konuyla ilgili görüşlerini etraflıca ifade ettiler. Bence bu tartışmaya yeniden dönmeye gerek yok. Şimdi yeni bir oturum başladı. Yeni oturumda, İç Tüzük’e göre eskisine dönüp tekrar onu tartışma imkânımız da yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Maksadım, tartışmak değil Sayın Başkan. Son kez birkaç cümleyle görüşümü toparlayıp, ben de ziyadesiyle tabii, rahatsızlık duyduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak millet eksenli siyaset yaptıklarına ve hiç kimsenin zorla birtakım görüş ve baskı oluşturma gayretini kabul edemeyeceklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Değerli milletvekilleri, öncelikle, bu konulara meraklı arkadaşlarımızın, Milliyetçi Hareket Partisinin programına, bu konudaki söylemlerine ve demeçlerine dikkatle bir eğilmelerinde ben fayda görüyorum ve tavsiye ediyorum.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak milleti merkeze alan ve millet eksenli siyaset yapan bir siyasi partiyiz ve bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını da milletimizin şerefli bir mensubu olarak sayarız, etnik kökeni ne olursa olsun ayırt etmeyiz. Bilakis, biz, görüşlerimize, siyasi anlayışımıza da birtakım etnik mezhep veya diğer durumlara göre de birleştirici bir anlayış çerçevesinden bakarız. Ancak, tabii, bize kimsenin zorla birtakım görüş ve baskı oluşturma gayretini, doğrusu, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunu kabul etmemiz de mümkün değil ve incitici olmamaya özen gösterilmesi gerekir. Eğer ısrarla “soykırım” denilmeye devam ediliyorsa, bu, incitmekte ısrar ediliyor anlamına gelir. Dolayısıyla, inşallah, bundan sonra bu tür polemikler yaşanmaz. Ben tekrar ifade ediyorum, bütün milletimizi tasada, kıvançta ortak, beraber ağılayıp beraber gülen bir milletin, ülkenin evlatları olarak, aziz milletimizin, vatandaşlarımızın huzuru, refahı, mutluluğu için, bireysel temel hak ve özgürlükleri de dikkate alarak, Meclis olarak hep birlikte gayret gösterelim. Yani, karşıdan bir anlayış bekliyorsak, tabii, birbirimizi anlama gayreti içerisinde aynı anlayışı ben de beklediğimi ifade etmek isterim. Şimdilik bu sözlerle tamamlamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 60) (Devam)

BAŞKAN – 9'uncu madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal	Erhan Usta	Erkan Haberal
Antalya	Samsun	Ankara
Kamil Aydın	Kadir Koçdemir	Mustafa Mit
Erzurum	Bursa	Ankara

MADDE 9- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Biyometrik verisi.

(a), (e) (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz	Bihlun Tamaylıgil	Lale Karabıyık
Tokat	İstanbul	Bursa
Yakup Akkaya	Selin Sayek Böke	Mahmut Tanal
İstanbul	İzmir	İstanbul

MADDE 9 – 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece ve öncelikle elektronik ortamda tutulur."

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin İrgat	Abdullah Zeydan
Diyarbakır	Bitlis	Hakkâri
Erol Dora	Berdan Öztürk	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda değişiklik öngörülmüştür. Bu düzenleme, önümüzdeki süreçte Parlamente'ye temel kanun olarak sunulması beklenen "Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı"nda tartışılması gerekirken bu torba tasarıda getirilmiştir. İlgili düzenlemenin, temel kanun olarak getirilmesi ve konuya dair katılımcı bir anlayış gözetilerek kanunlaşması üstlendiğimiz yasama sorumluluğunun ruhuna daha denk düşecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz (Tokat) ve arkadaşları

MADDE 9 – 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece ve öncelikle elektronik ortamda tutulur."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen Sayın Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, bu tasarinın 9'uncu maddesine baktığımız zaman, 5490 sayılı Kanun'un asıl 7'nci maddesine baktığımızda -7'nci maddesinde ben Komisyonda da bulunmuştum, Sayın Nüfus Genel Müdürlüğüne o dönem soru sormuştuk bulunması gereken kayıtların ne olduğu hususunda- burada, aile kütüğünde bulunması gereken kişisel bilgilerin, mevcut olan tasarinın 12'nci maddesinin (8)'inci fıkrasında mutlak suretle olması gerektiğini hüküm altına alıyor.

Plan ve Bütçe Komisyonundaki tüm görüşmeler gayet rahat, tutanak altında. Orada bizim sorduğumuz soruya verdiğiniz cevap ile buradaki tasarıdaki hükümler tamamen birbirinin zitti.

Bakın, burada kişisel verilerle ilgili "biyometrik veriler" diyoruz. Bir sefer, bizim Anayasa'mızın, 2010'daki, 20'nci maddesindeki değişikliklerle ilgili kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanun çıkması gerekirken bugüne kadar çıkmadı ve Avrupa Birliğinin direktifleri doğrultusunda bugüne kadar hep Türkiye'ye dayattığı verilerin korunmasına ilişkin sözleşmeyi Türkiye hâlen onaylamamış, hâlen yürürlüğe girmemiştir.

Burada "kişisel veri" dediğinizde ne anlıyoruz? Avrupa Birliğinin direktiflerine baktığımız zaman kişisel verileri gruplar şeklinde nitelendiriyorlar, değerli milletvekilleri: Hassas veriler, anonim veriler, takma adlı veriler ve buradaki hangi veri kaydı sisteminin bu biyometrik kimliklere yüklendiği hususunda bir açıklık yok. Sizden istihram ediyorum, siz burada hassas olan verileri mi yükleyeceksiniz, anonim olan verileri mi yükleyeceksiniz, takma adlı olan verileri mi yükleyeceksiniz veya 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 100'üncü maddesi uyarınca, hastaneye müracaat eden her vatandaşın teşhisiyle ilgili, hastalığıyla ilgili, tedavisiyle ilgili, alınan ilaçlarla ilgili verileri mi yükleyeceksiniz? Netice itibarıyla, bununla ilgili tek bir açıklama yok.

Vatandaşın güvencesi nedir? Anayasal açıdan korunmaya alınması lazım, 20'nci madde "Kanunla düzenlenir." diyor ama kanunu bugüne kadar çıkarmadınız. Uluslararası sözleşmeye bakıyoruz, onu imzalamadınız. Komisyona geldiğimizde şu denildi: "Efendim, bu Türk Ceza Kanunu 135, 136, 138..." Masamın üzerinde, buraya almayı unuttum. Gayet rahat, kişisel verilerin...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Burada, getireyim mi?

MAHMUT TANAL (Devamla) - Oradan gösterebilir Sayın Haydar Bey arkadaşımız.

Bakın, o kitabı ben size ibraz edeyim: Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili o kanundan yararlanamıyoruz. Peki, ben size şunu sorarım: Siz bu biyometrik kimliğe yanlış verileri yüklediyseniz, bu yükleyenle ilgili ne yapabileceksiniz? Yanlış verileri yüklediniz yani orada 135, 136, 138'inci maddede vatandaşımızın kişisel verilerini koruyacak hiçbir madde yok.

Ayrıca, şunu özellikle bir netleştiririm: Siz hassas veriyi mi yükleyeceksiniz, anonim verileri mi yükleyeceksiniz? Sizden istirhamım, bu bir.

İkincisi, size dedim ki ben: "Bu mevcut olan kadın nüfus cüzdanı ile erkek nüfus cüzdanı arasındaki pembe ve mavi uygulamasına son verin." "Evet, veriyoruz." dediniz. 24'üncü Dönemde kanun teklifi verdim, o dönemdeki milletvekili arkadaşlarımızın oylarıyla reddedildi. 16'ncı maddenin geçici 6'ncı maddesinde diyorsunuz ki "erkek nüfus cüzdanı, kadın nüfus cüzdanı" Madem kaldırılıyorsunuz, bu ibareyi niye buraya geçiriyorsunuz? Yani, hâlen zihniyetinizde kadın ve erkek ayrımı var.

Din hanesiyle ilgili... Sürem de bitti. Mademki hepimizde pasaport var, pasaportumuzda niçin din hanesi yazmıyor? Din hanesi pasaportta yazmıyor, Türkiye barolar kimliğinde yazmıyor, ehliyetle -yanımda- yazmıyor, ruhsatlı silah kimliğinde yazmıyor. Nerede yazıyor? Milletvekili kimliğinde yazıyor, bir de nüfus cüzdanında yazıyor. Buna da güvenmenizden dolayı. Mademki Avrupa Birliğiyle uyum sağlıyorsunuz, pasaporta yazamadığınız, baro kimliğine yazamadığınız, sürücü belgesine yazamadığınız, ruhsatlı silah kimliğine yazamadığınız din hanesini buraya niçin yazıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Niye rahatsız oluyorsunuz? Niye rahatsız CHP dinden?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Onun için, benim sizden istirhamım, burada hoşgörüyü, uzlaşmayla, herkesi kucaklamayla biter. Yani, burada, madem öyleyse pasaporta da yazın kardeşim. Onun için, ne olur Sayın Genel Müdürüm - bilemiyorum, sizinle ilk olarak karşı karşıya kaldım- Plan ve Bütçe Komisyonunda o söylediğiniz cevapları, o tutanakları alın, bir daha okuyun. Şimdi buradaki tasarıda ki konularla örtüşmediğini siz de göreceksiniz. Nüfus cüzdanındaki kadın-erkek ayrımını, o kavramları orada kullanmayın.

Bir madde daha var: "Kimlik bilgileri" diyorsunuz, "nüfus bilgileri" diyorsunuz. 5490 sayılı Yasa'yla 210 sayılı Yasa'da farklılıklar var. 210 sayılı Yasa'da "nüfus cüzdanı" diyorsunuz, 5490'da diyorsunuz ki "Biz değiştirdik, 'kimlik kartı' yaptık." Onu da "kimlik kartı" yapın o zaman.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talep edilmiştir, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Haberal (Ankara) ve arkadaşları

MADDE 9- 5490 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Biyometrik verisi.

(a), (e), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

(e) bendinin de sadece elektronik ortamda tutulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesindeki "kimlik" ibarelerinin başına "Türkiye Cumhuriyeti" ibarelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günel	Erhan Usta	Erkan Haberal
Antalya	Samsun	Ankara
Kamil Aydın	Kadir Koçdemir	Mustafa Mit
Erzurum	Bursa	Ankara
	Baki Şimşek	
	Mersin	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadı Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz	Yakup Akkaya	Musa Çam
Tokat	İstanbul	İzmir
Bihlun Tamaylıgil	Selin Sayek Böke	Lale Karabıyık
İstanbul	İzmir	Bursa
	Mahmut Tanal	
	İstanbul	

MADDE 10 – 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" ve "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını"; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını" ve dördüncü fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN - Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Dilek Öcalan
Diyarbakır	Bitlis	Şanlıurfa
Alican Önlü	Garı Paylan	Ahmet Yıldırım
Tunceli	İstanbul	Muş

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ahmet Yıldırım konuşacak.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükûmetin katılmadığı önerge hakkında Sayın Ahmet Yıldırım, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, Komisyon da tartışıldı, kimlik kartlarının revize edilerek biyometrik ve çipli hâle getirilmesi üzerine yapılan tartışmalarda da ifade etmiştik. Aslında, siyasi iktidarın yıllardan beri söylediği bir husus var. Az önce Sayın Tanal burada farklı kimlikleri çıkardı. O kimlikler içerisinde, pasaport hariç, bütün kimliklerin tek bir kimlikte birleştirileceği vaadi yıllardan beri dile getirilmekle birlikte, şu anda sadece nüfus hüviyeti kimliğinin özelliği değiştirilmektedir. Burada kimliğin çipli olacağı ve böyle bir baskıya sahip olacağı ifade edilmektedir. Burada nüfus, ehliyet, meslek, vergi kimlik kartlarının tek kartta birleştirilmesi söz konusu idi, ancak görüldüğü üzere burada sadece nüfus kimliğinin çipli hâle getirileceği ifade edilmektedir.

Ayrıca, ifade etmek isterim ki, bir kimlik kartının neye basıldığından çok, kimlik kartının çipli mi, presli baskı mı, karton baskı mı olmasından ziyade, aslolan, kimliğin neye basılı olduğu değil, o kimliğe mensup kişinin bu ülkeye aidiyet ve sahiplenme duygusunu geliştireceği gelişmelerin, demokratik standartların yükseltilmesi, özgürlüklerin yaygınlaştırılması. Kalıcı bir toplumsal barışla bütün yurttaşların eşit düzeyde bu ülkeye, bu ülke yurttaşlığına ve vatandaşlığına dair aidiyet ve sahiplenme duygusunu geliştirmemiz gerekiyor. Ya değilse, kart biyometrik hâle getirilsin, çipli yapılsın, bunun yapılmasına bir itirazımız yok. Ancak, çipli veya biyometrik hâle getirilmiş olan kimlik kartı, özellikle taşıyan kişiler tarafından aynı oranda... Yeni teknolojik kartlara dair değil... Kartla, bir ülkeye ait vatandaşlık duygusuna, sahiplenme ve aidiyet duygusuna dair bir güçlenme geliştirilmez. Oraya hâkim olan... İnsanların eşit yaşadığı demokratik bir ortamda, özgürlüklü bir ortamda toplumsal barışı sağlayarak yurttaşların bu ülkeye

ait sahiplenme duygusunu güçlendirmemiz gerekiyor. Ya değilse, bugün, Silopi'de, Cizre'de, Nusaybin'de, Diyarbakır'da ve birçok ilde, kişinin cebinde taşıdığı kimliğin özelliğiyle değil, yürekte, gönül köprüsüyle bu ülkeye bağlılığını, aidiyet ve sahiplenme duygusunu geliştirmemizin çok önemli, daha önemli olduğunu, o kartın basılı olduğu özellikten daha önemli olduğunu ifade etmek isterim.

Yine, burada özellikle Kur'an-ı Kerim'den bir ayet ve bir sureyle örnek vermek isterim: Hucurat Suresi ayet 13, mealen "Ey insanlar, şüphesiz ki sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve sizi ırk ırk, millet millet, kavim kavim yarattık. Yarattık ki birbirinizi farklılıklarınızla tanıyasınız. Muhakkak ki Allah bunları en iyi bilen ve haberdar olandır." diyor.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Mealin sahibi kim? Diyanet mi, kim? Kimin meali bu?

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Bu temelde ifade etmek isterim ki, tek dil, tek millet, tek ırka indirgenmiş olan bir yurttaşlık bir şirke tekabül eder. Ayette belirtildiği üzere, biz tek ırk ve tek dile sahip olmak durumunda ve zorunda değiliz ancak tek ve ortak vatanda birlik olma şansına sahibiz. Bunun da -tekrar ifade etmek isterim ki- teklikten ziyade ortak vatan paydasında birliğin bir kimlik kartının çeşidinden çok daha önemli olduğunu ifade ederek bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadim Durmaz (Tokat) ve arkadaşları

MADDE 10 – 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" ve "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını"; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanlarını" ibaresi "kimlik kartlarını" ve dördüncü fıkrasında yer alan "nüfus cüzdanı" ibaresi "kimlik kartı" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu madde metninin anlaşılır hâle getirilebilmesi için değişiklik önerilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 60 sıra sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesindeki "kimlik" ibarelerinin başına "Türkiye Cumhuriyeti" ibarelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Günal (Antalya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI SEMA RAMAZANOĞLU (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önerge hakkında söz isteyen Baki Şimşek, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İstanbul'da patlamada hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet diliyorum, Afyon yolunda kaza geçiren sayın vekillerimizin tamamına da geçmiş olsun diyorum.

60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kimliklerin üzerinde "Türkiye Cumhuriyeti" yazdıktan sonra, ay yıldız olduktan sonra,

"Dini: İslam" yazdıktan sonra diğerlerini teferruat olarak görüyoruz. Her insanın da kendi dinini yazdırmasını en doğal hak olarak görüyoruz, hiç kimsenin de inancından, dininden ötürü bir utanç duyacağına da inanmıyoruz, herkes diniyle, inancıyla, kimliğiyle gurur duyabilir. Bu ülkede yaşayan insanların hiçbirini biz, kimliğinden, inancından ötürü dışlanmış hissetmiyoruz, 78 milyon vatandaşın tamamını Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak görüyoruz ve bu şekilde kucaklamak istiyoruz. Yalnız, Fransa'da bomba patlıyor, bir sürü insan sosyal medyada Fransız Bayrağı koyabiliyor sayfasına. Türkiye'de bomba patlıyor, Ermeni olanlar, Fransız olanlar maalesef al bayrağı koyamıyorlar, bunu da eleştiriyoruz.

Tabii, bugün, Sayın Mersin Milletvekilimiz Mersin'le ilgili de bir konuyu gündeme getirmiş, ben o konuyla ilgili de bir cevap vermek istiyorum. Aslında onun konuşulacağı yer Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi ve orada konuşuldu daha önceden ama Aytuğ Bey sorduğu için ben belediyeden aldığım bilgiler dâhilinde hem yüce Meclisi hem de Aytuğ Bey'i bilgilendirmek istiyorum.

Mersin'de bir otogar sorunu vardır, doğrudur, yaklaşık bir yıldır Mersin'in gündeminde olan bir otogar sorunu vardır. Otogar inşaatı Cumhuriyet Halk Partili belediye döneminde başlamıştır, büyük bir kısmı o dönemde bitirilmiştir, son kısmı Milliyetçi Hareket Partili belediye döneminde tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yalnız, Cumhuriyet Halk Partili belediye bu otogarı yaparken 30 trilyon kredi kullanmıştır, sadece de 1,5 trilyonunu ödemiştir. Kalan borçların tamamını şu anda Milliyetçi Hareket Partili belediye ödemektedir. Otogar açılışı yapıldıktan sonra Milliyetçi Hareket Partili belediye otogarın satışını yapmak istemiştir taliplere, oradaki otogar işletmecileriyle de görüşülerek otogarın satışı yapılmak istenmiştir. Yalnız, burada AKP, HDP ve CHP'li Meclis üyeleri buna karşı gelmişlerdir, satışa karşı çıkmışlardır. Daha sonradan ihalesine çıkılmıştır otogarın, 5,6 trilyon muhammen bedelle ihaleye çıkılmıştır. İhaleye giren firmanın bir tanesi 20 trilyon artı KDV kira bedeli vermiştir. İhaleye çıkış bedeli 5,6 trilyondur. Teminatını yatırmıştır, güvencelerini vermiştir ve belediye otogarı kiraya vermiştir. Yalnız, diğer muhalefet partilerinin de kışkırtmasıyla otogar işletmecileri... Firma da biraz pahalı almıştır, normal bedelin üzerinde, iddiayla almıştır, yüksek kiralar istemiştir ve otogarda firmalar bu kiraları ödemeyerek otogar kullanılmamıştır. Bugün, 7 Haziran itibarıyla Milliyetçi Hareket Partili belediye olayı mahkemeye taşımıştır. Mahkemenin de karar duruşması şubat ayında yapılacaktır. Mahkeme kararına göre büyük bir ihtimalle ihale iptal edilecek ve otogar Milliyetçi Hareket Partili belediye tarafından işletmecilere tekrar kiraya verilecektir. Bu konunun aydınlatılmasını istedim.

Tabii, burada hep Avrupa Birliğinden bahsediyoruz, uyum yasalarından bahsediyoruz ama ben Avrupa Birliğinde hendek kazacak kadar bir demokrasi olduğuna inanmıyorum, Avrupa Birliğinde polisler molotof atacak kadar bir demokrasi olduğuna inanmıyorum.

Buradan ben Ermeni çeteleri tarafından katledilen Tarsuslu Molla Kerim'in torunlarını selamlıyorum. Yüce heyetinize saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum. Var olsun Türkiye Cumhuriyeti diyorum.

Sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, sayın hatip, konuşmasında muhalefet partilerinin belediyede kışkırtıcı bir rol üstlendiğini söyleyerek sataşmıştır. Açık bir sataşma vardır, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun, 69'uncu madde çerçevesinde size iki dakika süre veriyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in 60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, gecenin saat ikisinde böyle bir konuşmayı yapmayı arzu etmem. Ancak, benim bugün saat ikide, saat 14.00'te yaptığım bir konuşmaya tam on iki saat sonra cevap gelmiştir. İyi, gene güzeldir, gelmiştir bu cevap ama cevap içerisinde bazı eksiklikler var.

Evet, Mersin'de bir otogar sorununun olduğunu MHP nihayet kabul etmiştir, tam iki yıldır da bu sorunu çözememiştir. Otogarın yapımı CHP'li belediye tarafından tamamlanmıştır, sadece açılışı Milliyetçi Hareket Partisine nasip olmuştur.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Keşke açsaydınız, niye açmadınız?

AYTUĞ ATICI (Devamla) - Ama ondan sonra, iki yıl boyunca, Belediye Kanunu'nda amir hüküm bulunmasına rağmen bu otogar işletilememiştir. İşletilemediği için de milletin parasıyla yapılan burası satışa çıkarılmıştır. Biz de aslanlar gibi milletin malını korumuşuz. Hiç bundan da kimse en ufak bir şüpheye düşmesin ki milletin malını korumaya devam edeceğiz.

Sonuçta bu belediyenin yaptığı ihaleyle otogarı bir firma alıyor, ancak firma taahhütlerini yerine getirmiyor, yani ödemesi gereken paraları ödemiyor. Ödemeyince, bunun mahkemelik bir tarafı yoktur arkadaşlar, sözleşme derhâl feshedilir, yenilenir veya belediyenin kendisi işletir.

Bugün eğer Mersin gibi bir metropolde, Mersin gibi bir yerde, vergisini tıkr tıkr ödeyen vatandaşların olduğu bir yerde yağmurda çamurda vatandaşlar benzin istasyonlarından toplanıyorsa, Ankara'dan binip Mersin'e gitmek isteyenleri Tarsus'ta indiriyorsanız bunun adı belediyecilik olamaz. Böyle bir şeyi Mersin asla kabul etmemiştir, etmeyecektir.

Durum bundan ibarettir.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atıcı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, çok kısa bir açıklama...

BAŞKAN – Sayın Akçay, hangi konuda efendim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüde konuşan Sayın Atıcı Mersin Belediyesiyle ilgili bir konuyu açıklarken “MHP tarafından kabul edilmiştir.” şeklinde ifade etti. Milliyetçi Hareket Partisinin kurumsal kimliğince kabul edilecek bir durum söz konusu değildir ve olmamıştır da. Neticede, belediyeler kamu kuruluşlarıdır, o beldenin sorunlarına kendi mecrası içerisinde çözüm yoluna giderler. Burada Milliyetçi Hareket Partisini, kurumsal olarak bizi, grubu ilgilendiren bir husus söz konusu değildir. Tutanaklara geçmesi için söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, tutanaklara geçmiştir. Teşekkür ederim efendim, teşekkür ederim.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.47

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER : Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Zihni AÇBA (Sakarya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

60 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

1.- Askerlik Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/414) ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile 35 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/338) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 60) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/386) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/386) (S. Sayısı: 18)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 14 Ocak 2016 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 01.49